

● **HANDBOK FÖR
HANDLÄGGARE
ENLIGT
2007 ÅRS KONVENTION
OM UNDERHÅLL TILL
BARN**

HANDBOK FÖR HANDLÄGGARE ENLIGT 2007 ÅRS KONVENTION OM UNDERHÅLL TILL BARN

Publicerad av
**Hague Conference on Private International Law
Permanent Bureau**

Churchillplein 6b
2517 JW Haag
Nederländerna

Tfn: +31 70 363 3303
Fax: +31 70 360 4867
E-post: secretariat@hcch.net
Webbplats: www.hcch.net

© Hague Conference on Private International Law 2013

Med ensamrätt. Denna publikation får inte återges, lagras i ett söksystem eller på något sätt eller via några medel, däribland fotokopiering eller inspelning, överföras utan upphovsrättsinnehavarens skriftliga tillstånd.

Utformningen, översättningen (med undantag av engelska och franska) och distributionen av publikationen *Handbok för handläggare enligt 2007 års konvention om underhåll till barn* på Europeiska unionens samtliga officiella språk har möjliggjorts genom stöd från Europeiska kommissionens generaldirektorat för rättsliga frågor.

Officiella versioner av publikationen på engelska och franska finns på webbplatsen för Haagkonferensen för internationell privaträtt (<www.hcch.net>). Översättningar av publikationen till övriga språk har inte granskats av den permanenta byrån för Haagkonferensen för internationell privaträtt.

ISBN 978-92-79-56690-5

Tryckt i Belgien

Innehållsförteckning

Inledning	11
A. Vad den här handboken omfattar (och vad den inte omfattar)	11
B. Handbokens struktur	12
C. Hur ska jag använda handboken?	13
D. Andra informationskällor	13
E. Några råd på vägen	14
Kapitel 1 – Översikt över ansökningar och framställningar enligt konventionen	15
I. Beskrivning av ansökningar och framställningar enligt konventionen	15
A. Översikt över ansökningar enligt konventionen	16
B. Framställning om särskilda åtgärder	20
II. Att avgöra vilken typ av ansökan det gäller	21
Kapitel 2 – Ordförklaringar	29
A. Syftet med detta kapitel	29
B. Begrepp som används i den här handboken	29
Kapitel 3 – Allmänna tillämpningsfrågor	44
Del 1 – Konventionens tillämpningsområde	44
I. Syftet med detta kapitel	44
II. Konventionens tillämpningsområde	44
A. Allmänt	44
B. Grundläggande tillämplighet – underhållsskyldighet	45
C. Andra faktorer som styr konventionens tillämplighet	50
Del 2 – Frågor som är gemensamma för alla ansökningar enligt konventionen och för framställningar om särskilda åtgärder	53
I. Språk	53
A. Språket i ansökan och i handlingarna	53
B. Kommunikationsspråk	54
C. Undantag från kravet på översättning	54
D. Hur fungerar detta i praktiken?	54
E. Andra krav på dokumentation	55
II. Skydd av personuppgifter och sekretessbelagd information	56
III. Faktisk tillgång till förfaranden och rättsligt bistånd	57
A. Översikt	57
B. Krav på att tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd	59
IV. Centralmyndighetens särskilda uppgifter	68
V. Andra Haagkonventioner	70
Kapitel 4 – Behandling av utgående ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet (artikel 10.1 a och 10.2 a)	72
I. Översikt och allmänna principer	72
A. När ska man använda den här ansökan?	73
B. Exempel	74
C. Vem kan ansöka om erkännande eller erkännande och verkställighet?	74
D. Invända mot erkännande och verkställighet	75
II. Förfarandet för att behandla och slutföra ansökningar	75
A. Steg för att fylla i ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet	76
B. Förfarande – steg för steg	77
III. Ta fram de handlingar som krävs för ansökan	80
A. Allmänt	80
B. Ansökans innehåll (erkännande eller erkännande och verkställighet)	81

IV. Erkännande och verkställighet – annat att tänka på	87
A. Avtal om underhållsbidrag	87
B. Underhållsskyldighet mellan makar	89
C. Andra former av familjeunderhåll	89
V. Övriga frågor	90
A. Svarandens lokalisering	90
B. Erkännande och verkställighet – effekt av förbehåll som har utfärdats av den anmodade staten	90
VI. Ytterligare material	91
A. Praktiska råd	91
B. Tips och verktyg	92
C. Åtföljande formulär	92
D. Relevanta artiklar i konventionen	92
E. Berörda avsnitt i handboken	93
VII. Checklista – ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet	93
VIII. Vanliga frågor	93
Kapitel 5 – Behandling av inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet	96
I. Översikt och allmänna principer	96
A. Allmänna principer	96
B. Översikt över förfarandet	97
C. När ska man använda den här ansökan?	99
D. Exempel	99
E. Vem kan söka?	100
II. Sammanfattning av erkännande- och verkställighetsprocessen	100
III. Förfaranden	102
A. Centralmyndigheten gör en preliminär kontroll av inkommande handlingar	102
B. Förklaring av verkställbarhet eller registrering av den behöriga myndigheten	107
C. Erkännande och verkställighet – ansökningsresultat	112
D. Kommunikation med den begärande staten	113
IV. Andra aspekter: Ansökningar om erkännande och om erkännande och verkställighet	114
A. Ansökningar om erkännande från en underhållsskyldig	114
B. Alternativt förfarande för erkännande och erkännande och verkställighet (artikel 24)	116
C. Avtal om underhållsbidrag	119
V. Erkännande och verkställighet – andra frågor	120
A. Rättsligt bistånd	120
B. Verkställighetsfrågor	120
C. Relevanta undantag och förbehåll	121
VI. Ytterligare material	121
A. Praktiska råd	121
B. Tips och verktyg	122
C. Åtföljande formulär	122
D. Relevanta artiklar i konventionen	122
E. Berörda avsnitt i handboken	122
VII. Checklista –ansökningar om erkännande och verkställighet	123
VIII. Vanliga frågor	124

Kapitel 6 – Upprätta utgående ansökningar om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten (artikel 10.1 b).....	126
I. Översikt	126
A. När ska man använda den här ansökan?.....	126
B. Exempel	126
C. Vem kan ansöka om verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet?.....	127
D. Allmänt – verkställighet, inte erkännande	127
II. Förfarandet för att behandla och slutföra ansökningar	128
A. Förfaranden	128
B. Göra en utgående ansökan om verkställighet	130
C. Undantag från generella förfaranden	133
III. Ytterligare material	134
A. Praktiska råd	134
B. Åtföljande formulär	134
C. Relevanta artiklar i konventionen	134
D. Berörda avsnitt i handboken.....	134
IV. Checklista – utgående ansökan om verkställighet av ett avgörande från den anmodade staten	135
V. Vanliga frågor	135
Kapitel 7 – Behandla inkommande ansökningar om verkställighet av avgöranden som meddelats eller erkänts i den anmodade staten	136
I. Översikt – inkommande ansökningar om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten	136
A. När ska man använda den här ansökan?.....	136
B. Exempel	137
C. Viktig skillnad – ansökningar om verkställighet av en stats eget avgörande	137
II. Behandling av ansökningar om verkställighet	138
A. Flödesschema.....	138
B. Granskning av inkommande handlingar	140
III. Ytterligare material	142
A. Praktiska råd	142
B. Åtföljande formulär	142
C. Relevanta artiklar	143
D. Berörda avsnitt i handboken.....	143
IV. Checklista – inkommande framställningar om verkställighet.....	143
V. Vanliga frågor	143
Kapitel 8 – Utgående ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet	144
I. Översikt	144
A. När ska man använda den här ansökan?.....	144
B. Exempel	145
C. Vem kan ansöka om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet?.....	145
D. Inleda erhållande av avgörande – några saker att tänka på	146
E. Särskilda omständigheter: ansökningar om erhållande där det krävs nytt avgörande på grund av förbehåll (artikel 20.4)	147
F. Särskilda omständigheter: ansökningar om erhållande där det krävs ett nytt avgörande eftersom erkännande eller erkännande och verkställighet inte är möjligt	148
II. Förfaranden för att fylla i och överföra ansökan	149
A. Översikt	149
B. Inledande åtgärder	150
C. Sammanställa paketet med handlingar i en utgående ansökan om erhållande	152

III. Ytterligare material	156
A. Praktiska råd	156
B. Åtföljande formulär	157
C. Relevanta artiklar i konventionen	157
D. Berörda avsnitt i handboken	157
IV. Checklista – utgående ansökningar om erhållande	157
V. Vanliga frågor	158
Kapitel 9 – Inkommande ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet	161
I. Översikt	161
A. När ska man använda den här ansökan?	161
B. Exempel	161
C. Vem kan ansöka om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet?	162
D. Erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet när ett befintligt avgörande inte går att erkänna	162
II. Behandla inkommande ansökningar om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet	163
A. Allmänt	163
B. Flödesschema	164
C. Steg i erhållandeförfarandet	165
III. Ytterligare material	171
A. Praktiska råd	171
B. Åtföljande formulär	172
C. Relevanta artiklar i konventionen	172
D. Berörda avsnitt i handboken	172
IV. Checklista – inkommande ansökningar om erhållande	172
V. Vanliga frågor	173
Kapitel 10 – Verkställighet av avgöranden om underhåll	175
I. Översikt	175
A. Verkställighet av ett avgörande enligt konventionen	175
II. Verkställighetsförfaranden enligt konventionen	176
A. Allmänt	176
B. Verkställighet utan dröjsmål	177
C. Verkställighetsåtgärder	178
D. Betalningar	180
E. Verkställighetsfrågor	181
III. Ytterligare material	185
A. Praktiska råd	185
B. Relevanta artiklar i konventionen	186
C. Berörda avsnitt i handboken	186
IV. Vanliga frågor	186
Kapitel 11 – Ansökningar om ändring av ett avgörande (artikel 10.1 e och f och 10.2 b och c)	187
I. Översikt – ändring av avgöranden om underhållsskyldighet	187
A. Allmänt	187
B. Var kan jag göra en direkt framställning eller en ansökan om ändring och går det att göra en ansökan enligt konventionen?	189
II. Exempel	190
A. Exempel 1: Den underhållsskyldige har lämnat ursprungsstaten, den underhållsberättigade har inte gjort det	191
B. Exempel 2: Den underhållsberättigade har lämnat ursprungsstaten, den underhållsskyldige har inte gjort det	196

C. Exempel 3: Både den underhållsberättigade och den underhållsskyldige har flyttat från ursprungsstaten och bor i olika stater	200
D. Exempel 4: Båda parterna har flyttat från ursprungsstaten och bor nu i samma stat.....	204
E. God praxis vid ändringsansökningar	205
III. Ytterligare material	206
A. Relevanta artiklar i konventionen	206
B. Berörda avsnitt i handboken.....	206
Kapitel 12 – Ändringsförfaranden – utgående och inkommande	207
Del I – Förfaranden för utgående ändringsansökningar.....	207
I. Översikt	207
A. Centralmyndighetens roll	207
B. Förfarande – flödesschema	207
C. Förklaring av förfarandena	210
II. Sammanställa nödvändiga handlingar	212
A. Allmänt	212
B. Fyll i ansökningsformuläret (ändring av ett avgörande)	213
C. Sammanställa eventuella ytterligare handlingar	213
III. Checklista – utgående ansökningar om ändring	215
Del II – Förfaranden för inkommande ändringsansökningar	216
I. Översikt	216
II. Förfaranden	216
III. Checklista – inkommande ansökningar om ändring	218
Del III – Frågor som är gemensamma för både inkommande och utgående ändringsansökningar	219
I. Ytterligare material	219
A. Praktiska råd för alla ansökningar eller framställningar om ändring	219
B. Åtföljande formulär	219
C. Relevanta artiklar i konventionen	220
D. Berörda avsnitt i handboken.....	220
II. Vanliga frågor	220
Kapitel 13 – Fylla i utgående framställningar om särskilda åtgärder	223
I. Översikt – framställningar om särskilda åtgärder	223
A. När ska man göra den här framställningen?	223
B. Exempel	224
C. Vem kan söka?.....	224
D. Flödesschema.....	224
II. Förfaranden	226
A. Kontrollera bakgrunden till framställningen	226
B. Om framställningen görs i samband med en eventuell ansökan enligt konventionen (artikel 7.1)	226
C. Om framställningen görs i samband med ett förfarande med ett internationellt inslag (artikel 7.2).....	227
D. Är handlingarna fullständiga?	228
E. Skicka till anmodad stat	229
III. Övriga frågor	229
A. Kostnader	229
B. Skydd av personuppgifter	230
IV. Ytterligare material	230
A. Praktiska råd	230
B. Åtföljande formulär	231
C. Relevanta artiklar i konventionen	231
D. Berörda avsnitt i handboken.....	231
V. Checklista – utgående framställningar om särskilda åtgärder	231
VI. Vanliga frågor	232

Kapitel 14 – behandling av inkommande framställningar om särskilda åtgärder.....	233
I. Översikt – framställningar om särskilda åtgärder	233
A. När ska man använda den här framställningen?.....	233
B. Exempel	234
C. Vem kan göra en framställning?	234
D. Flödesschema.....	234
II. Förfaranden	236
A. Bekräfta mottagandet av framställningen	236
B. Överväger man att göra en ansökan enligt konventionen ?	236
C. Om framställningen om särskilda åtgärder gäller en eventuell ansökan enligt konventionen (artikel 7.1).....	236
D. Om framställningen gäller ett ärende i den begärande staten som har internationell anknytning (artikel 7.2)	238
E. Ge den begärande staten en statusrapport.....	238
III. Övriga frågor	239
A. Kostnader	239
IV. Ytterligare material	239
A. Praktiska råd	239
B. Åtföljande formulär	240
C. Relevanta artiklar i konventionen	240
D. Berörda avsnitt i handboken.....	240
V. Checklista – inkommande framställningar om särskilda åtgärder	241
VI. Vanliga frågor	241
Kapitel 15 – Hur fyller jag i formulären?	242
I. Fylla i de obligatoriska formulär som krävs för alla ansökningar.....	242
A. Formulär för översändande	242
B. Mottagningsbekräftelse.....	245
II. Instruktioner för att fylla i rekommenderade ansökningsformulär	246
A. Rekommenderat formulär för ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet	247
B. Rekommenderat formulär för en ansökan om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten.....	252
C. Rekommenderat formulär för en ansökan om erhållande av ett avgörande	256
D. Rekommenderat formulär för en ansökan om ändring av ett avgörande...	261
III. Instruktioner för att fylla i kompletterande formulär.....	265
A. Redogörelse för ekonomisk situation	265
B. Intyg om giltig delgivning	267
C. Uttalande om verkställbarhet för ett avgörande	268
D. Sammanfattning av ett avgörande	268
E. Beräkning av utestående fordringar	268
F. Dokument med förklaring av metoden för justeringar	268
G. Bevis på bidrag eller rätt att ingripa (offentligt organ)	269
H. Statusrapport för ansökan	269
IV. Checklistor – handlingar som ska bifogas i utgående ansökningar enligt konventionen	269
A. Ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet	270
B. Ansökan om verkställighet av ett avgörande som har meddelats eller erkänts i den anmodade staten	272
C. Ansökan om erhållande av ett avgörande	273
D. Ansökan om ändring av ett avgörande	274
V. Hur ska jag fylla i formulären för en direkt framställning om erkännande och verkställighet?.....	275
Bilaga – Grunder för erkännande och verkställighet av ett avgörande	276

Kapitel 16 – Direkta framställningar till behöriga myndigheter.....	278
I. Inledning	278
A. Exempel	279
B. Hur fungerar det här enligt konventionen?	279
II. Direkta framställningar om erkännande och verkställighet	279
A. Utgående direkta framställningar (erkännande och verkställighet)	279
B. Inkommande direkta framställningar (erkännande och verkställighet)	281
III. Direkta framställningar om erhållande och ändring av avgöranden.....	283
IV. Ytterligare material	283
A. Praktiska råd	283
B. Åtföljande formulär	284
C. Relevanta artiklar	284
V. Vanliga frågor	284

Förteckning över figurer

Figur 1:	Tabell över ansökningar.....	16
Figur 2:	Möjliga ansökningar när det finns ett avgörande om underhållsskyldighet	22
Figur 3:	Möjliga ansökningar när det inte finns något verkställbart avgörande	23
Figur 4:	Ansökningar om ändring från en underhållsberättigad	25
Figur 5:	Ansökningar om ändring från en underhållsskyldig	27
Figur 6:	Framställningar om särskilda åtgärder	28
Figur 7:	Avgöra om en ansökan omfattas av konventionens tillämpningsområde.....	49
Figur 8:	Rättsligt bistånd: ansökningar om underhåll till barn som görs av en underhållsberättigad	61
Figur 9:	Rättsligt bistånd: ansökningar om annat underhåll än underhåll till barn som görs av en underhållsberättigad.....	63
Figur 10:	Rättsligt bistånd: ansökningar som görs av en underhållsskyldig	65
Figur 11:	Rättsligt bistånd: behovsprövning på grundval av barnets tillgångar	67
Figur 12:	Steg för att fylla i en utgående ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet	77
Figur 13:	Handlingar som krävs – erkännande och verkställighet.....	81
Figur 14:	Diagram över inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet (centralmyndighet)	101
Figur 15:	Innehåll i ansökan om erkännande och verkställighet	104
Figur 16:	Steg som den behöriga myndigheten ska följa för ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet (artikel 23).....	108
Figur 17:	Alternativt förfarande för erkännande och verkställighet – översikt ...	117
Figur 18:	Förfaranden för en utgående ansökan om verkställighet	129
Figur 19:	Flödesschema – översikt över förfarandet för ansökan om verkställighet	139
Figur 20:	Förteckning över formulär och handlingar	140
Figur 21:	Översikt – förfarande för ansökan om erhållande	149
Figur 22:	Inledande steg i ansökningsförfarandet	150
Figur 23:	Förbereda ansökan om erhållande.....	153
Figur 24:	Tabell över handlingar – ansökan om erhållande av avgörande.....	155
Figur 25:	Översikt över erhållandeförfarandet	164
Figur 26:	Inledande prövning: ansökan om erhållande	166
Figur 27:	Översikt över konventionens bestämmelser om verkställighet	177
Figur 28:	Ansökningar om ändring där den underhållsberättigade är bosatt i ursprungsstaten	192
Figur 29:	Ansökningar om ändring där den underhållsskyldige är bosatt i ursprungsstaten	197
Figur 30:	Ändringsansökningar när båda parterna har flyttat från ursprungsstaten och bor i olika stater.....	201
Figur 31:	Framställning om ändring när båda parterna har flyttat från ursprungsstaten och bor i samma stat	204

Figur 32:	Förfaranden för att fylla i och överföra ansökan om ändring	209
Figur 33:	Handlingar som krävs för ändringsansökningar	212
Figur 34:	Översikt över stegen för inkommande ändringsansökningar	216
Figur 35:	Flödesschema – behandling av utgående framställningar om särskilda åtgärder	225
Figur 36:	Flödesschema – behandling av framställning om särskilda åtgärder ..	235
Figur 37:	Tabell över ansökningar enligt artikel 10.....	245
Figur 38:	Tabell över handlingar som ska ingå i en ansökan om erhållande av avgörande	260
Figur 39:	Handlingar som ska ingå i en utgående ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet	271
Figur 40:	Handlingar som ska finnas med i en ansökan om verkställighet	272
Figur 41:	Handlingar som ska finnas med i en ansökan om erhållande av avgörande	273
Figur 42:	Handlingar som ska finnas med i en ändringsansökan	274
Figur 43:	Rättsligt bistånd – direkta framställningar till en behörig myndighet ..	281

Inledning

1. *Haagkonventionen av den 23 november 2007 om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar* innebär ett stort framsteg på vägen mot att skapa ett kostnadseffektivt, tillgängligt och förenklat system för internationell indrivning av underhåll.
2. De handläggare som arbetar med ärenden, inleder och behandlar ansökningar och som arbetar med andra stater för att verkställa avgöranden om underhållsskyldighet utgör kärnan i det internationella arbetet för att erhålla och verkställa avgöranden om underhållsskyldighet. Deras hängivenhet och engagemang för att hjälpa barn och familjer är avgörande för att konventionen ska kunna fungera.
3. Denna handbok är avsedd för dessa handläggare. Den har skrivits som hjälp för handläggare i alla slags juridiska system, oavsett om de arbetar i stora länder med komplicerade it-system och handlägger hundratals ärenden eller om de finns i små länder med bara ett fåtal fall. Den tar upp de frågor och förfaranden som handläggarna kommer att ställas inför när de behandlar internationella ärenden.

A. Vad den här handboken omfattar (och vad den inte omfattar)

4. Syftet med den här handboken är att hjälpa handläggare i det konkreta arbetet med ärenden som omfattas av konventionen. Det är viktigt att påpeka att den inte är en juridisk vägledning om konventionen, och den riktar sig inte till advokater, domare, beslutsfattare eller domstolar. Eftersom den bara ger vägledning om de internationella delarna av konventionsärenden omfattar den inte heller alla aspekter av hanteringen av internationella ärenden. Internationella ärenden omfattas fortfarande av inhemska processer, till exempel verkställighetsförfaranden.
5. Konventionen är ett resultat av förhandlingar som sträckte sig över fyra år och som omfattade mer än 70 stater. En mängd frågor diskuterades under förhandlingarnas gång och bidrog till utformningen av den konventionstext som man slutligen kom överens om. Det finns ytterst detaljerade förklaringar av bestämmelserna i konventionen och historiken bakom förhandlingarna i den heltäckande förklarande rapporten om konventionen.¹ I den förklarande rapporten återges den rättsliga grunden och den korrekta tolkningen för varje bestämmelse i konventionen.
6. I den här handboken ger vi i stället en praktisk och konkret förklaring av processerna enligt konventionen och diskuterar hur konventionsärenden fungerar i verkligheten. Om du vill ha en juridisk tolkning av konventionen ska du läsa den förklarande rapporten och följa den rättspraxis som växer fram med tiden i fråga om tolkningen av konventionen.
7. Dessutom kommer genomförandet av konventionen att behöva kompletteras med inhemska förfaranden för att behandla underhållsärenden eftersom när ett underhållsärende väl har överförs av en stat kommer det att bli ett inhemskt ärende hos den andra staten och behandlas enligt den statens inhemska förfaranden. Kärnan i konventionen handlar i första hand om samspelet mellan stater och flödet av ärenden och information mellan dem.

¹ A. Borrás och J. Degeling, Explanatory Report – *Convention on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance*, finns att ladda ned från Haagkonventionens webbplats, < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

8. Handboken kan alltså inte ge svar på eller vägledning om alla frågor som kan uppstå i internationella ärenden. Det är till exempel inhemsk praxis och inhemsk lag i en stat som avgör vilka handlingar som ska användas för att underrätta parterna om ansökningar enligt konventionen, eller vilken form ett avgörande om underhållsskyldighet ska ha. Det betyder att även om handboken kan vara den första källan till information för handläggare när det gäller hur konventionen ska fungera i praktiken, så måste man också alltid ta hänsyn till inhemsk praxis och lag i varje enskild stat.

B. Handbokens struktur

9. Handboken är inte tänkt att läsas från pärm till pärm, eller från första till sista sidan.
10. I stället är den uppdelad i flera delar som täcker varje typ av ansökan eller framställning som kan göras enligt konventionen. Eftersom varje ansökan eller begäran berör två stater – en avsändande stat som kallas *begärande stat* och en mottagande stat som kallas *anmodad stat* – finns det ett separat fristående kapitel för de olika sidorna av ansökan eller framställningen. Kapitlet om "Utgående" ansökningar handlar om de förfaranden som används av den begärande staten, medan kapitlet om "Inkommande" ansökningar handlar om de förfaranden som används av den anmodade staten.
11. Varje kapitel innehåller både en diskussion om ansökan i sig – när den kan användas och exempel – samt flödesscheman och stegvisa förfaranden för att hantera ansökan eller begäran. I slutet av varje kapitel hänvisar vi till ytterligare material och till vanliga frågor.
12. Det finns flera frågor som är gemensamma för alla ansökningar och framställningar, och i stället för att upprepa dem i varje kapitel har vi samlat dem i den första delen av handboken, i kapitel 1–3. I de kapitlen ger vi en kortfattad förklaring av de olika typerna av ansökningar eller framställningar och hänvisar sedan läsaren till rätt kapitel i handboken för en mer ingående förklaring.
13. I inledningskapitlen går vi också igenom konventionens tillämpningsområde – vilka typer av underhållsskyldigheter som omfattas av konventionen och vilka som inte gör det – och förklarar eventuella utvidgningar eller begränsningar av konventionens tillämpningsområde. Slutligen diskuterar vi mer allmänna frågor, som vikten av att skydda personuppgifter och faktisk tillgång till förfaranden och rättsligt bistånd vid ansökningar enligt konventionen.
14. I kapitel 2 förklaras de vanligaste begreppen i handboken. Detta är inte juridiska definitioner. I konventionen definieras ett antal begrepp som används, och där anges också att "vid tolkningen av denna konvention ska hänsyn tas till dess internationella karaktär och till behovet av att främja en enhetlig tillämpning av den".²
15. Förklaringarna i kapitel 2 är avsedda att hjälpa handläggarna att förstå språket i konventionen och avsikten bakom den, framför allt inom de områden där de begrepp och ord som används skiljer sig kraftigt från dem som kanske används i inhemsk lag eller praxis. I de enskilda kapitlen hänvisar vi till dessa förklaringar i kapiteltexten för att underlätta för handläggare som måste följa bestämmelserna i konventionen.
16. I kapitel 15 finns slutligen instruktioner om hur man ska fylla i de rekommenderade formulären för ansökningar och framställningar enligt konventionen.

² Artikel 53.

C. Hur ska jag använda handboken?

17. Om du inte är van vid konventionsärenden bör du först läsa igenom kapitel 1 - Översikt över ansökningar och framställningar enligt konventionen. Där får du en genomgång av de olika ansökningar eller framställningar som går att göra enligt konventionen och en hänvisning till den del av handboken som du bör gå till.
18. Läs sedan kapitel 3 och kontrollera att underhållsärendet omfattas av konventionens bestämmelser. I annat fall kommer denna handbok och konventionsförfarandena inte att vara tillämpliga. Om ärendet omfattas av konventionen går du vidare till det kapitel som handlar om den berörda typen av ansökan – och följer förfarandet för inkommande eller utgående ärenden.

D. Andra informationskällor

19. Den mest uttömmande källan till information om konventionstexten är den förklarande rapporten som vi hänvisar till ovan. Om du har en fråga om ett konventionsärende som inte besvaras i den här handboken bör du läsa den berörda artikeln i konventionen och sedan gå till motsvarande avsnitt i den förklarande rapporten. Du kommer att upptäcka att många tekniska frågor som inte tas upp i den här handboken besvaras i den förklarande rapporten. Utöver den förklarande rapporten finns det ett stort antal förarbeten och rapporter med bakgrundsinformation och teknisk information som låg till grund för och användes under förhandlingarna inför konventionen. Du hittar alla dessa rapporter på Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".
20. Om du undrar över intern lagstiftning och praxis i en annan stat i underhållsärenden kan du ofta hitta svar i de landsfakta som den fördragsslutande staten har lämnat in till Haagkonferensen för internationell privaträtts permanenta byrå. Landsfakta innehåller information om verkställighetsåtgärder, grunder för avgöranden om underhållsskyldighet och begränsningar för ändringar, samt om man generellt tillämpar administrativa eller rättsliga förfaranden för ansökningar. Landsfakta innehåller också kontaktuppgifter och information om eventuella särskilda krav som den staten ställer på ansökningar enligt konventionen. I landsfakta hittar du även länkar till statliga webbplatser och liknande informationskällor. Landsfakta finns också på Haagkonferensens webbplats.³
21. Slutligen bör du som handläggare naturligtvis undersöka ditt eget lands praxis och förfaranden och vid behov besvara frågor om juridisk tolkning med hjälp av lämpliga juridiska resurser, till exempel juridiska handböcker eller inhemska jurister. Eftersom många stater redan har stor erfarenhet av att hantera internationella underhållsärenden finns det stor sakkunskap i många stater som kan vara till hjälp för handläggare av internationella ärenden.

³ Vissa stater väljer att inte använda det rekommenderade formuläret för landsfakta, men enligt artikel 57 ska alla fördragsslutande stater lämna samma typ av information till permanenta byrån. Den här informationen ska också finnas tillgänglig på Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

E. Några råd på vägen

22. När du arbetar med ansökningar enligt konventionen kommer du se att det läggs stor vikt vid att förfarandena ska vara enkla och att ansökningar och framställningar påskyndas, att effektiva verkställighetsåtgärder används och att regelbunden kommunikation mellan de båda berörda staterna upprätthålls. Detta är faktiskt det viktigaste målet för konventionen och tas upp i artikel 1 i den. Om dessa mål går att uppnå vid tillämpningen av konventionen kommer detta att ge tydliga och varaktiga fördelar för barn och familjer över hela världen. Detta går att åstadkomma genom handläggarnas hårda arbete och ansträngningar, och vi hoppas att den här handboken kommer att bli ett bra verktyg för det.

Kapitel 1

Översikt över ansökningar och framställningar enligt konventionen

23. I det här kapitlet förklarar vi de olika typer av ansökningar och framställningar som går att göra genom en **centralmyndighet** enligt konventionen. Kapitlet bör läsas tillsammans med kapitel 3 där du hittar viktig information om konventionens tillämpningsområde och dess tillämpning i specifika fall. **Centralmyndigheten** är den offentliga myndighet som har utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen. Dessa skyldigheter fastställs i kapitlen II och III i konventionen.
24. Kapitlet inleds med en översikt över de ansökningar och framställningar som går att göra enligt konventionen. Därefter visar vi några flödesscheman för att avgöra vilken ansökan eller framställning som är lämplig enligt konventionen.
25. Tänk på att syftet med detta kapitel bara är att ge en generell överblick över de olika typerna av ansökningar och framställningar. Du hittar mer detaljerad information om varje typ av ansökan eller framställning i de enskilda kapitlen. Exempelen och flödesschemana i det här kapitlet visar därför bara de vanligaste formerna av ansökningar och framställningar och har inte samma detaljnivå som de enskilda kapitlen i handboken.
26. När du har identifierat vilken typ av ansökan eller framställning det är fråga om kan du gå vidare till kapitel 3 för att avgöra om ansökan eller framställningen omfattas av konventionen och sedan fortsätta till det särskilda kapitel i handboken som gäller just den typen av ansökan eller framställning. I kapitel 2 förklaras de viktigaste begreppen i handboken.

I. Beskrivning av ansökningar och framställningar enligt konventionen

27. Här hittar du en grundläggande överblick över de olika typer av **ansökningar** (erkännande, erkännande och verkställighet, verkställighet, erhållande och ändring) och **framställningar** genom centralmyndigheter (**framställningar om särskilda åtgärder**) som går att göra enligt konventionen och när var och en av dem kan användas. Vi beskriver de olika faktorer som påverkar möjligheterna att göra en ansökan eller framställning.
- Tips:** I handboken kommer vi att göra åtskillnad mellan **direkta framställningar** och **ansökningar**. En ansökan är en åtgärd som omfattas av konventionen och görs via en centralmyndighet, till exempel en ansökan om erkännande och verkställighet. En direkt framställning är en åtgärd som går direkt till en behörig myndighet, till exempel en direkt framställning om erhållande av avgörande av underhållsskyldighet mellan makar, om den anmodade staten inte har utvidgat tillämpningen av konventionen till den typen av ansökan.
- Tänk dock på att en **framställning om särskilda åtgärder** enligt artikel 7 är ett undantag från den regeln. Sådana framställningar går genom en centralmyndighet. Se kapitel 13.

A. Översikt över ansökningar enligt konventionen

28. I artikel 10 anges de typer av ansökningar som kan göras enligt konventionen. Enskilda personer (eller i vissa fall ett offentligt organ) kan göra dessa ansökningar i följande fall:

<i>Situation</i>	<i>Typ av ansökan som går att göra enligt konventionen</i>
En sökande har ett avgörande om underhållsskyldighet från den anmodade staten och vill att avgörandet ska verkställas i den staten.	Ansökan om verkställighet
En sökande har ett avgörande om underhållsskyldighet från en fördragsslutande stat och vill att avgörandet ska erkännas eller erkännas och verkställas i en annan stat.	Ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet
En sökande har ännu inget avgörande om underhållsskyldighet, och svaranden är bosatt i en annan fördragsslutande stat.	Ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet
En sökande har ett avgörande om underhållsskyldighet men begär ett nytt avgörande eftersom det finns problem med att få en annan fördragsslutande stat att erkänna eller verkställa det befintliga avgörandet.	Ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet
En sökande har ett avgörande om underhållsskyldighet från en fördragsslutande stat men vill ändra det, och svaranden (den andra parten) är bosatt i en annan fördragsslutande stat.	Ansökan om ändring

Figur 1: Tabell över ansökningar

29. Som framgår av Figur 1 finns det fyra allmänna typer av ansökningar som går att göra enligt konventionen. Inom ramen för dessa mer övergripande kategorier kan man vilja uppnå flera olika resultat. De fyra generella typerna är
- ansökan om verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet som meddelats eller erkänts i den anmodade staten,
 - ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett befintligt avgörande om underhållsskyldighet,
 - ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet, inklusive fastställande av föräldraskap vid behov,
 - ansökan om ändring av ett befintligt avgörande om underhållsskyldighet.
30. Samtliga dessa ansökningar går att göra av en underhållsberättigad, och några kan också göras av en underhållsskyldig i enlighet med artikel 10.2.

1. Ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett befintligt avgörande

31. Den här ansökan ska användas när den sökande redan har ett **avgörande om underhållsskyldighet** och vill att en annan stat än den där han eller hon bor ska erkänna eller erkänna och verkställa det avgörandet. Processen för erkännande och verkställighet innebär att den sökande inte behöver ansöka om ett nytt avgörande i den anmodade staten för att få underhåll. I stället innebär erkännande- och verkställighetsprocessen att det befintliga avgörandet kan verkställas i den andra staten på samma grunder som om avgörandet ursprungligen hade meddelats i den staten. Båda staterna måste vara fördragsslutande stater i konventionen, och avgörandet måste ha meddelats i en fördragsslutande stat.

I ett avgörande om underhållsskyldighet fastställs den underhållsskyldiges skyldighet att betala underhåll. Det får även omfatta en automatisk justering genom indexering och krav på betalning av utestående fordringar på underhåll, retroaktivt underhåll eller ränta samt fastställande av kostnader eller utgifter.

a) När ska man använda den här ansökan?

32. I de flesta fall kommer en sökande att vilja få ett avgörande erkänt och verkställt för att underhållsutbetalningar ska drivas in och verkställighetsförfaranden ska inledas vid behov. I vissa fall kommer den sökande enbart att ansöka om erkännande. En underhållsskyldig kan till exempel ansöka om enbart erkännande av ett utländskt avgörande för att begränsa eller upphäva verkställigheten av betalningar enligt ett annat avgörande, eller så kan en underhållsberättigad ansöka om enbart erkännande när han eller hon inte begär bistånd från den andra staten med att verkställa avgörandet.

b) Exempel

33. D är bosatt i land A och har ett avgörande från land A som innebär att hennes före detta make ska betala underhåll för deras tre barn. Hennes före detta make bor i land B. D vill att hennes avgörande om underhållsskyldighet ska verkställas. Både land A och land B är **fördragsslutande stater**.
- En fördragsslutande stat är en stat som är bunden av konventionen eftersom den har slutfört den process för ratificering, godtagande eller godkännande som krävs enligt konventionen.*
34. Centralmyndigheten i land A kommer att skicka en ansökan om **erkännande och verkställighet** av avgörandet till land B. Centralmyndigheten i land B skickar avgörandet till en behörig myndighet som ska registrera det för verkställighet eller förklara att det är verkställbart. Den före detta maken kommer att underrättas om (delges) att avgörandet har erkänts och kommer att få möjlighet att bestrida erkännandet av avgörandet. Om den före detta maken inte frivilligt betalar underhållet efter det att avgörandet har erkänts kommer en behörig myndighet i land B att vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa avgörandet och överföra utbetalningarna till land A.⁴

Tillämplig artikel i konventionen – artikel 10.1 a och 10.2 a

Se kapitel 4, Utgående ansökningar om erkännande och verkställighet och kapitel 5, Inkommande ansökningar om erkännande och verkställighet

⁴ Centralmyndigheten eller den behöriga myndigheten är enligt konventionen skyldiga att "underlätta" verkställigheten samt indrivning och överföring av utbetalningar. Vilka åtgärder som vidtas i varje stat för att göra detta kommer att variera. Se kapitel 10 om verkställighet av avgöranden om underhåll.

2. Ansökan om verkställighet av ett avgörande som har meddelats eller erkänts i den anmodade staten

35. Det här är den enklaste av alla ansökningar enligt konventionen. Ansökan innehåller en begäran om att en fördragsslutande stat ska verkställa sitt eget avgörande eller ett avgörande som redan har erkänts samt bistå i överföringen av utbetalningar till en underhållsberättigad.

*En **behörig myndighet** är den myndighet i en viss stat som har i uppdrag eller har befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett program för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen.*

36. Skillnaden mellan den här ansökan och den ansökan om erkännande och verkställighet som beskrivs ovan är att det avgörande som ska verkställas redan har meddelats eller erkänts i den stat som ska verkställa avgörandet (den anmodade staten). Därför behöver avgörandet inte erkännas innan det kan verkställas.⁵

a) När ska man använda den här ansökan?

37. Den här ansökan ska användas när den sökande har ett avgörande om underhållsskyldighet som har meddelats eller erkänts i den stat där svaranden är bosatt eller har tillgångar eller inkomster. Den sökande kan göra en framställning om att den staten ska verkställa ett avgörande som den har meddelat eller erkänt. Den sökande behöver inte resa till den stat som har meddelat avgörandet för att göra den framställningen. I stället kommer centralmyndigheten i den stat där den sökande är bosatt att översända ansökan om verkställighet av avgörandet till den anmodade staten. Båda staterna måste vara fördragsslutande stater i konventionen.

b) Exempel

38. F bor i land A och har ett avgörande om underhållsskyldighet från land B där hennes barns far är bosatt. Hon vill att land B ska verkställa avgörandet om underhållsskyldighet. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

*Den **begärande staten** är den stat där den sökande är bosatt och där en ansökan eller framställning enligt konventionen inleds.*

39. Enligt konventionen kan F be centralmyndigheten i land A att översända en ansökan om verkställighet för hennes räkning till land B. F behöver inte ansöka om erkännande av avgörandet, eftersom det har meddelats i land B. Centralmyndigheten i land B kommer att behandla ansökan och vidarebefordra den till den behöriga myndigheten i land B för verkställighet. Om den underhållsskyldige inte betalar underhållet frivilligt kommer den behöriga myndigheten att vidta de åtgärder den har befogenhet för enligt inhemsk lag för att verkställa avgörandet.

*Den **anmodade staten** är den stat som tar emot ansökan och som uppmanas att behandla ansökan eller framställningen. Det är oftast den stat där svaranden är bosatt.*

⁵ Som vi diskuterar i kapitel 4 måste ett avgörande ha meddelats i en fördragsslutande stat för att kunna erkännas och verkställas i den anmodade staten (se förklarande rapport, punkt 240). Om avgörandet har meddelats i en icke fördragsslutande stat får en ansökan om verkställighet göras om den anmodade staten redan har erkänt avgörandet inom ramen för ett annat fördrag eller enligt inhemsk lagstiftning. I annat fall måste man göra en ansökan om erhållande av ett nytt avgörande.

Tillämplig artikel i konventionen – artikel 10.1 b

Se kapitel 6, Utgående ansökningar om verkställighet och kapitel 7, Inkommande ansökningar om verkställighet

3. Ansökan om erhållande av ett avgörande

40. Den här ansökan ska man använda för att erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet för den sökande, dennes barn eller andra personer.⁶ Den sökande ber centralmyndigheten i den stat där han eller hon är bosatt att översända en ansökan om erhållande av ett avgörande på hans eller hennes vägnar till centralmyndigheten i den stat där den underhållsskyldige är bosatt, inbegripet fastställande av föräldraskap vid behov.⁷ Båda staterna måste vara fördragsslutande stater i konventionen.

a) När ska man använda den här ansökan?

41. Den här ansökan ska användas när det inte finns något avgörande om underhållsskyldighet eller om den sökande har ett avgörande om underhållsskyldighet men det av någon anledning inte kan erkännas eller verkställas i den stat där den underhållsskyldige är bosatt eller där avgörandet ska verkställas.

b) Exempel

42. G är bosatt i land A och har ett barn som är fyra år. Hon har aldrig varit gift med barnets far, och föräldraskapet för barnet har inte bekräftats. Barnets far har nu flyttat till land B. G vill att fadern ska börja betala underhåll för barnet. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.
43. Enligt konventionen ska centralmyndigheten i land A översända en ansökan om **erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet** för barnet till centralmyndigheten i land B. Centralmyndigheten i land B kommer att vidta de åtgärder som behövs för att inleda ansökan om erhållande av ett avgörande, oftast genom att vidarebefordra ansökan till en behörig myndighet. Den behöriga myndigheten i land B ska underlätta fastställandet av föräldraskapet. Det kan man göra genom ett faderskapstest, och man kommer att ta kontakt direkt med modern eller gå via centralmyndigheterna för att kunna testa modern och barnet. I vissa stater kan föräldraskapet i stället fastställas genom ett rättsligt avgörande eller genom att föräldern erkänner föräldraskapet. När avgörandet om underhåll har erhållits i land B kommer den behöriga myndigheten i land B att se till att det verkställs vid behov, och utbetalningarna kommer att föras över till modern i land A utan att modern behöver göra någon ytterligare ansökan.⁸

Tillämplig artikel i konventionen – artikel 10.1 c och d

Se kapitel 8, Utgående ansökningar om erhållande av ett avgörande, och kapitel 9, Inkommande ansökningar om erhållande av ett avgörande

⁶ Det går bara att göra en ansökan om erhållande av ett avgörande för "andra" personer om konventionens tillämpningsområde har utvidgats till dessa andra personer. Se diskussionen om tillämpningsområde i kapitel 3.

⁷ Enligt artikel 10.3 ska ansökan avgöras enligt lagstiftningen i den anmodade staten, och dess regler för behörighet ska också tillämpas. Se förklarande rapport, punkt 248.

⁸ Se förklarande rapporten, punkt 108, i fråga om användningen av begreppet underlätta.

4. Ansökan om ändring av ett befintligt avgörande

44. Denna ansökan ska användas när det finns ett avgörande om underhållsskyldighet men någon av parterna vill att det ska ändras.

a) När ska man använda den här ansökan?

45. En ansökan om ändring kan göras för att den underhållsberättigades eller barnens behov har förändrats, eller för att den underhållsskyldiges förmåga att betala underhållet har förändrats. Den sökande (den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige) ber centralmyndigheten i den stat där han eller hon är bosatt att översända en ansökan om ändring till den stat där den andra parten är bosatt (eller där ändringen ska göras). Om det är tillåtet enligt lagstiftningen i den anmodade staten kommer avgörandet att ändras eller ett nytt avgörande att meddelas.⁹ Det ändrade avgörandet kan sedan behöva erkännas om det meddelas i en annan stat än den där det ska verkställas.
46. Konventionen omfattar inte alla situationer där en person i ett internationellt underhållsärende vill ändra ett befintligt avgörande. I många situationer kommer det inte att göras någon ansökan enligt artikel 10 i konventionen, utan den sökande kommer att göra en direkt framställning om ändring till en behörig myndighet i sin hemstat eller i det land där avgörandet meddelades. Konventionen innehåller dock mekanismer för överföring av ansökningar om en person väljer detta eller om ansökan måste inledas i en fördragsslutande stat och förfarandena måste genomföras i en annan fördragsslutande stat.¹⁰

b) Exempel

47. H har ett avgörande om underhållsskyldighet från land A om att hennes före detta make ska betala underhåll för sina två barn. Hennes före detta make har flyttat till land B. Avgörandet verkställs i land B. H vill att underhållet ska höjas eftersom hennes före detta make har fått högre inkomster sedan avgörandet meddelades.
48. Om H väljer att göra en ansökan om ändring enligt konventionen ska centralmyndigheten i land A vidarebefordra en ansökan om **ändring av ett befintligt avgörande** för H:s räkning till centralmyndigheten i land B. Den före detta maken kommer att delges, och ärendet kommer att behandlas i land B. Det ändrade avgörandet kan verkställas i land B när det har meddelats.

Tillämplig artikel i konventionen – artikel 10.1 e och f, 10.2 b och c

Se kapitel 11, Ansökningar om ändring av ett avgörande, och kapitel 12, Ändringsförfaranden

B. Framställning om särskilda åtgärder

49. Utöver de fyra typer av ansökningar som går att göra enligt konventionen innehåller konventionen också föreskrifter om vissa ytterligare framställningar som kan göras till en centralmyndighet om den sökande ännu inte har lämnat in en ansökan. Dessa kallas framställningar om särskilda åtgärder. Det är upp till den anmodade staten att besluta vilket bistånd den ska tillhandahålla och vilka åtgärder som ska vidtas.

⁹ Se artikel 10.3. Ansökan kommer att avgöras enligt lagstiftningen i den anmodade staten och dess regler för behörighet.

¹⁰ Se kapitlen 11 och 12. Det finns begränsningar i konventionen som kan påverka en underhållsskyldig persons möjligheter att få ett befintligt avgörande ändrat, särskilt om den underhållsberättigade är bosatt i den stat där avgörandet meddelades.

50. I artikel 7 anges sex möjliga framställningar som går att göra genom en centralmyndighet till en annan centralmyndighet. En framställning om särskilda åtgärder kan göras för att
- 1 bistå med att lokalisera den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade,
 - 2 bistå med att ta fram uppgifter om den underhållsskyldiges eller den underhållsberättigades inkomst och andra ekonomiska förhållanden, inklusive uppgifter om tillgångar,
 - 3 underlätta erhållandet av skriftligt bevis eller annat bevis,
 - 4 vara behjälplig med att fastställa föräldraskap,
 - 5 inleda eller underlätta utverkandet av interimistiska åtgärder i avvaktan på att ansökan om underhållsskyldighet ska färdigbehandlas,
 - 6 underlätta delgivningen av handlingar.

a) När ska en framställning om särskilda åtgärder göras?

51. En framställning om särskilda åtgärder ska göras när en sökande begär en begränsad typ av bistånd för att lämna in en ansökan om erkännande, erkännande och verkställighet, verkställighet, erhållande av avgörande eller ändring enligt konventionen. Det kan också göras en framställning om bistånd för att avgöra om det bör lämnas in en ansökan eller bistånd sökas inom ramen för ett inhemskt förfarande om underhåll som har ett internationellt inslag.

b) Exempel

52. J bor i land A och har två barn. Hon är skild från barnens far och har ett avgörande om underhållsskyldighet som innebär att han ska betala underhåll. J tror att fadern bor i land B eller land C eftersom han har släktingar i båda länderna. Hon vill få sitt avgörande verkställt men vet inte vilken stat det ska skickas till.
53. Enligt konventionen kan centralmyndigheten i land A göra en framställning till centralmyndigheterna i land B eller land C för att få hjälp att lokalisera fadern. Det kommer då att göras en framställning om särskilda åtgärder där det anges att J vill lämna in en ansökan om erkännande och verkställighet av avgörandet när fadern/svaranden har lokaliserats. Centralmyndigheten i land B eller land C kommer att bekräfta om svaranden kan lokaliseras i den staten, så att land A sedan kan vidarebefordra paketet till rätt centralmyndighet.

Tillämplig artikel i konventionen – artikel 7

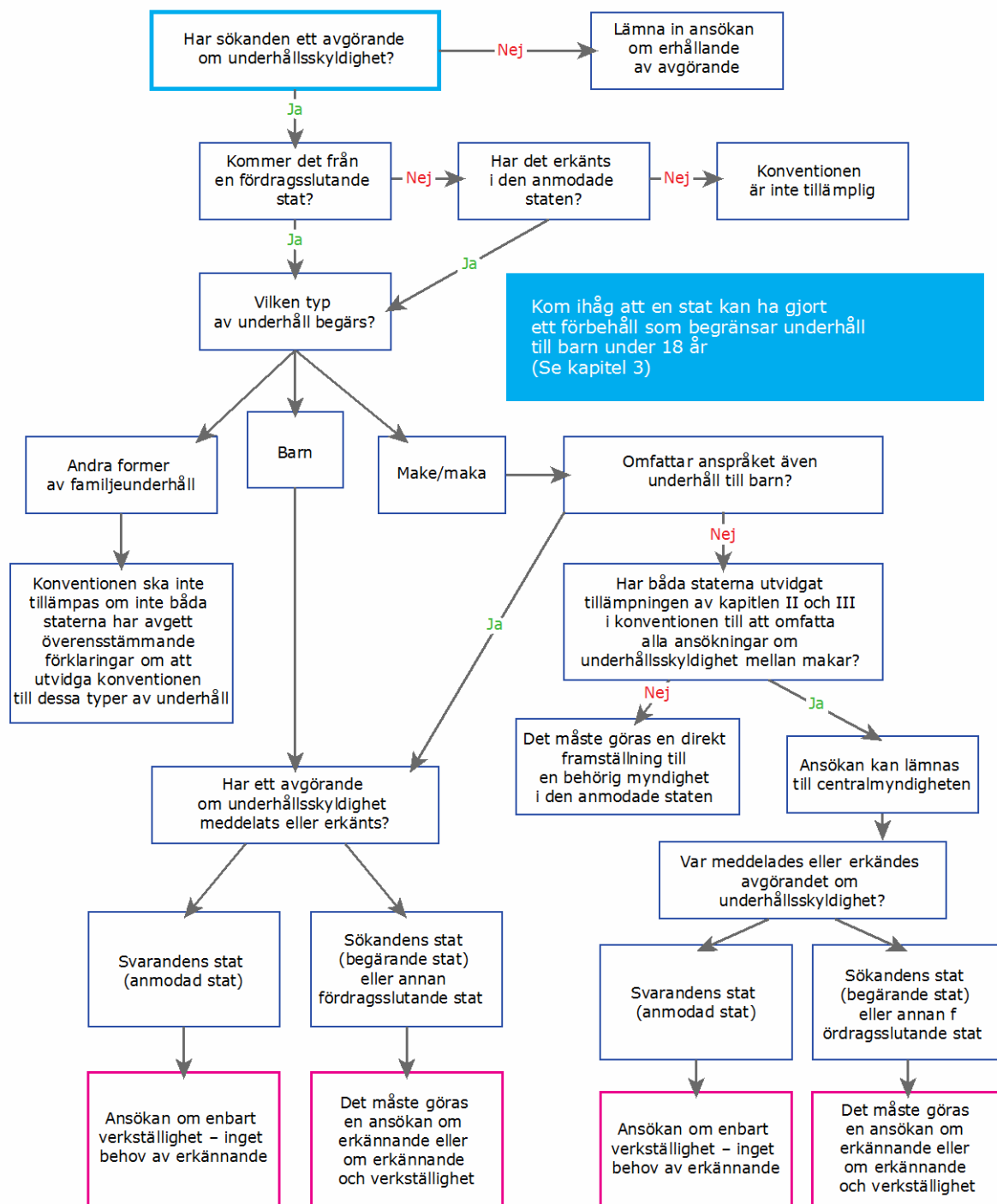
Se kapitel 13, Utgående framställningar om särskilda åtgärder, kapitel 14, Inkommande framställningar om särskilda åtgärder, och kapitel 3 del 2 avsnitt V – andra Haagkonventioner

II. Att avgöra vilken typ av ansökan det gäller

54. Det är ganska okomplicerat att avgöra vilken typ av ansökan som berörs i en viss situation. I följande serie flödesscheman illustrerar vi de olika alternativen.
55. Tänk på att informationen i det här avsnittet är mycket generaliserad. En stat kan fastställa i vilken omfattning konventionen ska tillämpas i den staten genom att göra förbehåll och förklaringar. En stat kan till exempel göra ett förbehåll som begränsar konventionens tillämpning till barn under 18 år. Detta påverkar hur just den staten hanterar ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet för barn över 18. Vi diskuterar detta närmare i kapitel 3.

1. När det redan finns ett avgörande

MÖJLIGA ANSÖKNINGAR NÄR DET FINNS ETT AVGÖRANDE OM UNDERHÅLLSSKYLDIGHET (Artikel 10.1 a och b och 10.2 a)

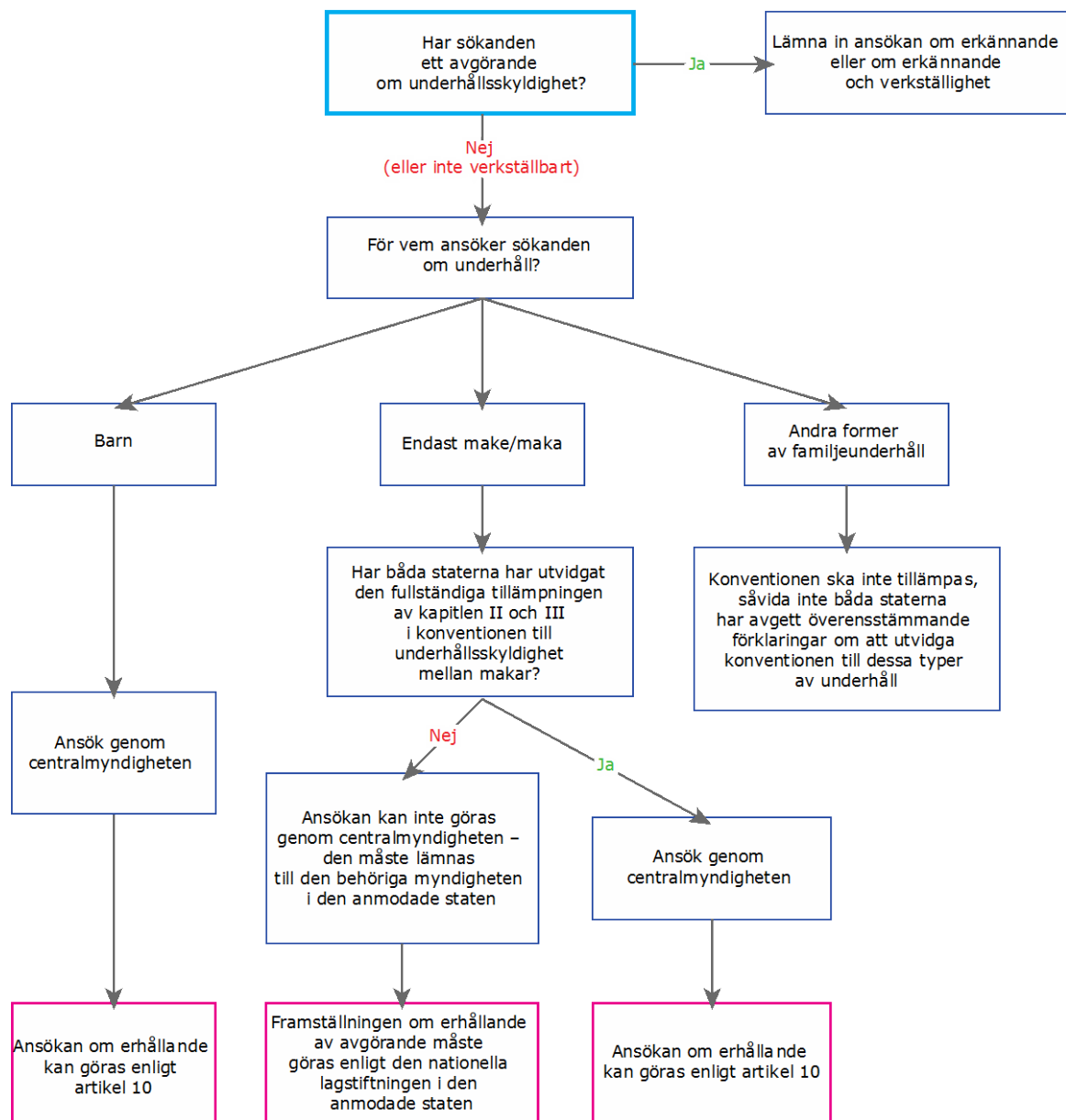

Figur 2: Möjliga ansökningar när det finns ett avgörande om underhållsskyldighet

2. Om det inte finns något avgörande eller inte finns något verkställbart avgörande

56. Nästa flödesschema visar alternativen när det inte finns något avgörande om underhållsskyldighet eller om avgörandet inte går att erkänna eller verkställa, eventuellt på grund av ett förbehåll enligt konventionen.

MÖJLIGA ANSÖKNINGAR NÄR DET INTE FINNS NÅGOT VERKSTÄLLBART AVGÖRANDE (Artikel 10.1 c och d)

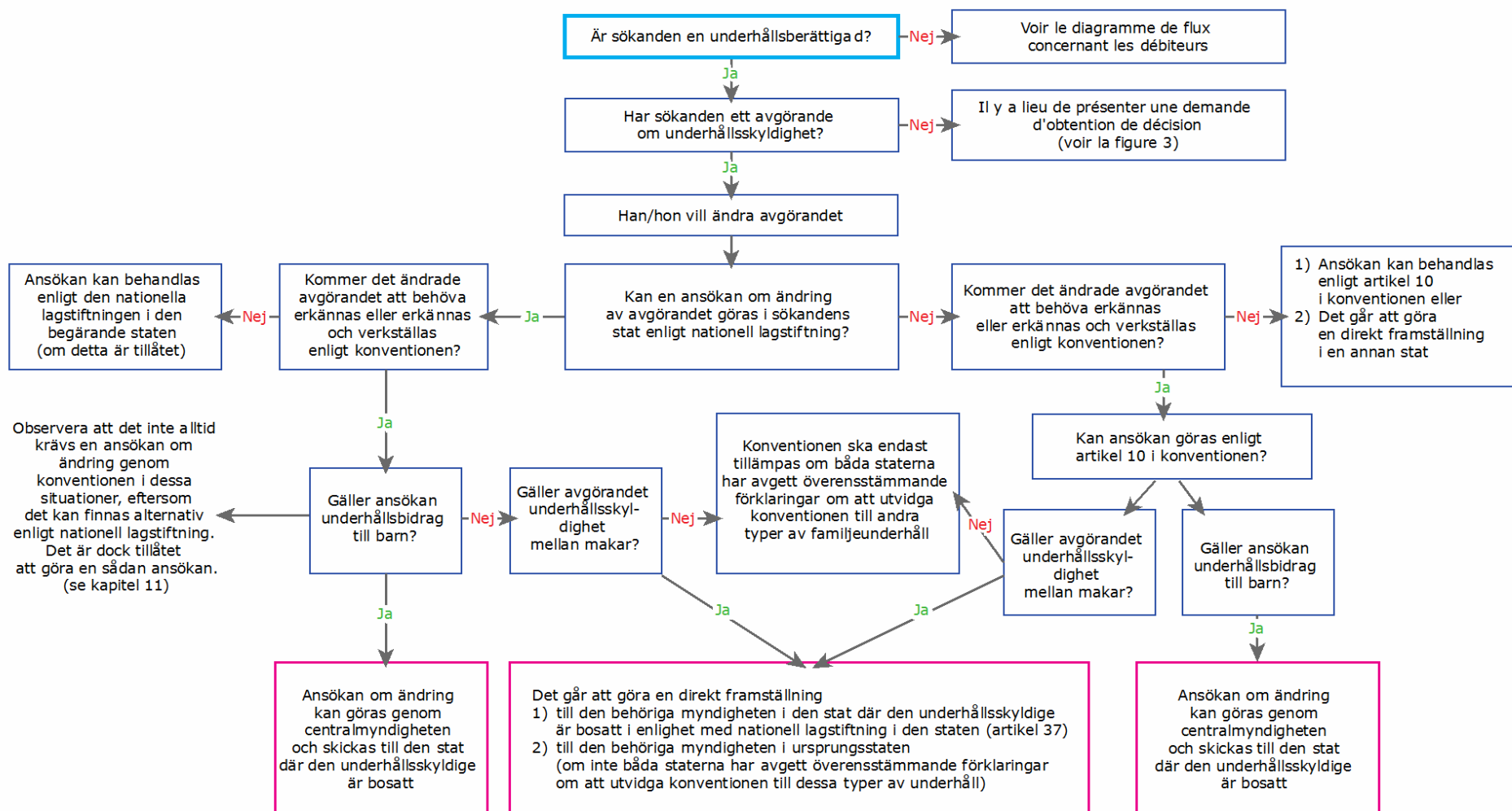

Figur 3: Möjliga ansökningar när det inte finns något verkställbart avgörande

3. Om sökanden vill att avgörandet ska ändras

57. I vissa fall kan sökanden behöva ändra avgörandet för att det ska återspegla förändringar i omständigheterna för parterna eller barnet. Processen skiljer sig något beroende på om det är den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade som ansöker om ändringen.
58. Flödesschemat på nästa sida visar processen när den underhållsberättigade vill att avgörandet ska ändras.

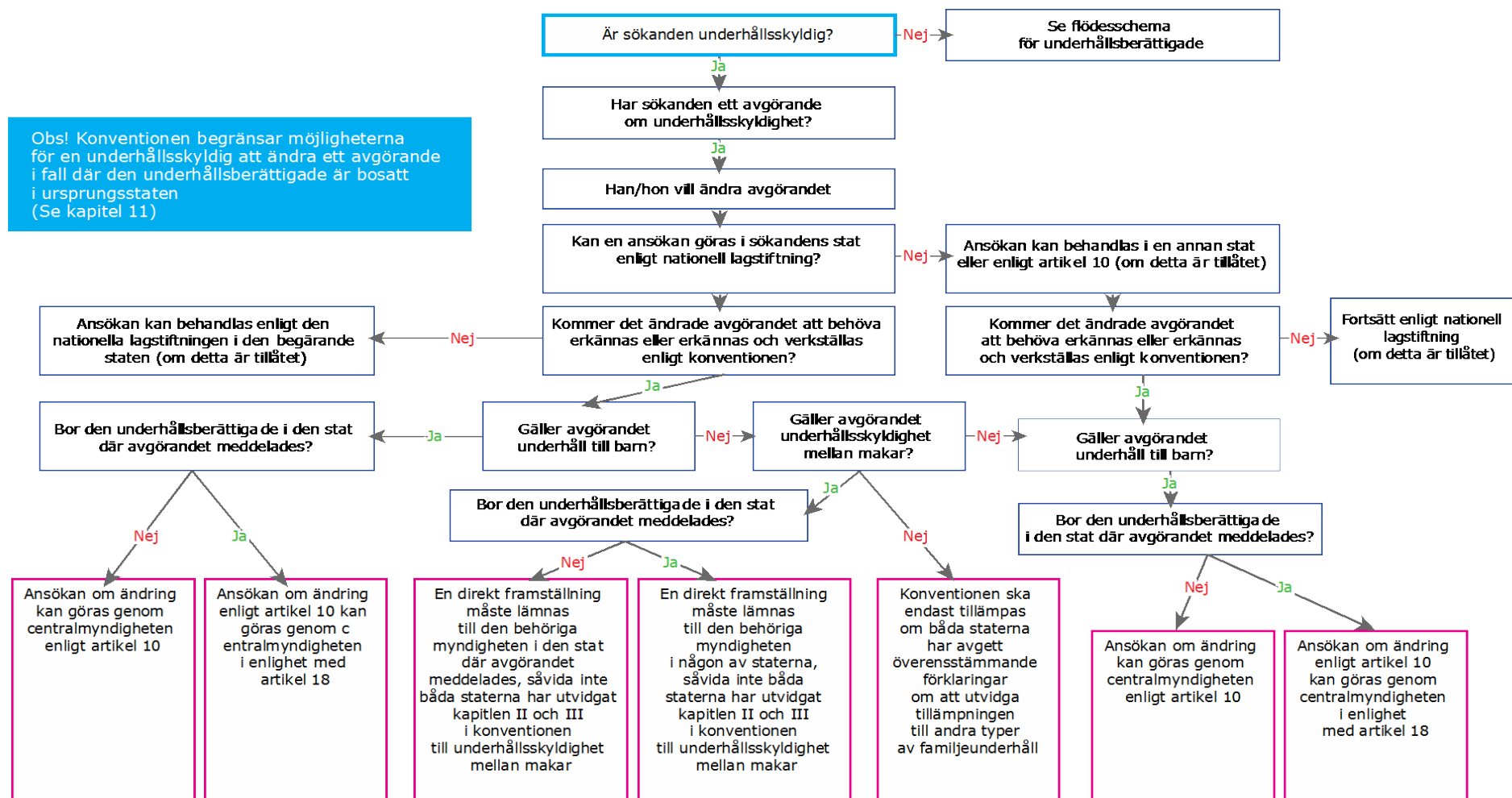
ANSÖKNINGAR OM ÄNDRING FRÅN EN UNDERHÅLLSBERÄTTIGAD (Artikel 10.1 e och f)

Figur 4: Ansökningar om ändring från en underhållsberättigad

59. Flödesschemat på nästa sida visar processen när den underhållsskyldige vill att avgörandet ska ändras. Som framgår finns det vissa skillnader i ansökan eftersom ansökan om ändring företrädesvis ska behandlas i den stat där avgörandet meddelades, om den underhållsskyldige är bosatt i den staten.

ANSÖKNINGAR OM ÄNDRING FRÅN EN UNDERHÅLLSSKYLDIG (Artikel 10.2 b och c)

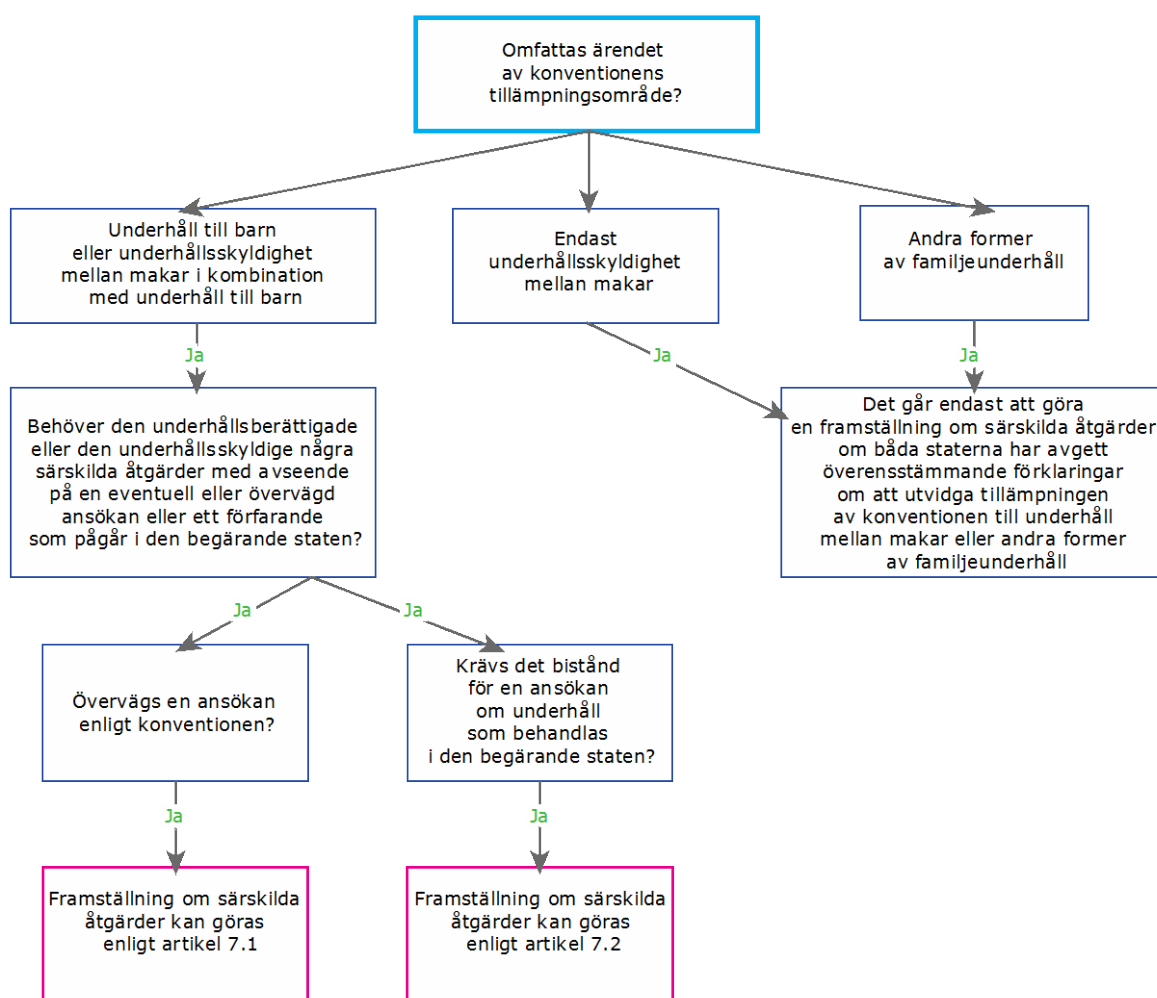

Figur 5: Ansökningar om ändring från en underhållsskyldig

4. När sökanden behöver bistånd

60. I vissa situationer kommer sökanden att behöva ett visst bistånd från en centralmyndighet innan en ansökan kan lämnas in enligt konventionen. Det kan krävas ytterligare information, handlingar eller bevis på föräldraskap innan det går att göra en ansökan enligt konventionen. Enligt konventionen får en sökande också göra en framställning om särskilda åtgärder i ett inhemskt underhållsärende till en centralmyndighet för att få bistånd om det finns ett internationellt inslag i det inhemska underhållsärendet. Sådana framställningar omfattas av artikel 7. Processen för sådana framställningar illustreras i flödesschemat nedan.¹¹

FRAMSTÄLLNINGAR OM SÄRSKILDA ÅTGÄRDER (Artikel 7.1 och 7.2)

Figur 6: Framställningar om särskilda åtgärder

¹¹ När båda staterna är parter i Haagkonventionen av den 15 november 1965 om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (1965 års Haagkonvention om delgivning) eller Haagkonventionen av den 18 mars 1970 om bevisupptagning i utlandet i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (1970 års Haagkonvention om bevisupptagning), se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner.

Kapitel 2

Ordförklaringar

A. Syftet med detta kapitel

61. De specifika begrepp som används i konventionen är resultatet av fyra års förhandlingar och diskussioner. Ett fåtal begrepp som används i konventionen definieras också i själva konventionen. Många andra definieras dock inte, och begreppets betydelse kan bero på den interna lagstiftningen i den stat där underhållsförfarandet genomförs.
62. Det finns till exempel inte någon definition av begreppet *verkställighet*. Det begreppet används i konventionen, men man ansåg att det inte behövde fastställas någon definition i konventionen eftersom det råder ett generellt samförstånd om begreppets betydelse i de stater som arbetar med underhållsskyldighet och eftersom en av de viktigaste underliggande principerna för konventionen är att den ska tolkas brett och liberalt.¹²
63. I praktiken är det alltså den behöriga myndighet som ansvarar för att verkställa avgörandet som kommer att avgöra om en viss åtgärd utgör verkställighet. Lägg dock märke till att det anges i konventionen att vissa åtgärder kan vidtas för att verkställa ett avgörande, vilket ger en vägledning om vilka åtgärder som i allmänhet anses utgöra verkställighet. På samma sätt kommer betydelsen av begreppet *make/maka* när man avgör huruvida underhållet utgör underhållsskyldighet mellan makar att fastställas av den behöriga myndighet som meddelar avgörandet (vid erhållande av ett avgörande) eller den behöriga myndighet som behandlar framställningen om erkännande (om det görs en framställning om erkännande och verkställighet av ett avgörande).
64. Syftet med det här kapitlet är inte att ge rättsliga eller slutgiltiga definitioner av de begrepp som används i konventionen. I stället ger vi här en ordlista eller förklaring av de begrepp som används i handboken och vad de innebär **inom ramen för de verksamhetsprocesser** som används för konventionsärenden, så att det ska bli lättare att följa förfarandena för dem som inte är välbekanta med internationella underhållsärenden. Om du är osäker på den verkliga rättsliga innebörden av ett visst ord eller begrepp som används i konventionen, bör du söka information i den förklarande rapporten och internationella och inhemska rättskällor.

B. Begrepp som används i den här handboken

Anslutning

65. Anslutning är en av de processer som en stat kan använda för att bli en fördragsslutande stat i konventionen.¹³ I artikel 60 fastställs när konventionen träder i kraft (tre månader efter det att det andra ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet har deponerats) och när den träder i kraft i en viss fördragsslutande stat. Haagkonferensens webbplats innehåller information om vilka stater som har blivit fördragsslutande stater i konventionen.

Se artiklarna 58 och 60.

¹² Se diskussionen i den förklarande rapporten, punkterna 60–65.

¹³ Förklarande rapport, punkt 690.

Administrativ myndighet

66. I vissa stater avgörs underhållsärenden av en administrativ myndighet (kallas ibland organ för underhållsbidrag till barn) som särskilt inrättas av regeringen för att bistå i erhållande, verkställande och ändring av avgöranden om underhållsskyldighet.¹⁴
67. I artikel 19.3 definieras en administrativ myndighet som ett offentligt organ vars avgöranden ska uppfylla de två kriterier som fastställs i den artikeln. Avgörandena måste kunna bli föremål för överklagande till eller förnyad prövning av en rättslig myndighet, och de måste ha liknande giltighet och verkan som ett avgörande av en rättslig myndighet i samma fråga.

Se artikel 19.1 och 19.3.

Närvaro

68. Detta begrepp används för att ange att en person har infunnit sig eller varit närvarande vid någon typ av förhandling. Beroende på lagstiftningen och förfarandena i en stat kan en persons eller parts närvaro innefatta deltagande i förhandlingen personligen eller deltagande i förhandlingen via telefon eller andra elektroniska medel. En person kan också "närvara vid ett förfarande" genom att låta en advokat eller annan företrädare närvara eller göra framställningar på dennes vägnar. Huruvida en part har varit närvarande vid ett förfarande för att erhålla ett avgörande är relevant enligt konventionen för att avgöra om det måste bifogas ett intyg om giltig delgivning till en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande.

Se artiklarna 25 och 29.

Se även intyg om giltigt delgivning.

Referens till handboken – kapitlen 4 och 5

Sökande

69. I handboken är sökanden den person eller offentliga myndighet ("offentligt organ") som gör framställningen till en centralmyndighet för någon av de ansökningar som omfattas av artikel 10 (erkännande, erkännande och verkställighet, verkställighet, erhållande av avgörande eller ändring).
70. I vissa delar av konventionen kan en sökande även vara den person eller part i ett rättsligt förfarande som har gjort ett överklagande. I artikel 23.6 är sökanden till exempel den person som överklagar ett beslut om att registrera ett avgörande för verkställighet eller att förklara ett avgörande verkställbart.
71. En sökande kan vara en underhållsberättigad, en underhållsskyldig eller en rättslig företrädare för ett barn. För vissa ansökningar kan ett offentligt organ betraktas som underhållsberättigat.

Se artiklarna 7, 10, 36 och 37.

Referens till handboken – kapitlen 1 och 3

¹⁴ Förklarande rapport, punkt 432.

Ansökningar och framställningar

72. I den här handboken och i konventionen görs det åtskillnad mellan *ansökningar* och *framställningar*. Med *ansökan* avses de ansökningar som görs till en centralmyndighet i enlighet med artikel 10. Enligt den artikeln kan en ansökan gälla erkännande, erkännande och verkställighet, verkställighet, erhållande av avgörande eller ändring.
73. En direkt framställning görs inte genom en centralmyndighet. En direkt framställning är en framställning som tas emot av en behörig myndighet, som en domstol eller en administrativ myndighet, direkt från en enskild person. Framställningen omfattas inte av artikel 10. En framställning ska till exempel göras direkt till en behörig myndighet om erkännande av ett avgörande som enbart gäller underhållsskyldighet mellan makar.
74. Artikel 7, som innebär att det går att göra framställningar om särskilda åtgärder, är ett undantag från denna generella åtskillnad. Särskilda åtgärder omfattas visserligen inte av artikel 10, men framställningen görs ändå av en centralmyndighet till en annan centralmyndighet.

Se artiklarna 7, 10 och 37.

Referens till handboken – kapitlen 1 och 3

Officiell handling

Se avtal om underhållsbidrag

Centralmyndighet

75. Centralmyndigheten är den offentliga myndighet som utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen. Dessa skyldigheter fastställs i kapitlen II och III i konventionen.¹⁵
76. I federala stater eller stater med autonoma enheter kan det finnas mer än en centralmyndighet.¹⁶ Centralmyndigheten ska överföra ansökningar till andra stater och rent generellt hantera flödet och behandlingen av ansökningar. Många av centralmyndighetens ansvarsområden kan, så långt lagstiftningen i den egna staten tillåter det, utföras av offentliga organ inom en stat, till exempel ett organ för underhåll till barn, under centralmyndighetens tillsyn.

Se artiklarna 4, 5, 6, 7 och 8.

Behörig myndighet

77. En behörig myndighet är det offentliga organ eller den offentliga person i en viss stat som har i uppdrag eller befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett organ för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen. I vissa stater kan centralmyndigheten även vara den behöriga myndigheten för samtliga eller vissa skyldigheter enligt konventionen.

Se artikel 6

¹⁵ Förklarande rapport, punkt 85.

¹⁶ Förklarande rapport, punkt 89.

Fördragsslutande stat

78. En fördragsslutande stat är en stat som är bunden av konventionen eftersom den har slutfört den process för ratificering, godtagande eller godkännande som anges i artikel 58.
79. Begreppet stat används ofta i den här handboken. Det avser i allmänhet en suverän stat, eller ett land, och inte en underenhet i staten eller den territoriella enheten, såsom en provins eller en stat i Amerikas förenta stater. Det finns dock situationer där begreppet stat även innefattar den territoriella enheten. Detta behandlas i artikel 46. En hänvisning till den behöriga myndigheten i en stat där ett avgörande har meddelats kan till exempel uppfattas eller tolkas som en hänvisning till en rättslig eller administrativ myndighet i just den territoriella enheten.¹⁷

Se artiklarna 46 och 58.

Konvention

80. I den här handboken avses med *konvention* Haagkonventionen av den 23 november 2007 om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar.

Landsfakta

81. Enligt artikel 57 i konventionen ska varje fördragsslutande stat till Haagkonferensen för internationell privaträtts permanenta byrå överlämna viss information om dess lagar, förfaranden och de åtgärder som den kommer att vidta för att tillämpa konventionen, inklusive en beskrivning av hur staten kommer att hantera framställningar om att erhålla, erkänna och verkställa avgöranden om underhållsskyldighet.¹⁸
82. En fördragsslutande stat får använda de landsfakta som rekommenderas och offentliggörs av Haagkonferensen för att tillhandahålla denna information. Landsfakta kommer att innehålla information om eventuella särskilda handlingar som krävs eller andra krav som den staten ställer på ansökningar.
83. Det är inte obligatoriskt att använda landsfakta. En stat som inte använder landsfakta måste ändå lämna de uppgifter som krävs enligt artikel 57 till Haagkonferensen för internationell privaträtts permanenta byrå.
84. Både landsfakta och information som lämnas av en fördragsslutande stat enligt artikel 57 finns tillgängliga på Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

Se artikel 57

Den underhållsberättigade

85. Enligt artikel 3 definieras en underhållsberättigad som den enskilda person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag. En underhållsberättigad kan vara en förälder eller en make/maka, ett barn, fosterförälder, släkting eller någon annan som tar hand om ett barn. I vissa stater kan denna person kallas underhållsmottagare, fordringsägare eller förmyndare eller vårdnadshavare. En underhållsberättigad kan vara den person som ansöker om underhållsbidrag för första gången (till exempel i en ansökan om erhållande av avgörande) eller den person som ska få underhållsbidrag enligt ett befintligt avgörande.¹⁹

¹⁷ Se förklarande rapport, punkt 637.

¹⁸ Se förklarande rapport, punkt 683.

¹⁹ Se förklarande rapport, punkt 66.

86. Om en fördragsslutande stat utvidgar konventionens tillämpningsområde till andra former av familjeunderhåll, inklusive sårbara personer, kan en underhållsberättigad vara varje annan person som har rätt till den typen av familjeunderhåll.
87. Enligt artikel 36 ska begreppet underhållsberättigad i vissa avsnitt av konventionen även omfatta ett offentligt organ. Ett offentligt organ kan endast vara underhållsberättigat i samband med en ansökan om erkännande, erkännande och verkställighet, verkställighet eller fastställande av ett nytt avgörande om underhållsskyldighet om erkännande av ett befintligt avgörande vägras på de grunder som anges i artikel 20.4.

Se artiklarna 3, 10 och 36.

Referens till handboken – kapitel 3

Den underhållsskyldige

88. Enligt artikel 3 definieras en underhållsskyldig som den enskilda person som är eller påstås vara skyldig att betala underhållsbidrag. Den underhållsskyldige kan vara en förälder eller en make/maka eller någon annan som enligt lagstiftningen på den plats där avgörandet meddelades har en skyldighet att betala underhållsbidrag. I vissa stater kallas denna person underhållsbetalare, gäldenär eller förälder som inte är förmyndare eller vårdnadshavare. Ett offentligt organ, som till exempel en socialvårdsmyndighet, kan inte vara underhållsskyldigt.
89. Om en fördragsslutande stat utvidgar konventionens tillämpningsområde till andra former av familjeunderhåll kan en underhållsskyldig vara varje annan person som är skyldig eller påstås vara skyldig att betala den typen av familjeunderhåll.

Se artiklarna 3 och 10.

Referens till handboken – kapitel 3

Avgörande

90. Begreppet *avgörande* definieras i konventionen i fråga om ansökningar om erkännande och verkställighet, verkställighet och vissa typer av framställningar till behöriga myndigheter.
91. I ett avgörande om underhållsskyldighet fastställs den underhållsskyldiges skyldighet att betala underhåll. Avgörandet får även omfatta automatisk justering genom indexering och krav på betalning av utestående underhållsfordringar, retroaktivt underhåll eller ränta samt fastställande av kostnader eller utgifter.²⁰
92. Begreppet omfattar till exempel den typ av avgörande som normalt meddelas av en rättslig myndighet och som ingår i en dom eller ett domstolsbeslut. Avgöranden av en administrativ myndighet ingår också uttryckligen, förutsatt att de uppfyller kriterierna i artikel 19.3. Bedömningar som görs av ett organ för underhållsbidrag till barn i ett administrativt system kommer alltså också att omfattas av konventionens tillämpningsområde, förutsatt att de uppfyller kriterierna.

Se artiklarna 3 och 19.

²⁰ Se förklarande rapport, punkterna 434–437.

Förklaring

93. En förklaring är ett formellt uttalande som avges av en fördragsslutande stat om vissa artiklar eller krav enligt konventionen. Förklaringar föreskrivs i artikel 63. En stat kan till exempel avge en förklaring om att hela konventionen ska tillämpas på underhåll mellan makar i enlighet med artikel 2.3. Förklaringar kan avges när en stat ansluter sig till konventionen eller när som helst efter det. Förklaringar får också ändras eller återtas. Landsfakta för en stat innehåller de förklaringar som har avgetts av den staten, och de förklaringar som har avgetts av en stat anges också på Haagkonferensens webbplats < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

Se artikel 63.

Verkställbarhetsförklaring

94. En *verkställbarhetsförklaring* är en mekanism som får användas i vissa stater för att fastställa att ett utländskt avgörande har samma verkan (inom de gränser som fastställs i den inhemska lagen) som ett avgörande som har meddelats i den staten. En verkställbarhetsförklaring skiljer sig från ett uttalande om verkställbarhet, som är ett dokument där det anges att ett avgörande är verkställbart i ursprungsstaten och som måste ingå i de handlingar som bifogas med en ansökan om erkännande eller verkställighet.

Se artiklarna 23.2 och 25.1 b.

Referens till handboken – kapitlen 4 och 5

Erhållande av ett avgörande

95. Detta begrepp används för att hänvisa till processen för att erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet om det saknas ett sådant eller om det befintliga avgörandet om underhållsskyldighet av någon anledning inte går att erkänna eller verkställa. Erhållande av ett avgörande kan omfatta fastställande av föräldraskap, om detta krävs för att meddela avgörandet om underhållsskyldighet.

Se artikel 10.

Referens till handboken – kapitlen 8 och 9

Fastställande av föräldraskap

96. Ett fastställande av föräldraskap innebär att det biologiska eller rättsliga föräldraskapet för ett barn ska fastställas i fråga om underhållsskyldighet. Enligt konventionen begärs fastställande av föräldraskap ofta i samband med en ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet, men det kan också ingå i en framställning om särskilda åtgärder enligt artikel 7.²¹ Föräldraskap kan fastställas genom genetiska tester men kan också fastställas juridiskt genom presumption, såsom äktenskap eller att parterna har varit sammanboende före barnets födelse, eller genom erkännande av föräldraskap.

Se artiklarna 7 och 10.

Referens till handboken – kapitlen 8 och 9

²¹ Se förklarande rapport, punkt 174.

Prövning på eget initiativ

97. En prövning på eget initiativ är en form av prövning som en behörig myndighet kan göra på eget initiativ i förfaranden för erkännande eller erkännande och verkställighet. Prövningen föreskrivs i artikel 23.4 och artikel 24.4.²² Ingenta parten har rätt att yttra sig om prövningen.
98. Prövningen på eget initiativ enligt artikel 23 får gälla huruvida registrering av avgörandet för verkställighet eller verkställbarhetsförklaring uppenbart skulle vara oförenlig med offentlig praxis, om inte den anmodade staten har gjort en förklaring om att använda den process som anges i artikel 24.
99. Om det alternativa förfarandet enligt artikel 24 används kommer prövningen på eget initiativ att bli något annorlunda eftersom det finns ytterligare grunder som den behöriga myndigheten ska överväga.

Du hittar en mer uttömmande diskussion om denna process i kapitel 5.

Se artiklarna 12.8, 23.4 och 24.4.

Referens till handboken – kapitlen 4 och 5

Utmätning

100. *Utmätning* innebär att den verkställande myndigheten beslagtar medel som annars skulle betalas ut till en underhållsskyldig. I ett förordnande eller beslut om utmätning krävs att den person eller organisation som skulle ha betalat ut medlen i stället ska betala dem till den verkställande myndigheten på den underhållsberättigades vägnar. I vissa stater kallas utmätning för konfiskation eller beslag av tillgångar.

Se artikel 34.

Referens till handboken – kapitel 10

Hemvist

101. Begreppet hemvist definieras inte i konventionen.²³ Det används i ett antal artiklar i konventionen i samband med huruvida ett avgörande kan erkännas eller verkställas. De enskilda sakförhållandena i varje ärende avgör om en person har sin hemvist i en stat. Fastställande av hemvist kan utgå från sakförhållanden som var personen är bosatt, var personen har sin primära bostad (eller huvudbostad), var han eller hon arbetar eller studerar. Enbart vistelse i en stat räcker inte för att fastställa hemvist.

Se artikel 20.1 a.

Referens till handboken – kapitel 5

²² Se förklarande rapport, punkt 500.

²³ Se förklarande rapport, punkterna 63 och 444.

Behörighet

102. Vid en invändning mot eller ett överklagande av ett avgörande om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande får en svarande göra gällande att de grunder för erkännande och verkställighet som anges i artikel 20 inte är uppfyllda. Dessa grunder för erkännande och verkställighet samt hänvisningen till behörighet i det sammanhanget gäller de förbindelser som krävs mellan parterna och den stat där beslutsfattaren befinner sig. En domstol kan till exempel ha behörighet att meddela ett avgörande om underhållsskyldighet om båda föräldrarna är bosatta i den staten. Ett avgörande på den grunden kan alltså erkännas och verkställas.

Se artiklarna 20 och 21.

Legalisering

103. *Legalisering* är det begrepp som används för att beskriva vissa formella juridiska processer. En legalisering innebär ett intyg om att en namnteckning på en handling är äkta, i vilken egenskap undertecknaren har skrivit på, samt att sigill eller stämpel som finns på handlingen är äkta. Legaliseringen säger alltså inget om innehållet i handlingen i sig (det vill säga den legaliserade handlingen). Enligt artikel 41 får det inte krävas någon legalisering eller annat liknande förfarande, såsom en apostille, för förfaranden enligt konventionen.²⁴

Se artikel 41.

Säkerhet

104. En *säkerhet* är ett rättsligt innehållande av eller anspråk som kan ställas på en persons egendom. I vissa stater kan säkerhet krävas i en underhållsskyldigs egendom, inklusive mark och fordon, om den underhållsskyldige har utestående underhållsfordringar. Om egendomen säljs kan utestående underhållsfordringar återvinnas från intäkterna från försäljningen.

Se artikel 34.

Referens till handboken – kapitel 10

Underhåll

105. *Underhåll* innefattar stöd till barn, en make/maka eller partner samt kostnader för omsorg om barnen eller maken/makan/partnern. Enligt konventionen får en stat också utvidga underhållet till stödförpliktelser till följd av andra former av familjeförhållanden.
106. Underhåll betalas av den underhållsskyldige till den underhållsberättigade. Underhåll kan omfatta både regelbundna utbetalningar och utbetalningar av klumpsummor eller överföring av egendom, beroende på lagen i den stat där avgörandet meddelats.²⁵

Se artikel 2.

Referens till handboken – kapitel 3

²⁴ Se förklarande rapport, punkt 614.

²⁵ Se förklarande rapport, punkt 65.

Avtal om underhållsbidrag

107. Enligt artikel 30 kan ett avtal om underhållsbidrag erkännas och verkställas om det är verkställbart som ett avgörande i den stat där avtalet ingicks. Vid tillämpningen av artikel 10 ingår avtal om underhållsbidrag i begreppet avgörande vid ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.²⁶
108. I artikel 3 definieras ett avtal om underhållsbidrag som ett skriftligt avtal som rör betalning av underhållsbidrag, som kan bli föremål för prövning och ändring av en behörig myndighet och som har
- upprättats eller registrerats som en officiell handling av en behörig myndighet, eller
 - bestyrkts av, ingåtts vid, registrerats hos eller getts in till en behörig myndighet.
109. Definitionen omfattar alltså både de autentiska instrument som används i vissa stater och privata överenskommelser som används i andra stater. Ett avtal om underhållsbidrag som har ingåtts av föräldrar under ett skilsmäsoförfarande eller ett avgörande till följd av ett medlingsförfarande mellan föräldrarna kan till exempel betraktas som ett avtal om underhållsbidrag och vara verkställbart enligt konventionen om det uppfyller dessa kriterier.
110. En stat får utfärda ett förbehåll om att den inte kommer att erkänna avtal om underhållsbidrag.

Se artiklarna 3 och 30.

Referens till handboken – kapitlen 4 och 5

Avgörande om underhållsskyldighet

Se avgörande.

Behovsprövning

111. I vissa situationer får en stat enligt konventionen göra en behovsprövning för att fastställa om en sökande har rätt till rättsligt bistånd för ett förfarande enligt konventionen och om en sökande eller part ska få detta bistånd kostnadsfritt. Vid en behovsprövning kontrolleras i allmänhet den sökandes inkomster och tillgångar eller andra ekonomiska omständigheter som påverkar den sökandes förmåga att betala för rättsligt bistånd.
112. Det är enligt artikel 16 tillåtet att göra en behovsprövning utifrån en bedömning av barnets medel för vissa ansökningar och ta hänsyn till barnets medel eller ekonomiska omständigheter i stället för föräldrarnas. Vissa stater kan använda denna prövning för att avgöra om den ska ge kostnadsfritt rättsligt bistånd.

Se artiklarna 16 och 17.

Referens till handboken – kapitel 3

²⁶ Se förklarande rapport, punkt 554.

Prövning av de faktiska omständigheterna

113. Enligt konventionen får en stat i vissa situationer göra en prövning av de faktiska omständigheterna för att avgöra om den ska ge kostnadsfritt rättsligt bistånd till en sökande i ett förfarande enligt konventionen. Vid en prövning av de faktiska omständigheterna brukar man i allmänhet undersöka de faktiska omständigheterna eller sannolikheten för att en ansökan ska bli framgångsrik med hänsyn till faktorer som den rättsliga grunden för ansökan och om omständigheterna i fallet sannolikt kommer att leda till att ansökan godkänns. Vilken typ av frågor som behandlas i en prövning av de faktiska omständigheterna beror på staten som gör prövningen.

Se artiklarna 15.2 och 17 a.

Referens till handboken – kapitel 3

Ändring av ett avgörande

114. Med ändring avses processen med att ändra ett avgörande om underhållsskyldighet efter det att det har meddelats. I vissa stater kallas detta för en ansökan om ändring eller förändring av ett avgörande. Ändringen kan gälla underhållsbidragets storlek, hur ofta det ska betalas ut eller något annat villkor i avgörandet om underhållsskyldighet. Enligt konventionen omfattar begreppet ändring också meddelandet av ett nytt avgörande om den inhemska lagstiftningen i den anmodade staten inte har något förfarande för att ändra ett utländskt avgörande och endast tillåter att ett nytt avgörande meddelas.²⁷ En ansökan om ändring kan göras av en underhållsberättigad enligt artikel 10.1 e eller f, eller av en underhållsskyldig enligt artikel 10.2 b eller c.

Se artiklarna 10 och 18.

Referens till handboken – kapitel 11

Permanent byrå / Haagkonferensen för internationell privaträtt

115. Haagkonferensen för internationell privaträtt är en internationell mellanstatlig organisation som utvecklar och delger multilaterala rättsliga instrument, främjar internationellt rättsligt och administrativt samarbete inom privaträttens område, särskilt i fråga om skydd för familjer och barn, civilrättsliga förfaranden och handelsrätt.
116. Den permanenta byrån är Haagkonferensens sekretariat och ansvarar för organisationens dagliga arbete.
117. Enligt konventionen måste fördragsslutande stater ge den permanenta byrån den information som anges i artikel 57 och ange hur konventionens krav ska genomföras i den staten. Den permanenta byrån ska också samla in information, inbegripet statistik och rättspraxis, om hur konventionen tillämpas.

Se artiklarna 54 och 57.

²⁷ Se förklarande rapport, punkt 264.

Personuppgifter

118. Personuppgifter är uppgifter om en person som samlas in, används eller lämnas under förfaranden enligt konventionen. De omfattar identifieringsuppgifter såsom födelsedatum, personens adress och inkomster, uppgifter om personens sysselsättning och nationella eller statliga identifieringsuppgifter som personnummer, socialförsäkringsnummer, individuella hälso- och sjukvårdsnummer och liknande nummer som är unika för en person.²⁸
119. Enligt konventionen får personuppgifter endast användas i de syften för vilka de samlats in eller översänts, och sekretess för sådana uppgifter måste säkerställas i enlighet med nationell lag i den stat som behandlar uppgifterna. Det är inte tillåtet att lämna ut personuppgifter om detta skulle kunna äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet.²⁹

Se artiklarna 38, 39 och 40.

Referens till handboken – kapitel 3

Protokollet om tillämplig lag för underhållsskyldighet

120. Haagprotokollet av den 23 november 2007 om tillämplig lag för underhållsskyldighet är ett internationellt instrument som innehåller allmänna bestämmelser om tillämplig lag och är ett komplement till *Haagkonventionen av den 23 november 2007 om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar*. Vissa stater som är parter i konventionen har också undertecknat protokollet och kommer att tillämpa protokollet i underhållsärenden.

Referens till handboken – kapitlen 8, 9 och 12

Interimistiska åtgärder

121. Interimistiska åtgärder föreskrivs i artiklarna 6.2 i och 7 i konventionen. De är förfaranden som inleds i en stat för att säkerställa resultatet av en ansökan om underhållsskyldighet. Interimistiska åtgärder kan till exempel behövas för att förhindra avyttring av tillgångar eller hindra en underhållsskyldig från att lämna staten för att undvika underhållsförfarandet.³⁰

Se artiklarna 6 och 7.

Referens till handboken – kapitlen 13 och 14

Offentligt organ

122. Begreppet offentligt organ används i två olika sammanhang i konventionen.
123. Enligt artikel 36 är ett offentligt organ en offentlig myndighet som i begränsade fall får göra en ansökan om underhållsskyldighet i egenskap av underhållsberättigad. Ett offentligt organ får göra en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet eller verkställighet av ett avgörande enligt artikel 10.1 a och b. Det kan också göra en ansökan om erhållande av ett avgörande om ett befintligt avgörande inte kan erkännas av de skäl som anges i artikel 20.4.³¹

²⁸ Se förklarande rapport, punkt 605.

²⁹ Se förklarande rapport, punkt 608.

³⁰ Se förklarande rapport, punkt 176.

³¹ Se förklarande rapport, punkt 590.

124. För att ha rätt att göra ansökan måste det offentliga organet antingen agera i den underhållsberättigades ställe eller kräva återbetalning för bidrag som lämnats i stället för underhållsbidrag.
125. I artikel 6.3 i konventionen hänvisas också till offentliga organ, och i det sammanhanget avses med offentliga organ de enheter som enligt lagstiftningen i en stat har rätt att utföra centralmyndighetens uppgifter. Ett offentligt organ som ansvarar för dessa uppgifter måste stå under tillsyn av de behöriga myndigheterna i den staten, och omfattningen av deras uppgifter måste meddelas till Haagkonferensen för internationell privaträtts permanenta byrå.

Se artiklarna 6.3 och 36.

Ratificering

126. Ratificering är en av de metoder en stat kan använda för att bli en part i konventionen. I artikel 60 fastställs när konventionen träder i kraft (tre månader efter det att det andra ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrumentet har deponerats) och när den träder i kraft i en viss fördragsslutande stat. Haagkonferensens webbplats innehåller information om vilka stater som har blivit fördragsslutande stater i konventionen.

Se artiklarna 58 och 60.

Erkännande

127. Erkännande av ett avgörande om underhållsskyldighet är det förfarande som används av den behöriga myndigheten i en stat för att godta det avgörande om underhållsrätt och underhållsskyldighet som myndigheten i ursprungsstaten har meddelat, och införliva det avgörandet i den egna lagstiftningen.³² I de flesta fall kommer en sökande också att ansöka om verkställighet av avgörandet, varför ansökan kommer att gälla både erkännande och verkställighet. En sökande får dock ansöka om enbart erkännande av ett avgörande. Enligt artikel 26 ska en ansökan om erkännande omfattas av samma krav som en ansökan om erkännande och verkställighet, bortsett från att kravet på verkställbarhet ersätts av ett krav på att avgörandet har verkan i ursprungsstaten.

Se artiklarna 19–28.

Referens till handboken – kapitlen 4 och 5

Erkännande och verkställighet

128. Erkännande och verkställighet av befintliga avgöranden om underhållsskyldighet är ett av de viktigaste förfarandena enligt konventionen. Syftet med erkännande och verkställighet är att göra det möjligt för ett avgörande som har meddelats i en stat att få verkan eller kunna verkställas i en annan fördragsslutande stat.³³ Processen för erkännande och verkställighet innebär att en underhållsberättigad inte behöver erhålla ett nytt avgörande i den stat där avgörandet ska verkställas och ger den anmodade staten möjlighet att verkställa det befintliga avgörandet.

Se artiklarna 19–28.

Referens till handboken – kapitlen 4 och 5

³² Se förklarande rapport, punkt 429.

³³ Se förklarande rapport, punkt 490.

Begärande centralmyndighet och anmodad centralmyndighet

129. Den begärande centralmyndigheten är centralmyndigheten i den stat där ansökan eller framställningen inleds. Den centralmyndigheten ska överföra ansökan till den anmodade centralmyndigheten, som ska behandla ansökan och skicka den till en behörig myndighet för slutbehandling. Centralmyndighetens uppgifter fastställs i artikel 7 i konventionen.

Se artikel 7.

Begärande stat och anmodad stat

130. Den **begärande staten** är den stat där den sökande är bosatt och där en ansökan eller framställning enligt konventionen inleds. Den **anmodade staten** är den stat som uppmanas att behandla ansökan eller framställningen. Det är oftast den stat där svaranden är bosatt.³⁴

Se artiklarna 10 och 12.

Förbehåll

131. Ett förbehåll är ett formellt uttalande av en fördragsslutande stat som tillåts i vissa fall enligt konventionen om att konventionens tillämplighet i den staten ska begränsas på något sätt. En stat får till exempel utfärda ett förbehåll om att den inte kommer att erkänna eller verkställa avtal om underhållsbidrag. Processen för förbehåll fastställs i artikel 62. Landsfakta för en stat ska innehålla information om förbehåll som den staten har gjort. Den fullständiga texten till alla förbehåll som utfärdats av en stat finns också på Haagkonventionens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

Se artikel 62.

Svarande

132. Svaranden är den person som ska besvara en ansökan eller överklagan enligt konventionen. En svarande kan vara underhållsberättigad eller underhållsskyldig.

Se artiklarna 11, 23 och 24.

Särskilda åtgärder

133. Särskilda åtgärder är vissa skyldigheter till administrativt samarbete som förtecknas i artikel 7 och kan vara föremål för en framställning från en centralmyndighet till en annan centralmyndighet. Framställningen görs separat från en ansökan om erkännande, erkännande och verkställighet, erhållande av avgörande, verkställighet eller ändring. De särskilda åtgärder som framställningen kan avse omfattar bistånd med
- lokalisering av en underhållsskyldig eller underhållsberättigad,
 - framtagning av uppgifter om den underhållsberättigades eller den underhållsskyldiges inkomst och andra ekonomiska förhållanden, inklusive lokalisering av tillgångar,
 - fastställande av föräldraskap för ett barn,

³⁴ Begreppen *anmodad stat* och *begärande stat* definieras inte i konventionen eller i den förklarande rapporten. Se förklarande rapport, punkt 64. I artikel 9 i konventionen finns en definition av begreppet bosatt som enbart gäller den artikeln. Se förklarande rapport, punkt 228.

- inhämtning av handlingar och bevis,
- delgivning av handlingar,
- inhämtande av interimistiska eller provisoriska åtgärder.

Se artikel 7.

Referens till handboken – kapitlen 13 och 14

Stat

Se fördragsslutande stat.

Ursprungsstat

134. Detta begrepp används för att hänvisa till den stat där avgörandet om underhållsskyldighet meddelades. Ursprungsstaten kan skilja sig från den stat där den sökande eller den svarande nu är bosatt, eller kan vara samma stat. Det är viktigt att känna till vilken stat som är ursprungsstaten för att till exempel fastställa vilken behörig myndighet som ska utfärda uttalandet om verkställbarhet i en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet. Ursprungsstaten kan också kallas utfärdande stat.
135. När det gäller avtal om underhållsskyldighet är ursprungsstaten sannolikt den stat där avtalet har ingåtts eller formaliserats.

Se artiklarna 11, 20, 25 och 30.

Referens till handboken – kapitel 4

Uttalande om verkställbarhet

136. Detta dokument krävs i en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet för att fastställa att avgörandet är verkställbart i staten där det meddelades (ursprungsstaten). I vissa stater görs uttalandet om verkställbarhet i form av en handling från den behöriga myndigheten om att avgörandet är "införlivat i den egna lagstiftningen", vilket innebär att det kan verkställas i den staten. Ett uttalande om verkställbarhet skiljer sig från en verkställbarhetsförklaring, som är en av de mekanismer som kan användas i vissa stater för att erkänna eller erkänna och verkställa ett avgörande.³⁵

Se artiklarna 23.2 och 25.1 b.

Referens till handboken – kapitel 4

³⁵

I vissa stater får en "attestation de la force de chose jugée" användas, som föreskriver att avgörandet är införlivat i lagstiftningen i den staten.

Intyg om giltig delgivning

137. Detta dokument krävs i en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet om svaranden (ofta den underhållsskyldige) inte har infunnit sig och inte har varit företrädd i förfarandena i ursprungsstaten. Intyget ska bekräfta att svaranden har delgivits meddelande om de förfaranden som har lett fram till avgörandet om underhållsskyldighet och har haft möjlighet att bli hörd, eller att svaranden har delgivits avgörandet och fått möjlighet att göra invändningar mot eller överklaga avgörandet på grund av sakförhållanden eller på rättsliga grunder ("på faktiska och rättsliga grunder").³⁶

Se artikel 25.

Referens till handboken – kapitel 4

Sårbar person

138. Enligt artikel 3 i konventionen är en sårbar person en person som, på grund av nedsatt eller bristande förmåga i sin personliga kapacitet, inte kan försörja sig själv. Konventionen omfattar endast sårbara personer om det har utfärdats en förklaring enligt artikel 2.3 av både den begärande och den anmodade staten om att konventionens tillämpning ska utvidgas.

Se artikel 2.

Referens till handboken – kapitel 3

³⁶ Se kapitel 4 avsnitt III B.3 om utformning av det intyg om giltig delgivning som krävs för ansökan.

Kapitel 3

Allmänna tillämpningsfrågor

Del 1

Konventionens tillämpningsområde

I. Syftet med detta kapitel

139. Det finns flera gemensamma överväganden och återkommande uppgifter som måste göras för varje inkommande eller utgående ansökan enligt konventionen och för alla framställningar om särskilda åtgärder. Det första och viktigaste övervägandet är om ansökan eller framställningen omfattas av konventionen över huvud taget. Detta kallas för "konventionens tillämpningsområde".
140. Om ansökan eller framställningen inte ligger inom konventionens tillämpningsområde är de förfaranden som beskrivs i den här handboken inte tillämpliga. I den här delen av kapitel 3 beskriver vi vilka faktorer som avgör om en ansökan omfattas av konventionens tillämpningsområde och inte minst i vilken omfattning konventionens bestämmelser ska tillämpas (helt eller delvis) på den typen av ansökan eller framställning.
141. Den andra delen av kapitel 3 gäller frågor som är gemensamma för alla förfaranden enligt konventionen – regler för det språk som ska användas i kommunikationen, behov av att översätta dokument och avgöranden, skydd av personuppgifter och krav på faktisk tillgång till förfaranden.

II. Konventionens tillämpningsområde

A. Allmänt

142. Det är mycket viktigt att man förstår konventionens tillämpningsområde för att kunna avgöra i vilken grad konventionen ska tillämpas på en ansökan om underhållsskyldighet (en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet, verkställighet, erhållande av avgörande eller ändring). Konventionen är inte avsedd att täcka alla typer av ansökningar om underhållsskyldighet när parterna är bosatta i olika stater. Alla bestämmelser i konventionen är inte heller automatiskt tillämpliga på alla ansökningar som görs enligt konventionen.
143. Alltså är det viktigt att först och främst undersöka om de kapitel i konventionen som gäller skyldigheterna till administrativt samarbete och centralmyndighetens uppgifter är tillämpliga i en viss situation, däribland bestämmelsen om rättsligt bistånd, och reglerna för innehåll i och överföring av ansökningar. Dessa skyldigheter fastställs i kapitlen II och III i konventionen.
144. Artikel 2 är utgångspunkten för att fastställa konventionens tillämpningsområde och om kapitlen II och III är tillämpliga på en viss ansökan. I artikel 2 anges vilka typer av underhållsskyldighet som omfattas av konventionen och i vilken grad tillämpningsområdet kan utökas eller begränsas genom en förklaring av en fördragsslutande stat eller ett förbehåll av en fördragsslutande stat.

B. Grundläggande tillämplighet underhållsskyldighet –

145. I grunden täcker konventionen underhållsskyldighet för barn och mellan makar enligt vad som beskrivs i det följande.

1. Underhåll till barn

146. Den bredaste tillämpningen för konventionen gäller underhåll till barn. Utgångspunkten är att alla kapitel i konventionen ska tillämpas på all **underhållsskyldighet** för barn, förutsatt att

- underhållsskyldigheten grundar sig på ett föräldra–barnförhållande,
- barnet är yngre än 21 år.

Underhåll innefattar stöd till barn, en make/maka eller partner samt kostnader för att försörja barnen eller maken/makan/partnern. Enligt konventionen får en stat också utvidga underhållet till stöd till följd av andra former av familjeförhållanden.

147. Fördragsslutande stater får utvidga eller begränsa detta ursprungliga tillämpningsområde genom att utfärda förklaringar eller förbehåll, vilket vi går igenom närmare i avsnitt 3.

2. Underhållsskyldighet mellan makar

148. Konventionens tillämpningsområde för underhållsskyldighet mellan makar är inte lika stort som för underhåll till barn.
149. Hela konventionen, inklusive bestämmelserna i kapitlen II och III, ska alltid tillämpas på en ansökan om erkännande, erkännande och verkställighet eller verkställighet, om ett anspråk på underhållsskyldighet mellan makar görs i kombination med eller inom ramen för ett anspråk på underhåll till barn i det sammanhang som beskrivs ovan.³⁷ Därför ska dessa ansökningar gå via centralmyndigheterna i båda staterna, och samtliga bestämmelser i konventionen som berör centralmyndigheter, som skyldigheterna att tillhandahålla uppdateringar och att överföra avgöranden till den behöriga myndigheten i staten, ska tillämpas.
150. Om ansökan däremot enbart gäller underhållsskyldighet mellan makar ska bestämmelserna i kapitlen II och III inte tillämpas, såvida inte staten har gjort en förklaring om att utvidga tillämpningen av hela konventionen till underhållsskyldighet mellan makar. Det betyder att framställningen eller ansökan inte ska gå via centralmyndigheten utan i stället ska gå direkt till den behöriga myndigheten i den andra staten. Dessa kallas direkta framställningar till en behörig myndighet. Eftersom centralmyndigheterna inte är inblandade ska konventionens bestämmelser om deras verksamhet inte tillämpas, men det finns andra bestämmelser som ska tillämpas på direkta framställningar till behöriga myndigheter. Alla artiklar i konventionen utom artiklarna i kapitlen II och III ska alltid tillämpas på avgöranden om enbart underhållsskyldighet mellan makar.
151. En fördragsslutande stat får utöka sin centralmyndighets deltagande till alla frågor som gäller underhållsskyldighet mellan makar, vilket vi diskuterar i nästa avsnitt.

³⁷

I konventionen används formuleringen "ges in tillsammans med ett anspråk" på underhåll till barn. Detta betyder inte nödvändigtvis att anspråket på underhåll mellan makar måste göras i samma avgörande, men det måste vara knutet eller relaterat till anspråket på underhåll till barn. Se förklarande rapport, punkt 47.

3. Förbehåll och förklaringar

152. Fördragsslutande staters möjlighet att begränsa eller utvidga tillämpningen av konventionen fastställs i artikel 2.

a) Underhåll till barn – barnets ålder

153. En fördragsslutande stat kan göra ett **förbehåll** enligt konventionen som begränsar konventionens tillämpning till barn under 18 år. En fördragsslutande stat kan också utvidga konventionens tillämpning (eller en del av konventionen) till att omfatta barn över 21 år.

*Ett **förbehåll** är ett formellt uttalande av en fördragsslutande stat som tillåts i vissa fall enligt konventionen om att konventionens tillämplighet i den staten ska begränsas på något sätt.*

b) Underhållsskyldighet mellan makar

154. En fördragsslutande stat kan göra en förklaring om att utvidga kapitlen II och III i konventionen till vissa eller alla ansökningar som avser underhållsskyldighet mellan makar. Detta betyder i praktiken att centralmyndighetens uppgifter, däribland att göra eller besvara framställningar om särskilda åtgärder, och bestämmelserna om vissa eller alla ansökningar, ska gälla för alla skyldigheter och framställningar i fråga om underhållsskyldighet mellan makar.

c) Andra former av familjeunderhåll

155. Enligt konventionen får fördragsslutande stater göra en **förklaring** om att utvidga konventionens tillämpning (eller någon del av konventionen) till andra typer av underhåll som grundas på ett familjeförhållande. En fördragsslutande stat kan alltså utvidga konventionens tillämpning till att gälla underhållsskyldighet som grundas på släktskap eller andra familjeförhållanden. En fördragsslutande stat får också utvidga konventionen till att omfatta underhåll till sårbara personer enligt konventionens definition.

*En **förklaring** är ett formellt uttalande som avges av en fördragsslutande stat om vissa artiklar eller krav enligt konventionen. Förklaringar föreskrivs i artikel 63.*

d) Avtal om underhållsbidrag

156. En fördragsslutande stat får utfärda ett förbehåll enligt konventionen om att den inte kommer att erkänna och verkställa **avtal om underhållsbidrag**. Om ett sådant förbehåll görs kan bara avgöranden om underhållsskyldighet enligt definitionen i konventionen erkännas och verkställas i den staten. En stat får också utfärda en förklaring om att ansökningar om erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag endast får göras genom statens centralmyndighet. Se artikel 19.4 och artikel 30.7.

*I artikel 3 definieras ett **avtal om underhållsbidrag** som ett skriftligt avtal som rör betalning av underhållsbidrag och som har upprättats eller registrerats som en officiell handling av en behörig myndighet, eller bestyrkts av, ingåtts vid, registrerats hos eller getts in till en behörig myndighet, och som kan bli föremål för förnyad prövning och ändring av en behörig myndighet.*

4. Verkan av förbehåll för att begränsa tillämpningen av konventionen

157. Som nämns ovan får en fördragsslutande stat göra ett förbehåll enligt konventionen om att begränsa konventionens tillämpning. Enligt artikel 2.2 får en fördragsslutande stat begränsa konventionens tillämpning till underhåll till barn under 18 år. Det innebär att konventionen i den staten inte kommer att omfatta ansökningar som gäller underhåll till barn som är äldre än 18 år.
158. Om en fördragsslutande stat har gjort ett förbehåll som begränsar konventionens tillämplighet i den staten till personer som är yngre än 18 år kan den staten inte anmoda andra stater att behandla ansökningar som gäller barn som är 18 år eller äldre (artikel 2.2 och artikel 62.4).
159. Du hittar information om fördragsslutande staters eventuella förbehåll för att begränsa konventionens tillämpning på Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

5. Verkan av förklaringar om att utvidga tillämpningen av konventionen

160. Det är viktigt att tänka på att utvidgningar av konventionens tillämpning måste finnas i både den anmodade staten och den begärande staten om konventionen ska tillämpas i båda staterna i fråga om det utökade tillämpningsområdet. Det betyder inte att hela utvidgningen måste vara densamma i båda staterna – bara att en viss del är likadan.
161. Om fördragsslutande stat A (den begärande staten) till exempel har utvidgat tillämpningen av alla artiklar i konventionen, inklusive kapitlen II och III, till att omfatta frågor som gäller underhåll till sårbara personer, innebär detta inte någon skyldighet för fördragsslutande stat B (den anmodade staten) att godta en ansökan om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet för en sårbar person, såvida inte land B:s **förklaring** utvidgar konventionens tillämpningsområde till underhåll till sårbara personer och har utvidgat kapitlen II och III till att omfatta ansökningar om erhållande i fråga om underhåll till sårbara personer. I detta exempel behöver förklaringarna från land A och land B inte vara identiska, men de "sammanfaller" i fråga om ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet för sårbara personer, eftersom båda staterna har utvidgat konventionens tillämpning till ansökningar om erhållande av avgörande.
- En **förklaring** är ett formellt uttalande som avges av en fördragsslutande stat om vissa artiklar eller krav enligt konventionen.*
162. Du hittar information om fördragsslutande staters eventuella förklaringar om att utvidga konventionens tillämpning på Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

6. Exempel

Exempel 1

163. K bor i land A. Hon har ett avgörande om underhållsskyldighet som har meddelats i land A som innebär att L är skyldig att betala underhåll till två barn som är 10 och 12 år gamla och att betala underhåll mellan makar. L är barnens far och bor i land B. K vill att avgörandet om underhållsskyldighet ska erkännas och verkställas i land B. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

Är konventionen tillämplig?

164. Konventionen är tillämplig på detta ärende. Barnen är yngre än 21 år, och ärendet gäller underhåll till barn som grundar sig på ett föräldra–barnförhållande. Eftersom framställningen om erkännande och verkställighet om underhåll mellan makar inkluderas i anspråket på underhåll till barn ska alla bestämmelser i konventionen också tillämpas på det anspråket.

Exempel 2

165. M bor i land A och har ett avgörande om underhållsskyldighet som har meddelats i land A om underhåll till ett barn som nu är 20 år. M vill att avgörandet om underhållsskyldighet ska verkställas för barnets far som nu är bosatt i land B. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

Är konventionen tillämplig?

166. Eftersom ärendet gäller underhåll till barn som grundar sig på ett föräldra-barnförhållande är konventionen tillämplig, såvida inte land A eller land B har gjort ett förbehåll och begränsat konventionens tillämpning till ärenden där barnet är yngre än 18 år. Om något av land A eller land B har gjort ett sådant förbehåll är konventionen inte tillämplig i det här fallet.

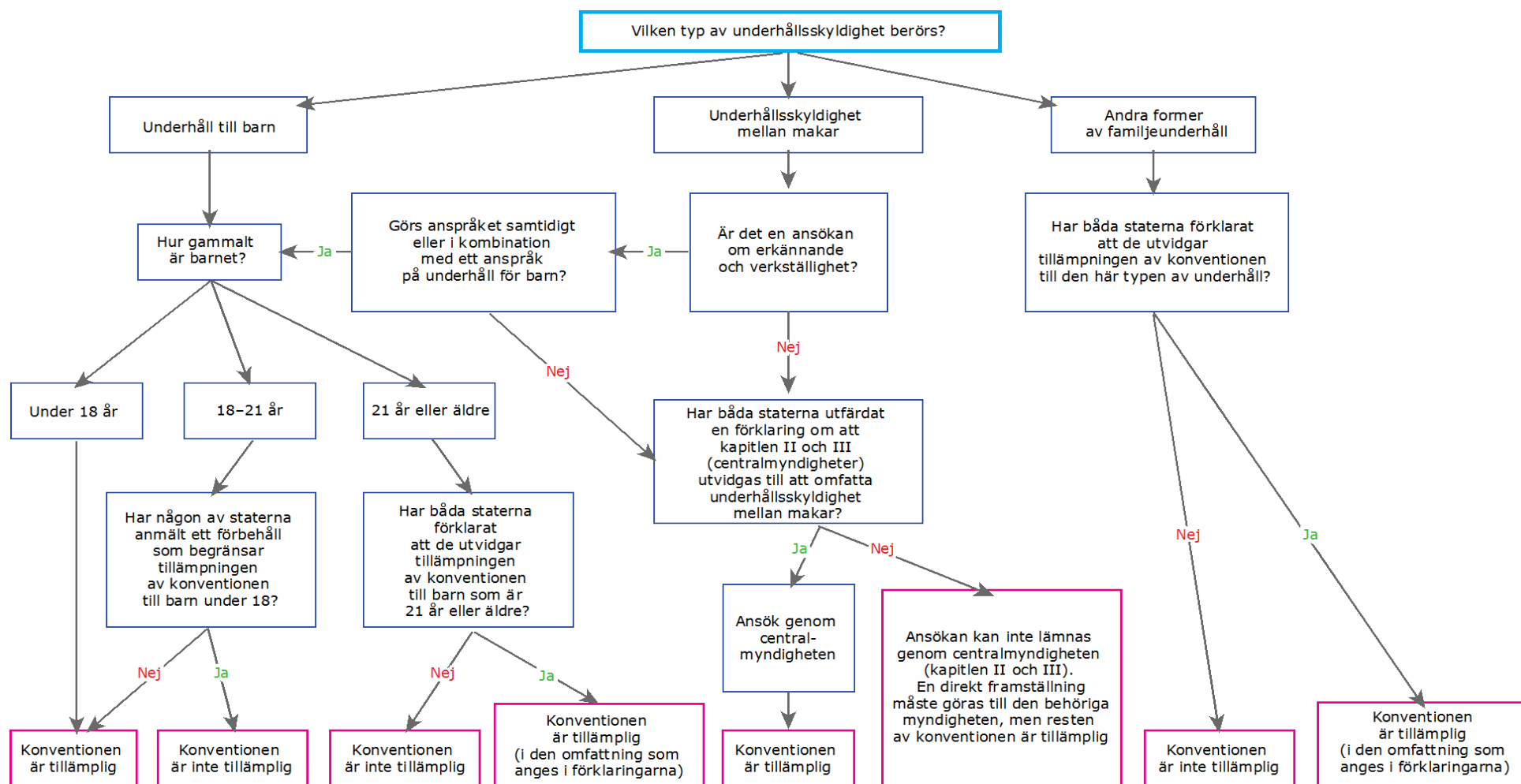
Exempel 3

167. N bor i land A och ansöker om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet för hennes barn som är sex månader gammalt och om underhåll mellan makar till sig själv. Barnets far, hennes före detta make, bor i land B. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

Är konventionen tillämplig?

168. Konventionen ska tillämpas på ansökan om erhållande av ett avgörande om underhåll till barn. N kan dock inte använda centralmyndighetens tjänster, eller bestämmelserna om ansökningar enligt konventionen om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet mellan makar, såvida inte både land A och land B har utvidgat tillämpningen av kapitlen II och III i konventionen till underhållsskyldighet mellan makar eller närmare bestämt till erhållande av avgörande om underhållsskyldighet mellan makar.
169. Diagrammet på nästa sida visar hur bestämmelserna om konventionens tillämpningsområde ska användas för att avgöra om konventionen, eller någon del av den, är tillämplig på en viss underhållsskyldighet.

FASTSTÄLLA KONVENTIONENS TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Figur 7: Avgöra om en ansökan omfattas av konventionens tillämpningsområde

C. Andra faktorer som styr konventionens tillämplighet

170. Det finns flera faktorer som påverkar hur konventionen ska tillämpas i en viss situation, däribland följande:

- Är parterna bosatta i fördragsslutande stater?
- Är sökanden underhållsskyldig eller underhållsberättigad?
- Har sökanden ett avgörande om underhållsskyldighet?
- Var meddelades avgörandet?
- Var har den underhållsberättigade sin hemvist?

1. Är parterna bosatta i fördragsslutande stater?

171. För att konventionen ska kunna tillämpas måste den sökande (den person som gör ansökan eller begär bistånd enligt konventionen) vara bosatt i en fördragsslutande stat.

172. Om den sökande är bosatt i en fördragsslutande stat men svaranden (den person som ska besvara ansökan) inte bor i en fördragsslutande stat eller, om det gäller en svarande som är underhållsskyldig, inte har några tillgångar eller inkomster i en fördragsslutande stat, kommer den sökande inte att kunna använda konventionen för att erkänna, verkställa, erhålla eller ändra ett avgörande om underhållsskyldighet. I så fall kan den sökande vilja söka juridisk rådgivning för att avgöra om det finns andra möjligheter att få den typ av underhåll som önskas.

173. Om den sökande är bosatt i en icke fördragsslutande stat men den svarande/underhållsskyldige är bosatt eller har tillgångar i en fördragsslutande stat kommer centralmyndigheten i den sökandes stat inte att involveras, men den sökande kan göra en direkt framställning om bistånd till en behörig myndighet i svarandens stat.³⁸

174. Om ingen av parterna är bosatta i en fördragsslutande stat kan ärendet inte gå vidare inom ramen för konventionen, men sökanden kanske kan använda andra förfaranden i den stat där han eller hon bor, för att erhålla eller verkställa ett avgörande om underhållsskyldighet.

175. Du kan ta reda på om en stat är en fördragsslutande stat i konventionen på Haagkonferensens webbplats < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

2. Är sökanden underhållsskyldig eller underhållsberättigad?

176. Den som ansöker om rättsmedel enligt konventionen kan vara en underhållsberättigad, underhållsskyldig eller ett offentligt organ. En **underhållsberättigad** är den enskilda person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag. En **underhållsskyldig** är den enskilda person som är eller påstås vara skyldig att betala underhållsbidrag. Ett **offentligt organ** är en statlig enhet som har betalat bidrag till den underhållsberättigade i stället för underhållsbidrag eller som agerar i stället för den underhållsberättigade eller på dennes vägnar.

³⁸ Tänk på att vilka regler och förfaranden som ska tillämpas på de ärenden som en behörig myndighet tar emot direkt helt och hållet beror på den inhemska lagstiftningen. I det här fallet måste sökanden alltså kontakta den behöriga myndigheten för att ta reda på vad som kommer att krävas för att göra framställningen.

Varför är sökanden viktig?

177. Det är viktigt att identifiera sökanden eftersom det fastställs i artikel 10 vem som har rätt att göra varje typ av ansökan.
178. En **underhållsberättigad** får göra någon av följande ansökningar:
- Ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande.
 - Ansökan om verkställighet av ett avgörande som har meddelats eller erkänts i den anmodade staten.
 - Ansökan om erhållande av ett avgörande om det inte finns ett tidigare avgörande, inklusive fastställande av föräldraskap vid behov.
 - Ansökan om erhållande av ett avgörande när det redan finns ett avgörande men detta inte kan erkännas eller verkställas.
 - Ansökan om ändring av ett avgörande som har meddelats i den anmodade staten eller i en annan stat än den anmodade staten.
- En **underhållsberättigad** är den enskilda person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag. En underhållsberättigad kan vara en förälder eller en make/maka, ett barn, fosterförälder, släkting eller någon annan som tar hand om ett barn. I vissa stater kan denna person kallas underhållsmottagare, fordringsägare eller förmyndare eller vårdnadshavare.*
179. En **underhållsskyldig** får endast göra följande ansökningar enligt konventionen:
- Ansökan om erkännande av ett avgörande för att begränsa eller avbryta verkställigheten av ett tidigare avgörande.
 - Ansökan om ändring av ett avgörande som har meddelats i den anmodade staten eller i en annan stat än den anmodade staten.
- En **underhållsskyldig** är den enskilda person som är eller påstås vara skyldig att betala underhållsbidrag. Den underhållsskyldige kan vara en förälder eller en make/maka eller någon annan som enligt lagstiftningen på den plats där avgörandet meddelades har en skyldighet att betala underhållsbidrag. I vissa stater kallas denna person underhållsbetalare, gäldenär eller förälder som inte är förmyndare eller vårdnadshavare.*
180. Ett **offentligt organ** får endast göra följande ansökningar:
- Ansökan om verkställighet av ett avgörande som har meddelats eller erkänts i den anmodade staten.
 - Ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande som har meddelats någon annanstans.
 - Ansökan om erhållande av ett avgörande endast om ett befintligt avgörande inte kan erkännas till följd av ett förbehåll enligt artikel 20.2.
- Ett **offentligt organ** är en offentlig myndighet som i begränsade fall får göra en ansökan om underhållsskyldighet i egenskap av underhållsberättigad.*
181. Ett offentligt organ kan alltså till exempel inte använda konventionen för att inleda en ändring av ett befintligt avgörande, och en underhållsskyldig kan inte använda konventionsförfaranden för att erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet.
182. Dessutom finns det begränsningar enligt konventionen om vilken grad av rättsligt bistånd som måste ges till en underhållsberättigad eller underhållsskyldig i en ansökan. Se kapitel 3 del 2 avsnitt III där kravet på rättsligt bistånd beskrivs närmare.

3. Har sökanden ett avgörande om underhållsskyldighet?

183. Ett **avgörande om underhållsskyldighet** är en bestämmelse i ett avgörande som har meddelats av en rättslig eller administrativ myndighet och som innebär ett krav på betalning av underhåll till en sökande, ett barn eller en annan person som begär underhåll. Ett avgörande om underhållsskyldighet kan vara ett förordnande som utfärdas av en rättslig myndighet eller ett förordnande eller ett avgörande av en administrativ myndighet, domstol eller ett ministerium, om det avgörandet uppfyller de kriterier som anges i artikel 19.
184. Ett avtal om underhållsbidrag enligt konventionens definition kan erkännas och verkställas i en stat om det är verkställbart i den stat där det upprättades. Ett avtal om underhållsbidrag är dock inte ett avgörande i den mening som avses i konventionen, och andra regler ska tillämpas för erkännandet av avtal om underhållsbidrag.
185. Om sökanden inte har ett avgörande om underhållsskyldighet ska ansökan gälla erhållande av ett avgörande. Konventionens tillämplighet på en framställning om erhållande kan dock bero på vilken typ av underhåll som begärs, vilket diskuteras i avsnittet om tillämpningsområde ovan.

4. Var meddelades avgörandet?

186. Platsen där avgörandet om underhållsskyldighet meddelades är viktig för att fastställa om avgörandet måste erkännas eller inte innan det kan verkställas. Om avgörandet meddelades i den anmodade staten behövs ingen framställning om erkännande, utan sökanden kan helt enkelt begära verkställighet av avgörandet. Om avgörandet meddelades i en annan fördragsslutande stat än den stat där det ska verkställas måste det erkännas först.
187. I ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet måste avgörandet om underhållsskyldighet ha meddelats i en fördragsslutande stat.³⁹

5. Var har den underhållsberättigade sin hemvist?

188. Utöver hänsyn till huruvida sökanden och svaranden i en ansökan bor i fördragsslutande stater är det viktigt att fastställa den underhållsberättigades hemvist vid ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet samt vid ansökningar om ändring från underhållsskyldiga. Anledningen är att det finns särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av ett ändrat avgörande beroende på vem som gjorde ansökan och om den underhållsberättigade har sin hemvist i den stat där det ursprungliga avgörandet om underhållsskyldighet meddelades.
189. Begreppet *hemvist* definieras inte i konventionen, så huruvida en underhållsberättigad har sin hemvist i en stat beror på de faktiska omständigheterna i det specifika fallet. Generellt fastställs hemvist med hänsyn till faktorer som var personen har sin bostad, var personen brukar bo, arbeta eller gå i skolan.⁴⁰

³⁹ Förklarande rapport, punkt 240.

⁴⁰ Förklarande rapport, punkterna 63 och 444.

190. Om den underhållsberättigade har sin hemvist i den stat där avgörandet meddelades får erkännandet av ett avgörande om ändring som meddelats på den underhållsskyldiges begäran vägras enligt artikel 18 i konventionen, förutsatt att inte de undantag som anges i artikel 18 ska tillämpas. Detta beskrivs mer ingående i kapitlen 11 och 12 i handboken.

Del 2

Frågor som är gemensamma för alla ansökningar enligt konventionen och för framställningar om särskilda åtgärder

191. I den här delen tar vi upp ett antal frågor som är gemensamma för alla ansökningar och framställningar enligt konventionen.

I. Språk

192. Eftersom konventionen är internationell är det viktigt att ansökningar och kommunikation följer de bestämmelser som anges i konventionen om kommunikationsspråk och eventuella krav på översättning av handlingar. Dessa anges i artiklarna 44 och 45.

A. Språket i ansökan och i handlingarna

193. Alla ansökningar som görs enligt konventionen och de handlingar som åtföljer ansökan (inbegripet avgörandet) ska göras på sitt originalspråk. En översättning av ansökan (och tillhörande handlingar) till ett officiellt språk⁴¹ i den anmodade staten måste också bifogas, om inte den behöriga myndigheten i den anmodade staten (den administrativa eller rättsliga myndighet som behandlar ansökan) har angett att den inte kräver någon översättning.
194. Den anmodade staten får också göra en förklaring enligt konventionen om att ett annat språk än ett officiellt språk i den anmodade staten ska användas för ansökningar och tillhörande handlingar. Om det finns territoriella enheter i en stat (till exempel provinser eller stater) och det finns mer än ett officiellt språk, eller om en stat har flera officiella språk som får användas i olika delar av statens territorium, får den fördragsslutande staten också utfärda en förklaring om vilket språk som ska användas för en viss territoriell enhet.
195. Tänk på att en av de stora fördelarna med att använda de rekommenderade formulären för en ansökan enligt konventionen är att deras struktur tillåter att de fylls i på vilket språk som helst och enkelt kan förstås på ett annat språk, vilket minskar översättningsbehovet.

⁴¹ Om en stat har mer än ett officiellt språk och inte alla delar av statens territorium använder alla de officiella språken är det viktigt att kontrollera vilket språk som krävs i det territorium som ansökan ska skickas till (artikel 44.2).

B. Kommunikationsspråk

196. Om inte centralmyndigheterna har kommit överens om något annat ska all kommunikation mellan centralmyndigheter ske på det officiella språket i den anmodade staten eller på engelska eller franska. En fördragsslutande stat får göra ett förbehåll och utesluta användningen av antingen engelska eller franska i sådan kommunikation. Med kommunikation avses i detta sammanhang rutinkorrespondens, uppdateringar och meddelanden mellan fördragsslutande stater.

C. Undantag från kravet på översättning

197. I vissa fall kan det vara opraktiskt eller omöjligt för den begärande staten att översätta handlingarna till det språk som används eller anges av den anmodade staten. De översättningstjänster som finns tillgängliga i den begärande staten kanske inte erbjuder översättning till språket i den anmodade staten, till exempel. I så fall får den anmodade staten, antingen för det specifika fallet eller rent generellt, gå med på att göra översättningen själv, om ansökan görs enligt kapitel III (generellt – alla ansökningar som gäller underhåll till barn eller erkännande och verkställighet av underhåll till barn och underhållsskyldighet mellan makar).⁴²
198. Om den anmodade staten inte går med på att bistå med översättningen har den begärande staten möjlighet att översätta handlingarna till engelska eller franska. Den anmodade staten kan sedan i sin tur låta översätta dokumentet till sitt eget språk, vid behov.

D. Hur fungerar detta i praktiken?

- 1 När en ansökan lämnas in enligt konventionen ska sökanden (eller centralmyndighetens företrädare) fylla i ansökan på sitt eget språk och bifoga eventuella tillhörande handlingar, till exempel avgörandet om underhållsskyldighet på originalspråket.
- 2 Om det officiella språket i den anmodade staten eller det särskilda territorium eller underenheten i den anmodade staten är ett annat språk än i den begärande staten, måste ansökan och de obligatoriska handlingarna översättas till det officiella språket eller till ett annat språk som den anmodade staten har angett i en förklaring, om inte den anmodade staten har gått med på att det inte behövs någon översättning.
- 3 Om den begärande staten inte kan översätta handlingarna till det officiella språket i den anmodade staten (eller annat språk som den anmodade staten angett), och ansökan görs enligt kapitel III får den begärande staten
 - i) fråga om den anmodade staten går med på att göra översättningen,
 - ii) om den anmodade staten inte går med på att göra översättningen, översätta handlingarna till engelska eller franska (om inte den anmodade staten har gjort ett förbehåll om att utesluta något av dessa språk) och skicka handlingarna till den anmodade staten där kan översättas vidare till det officiella språket av den anmodade staten.

⁴²

Tänk på att om den anmodade staten gör översättningen på det sätt som beskrivs ovan måste kostnaderna för den översättningen täckas av den begärande staten (om inte centralmyndigheterna i de två staterna har kommit överens om något annat). Se även artikel 45.3.

- 4 All efterföljande kommunikation (skrivelser, rapporter och liknande korrespondens) mellan centralmyndigheterna ska ske på det officiella språket i den anmodade staten eller på engelska eller franska. Den begärande staten kan välja om den ska kommunicera på det officiella språket i den anmodade staten eller på engelska eller franska, om inte den anmodade staten har gjort ett förbehåll om att utesluta användning av engelska eller franska.

Två exempel

199. Ett avgörande om underhållsskyldighet har meddelats i Tyskland och ska skickas till Mexiko för erkännande och verkställighet. Det material som skickas till Mexiko ska innehålla en kopia av avgörandet på tyska, om det var originalspråket för avgörandet, och en översättning av avgörandet till spanska. Det obligatoriska formuläret för översändande, det rekommenderade ansökningsformuläret och obligatoriska handlingar som till exempel uttalandet om verkställighet måste skickas in på spanska, så om de upprättades på tyska måste det bifogas en översatt kopia, om inte Mexiko har gjort ett uttalande om att de inte kräver någon översättning. Den löpande kommunikationen om detta ärende kan ske på spanska (den anmodade statens språk) eller på engelska eller franska, om inte Mexiko har gjort en förklaring om att utesluta användningen av engelska eller franska.
200. Sökanden i den begärande staten (Norge) har inte möjlighet att översätta handlingarna till språket i den anmodade staten (spanska i Mexiko), och myndigheten i Mexiko kan inte översätta avgörandet från norska till spanska. I det här fallet kan handlingarna i stället översättas av sökanden från norska till engelska eller franska. Den engelska eller franska översättningen kan sedan skickas till Mexiko, och den mexikanska myndigheten kan översätta den till spanska.

E. Andra krav på dokumentation

1. Legalisering

201. I linje med andra Haagkonventioner fastställs i artikel 41 i 2007 års konvention om underhåll till barn att ingen **legalisering** eller annat liknande förfarande får krävas inom ramen för konventionen. Därför behövs det ingen formell autentisering av undertecknandet av den offentliga tjänsteman som fyller i handlingarna, och det behövs inte heller någon apostille, om det är gängse praxis i en fördragsslutande stat.

Legalisering är det begrepp som används för att beskriva vissa formella rättsliga förfaranden, som användning av en apostille eller bestyrkande genom notarie, för autentisering av handlingar.

2. Fullmakt

202. Enligt artikel 42 får en fullmakt begäras av sökanden endast under mycket begränsade omständigheter. En fullmakt får begäras om centralmyndigheten eller en annan myndighet i den anmodade staten ska företräda sökanden, till exempel i en domstolsförhandling, eller om det krävs fullmakt för att utse en företrädare i ett visst ärende.⁴³ Landsfakta ska innehålla uppgifter om den anmodade staten begär fullmakt.

⁴³ Förklarande rapport, punkt 617.

3. Undertecknande och bestyrkta kopior av handlingar

203. Det finns inget krav enligt konventionen på att en ansökan måste vara undertecknad för att vara giltig. Dessutom föreskrivs i de tillämpliga artiklarna (artiklarna 12.2, 13, 25 och 30) när det gäller ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet ett förfarande där enkla kopior av handlingar, inklusive avgörandet, får skickas in tillsammans med ansökan om erkännande. Under erkännande- och verkställighetsförfarandet får den behöriga myndigheten eller svaranden begära en bestyrkt kopia av någon av handlingarna om detta krävs för att behandla eller besvara ansökan. Om det inte görs någon sådan begäran ska de enkla kopiorna dock vara tillräckliga. En stat får också ta emot handlingar elektroniskt, eftersom språkbruket i konventionen med avsikt är "medieneutralt".
204. Enligt konventionen får en stat också ange att den i samtliga fall kommer att begära bestyrkta kopior av alla handlingar. Landsfakta ska innehålla uppgifter om en stat har angett detta för samtliga fall.

II. Skydd av personuppgifter och sekretessbelagd information

205. I konventionen föreskrivs några viktiga säkerhetsåtgärder för att skydda personuppgifter och sekretessbelagd information som överförs enligt konventionen. [I den engelska versionen av den här handboken och av konventionen används begreppen *personal information* respektive *personal data*, men båda dessa begrepp översätts med *personuppgifter* på svenska. Övers. anm.] Dessa fastställs i artiklarna 38, 39 och 40. Personuppgifter omfattar (men är inte begränsade till) information som namn, födelsedatum, adress eller kontaktuppgifter och personliga identifieringsuppgifter som nationellt personnummer.⁴⁴
206. I konventionen erkänns att eftersom den typ av uppgifter som kommer att utbytas mellan stater gäller enskilda personer är det mycket viktigt att skydda dessa uppgifter för att se till att parterna skyddas mot eventuella negativa följder som kan uppstå på grund av att dessa uppgifter lämnas ut.
207. Det finns specifika begränsningar i konventionen för att lämna ut och bekräfta uppgifter som har samlats in eller överförs enligt konventionen under vissa omständigheter. Det är förbjudet att lämna ut eller bekräfta uppgifter om detta kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet (artikel 40.1). Personen kan vara ett barn, sökande eller svarande eller någon annan person. Konventionen är inte begränsad i detta avseende.
208. Om en centralmyndighet konstaterar att det skulle innebära en sådan risk om uppgifter lämnas ut eller bekräftas ska den informera den andra berörda centralmyndigheten om detta, och den centralmyndigheten ska ta hänsyn till detta när den behandlar en ansökan enligt konventionen. Den anmodade centralmyndigheten är inte bunden av den begärande centralmyndighetens riskbedömning. Däremot är den anmodade centralmyndigheten skyldig att bedöma om utlämnandet kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet, och enligt artikel 40.2 ska den anmodade centralmyndigheten då ta hänsyn till den begärande statens bedömning. Hur den anmodade centralmyndigheten går vidare i en sådan situation beror på vad som krävs för att behandla ansökan och för att uppfylla statens skyldigheter enligt konventionen (artikel 40). Om den begärande centralmyndigheten hyser farhågor om att lämna ut sekretessbelagd information om sökanden, den underhållsberättigade eller någon annan person, kan man till exempel använda

⁴⁴ Förklarande rapport, punkt 605.

centralmyndighetens eller någon annan myndighets adress i den begärande staten, så att den underhållsberättigades eller sökandens adress blir "c/o" den adressen.⁴⁵

209. De obligatoriska och rekommenderade formulär som Haagkonferensens permanenta byrå ger ut har också utformats för att ta hänsyn till skydd av personuppgifter. I dessa formulär kan en centralmyndighet ange att det finns risk för att utlämning eller bekräftelse av uppgifterna kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet (det finns en "kryssruta" för detta på formulären).
210. Om det har markerats att det finns en sådan risk går det enligt formulären att bifoga känsliga personuppgifter (till exempel kontaktuppgifter eller information som kan användas för att identifiera eller lokalisera personen) i en separat del av formuläret. På det sättet går det att lämna ut ansökan, som endast innehåller de uppgifter som svaranden behöver för att besvara ansökan, till svaranden eller den behöriga myndigheten utan att det medför någon risk för sökanden, den underhållsberättigade eller någon annan person.
211. Dessutom måste alla myndigheter i den anmodade staten eller den begärande staten som behandlar uppgifter som omfattas av konventionsförfaranden följa sina egna inhemska lagar om sekretess (artikel 39). Således måste all överföring av uppgifter också uppfylla alla eventuella inhemska krav som fastställs i inhemsk lag, till exempel inhämtande av samtycke till utlämning av uppgifter eller eventuella begränsningar för utlämning.

III. Faktisk tillgång till förfaranden och rättsligt bistånd

A. Översikt

1. Faktisk tillgång till förfaranden

212. En av de viktigaste principer som ligger till grund för konventionen är att sökanden enligt konventionen måste ha faktisk tillgång till de förfaranden som krävs för att fullfölja sina ansökningar i den anmodade staten. Faktisk tillgång till förfaranden innebär att sökanden, med bistånd av myndigheterna i den anmodade staten om så behövs, faktiskt ska kunna lägga fram sitt ärende hos de lämpliga myndigheterna i den anmodade staten.⁴⁶
213. Artiklarna 14, 15, 16, 17 och 43 i konventionen gäller den anmodade statens skyldighet att ge faktisk tillgång till förfaranden, inklusive tillhandahållande av kostnadsfritt rättsligt bistånd under vissa omständigheter och möjlighet att kräva tillbaka kostnader från en förlorande part i vissa fall (artikel 43). Det här avsnittet av handboken innehåller en sammanfattning av dessa bestämmelser.
214. Det finns en generell skyldighet enligt artikel 14 att ge sökanden faktisk tillgång till förfaranden, däribland förfaranden för verkställighet och överklagan. Begreppet *sökanden* omfattar underhållsberättigade, underhållsskyldiga och offentliga organ när de agerar i en underhållsberättigad persons ställe vid ansökningar om erkännande, erkännande och verkställighet eller verkställighet, när ansökningar görs via en centralmyndighet.

⁴⁵ Förklarande rapport, punkt 612. En stat som väljer att använda en c/o-adress bör vara medveten om att den anmodade staten kan komma att begära uppgifter om en underhållsberättigad persons privata adress om detta krävs enligt den inhemska lagstiftningen för till exempel delgivning av handlingar.

⁴⁶ Förklarande rapport, punkt 357.

215. Direkta framställningar från en sökande till en behörig myndighet omfattas inte av den generella bestämmelsen, men artikel 17 b innehåller ett generellt krav på begränsat bistånd vid ansökningar om erkännande och verkställighet och artikel 14.5 ska också tillämpas på dessa ansökningar. (Detta diskuteras mer i det följande.)

2. Rättsligt bistånd

216. Den faktiska tillgång som måste erbjudas ska omfatta rättsligt bistånd om omständigheterna kräver detta. Sökandens tillgångar eller betalningsförmåga bör inte utgöra hinder för denna tillgång. Därför föreskrivs i artikel 15 att kostnadsfritt rättsligt bistånd ska erbjudas underhållsberättigade till underhåll till barn i de flesta fall.
217. Skyldigheten att tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd begränsas av erkännandet av att sådant bistånd inte måste tillhandahållas om de förfaranden som används i den anmodade staten är tillräckligt enkla för att sökanden faktiskt ska kunna lägga fram sitt ärende utan rättsligt bistånd och centralmyndigheten kostnadsfritt tillhandahåller de tjänster som krävs.
218. Detta är viktigt eftersom många stater har utvecklat ändamålsenliga och effektiva förfaranden för erkännande, erkännande och verkställighet, verkställighet, erhållande och ändring av avgöranden om underhållsskyldighet som kan användas av alla sökande i den staten utan att det behövs **rättsligt bistånd** och dessa förfaranden ska vara lika tillgängliga för sökande enligt konventionen. Beroende på staten kan dessa förfaranden omfatta användning av förenklade formulär, administrativa förfaranden och tillhandahållande av information och rådgivning till alla sökande av centralmyndigheten eller den behöriga myndigheten. Så länge dessa förenklade förfaranden gör det möjligt för sökanden att få sitt ärende behandlat effektivt och de erbjuds kostnadsfritt för sökanden av den anmodade staten är den anmodade staten inte skyldig att ge sökanden kostnadsfritt rättsligt bistånd.
- I artikel 3 definieras **rättsligt bistånd** som "det bistånd som är nödvändigt för att parterna ska kunna få kännedom om och hävda sina rättigheter samt säkerställa att ansökningar behandlas fullständigt och effektivt i den anmodade staten. Sådant bistånd kan efter behov lämnas i form av juridisk rådgivning, hjälp med att lägga fram sin sak för en myndighet, juridiskt ombud och befrielse från rättegångskostnader."*
219. Om det inte finns tillgängliga förenklade förfaranden och det krävs rättsligt bistånd finns det ett antal bestämmelser som fastställer under vilka omständigheter det biståndet måste ges kostnadsfritt till sökande.
220. Eftersom förfarandena för att hantera underhållsärenden varierar mellan staterna kommer den typ av rättsligt bistånd som krävs att vara olika i varje ärende. Administrativa och domstolsbaserade system kan kräva en typ av bistånd, rättsliga system ett annat. Biståndet kan ges i form av tillgång till tjänster såsom juridiska rådgivningscentrum, offentlig rättshjälp eller familjestödstjänster. Vilken typ av rättsliga tjänster som finns tillgängliga anges i landsfakta för den fördragsslutande staten.
221. Om den sökande begär rättsligt bistånd är utgångspunkten enligt konventionen att alla fördragsslutande stater ska erbjuda sådant bistånd kostnadsfritt för underhållsberättigade i så gott som alla situationer som gäller **underhåll till barn**. Det finns några undantag från den regeln för stater som har utfärdat förklaringar enligt konventionen.⁴⁷

⁴⁷

En stat kan utfärda en förklaring om att den ska tillämpa behovsprövning på grundval av barnets tillgångar i vissa fall (artikel 16.1).

222. Sökandes rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd för ansökningar som gäller **andra ärenden än underhåll till barn** är dock mer begränsad, liksom även underhållsskyldigas rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd för ansökningar om erkännande och ändring. För dessa typer av ansökningar får den anmodade kräva en **behovsprövning** eller en **prövning av de faktiska omständigheterna** innan rättsligt bistånd beviljas.
- Vid en behovsprövning kontrolleras den sökandes inkomster och tillgångar eller andra ekonomiska omständigheter som påverkar den sökandes förmåga att betala för rättsligt bistånd.*
- Vid en prövning av de faktiska omständigheterna brukar man undersöka de faktiska omständigheterna eller sannolikheten för att en ansökan ska bli framgångsrik med hänsyn till faktorer som den rättsliga grunden för ansökan och om omständigheterna i fallet sannolikt kommer att leda till att ansökan godkänns.*
223. Det är dock viktigt att komma ihåg att i alla ärenden som gäller erkännande och verkställighet får det rättsliga bistånd som erbjuds alla sökande (underhållsberättigade, underhållsskyldiga eller ett offentligt organ⁴⁸) av en stat inte vara mindre omfattande än vad sökanden skulle få om han eller hon var sökande i ett motsvarande inhemskt ärende. Detta garanterar att alla sökande får samma nivå av tjänster oavsett var de är bosatta. Dessutom får den anmodade staten inte kräva någon säkerhet, borgen eller deposition som garanti för betalning av eventuella rättsliga kostnader, även om det inte alltid finns tillgång till kostnadsfritt rättsligt bistånd (artiklarna 37.2 och 14.5).
224. En sökandes rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd kommer alltså att bero på följande faktorer:
- Finns det förenklade förfaranden tillgängliga kostnadsfritt för sökanden i den anmodade staten?
 - Vilken typ av underhåll gäller ärendet (underhåll till barn, underhållsskyldighet mellan makar eller andra former av familjeunderhåll)?
 - Är sökanden underhållsberättigad eller underhållsskyldig?
 - Vilken typ ansökan är det (erkännande, verkställighet, erhållande, ändring eller särskilda åtgärder)?
 - Kommer det att göras en prövning av de faktiska omständigheterna för den här typen av ansökan?
 - Används behovsprövning i den anmodade staten för den här typen av ansökan?
225. I följande avsnitt och flödesscheman ger vi en detaljerad förklaring av rätten till kostnadsfritt rättsligt bistånd i några olika situationer.

B. Krav på att tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd

226. I följande avsnitt förklarar vi rätten till kostnadsfritt rättsligt bistånd för ansökningar enligt konventionen i alla stater utom dem som har utfärdat en förklaring om att tillämpa behovsprövning på grundval av barnets tillgångar. En genomgång av förfarandena i de staterna finns i slutet av det här avsnittet.
- Anmärkning:** Om det avgörande som ska erkännas och verkställas omfattar underhållsskyldighet mellan makar samt underhåll till barn gäller samma rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd.

⁴⁸ Förklarande rapport, punkt 383.

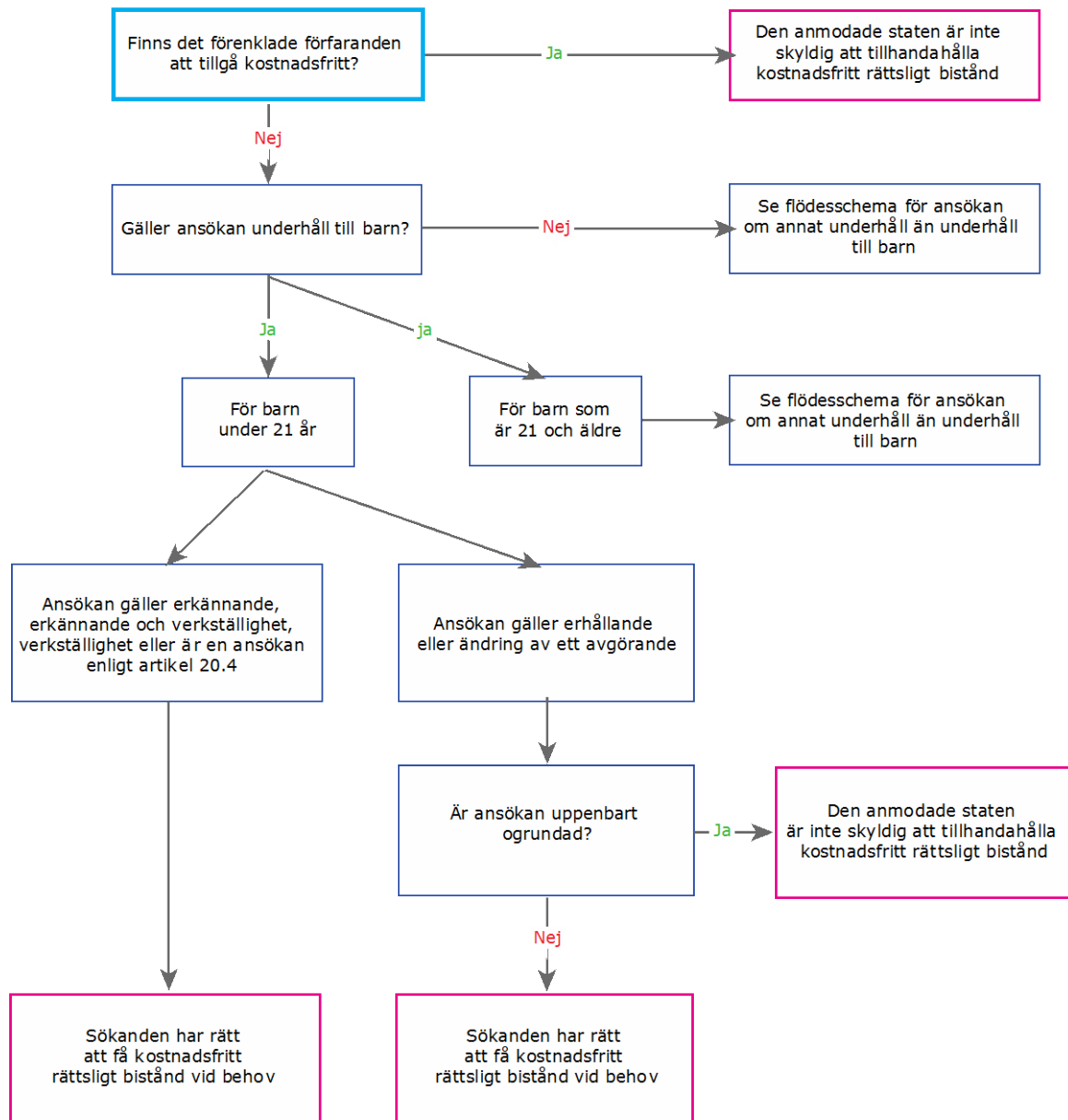
1. Ansökningar som görs av en underhållsberättigad

a) Ansökningar om underhåll till barn som är yngre än 21 år (eller yngre än 18 år om det har gjorts ett förbehåll)

227. Som framgår nedan måste kostnadsfritt rättsligt bistånd tillhandahållas om ansökan gäller erkännande, erkännande och verkställighet eller verkställighet av ett avgörande om underhåll till barn. Det finns inga undantag från detta krav. Om ansökan gäller underhåll till barn, men avser erhållande av ett avgörande eller ändring av ett avgörande, får en stat vägra att bevilja kostnadsfritt rättsligt bistånd om den anser att ansökan eller överklagan uppenbart är ogrundad.⁴⁹

⁴⁹ Se även artikel 43.2 om återkrav av kostnader.

**RÄTTSLIGT BISTÅND
ANSÖKNINGAR OM UNDERHÅLL
TILL BARN FRÅN EN UNDERHÅLLSBERÄTTIGAD
(Artiklarna 15–17)**

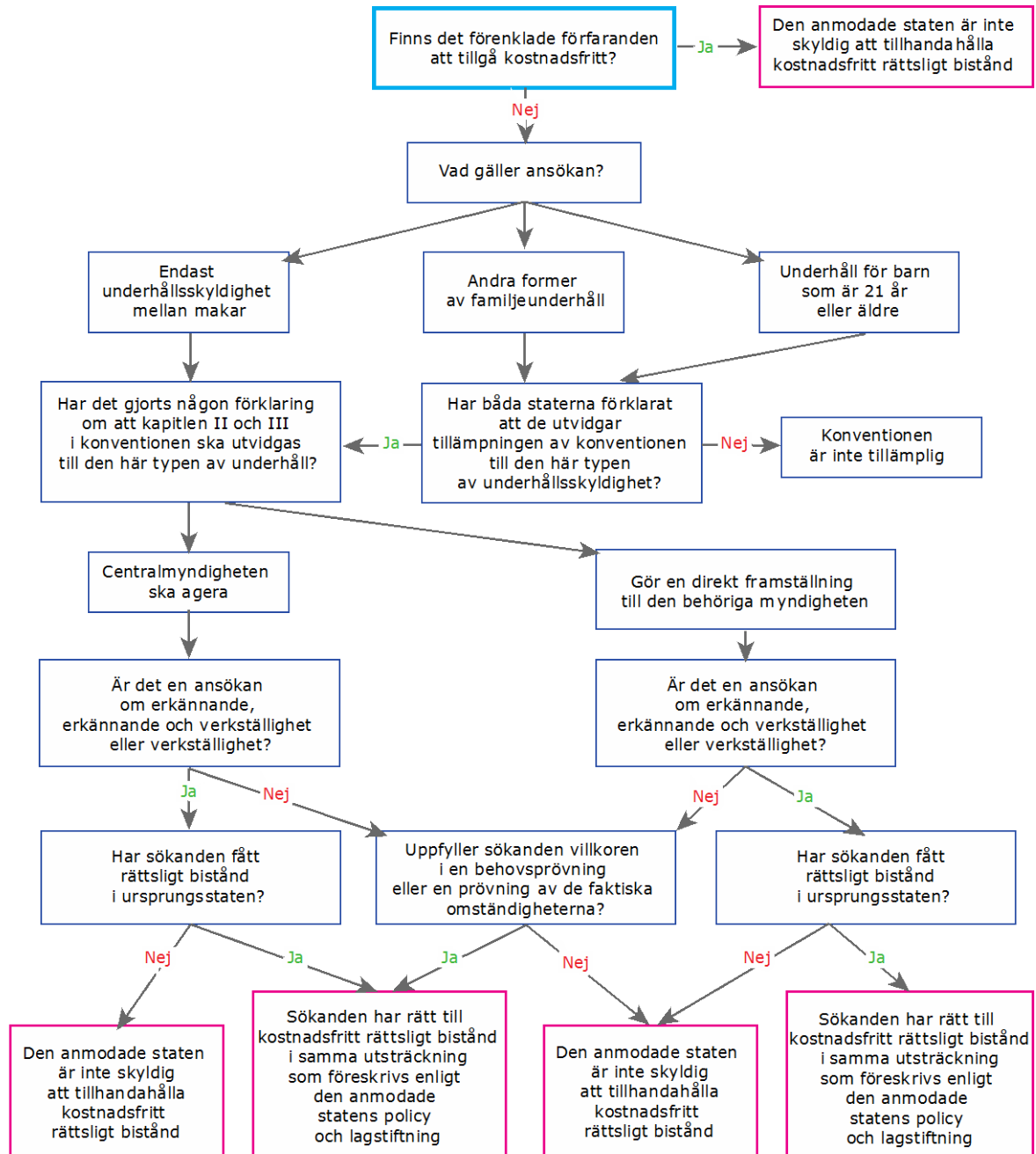

Figur 8: Rättsligt bistånd: ansökningar om underhåll till barn som görs av en underhållsberättigad

b) Ansökningar om annat underhåll än underhåll till barn som är yngre än 21 år (eller yngre än 18 år om det har gjorts ett förbehåll)

228. Om ansökan gäller underhåll till barn som är äldre än 21 år, underhållsskyldighet mellan makar eller andra former av underhåll och en stat har utvidgat konventionen till att omfatta dessa typer av ärenden behöver kostnadsfritt rättsligt bistånd inte tillhandahållas rutinmässigt. En fördragsslutande stat får vägra att tillhandahålla sådant bistånd om ansökan sannolikt inte kommer att bli framgångsrik (en prövning av faktiska omständigheter), och staten får även kräva en behovsprövning för sådana tjänster.
229. I alla ärenden som gäller erkännande, erkännande och verkställighet eller verkställighet av ett befintligt avgörande om de typer av underhåll som beskrivs i föregående stycke och där sökanden har fått kostnadsfritt rättsligt bistånd i ursprungsstaten för erhållandet av avgörandet, har sökanden också rätt till samma nivå av bistånd i den anmodade staten, om sådant bistånd finns tillgängligt i den anmodade staten. Detta illustreras i Figur 9 på nästa sida.

**RÄTSLIGT BISTÅND
ANSÖKNINGAR OM ANNAT UNDERHÅLL ÄN UNDERHÅLL
TILL BARN FRÅN EN UNDERHÅLLSBERÄTTIGAD (Artikel 17)**

Figur 9: Rättsligt bistånd: ansökningar om annat underhåll än underhåll till barn som görs av en underhållsberättigad

c) Ansökningar av ett offentligt organ

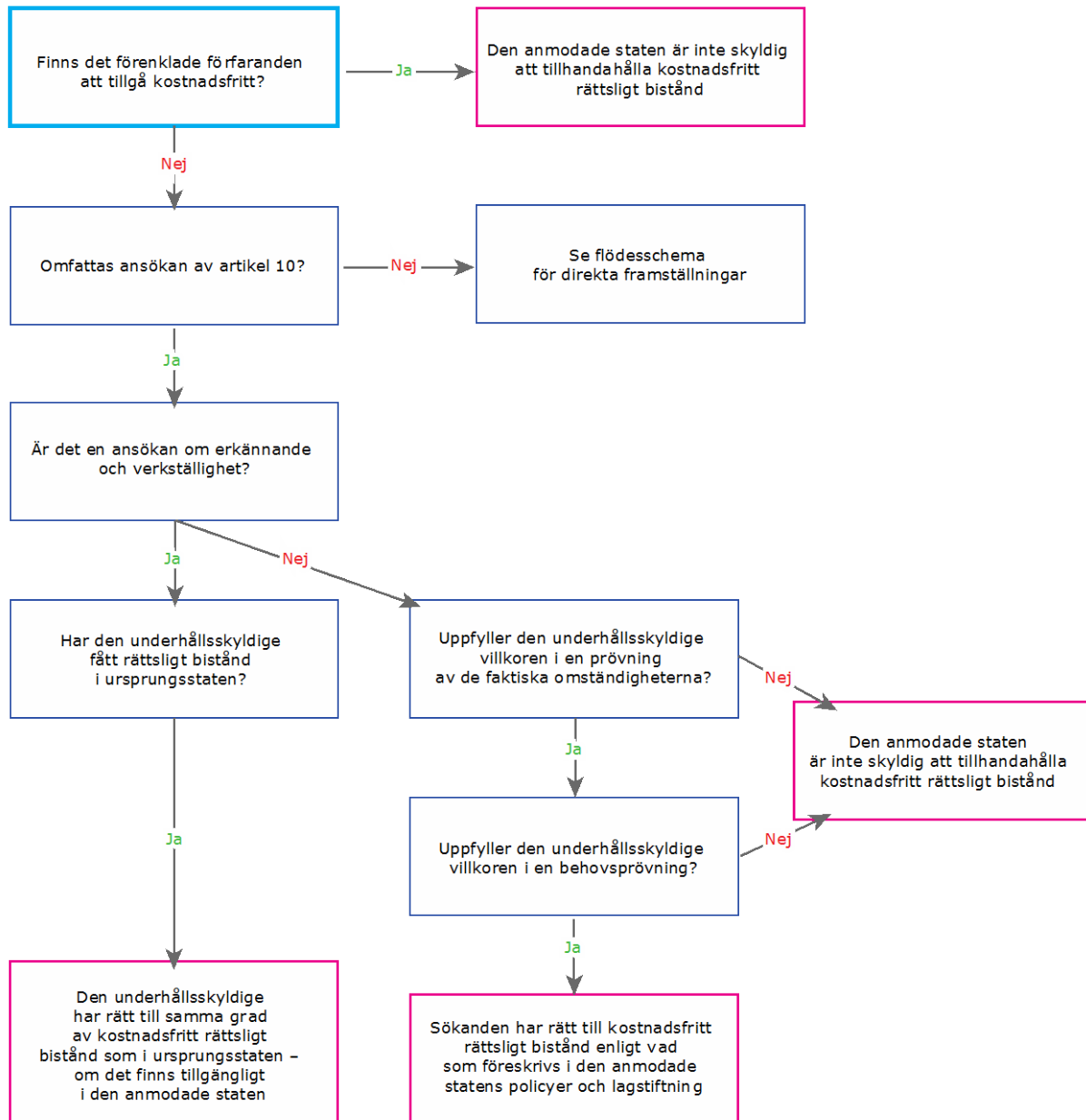
230. Om sökanden är ett offentligt organ enligt definitionen i artikel 36 omfattas den av definitionen av en underhållsberättigad i fråga om ansökningar om erkännande, erkännande och verkställighet eller verkställighet av ett avgörande. Det finns alltså en rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd för offentliga organ i dessa ansökningar som gäller avgöranden om underhåll till barn under 21 år (eller 18 år i förekommande fall).⁵⁰

2. Ansökningar som görs av en underhållsskyldig

231. I ansökningar som görs av en underhållsskyldig får den anmodade staten använda både en prövning av de faktiska omständigheterna och en behovsprövning för att avgöra om kostnadsfritt rättsligt bistånd ska beviljas. Detta visas i Figur 10 nedan.

⁵⁰ Förklarande rapport, punkterna 383 och 384.

**RÄTSLIGT BISTÅND
ANSÖKNINGAR SOM GÖRS AV EN UNDERHÅLLSSKYLDIG
(Artikel 17)**

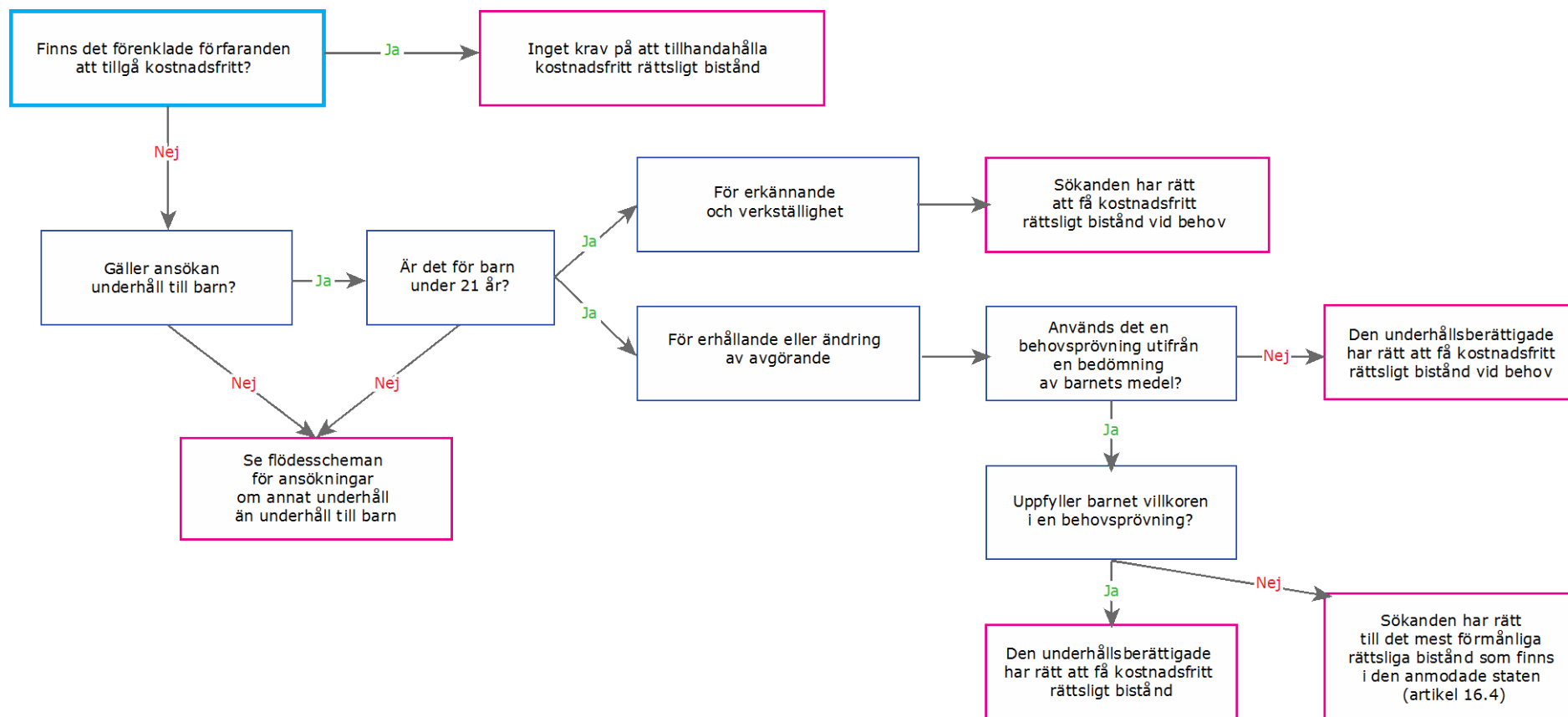

Figur 10: Rättsligt bistånd: ansökningar som görs av en underhållsskyldig

3. Behovsprövning på grundval av barnets tillgångar

232. En fördragsslutande stat får utfärda en förklaring om att den har för avsikt att använda en behovsprövning på grundval av barnets tillgångar vid andra typer av ansökningar än ansökningar om erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhåll till barn, för att avgöra om sökanden har rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd (se artikel 16.3). Flödesschemat nedan illustrerar hur prövningen görs. Det är viktigt att tänka på att det är barnets tillgångar, inte förälderns, som kommer att prövas, varför de flesta sökande kommer att ha rätt till bistånd, om inte barnet har en oberoende förmögenhet.
233. Om den anmodade staten har utfärdat en förklaring om att använda behovsprövning på grundval av barnets tillgångar måste ansökan innehålla ett "formellt intyg" om att barnets tillgångar kommer att uppfylla de kriterier som fastställts av den anmodade staten. Dessa kriterier finns på Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section". Ett intyg från sökanden räcker, om inte den anmodade staten har rimliga grunder för att anta att sökandens uppgifter är felaktiga.

RÄTTSLIGT BISTÅND BEHOVSPRÖVNING UTIFRÅN EN BEDÖMNING AV BARNETS MEDEL (Artikel 16)

Figur 11: Rättsligt bistånd: behovsprövning på grundval av barnets tillgångar

4. Föräldraskap eller genetiska tester

234. Enligt artikel 6.2 h i konventionen ska en centralmyndighet vidta lämpliga åtgärder för att vara behjälplig med att fastställa föräldraskap, när detta krävs för indrivningen av underhållet. Kostnaderna för genetiska tester för att fastställa föräldraskap kan bli stora. För att se till att de kostnaderna inte utgör ett hinder för att erhålla avgöranden om underhåll till barn⁵¹ om det krävs föräldraskapstest i en ansökan enligt artikel 10.1 c får den anmodade staten inte kräva att sökanden ska betala för testerna, och dessa kostnader ska omfattas av den generella bestämmelsen om att tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd.⁵²
235. Hur detta fungerar i praktiken beror på de inhemska förfarandena för genetiska tester i de berörda fördragsslutande staterna. I vissa stater kan den person som begär testet åläggas att betala samtliga kostnader för testet, inklusive kostnaderna för modern och barnet eller barnen i förskott, som ett villkor för kravet på testning. I andra stater kommer den underhållsskyldige endast att behöva betala sin andel av kostnaderna för testerna i förskott. I så fall ska den anmodade staten täcka kostnaderna för att testa modern och barnet eller barnen – kostnader som sökanden annars skulle behöva betala, men dessa kostnader kan krävas tillbaka från den underhållsskyldige om det konstateras att han är förälder till barnet. Vardera staten ska enligt sin inhemska lagstiftning eller sitt inhemska förfarande besluta i vilken omfattning den underhållsskyldige ska bära kostnaderna för testerna och vid vilken tidpunkt i förfarandet betalningen ska göras, om den ska göras över huvud taget.
236. Landsfakta för varje fördragsslutande stat ska innehålla uppgifter om vilka ordningar som gäller i den staten för tester av föräldraskap.
237. Om ansökan gäller underhåll till barn under 21 års ålder är den generella regeln att så länge ansökan inte är uppenbart ogrundad ska den underhållsberättigade inte behöva betala i förskott för kostnaderna för testet av föräldraskap.⁵³
238. I de stater som har utfärdat en förklaring om att använda en behovsprövning på grundval av barnets tillgångar ska kostnaderna för tester av föräldraskap täckas inom ramen för det rättsliga bistånd som finns tillgängligt, så länge barnet godkänns i behovsprövningen.

IV. Centralmyndighetens särskilda uppgifter

239. Administrativt samarbete och hjälp med ansökningar enligt konventionen är avgörande för att det ska gå att hantera ärenden framgångsrikt inom ramen för konventionen. I kapitel II i konventionen beskrivs de allmänna och särskilda uppgifterna för centralmyndigheter, och i kapitel III fastställs reglerna för ansökningar som görs via centralmyndigheter.
240. Om kapitel II i konventionen är tillämpligt på en ansökan krävs enligt artikel 6.1 att centralmyndigheterna ska vara behjälpliga i samband med ansökningar enligt kapitel III. De ska särskilt
- vidarebefordra och ta emot sådana ansökningar,
 - inleda eller underlätta inledandet av förfaranden vad gäller sådana ansökningar.

⁵¹ Förhandsbetalning av kostnaderna för att fastställa föräldraskap bör endast krävas när det är uppenbart att begäran om fastställande av föräldraskap görs under mycket tvivelaktiga (ogrundade) omständigheter. Förklarande rapport, punkt 391.

⁵² Förklarande rapport, punkt 392.

⁵³ Förklarande rapport, punkt 390.

241. Enligt artikel 6.2 ska centralmyndigheterna för sådana ansökningar vidta alla lämpliga åtgärder för att

- tillhandahålla eller underlätta tillhandahållandet av rättsligt bistånd, när omständigheterna så kräver,
- bistå med att lokalisera den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige,
- bistå med att ta fram relevanta uppgifter om den underhållsskyldiges eller den underhållsberättigades inkomst och, om det är nödvändigt, andra ekonomiska förhållanden, inklusive lokalisering av tillgångar,
- uppmuntra till samförståndslösningar för att på frivillig väg utverka utbetalning av underhåll, om så är lämpligt genom medling, förlikning eller liknande förfaranden,
- underlätta pågående verkställighet av domar om underhåll, inklusive eventuella utestående fordringar,
- underlätta indrivning och snabb överföring av utbetalningar av underhåll,
- underlätta erhållandet av skriftligt bevis eller annat bevis,
- vara behjälpliga med att fastställa föräldraskap, när detta krävs för indrivningen av underhållet,
- inleda eller underlätta inledandet av förfaranden för att utverka eventuella nödvändiga interimistiska åtgärder av territoriellt slag som syftar till att säkra utgången av en pågående ansökan om underhållsbidrag,
- underlätta delgivningen av handlingar.

242. Varje fördragsslutande stat ska utse en **centralmyndighet** (stater med flera enheter får utse fler än en), och varje fördragsslutande stat ska också ange på vilket sätt dessa uppgifter ska utföras av en centralmyndighet eller av en **behörig myndighet** eller ett offentligt organ eller andra organ i den fördragsslutande staten under tillsyn av centralmyndigheten.⁵⁴

243. Det är viktigt att kontrollera tillämpningsområdet eller i vilken grad konventionen är tillämplig i ett visst fall när man bedömer vilka uppgifter centralmyndigheten har i ett ärende. Om sökanden till exempel begär erhållande av ett avgörande om enbart underhållsskyldighet mellan makar går det inte att få den typen av bistånd som beskrivs ovan, såvida inte de berörda fördragsslutande staterna har utvidgat tillämpningen av kapitlen II och III till att gälla alla ansökningar om underhållsskyldighet mellan makar.

Centralmyndigheten är den offentliga myndighet som har utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen.

En **behörig myndighet** är det offentliga organ eller den offentliga person i en viss stat som har i uppdrag eller befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett organ för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen.

⁵⁴

Se även artikel 50.

V. Andra Haagkonventioner

244. Vissa stater är parter i andra konventioner eller internationella instrument som kan vara relevanta i ärenden som berör internationella ansökningar om underhåll. Detta gäller framför allt 1965 års konvention om delgivning i utlandet (1965 års konvention om delgivning) och 1970 års konvention om bevisupptagning i utlandet (1970 års konvention om bevisupptagning).⁵⁵ Om det uppstår en situation där någon av dessa konventioner kan vara tillämplig är det viktigt att söka juridisk rådgivning för att se till att kraven i 2007 års konvention om underhåll till barn uppfylls korrekt.
245. Det är bara om och när delgivning eller bevisupptagning måste göras *i utlandet* som 1965 års konvention om delgivning och 1970 års konvention om bevisupptagning är tillämpliga. Därför är det viktigt att påpeka att begreppet ***i utlandet*** inte används i artikel 6.2 g i 2007 års konvention om underhåll till barn, som även avser framställningar om särskilda åtgärder ("underlätta erhållandet av skriftligt bevis eller annat bevis) och artikel 6.2 j ("underlätta delgivningen av handlingar"). Detta beror på att en centralmyndighet i de flesta fall kommer att uppmanas att underlätta bevisupptagning eller delgivning av handlingar inom *sin egen behörighet* för underhållsförfaranden *inom sin egen behörighet*. Det kommer att vara mindre vanligt med förfrågningar om att underlätta bevisupptagning eller delgivning ***i utlandet***. Det finns många situationer som omfattas av 2007 års konvention om underhåll till barn som varken kräver överföring av handlingar för delgivning i utlandet eller bevisupptagning i utlandet.⁵⁶
246. Det ryms ingen ytterligare diskussion om andra konventioner som är tillämpliga inom detta område i den här handboken. På Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > hittar du information om vilka stater som är parter i Haagkonventionen av den 1 mars 1954 angående vissa till civilprocessen hörande ämnen, 1965 års konvention om delgivning i utlandet av handlingar och 1970 års konvention om bevisupptagning i utlandet.

1965 års konvention om delgivning i utlandet av handlingar⁵⁷

247. I den här konventionen (även kallad Haagkonventionen om delgivning) föreskrivs de överföringskanaler som ska användas när rättslig eller utomrättslig handling ska överföras från en stat som är part i konventionen till en annan stat som också är part i konventionen för delgivning i den andra staten.
248. Konventionen om delgivning från 1965 är tillämplig om samtliga av följande krav är uppfyllda:
- 1 Enligt lagen i den stat där förfarandet äger rum (domstolsstaten) krävs att en handling (till exempel underrättelse om talan) ska överföras från den staten till en annan stat för delgivning i den senare staten.
 - 2 Båda staterna är parter i konventionen om delgivning.
 - 3 Adressen till den person som ska delges är känd.
 - 4 Den handling som ska delges är rättslig eller utomrättslig.
 - 5 Den handling som ska delges gäller ett mål eller ärende av civil eller kommersiell natur.

⁵⁵ Se artikel 50 och den förklarande rapporten, punkterna 648–651.

⁵⁶ Se förklarande rapport, punkterna 164–167 och 182–185. För en diskussion om vilka typer av bistånd som kan lämnas av den anmodade staten på ett sätt som inte omfattas av 1970 års konvention om bevisupptagning, se den förklarande rapporten, punkt 174.

⁵⁷ Du hittar mer information om delgivningskonventionen under avdelningen "Service Section" på Haagkonferensens webbplats.

249. Om det råder några tvivel om huruvida konventionen om delgivning är tillämplig eller hur dess bestämmelser ska följas, bör man söka juridisk rådgivning.

1970 års konvention om bevisupptagning i utlandet⁵⁸

250. Den här konventionen (brukar kallas Haagkonventionen om bevisupptagning) innehåller bestämmelser om samarbetet vid bevisupptagning i utlandet (det vill säga i en annan stat) i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Enligt konventionen, som endast är tillämplig mellan stater som är parter i den, ska bevisupptagning göras i) genom framställningar, och ii) genom diplomatiska eller konsulära företrädare eller ombud. Konventionen tillhandahåller effektiva metoder för att avhjälpa skillnader mellan civilrättsliga system och common law-system i fråga om bevisupptagning.
251. Om det uppstår behov av bevisupptagning i utlandet bör handläggare vid behov söka juridisk rådgivning för att se till att kraven i 1970 års konvention om bevisupptagning är uppfyllda.

⁵⁸ Du hittar mer information om bevisupptagningskonventionen under avdelningen "Evidence Section" på Haagkonferensens webbplats.

Kapitel 4

Behandling av utgående ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet (artikel 10.1 a och 10.2 a)

Så här är kapitlet uppbyggt:

I det här kapitlet går vi igenom utgående ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet.

Avsnitt I innehåller en översikt över ansökan – när den ska användas, vem som kan göra ansökan och en förklaring av de grundläggande uttrycken och begreppen.

Avsnitt II innehåller en beskrivning av förfarandet eller stegen för att sammanställa och behandla en ansökan.

Avsnitt III innehåller en genomgång av de obligatoriska formulären och handlingarna och information om vad som måste finnas med och hur formulären ska fyllas i.

Avsnitt IV omfattar erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag och andra undantag från förfarandena i avsnitt II.

Avsnitt V omfattar andra frågor.

Avsnitt VI innehåller hänvisningar till ytterligare material.

Avsnitt VII innehåller en checklista för de obligatoriska förfarandena.

Avsnitt VIII innehåller vanliga frågor.

I. Översikt och allmänna principer

252. Erkännande- och verkställighetsprocessen ligger i centrum för indrivning av internationellt underhåll och garanterar att det finns ett kostnadseffektivt sätt för en underhållsberättigad att driva in underhållsbidrag i ärenden där den underhållsskyldige är bosatt eller har tillgångar eller inkomster i en annan **fördragsslutande stat**. Erkännande- och verkställighetsprocessen betyder att den underhållsberättigade slipper resa till den **stat** där avgörandet ska verkställas och inhämta ett avgörande i den fördragsslutande staten. När ett erkännande har beviljats, antingen genom en verkställbarhetsförklaring eller genom registrering av avgörandet, kan ett avgörande som har meddelats i en stat verkställas i en annan fördragsslutande stat på samma grunder som om avgörandet ursprungligen hade meddelats i den staten.

*En **fördragsslutande stat** är en stat som är bunden av konventionen eftersom den har slutfört den process för ratificering, godtagande eller godkännande som anges i artikel 58.*

*Begreppet **stat** används ofta i den här handboken. Det avser i allmänhet en suverän stat, eller ett land, och inte en underenhet i staten eller den territoriella enheten, såsom en provins eller en stat i Förenta staterna.*

253. Syftet med konventionens bestämmelser är att införa förfaranden för erkännande och verkställighet av avgöranden som är enkla, billiga och snabba.⁵⁹ Detta gör man genom att införa ett system med ett snabbt och enkelt förfarande för att erkänna och vid behov verkställa ett avgörande när det kommer in en framställning om erkännande eller erkännande och verkställighet från en annan fördragsslutande stat. En förklaring utfärdas om att avgörandet är verkställbart eller att avgörandet ska registreras för verkställighet utan några inlagor från någon part och med endast en begränsad granskning av den berörda behöriga myndigheten. När avgörandet har förklarats verkställbart eller har registrerats kan verkställighetsåtgärder vidtas för att driva in underhållsbidraget i den anmodade staten. Svaranden får invända mot registreringen eller verkställbarhetsförklaringen, men det finns strikta tidsgränser och grunder för detta.⁶⁰ I det flesta fall görs ingen invändning eller överklagan utan förfarandet kan gå vidare så snabbt som möjligt.
254. För den fördragsslutande stat som inleder ansökan (den begärande staten) är förfarandena för att sammanställa ansökan lika okomplicerade, och den dokumentation som krävs är begränsad. I konventionen begränsas uttryckligen den dokumentation som får krävas för en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet, och i de flesta fall kan ansökan göras utan att man behöver inhämta bestyrkta kopior av avgöranden eller handlingar. Detta återspeglar konventionens mål att förfarandet ska vara så enkelt och effektivt som möjligt och medge ett så brett erkännande av avgöranden som möjligt.
255. Förfarandet för att hantera erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag är något annorlunda. Vi tar upp det förfarandet senare i det här kapitlet.

A. När ska man använda den här ansökan?

256. En ansökan om erkännande och verkställighet ska användas när en underhållsberättigad redan har ett avgörande om underhållsskyldighet som har meddelats i en fördragsslutande stat och vill att avgörandet ska erkännas och verkställas i en annan fördragsslutande stat där den underhållsskyldige är bosatt eller har tillgångar eller inkomster.
- Den **begärande staten** är den fördragsslutande stat som inleder en ansökan och som gör framställningen för en sökande som är bosatt i den staten. Den **anmodade staten** är den fördragsslutande stat som som uppmanas att behandla ansökan.*
257. I vissa fall ansöker en underhållsberättigad endast om **erkännande** av avgörandet – oftast för att det inte behövs verkställighet just då. En ansökan om enbart erkännande kan också göras av en underhållsskyldig som vill få ett avgörande av en fördragsslutande stat erkänt för att begränsa eller avbryta verkställigheten av ett avgörande om underhållsskyldighet.
- Erkännande** av ett avgörande om underhållsskyldighet är det förfarande som används av den behöriga myndigheten i en stat för att godkänna det avgörande om underhållsrätt och underhållsskyldighet som myndigheten i ursprungsstaten har meddelat, och införliva det avgörandet i den egna lagstiftningen.

⁵⁹ Förklarande rapport, punkt 490.

⁶⁰ Enligt konventionen får stater dock utfärda en förklaring om att använda ett alternativt förfarande som medger delgivning av svaranden innan registreringen eller verkställbarhetsförklaringen utfärdas och om utökade grunder för granskning av den behöriga myndigheten. Vi tar upp detta i kapitel 5 avsnitt IV.

258. Om avgörandet ursprungligen meddelades i den anmodade staten behöver det inte erkännas, bara verkställas. Den här typen av ansökan omfattas av artikel 10.1 b och behandlas i kapitel 6.

B. Exempel

259. P och hennes två barn är bosatta i land A. P har ett avgörande om att Q ska betala underhåll till barn och underhållsbidrag mellan makar. Avgörandet meddelades i land A. Q bor nu i land B. P vill att avgörandet om underhållsskyldighet ska skickas till land B så att Q kan kontaktas och underhållet drivas in. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

Hur fungerar det här enligt konventionen?

260. P vänder sig till centralmyndigheten i land A. Centralmyndigheten överför en ansökan med de handlingar som krävs på hennes vägnar till centralmyndigheten i land B. Ansökan ska innehålla en begäran om att avgörandet om underhållsskyldighet ska **erkännas och verkställas** i land B. Om avgörandet uppfyller kraven för erkännande enligt konventionen ska den behöriga myndigheten (eller centralmyndigheten om den är den behöriga myndigheten) i land B behandla ansökan och erkänna och verkställa avgörandet. Q ska informeras om erkännandet och verkställigheten och få möjlighet att invända mot eller överklaga avgörandet om erkännande och verkställighet av avgörandet om underhållsskyldighet. När avgörandet har erkänts ska det verkställas i land B av en behörig myndighet. P behöver bara vända sig till centralmyndigheten i land A. Alla kontakter med centralmyndigheten i land B kommer generellt att ske via centralmyndigheten i land A.

C. Vem kan ansöka om erkännande eller erkännande och verkställighet?

261. Denna ansökan kan göras av en enskild **underhållsberättigad** som är bosatt i en fördragsslutande stat, ett offentligt organ som agerar som underhållsberättigad, som kan göra ansökan på en sökandes vägnar, eller ett offentligt organ som agerar som underhållsberättigad om det offentliga organet har betalat ut bidrag till den underhållsberättigade i stället för underhållsbidrag.

262. En **underhållsskyldig** kan också ansöka om erkännande av ett avgörande om underhållsskyldighet från en annan fördragsslutande stat för att avbryta eller begränsa verkställigheten av ett tidigare avgörande om underhållsskyldighet.

*En **underhållsberättigad** är den enskilda person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag. En underhållsberättigad kan vara en förälder eller en make/maka, ett barn, fosterförälder, släkting eller någon annan som tar hand om ett barn. I vissa stater kallas denna person underhållsmottagare, borgenär eller förmyndare eller vårdnadshavare.*

*En **underhållsskyldig** är den enskilda person som är eller påstås vara skyldig att betala underhållsbidrag. Den underhållsskyldige kan vara en förälder eller en make/maka eller någon annan som enligt lagstiftningen på den plats där avgörandet meddelades har en skyldighet att betala underhållsbidrag. I vissa stater kallas denna person underhållsbetalare, gäldenär eller förälder som inte är förmyndare eller vårdnadshavare.*

D. Invända mot erkännande och verkställighet

263. I de flesta fall kommer erkännande- och verkställighetsförfarandet att löpa snabbt i den anmodade staten, utan några invändningar från den underhållsskyldige eller **svaranden**. Det kan dock finnas fall där den andra parten i ansökan (den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade) gör invändningar mot erkännandet och verkställigheten av avgörandet på grundval av att avgörandet inte uppfyller minimikraven för den typ av avgörande som kan erkännas och verkställas enligt konventionen. Dessa krav beskrivs närmare i kapitel 5 eftersom invändningen eller överklagandet kommer att göras i den anmodade stat där ansökan om erkännande behandlas och egentligen hör till de inkommande förfarandena för erkännande och verkställighet. Det är dock viktigt för dem som inleder ansökan i den begärande staten att vara medvetna om möjligheten att invända och överklaga erkännandet eller erkännandet och verkställigheten, så att de kan se till att de handlingar som överlämnas tillsammans med ansökan är fullständiga och att den anmodade staten har de uppgifter som behövs för att kunna besvara eventuella frågor från svaranden.
264. Dessutom måste de handläggare som fyller i ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet ange grunderna för ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av avgörandet, för att kunna fylla i rätt avsnitt av formuläret. Detta går vi in närmare på i kapitel 15 som handlar om hur du ska fylla i det rekommenderade ansökningsformuläret.

*Vill du ha en kort sammanfattning av de processer som ingår i ansökningar om erkännande och verkställighet? Gå till **checklistan** i slutet av det här kapitlet.*

II. Förfarandet för att behandla och slutföra ansökningar

265. Centralmyndigheten i den begärande staten ansvarar för att sammanställa handlingarna, se till att de obligatoriska formulären och handlingarna har bifogats och ställa samman det paket som ska skickas till den andra staten. Eftersom det finns skillnader mellan de fördragsslutande staterna bör du kontrollera landsfakta⁶¹ från den stat som du ska skicka avgörandet till. Där hittar du uppgifter om eventuella särskilda krav, till exempel på översättning eller bestyrkta handlingar. En stat får dock inte kräva att några ytterligare handlingar än dem som anges i artiklarna 11 och 25 ska översändas med ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet.

⁶¹ Vissa fördragsslutande stater använder inte rekommenderade landsfakta, men det mesta av den här informationen kommer att lämnas till Haagkonferensen för internationell privaträtts permanenta byrå. Information kommer att finnas tillgänglig på Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

266. Det här avsnittet gäller också för ansökningar om enbart erkännande. Sådana ansökningar kommer att göras förhållandevis sällan. Enligt artikel 26 ska bestämmelserna i kapitel V (erkännande och verkställighet) tillämpas med nödvändiga ändringar på ansökningar om enbart erkännande, med det undantaget att begäran om verkställighet erkänns med en begäran om att avgörandet ska ha rättslig verkan i ursprungsstaten. Detta innebär att bestämmelserna om erkännande och verkställighet i praktiken ska tillämpas på ansökningar om erkännande, utom med avseende på de bestämmelser som behöver ändras eftersom det inte begärs någon verkställighet för avgörandet.⁶²

A. Steg för att fylla i ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet

UTGÅENDE ANSÖKAN OM ERKÄNNANDE ELLER ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET	
1	Samla in de handlingar som behövs. ▪ Avgörande om underhållsskyldighet ▪ Ansökningsformulär ▪ Landsfakta
2	Kontrollera den sökandes uppgifter. ▪ Är de fullständiga?
3	Kontrollera om ansökan går att göra enligt konventionen. ▪ Är sökanden bosatt i ditt land? ○ Om så inte är fallet, bör den sökande lämna in sin ansökan i sitt boplattningsland. ▪ Har sökanden ett avgörande om underhållsskyldighet? ○ Se förklaringarna av <i>underhållsskyldighet</i> och <i>avgörande</i> i kapitel 2. ○ Om det inte finns något avgörande – gör en ansökan om erhållande av avgörande. ○ Om avgörandet inte avser underhåll – konventionen är inte tillämplig.
4	Var meddelades avgörandet? ▪ I den anmodade staten – ○ gör en ansökan om enbart verkställighet. ▪ I den begärande staten eller i en tredje fördragsslutande stat – ○ gör en ansökan om erkännande och verkställighet.
5	Har avgörandet erkänts i den anmodade staten? ▪ Gör i så fall enbart en ansökan om verkställighet.
6	Översätt handlingar vid behov. ▪ (Kontrollera landsfakta)
7	Ta fram bestyrkta kopior av avgörandet vid behov. ▪ (Kontrollera landsfakta)

⁶² Förklarande rapport, punkt 546.

8	Inhämta ett uttalande om verkställbarhet från den behöriga myndigheten.
9	Fyll i ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet. ▪ (Se kapitel 15)
10	Bifoga alla relevanta handlingar.
11	Fyll i formulär för översändande ▪ (Se kapitel 15)
12	Skicka till centralmyndigheten i den anmodade staten.
13	Invänta mottagningsbekräftelse.
14	Lämna in kompletterande handlingar på begäran, inom tre månader från begäran.

Figur 12: Steg för att fylla i en utgående ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet

B. Förfarande – steg för steg

I varje avsnitt nedan hittar du mer detaljer om stegen i Figur 12 ovan.

1. Samla in de handlingar som behövs

267. Du behöver en kopia av avgörandet om underhåll och uppgifterna eller framställningen från sökanden. Du behöver kontrollera landsfakta om den stat som du ska skicka ansökan till, för att se om det krävs några särskilda handlingar eller uppgifter. Om du inte har någon kopia av landsfakta kan du gå till Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section".

2. Kontrollera den sökandes uppgifter

268. Sökanden ska fylla i de eventuella ytterligare formulär som krävs i din stat. Se till att formulären är så fullständigt ifyllda som möjligt och att alla nödvändiga uppgifter har lämnats. Om sökanden inte fyller i vissa delar av det rekommenderade ansökningsformuläret måste han eller hon lämna tillräcklig information så att din centralmyndighet kan färdigställa dokumentet.

3. Går ansökan att göra enligt konventionen?

269. Tänk på det här innan du fyller i ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet:

- Sökanden måste vara bosatt i din stat för att kunna ansöka om centralmyndighetens tjänster. Om sökanden är bosatt i en annan stat bör han eller hon göra ansökan genom den statens centralmyndighet.
- Om sökanden ännu inte har ett **avgörande om underhållsskyldighet**, eller om avgörandet inte är meddelat i en fördragsslutande stat⁶³, bör det göras en ansökan om erhållande av ett nytt avgörande (se kapitel 8).
- Gäller avgörandet underhållsskyldighet? Se definitionen i kapitel 2. Om avgörandet inte gäller underhållsskyldighet går det inte att göra en ansökan om erkännande av avgörandet enligt konventionen.
- Om svaranden är bosatt i en icke fördragsslutande stat eller de tillgångar eller inkomster som ska omfattas av verkställighet finns i en icke fördragsslutande stat, kan konventionen inte användas för att erkänna eller verkställa avgörandet i den staten.

***Underhåll** innefattar stöd till barn, en make/maka eller partner samt kostnader för att försörja barnen eller maken/makan/partnern.*

*I ett **avgörande om underhållsskyldighet** fastställs den underhållsskyldiges skyldighet att betala underhåll. Det får även omfatta en automatisk justering genom indexering och krav på betalning av utestående fordringar på underhåll, retroaktivt underhåll eller ränta samt fastställande av kostnader eller utgifter.*

4. Fastställ var avgörandet meddelades

270. Om avgörandet meddelades i den stat som du kommer att skicka ansökan till (den anmodade staten) eller redan har erkänts i den staten ska ansökan helt enkelt gälla verkställighet. Det behövs inget erkännande. Den staten uppmanas att verkställa sitt eget avgörande, inte ett utländskt avgörande. Ansökningarna liknar varandra, men dokumentationen skiljer sig åt. Om avgörandet meddelades i den anmodade staten, gå till kapitel 6.

271. Det avgörande som ska erkännas måste ha meddelats i en fördragsslutande stat, annars är konventionen inte tillämplig. Det kan finnas andra rättsmedel tillgängliga, som ett bilateralt avtal eller något annat förfarande enligt lagstiftningen i den stat där den underhållsskyldige är bosatt. Sökanden kommer att behöva ta kontakt med den myndighet som hanterar underhållsskyldighet eller underhåll till barn för att få bistånd. I vissa fall kan det behövas ett nytt avgörande om underhållsskyldighet.

5. Har avgörandet redan erkänts?

272. Om avgörandet redan har erkänts i den anmodade staten behöver det inte erkännas på nytt. Skicka in en ansökan om enbart verkställighet. Se kapitel 6.

⁶³

Det avgörande som skickas för erkännande i den anmodade staten måste komma från en fördragsslutande stat för att kunna erkännas och verkställas enligt konventionen. Det räcker inte att avgörandet tidigare har erkänts i en fördragsslutande stat. Förklarande rapport, punkt 241.

6. Behöver materialet översättas?

273. Ansökan och det avgörande som skickas in måste vara på originalspråket, men det måste också bifogas en översättning av ansökan (och tillhörande handlingar) till ett officiellt språk⁶⁴ i den anmodade staten, om inte den behöriga myndigheten i den anmodade staten (den administrativa eller rättsliga myndighet som behandlar ansökan) har angett att den inte kräver någon översättning. Du hittar information i landsfakta om den anmodade statens officiella språk och eventuella översättningskrav. Om det krävs en översättning kommer landsfakta också att innehålla information om det räcker med ett sammandrag eller utdrag av avgörandet (se förklaring nedan). Det kan minska kostnaderna och förenkla översättningen.

7. Kontrollera om det behövs bestyrkta kopior av handlingar

274. Se steg 1, del II, avsnitt 1 i landsfakta. Där står det om den anmodade staten alltid begär bestyrkta kopior av vissa handlingar. Be i så fall den berörda myndigheten i din stat om sådana, eller be sökanden att skaffa fram de kopior som behövs.

8. Inhämta uttalande om verkställbarhet och intyg om giltig delgivning

275. Det kommer att krävas ett uttalande om verkställbarhet (se nedan) för att bevisa att avgörandet är verkställbart i den stat där det meddelades.⁶⁵ Intyget om giltig delgivning bekräftar att svaranden har underrättats om de förfaranden som har lett fram till avgörandet om underhållsskyldighet och har haft möjlighet att bli hörd, eller att svaranden delgetts avgörandet och fått möjlighet att göra invändningar mot eller överklaga avgörandet. Om avgörandet inte meddelades i din stat utan i en annan fördragsslutande stat behöver du göra en framställning till den staten (ursprungsstaten) om uttalandet om verkställbarhet och intyget om giltig delgivning.

9. Fyll i ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet

276. Använd det rekommenderade formuläret.⁶⁶ Se till att alla fält är korrekt ifyllda. Kontrollera landsfakta för att se till att eventuella särskilda krav för ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet, som krav på bestyrkta kopior, eller möjlighet att använda utdrag eller sammandrag (se steg 1 del II avsnitt 1), är uppfyllda. På så sätt kan ansökan behandlas utan fördröjningar i den anmodade staten.
277. Läs mer om hur du fyller i det rekommenderade ansökningsformuläret i kapitel 15.

⁶⁴ Om en stat har mer än ett officiellt språk och inte alla delar av statens territorium använder alla de officiella språken är det viktigt att kontrollera vilket språk som krävs i det territorium som ansökan ska skickas till (artikel 44.2).

⁶⁵ Du kan använda det rekommenderade formuläret för detta. I vissa stater får en "*attestation de la force de chose jugée*" användas, som föreskriver att avgörandet är införlivat i lagstiftningen i den staten. Om ansökan enbart gäller erkännande behöver uttalandet bara visa att avgörandet har verkan, inte att det är verkställbart (artikel 26).

⁶⁶ Vissa stater kommer att välja att inte använda det rekommenderade formuläret. Det formulär som ska användas i de staterna kommer att fastställas i den inhemska lagstiftningen eller i centralmyndighetens praxis. Den här handboken omfattar bara förfarandena för att fylla i de obligatoriska och rekommenderade formulären, inte inhemska eller interna formulär.

10. Bifoga alla relevanta handlingar

278. I nästa avsnitt i det här kapitlet förklarar vi mer i detalj vilka andra handlingar som krävs och vad de ska innehålla.

11. Fyll i formulär för översändande

279. Detta obligatoriska formulär måste finnas med i alla ansökningar enligt konventionen och ska skickas in tillsammans med ansökningsformuläret och de handlingar som krävs. Namnet på den auktoriserade företrädare för centralmyndigheten som översänder ansökan ska anges på formuläret. Det ska inte undertecknas. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.

12. Skicka till centralmyndigheten i den andra staten

280. I de flesta fall kommer handlingarna att skickas med vanlig post till centralmyndigheten i den anmodade staten. En del stater kan ta emot handlingar elektroniskt. Kontrollera landsfakta för den anmodade staten och skicka handlingarna i det begärda formatet och till den adress som anges.

13. Invänta mottagningsbekaftelse

281. Den anmodade staten ska bekräfta mottagandet inom sex veckor. Det är centralmyndigheten som ska göra detta med hjälp av det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaftelse. Då kommer den anmodade centralmyndigheten också att ge dig information om var du kan ställa följdfrågor – tillsammans med kontaktuppgifter för den personen eller enheten i den staten.

14. Lämna in kompletterande handlingar på begäran

282. Mottagningsbekaftelsen kan innehålla en begäran om kompletterande handlingar eller upplysningar. Lämna upplysningarna så fort som möjligt. Upplysningarna måste alltid lämnas inom tre månader. Om du tror att det kommer att ta mer än tre månader måste du meddela den andra centralmyndigheten detta eftersom den annars kan komma att avsluta ärendet efter tre månader, om den inte har fått något svar från dig.

Bra lösning: Informera den andra centralmyndigheten om du har problem med att få fram de begärda upplysningarna eller handlingarna. Annars kan det hända att centralmyndigheten i den anmodade staten avslutar ärendet på grund av att den inte har fått något svar inom tre månader.

III. Ta fram de handlingar som krävs för ansökan

A. Allmänt

283. I artiklarna 11, 12 och 25 i konventionen fastställs det obligatoriska innehållet för alla ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhåll.

284. I den här delen av handboken beskriver vi vad som måste ingå i paketet och hur du kan sammanställa och fylla i handlingarna för ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet. I tabellen nedan ser du vilka handlingar som krävs. En anmodad stat får inte begära några ytterligare handlingar i en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet (artikel 11.3).

✓	Ansökan (använd det rekommenderade formuläret).
✓	Det fullständiga avgörandet, eller ett sammandrag.
✓	Uttalande om verkställbarhet.
✓	Intyg om giltig delgivning (om inte den svarande har infunnit sig eller har angripit avgörandet).
Vid behov	Redogörelse för ekonomisk situation (endast för ansökningar från underhållsberättigade).
Vid behov	Dokument med en beräkning av utestående fordringar.
Vid behov	Dokument med en förklaring av metoden för att justera eller indexera avgörandet.
Vid behov	Översatta kopior av handlingar.
✓	Formulär för översändande.

Figur 13: Handlingar som krävs – erkännande och verkställighet

285. Beroende på omständigheterna i det specifika fallet kan den begärande staten också vilja ta med information om bidrag som har betalats ut av det offentliga organet, om det offentliga organet är sökanden.
286. I det här avsnittet antas att den handläggare eller person som arbetar med ansökan använder de rekommenderade formulär som offentliggörs av Haagkonferensen. Vissa stater kan välja att inte använda det rekommenderade formuläret. I dessa stater bör handläggaren kontrollera de egna metoderna och förfarandena för att få mer information om hur de inhemska formulären ska fyllas i.

B. Ansökans innehåll (erkännande eller erkännande och verkställighet)

1. Ansökningsformulär

287. Använd det rekommenderade ansökningsformuläret (ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet). På så sätt kan du vara säker på att alla nödvändiga uppgifter kommer med i varje ansökan.
288. Läs mer om hur du fyller i det rekommenderade formuläret i kapitel 15.

2. Uttalande om verkställbarhet

289. För att kunna verkställas i den anmodade staten måste det avgörande som översänds vara verkställbart i ursprungsstaten – den stat där avgörandet meddelades. Detta är själva grunden i begreppet ömsesidighet – att avgöranden som är verkställbara i en stat bör verkställas i en annan.

Tips: I vissa fall kommer det avgörande som man vill få erkänt eller erkänt och verkställt varken från den begärande eller den anmodade staten, utan det kommer från en tredje fördragsslutande stat. Det är viktigt att komma ihåg att uttalandet om verkställbarhet måste utfärdas av en behörig myndighet i den stat som meddelade avgörandet (ursprungsstaten) och måste visa att avgörandet är verkställbart i ursprungsstaten.

a) Om avgörandet meddelades av en rättslig myndighet

290. Om avgörandet meddelades av en rättslig myndighet behövs det bara ett uttalande om att avgörandet är verkställbart i den stat där det meddelades.⁶⁷

b) Om avgörandet meddelades av en administrativ myndighet

291. Om avgörandet meddelades av en administrativ myndighet måste uttalandet visa att

- 1 avgörandet är verkställbart i den stat där det meddelades,
- 2 den myndighet som meddelade avgörandet var ett offentligt organ vars avgöranden
 - i) kan bli föremål för överklagande eller förnyad prövning vid en rättslig myndighet,
 - ii) har samma eller liknande giltighet och verkan som ett avgörande av en rättslig myndighet i samma fråga.

292. Punkt 2 ovan är inte obligatorisk om ursprungsstaten har angett enligt artikel 57 att avgöranden som meddelas av dess administrativa myndigheter alltid uppfyller dessa krav (artikel 25.1 b). Dessutom kan den anmodade staten ha angett enligt artikel 57 att den inte kräver något dokument med det uttalande som anges i punkt 2 ovan.

293. Om det avgörande som ska erkännas eller erkännas och verkställas meddelades av en administrativ myndighet måste du kontrollera om den stat där avgörandet meddelades eller den anmodade staten har gjort någon specifikation, så att du vet vad som krävs för uttalandet om verkställbarhet. Du hittar den här informationen i landsfakta för ursprungsstaten och den anmodade staten.

294. Tänk på att om ansökan gäller enbart erkännande behöver avgörandet inte vara verkställbart i ursprungsstaten. Det behöver bara ha verkan i den staten. På det rekommenderade formuläret för uttalandet om verkställbarhet finns ett utrymme där datum för avgörandets ikraftträdande ska anges, varför kravet kan uppfyllas med det formuläret.

⁶⁷ I vissa stater får en "attestation de la force de chose jugée" användas, som föreskriver att avgörandet är införlivat i lagstiftningen i den staten.

3. Intyg om giltig delgivning

295. Den anmodade staten kommer att behöva veta om svaranden har delgivits korrekt i de förfaranden som ledde fram till avgörandet. I vissa fall kommer detta att vara delgivning om förhandlingarna och en möjlighet att bli hörd. I andra fall kommer det att vara delgivning om avgörandet och en möjlighet att invända mot det.
296. Om svaranden infann sig till förhandlingarna bör detta anges i avsnitt 7 i ansökningsformuläret. Om svaranden inte infann sig och inte var företräd i förhandlingarna krävs ett intyg om giltig delgivning.⁶⁸
297. Intyget bör fyllas i av en behörig myndighet i den stat som meddelade avgörandet. Den personen ska intyga att enligt avgörandet eller den **behöriga myndighetens** handlingar har svaranden
- delgetts förhandlingarna och haft möjlighet att bli hörd, eller
 - delgetts avgörandet och haft möjlighet att göra invändningar mot avgörandet i enlighet med kraven i lagstiftningen i den stat som meddelade avgörandet (ursprungsstaten).
- En **centralmyndighet** är den offentliga myndighet som utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen.*
- En **behörig myndighet** är den myndighet i en viss stat som har i uppdrag eller befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett organ för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen.*
298. Om den obligatoriska delgivningen av svaranden gjordes i ursprungsstaten kommer det i de flesta fall att finnas någon form av dokumentation tillgänglig, till exempel ett intyg om delgivning eller ett delgivningsbevis som bekräftar att svaranden har fått en delgivning om förfarandena eller om det avgörande som meddelats. I andra fall kan det finnas en notering i avgörandet om att svaranden har infunnit sig, har delgetts förfarandena eller avgörandet och har fått möjlighet att höras eller göra invändningar mot avgörandet. I vissa stater kommer svaranden endast att lämna ett skriftligt svar i enlighet med bestämmelserna i den inhemska lagstiftningen. Den dokumentationen kan underlätta den behöriga myndighetens arbete med intyget om giltig delgivning.
299. Om det intyg som krävs måste upprättas utanför staten och både ursprungsstaten och den andra staten är parter i ett annat internationellt instrument som styr delgivningen ska dokumentationen från den processen finnas tillgänglig för att bistå den behöriga myndigheten i ursprungsstaten med att upprätta intyget om giltig delgivning.

68

Konventionen omfattar avgöranden som meddelats i såväl administrativa som rättsliga system. I vissa system kommer svaranden/den underhållsskyldige inte att delges innan avgörandet meddelas, utan kommer att delges avgörandet när det har meddelats och få möjlighet att invända mot avgörandet.

4. Redogörelse för ekonomisk situation

300. Detta dokument kommer att underlätta verkställigheten av det erkända avgörandet och ger ytterligare information som kan bidra till att lokalisera svaranden. Tänk bara på att formuläret används för flera olika ansökningar och att alla delar inte kommer att behöva fyllas i för en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet. Framför allt är det viktigt att komma ihåg att eftersom ansökan gäller erkännande eller erkännande och verkställighet är det inte nödvändigt att fylla i uppgifterna om den underhållsberättigades omständigheter. Om ansökan inte gäller verkställighet (det vill säga ansökan enbart gäller erkännande) behövs inte detta formulär.
301. Det rekommenderade formuläret omfattar de nödvändiga uppgifterna om den underhållsskyldiges ekonomiska situation och dennes tillgångar. Dessa uppgifter kommer att vara särskilt användbara för avgörandets verkställighet, om den underhållsskyldige inte frivilligt betalar det underhållsbidrag som krävs. Detta formulär bör fyllas i så fullständigt som möjligt, i den mån uppgifterna är kända för sökanden.
302. Formuläret får fyllas i av den underhållsberättigade/sökande eftersom sökanden ofta har tillgång till de uppgifter om den underhållsskyldige som anges i formuläret. Om den underhållsberättigade/sökanden fyller i formuläret måste centralmyndighetens företrädare kontrollera det för att se till att det är fullständigt.
303. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.

5. Dokument med en beräkning av utestående fordringar

304. Inom ramen för en framställning om erkännande eller erkännande och verkställighet får en sökande begära verkställighet av utestående fordringar på underhållsbidrag som har tillkommit sedan avgörandet meddelades. Sökanden bör lämna en fullständig beräkning som visar de belopp som ska betalas enligt avgörandet, de belopp som (eventuellt) har betalats in samt saldot. Detta dokument bör vara så fullständigt och korrekt som möjligt eftersom svaranden kan invända mot erkännande och verkställighet på grundval av att de utestående fordringarna har betalats i sin helhet. Om ränta är inräknad i de utestående fordringarna är det god praxis att ge en fullständig dokumentation av hur räntan har beräknats och den rättsliga grunden för att ta ut ränta.

Bra lösning: Om ett indrivningsorgan för underhåll till barn har deltagit i beräkningen och indrivningen av utestående underhållsfordringar måste du se till att bifoga ett intyg från det organet eftersom det kommer att ha korrekta och fullständiga register.

6. Dokument med en förklaring av metoden för att indexera eller justera underhållsbeloppet

305. I vissa stater föreskrivs i avgörandet eller den inhemska lag enligt vilken avgörandet meddelades att avgörandet automatiskt ska indexeras eller justeras med ett angivet intervall. Om detta är fallet bör den begärande staten lämna närmare uppgifter om hur denna justering kommer att göras. Om justeringen till exempel ska göras med en procentandel av levnadskostnader ska det finnas uppgifter om vilken stat som ska beräkna justeringen, vilken information som kommer att behövas för att göra beräkningen och hur det omräknade underhållsbeloppet ska meddelas den anmodade centralmyndigheten och parterna.

306. På liknande sätt föreskrivs i vissa avgöranden som meddelats av en administrativ myndighet att det regelbundet ska göras en omprövning och att underhållsbidraget ska justeras utifrån parternas ekonomiska situation.⁶⁹ Om det avgörande som ska erkännas kommer att bli föremål för en sådan omprövning måste du se till att lämna tillräckliga uppgifter för att förklara för den anmodade staten hur omprövningen ska gå till och hur den anmodade staten kommer att informeras om en eventuell ny bedömning.
307. Som generell god praxis rekommenderas att den stat där avgörandet meddelades ska beräkna justeringen eftersom den staten har bäst kännedom om beräkningsprocessen. Om det är den processen som väntas bör dokumentet med en förklaring av hur avgörandet ska justeras informera den anmodade staten om hur denna process går till och när den anmodade staten kan förvänta sig justeringar av underhållsbeloppet.

7. Det fullständiga avgörandet

308. Om inte annat följer av de undantag som anges nedan måste en fullständig kopia av avgörandet om underhållsskyldighet ingå i paketet. Detta brukar helt enkelt vara en kopia av avgörandet från den rättsliga eller administrativa myndighet som meddelade avgörandet.
- a) **Såvida inte staten har angett att den kommer att godta ett sammandrag eller utdrag**
309. En stat får utfärda en förklaring om att den kommer att godta ett sammandrag eller utdrag av avgörandet i stället för det fullständiga avgörandet (artikel 25.3 b). I vissa fall utgör underhållsbestämmelserna i ett avgörande endast en liten del av det fullständiga avgörandet, och en stat kanske inte vill behöva betala kostnaderna för att översätta hela texten när det endast är underhållsbestämmelserna som behövs. Landsfakta för den stat som tar emot ärendet ska innehålla uppgifter om huruvida ett sammandrag eller utdrag kommer att godtas.
310. Om ett sammandrag kommer att godtas – använd det rekommenderade formuläret för detta (sammandrag av ett avgörande).

Bra lösning: Om det finns mer än ett avgörande i ett ärende, bifoga kopior av alla avgöranden om det finns utestående fordringar eller obetalt underhållsbidrag enligt de avgörandena. Om det efterföljande avgörandet helt och hållet har ersatt det tidigare avgörandet bör den anmodade staten inte kräva det tidigare avgörandet. Tänk också på att om avgörandet meddelades i en stat där avgöranden justeras automatiskt (till exempel Australien, där det görs en regelbunden omprövning) bör alla gällande bedömningar för tidsperioden bifogas, eftersom varje bedömning kan betraktas som ett separat, nytt avgörande.

⁶⁹ I Australien omprövas underhållet till exempel var femtonde månad, och en ny bedömning utfärdas.

b) Såvida inte den anmodade staten har angett att det krävs en bestyrkt kopia av avgörandet, det har gjorts en invändning eller ett överklagande, eller det görs en begäran om en fullständig bestyrkt kopia

311. Enligt artikel 25.3 får en stat ange att den kräver en kopia av avgörandet, bestyrkt av den behöriga myndigheten. Enligt artikel 25.2 kan det också krävas en bestyrkt kopia efter en invändning eller ett överklagande, eller om den behöriga myndigheten begär det.⁷⁰ I alla övriga fall kommer det att räcka med en enkel kopia. Landsfakta ska innehålla uppgifter om huruvida det krävs bestyrkta kopior.
312. Avgörandet kan behöva översättas till det officiella språket i den anmodade staten⁷¹ eller till engelska eller franska. I kapitel 3 (del 2) hittar du en mer uttömmande diskussion om kraven på översättning. Kontrollera i landsfakta om detta krävs.

8. Andra kompletterande uppgifter

313. En anmodad stat får inte kräva några ytterligare handlingar utöver vad som anges i artikel 25 i en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet, men det kan finnas fall där andra kompletterande uppgifter kommer att underlätta erkännandeförfarandet eller erkännande- och verkställighetsförfarandet.
314. Om sökanden till exempel är ett offentligt organ och det offentliga organet har betalat ut bidrag i stället för underhåll, kan dokumentation av utbetalningen av bidrag lämnas för att styrka det offentliga organets rätt att göra ansökan. På liknande sätt kan bevis för inskrivning på universitet eller högskola underlätta verkställandet av ett avgörande om avgörandet om underhållsskyldighet innehåller ett krav på inskrivning vid en högre utbildningsanstalt om underhållsskyldigheten ska fortsätta att gälla för ett äldre barn. Det finns inga krav på att sådana handlingar ska bifogas ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet, men de kan underlätta en snabb behandling i den anmodade staten.

9. Fyll i formulär för översändande

315. Formuläret för översändande är obligatoriskt och är ett standardiserat och enhetligt verktyg för att skicka ansökningar mellan stater. Det ska åtfölja alla ansökningar som inleds enligt konventionen. Det innehåller en förteckning över de obligatoriska handlingar och uppgifter som ingår i paketet och visar den anmodade centralmyndigheten vilken ansökan som görs.
316. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.

⁷⁰ Artikel 25.2.

⁷¹ Tänk på att det officiella språket kan vara det officiella språket i en underenhet i staten, som en provins eller ett territorium. Se kapitel 3 (artikel 44).

IV. Erkännande och verkställighet – annat att tänka på

A. Avtal om underhållsbidrag

1. Allmänt

317. **Avtal om underhållsbidrag** definieras särskilt i artikel 3 i konventionen. De är inte avgöranden om underhållsskyldighet även om de behandlas som sådana i vissa delar av konventionen. Artikel 30 innehåller särskilda bestämmelser om erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag, förutsatt att de är verkställbara på samma sätt som ett avgörande om underhållsskyldighet i ursprungsstaten.

Ett avtal om underhållsbidrag är ett skriftligt avtal som rör betalning av underhållsbidrag och som har upprättats eller registrerats som en officiell handling av en behörig myndighet, eller bestyrkts av, ingåtts vid, registrerats hos eller getts in till en behörig myndighet, och som kan bli föremål för förnyad prövning och ändring av en behörig myndighet.

318. En fördragsslutande stat får utfärda ett förbehåll enligt konventionen om att den inte kommer att erkänna eller verkställa avtal om underhållsbidrag. Detta ska anges i landsfakta.

2. Formerna för erkännande eller erkännande och verkställighet

a) Ansökan genom centralmyndigheterna

319. Bestämmelserna i artikel 10 om erkännande och verkställighet är tillämpliga på avtal om underhållsbidrag. Det betyder att förfarandena för erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag generellt liknar dem som används för erkännande och verkställighet av avgöranden, förutsatt att underhållet i sig omfattas av konventionens tillämpningsområde (se kapitel 3 del 1 – Tillämpningsområde). Det finns några skillnader när det gäller den dokumentation som krävs för ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avtal om underhållsbidrag och den process och de grunder som en svarande får åberopa för att invända mot erkännandet eller erkännandet och verkställigheten av ett avtal om underhållsbidrag. I artikel 30.5 finns en förteckning över de artiklar i konventionen som ska tillämpas på erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag och de som inte ska tillämpas.

320. En sökande får därför be en centralmyndighet att överföra en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avtal om underhållsbidrag till en annan fördragsslutande stat, förutsatt att avtalet om underhållsbidrag avser underhållsskyldighet för ett barn under 21 år (eller under 18 år om ett förbehåll har utfärdats) eller underhållsskyldighet för ett barn och en make/maka.

b) Dokumentation

321. Eftersom en ansökan om erkännande och verkställighet av ett avtal om underhållsbidrag ska behandlas på samma sätt som en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet finns det likheter i den dokumentation som krävs. Följande krävs alltid:

1) Ansökningsformulär

322. Ansökningsformuläret täcker de obligatoriska uppgifter som anges i artikel 11. Det har inte tagits fram något särskilt rekommenderat formulär för erkännande eller erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag. Med undantag för bestämmelsen om delgivning av svaranden är dock det rekommenderade formuläret för erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet relevant och går att använda.

2) Uttalande om verkställbarhet

323. För att kunna erkännas och verkställas måste ett avtal om underhållsbidrag vara verkställbart i ursprungsstaten.⁷² Om det finns vissa förhandsvillkor för verkställbarheten, till exempel att avtalet måste registreras hos en rättslig myndighet, ska den behöriga myndighet som utfärdar uttalandet kontrollera att dessa villkor är uppfyllda. Om parterna var bosatta i olika stater när avtalet ingicks ska ursprungsstaten i allmänhet vara den stat där avtalet ingicks och formaliserades.
324. Det har inte tagits fram något rekommenderat formulär för uttalandet om verkställbarhet för ett avtal om underhållsbidrag. Formuläret för uttalandet om verkställbarhet för ett avgörande om underhållsskyldighet kan dock anpassas för detta ändamål.⁷³

3) Intyg om giltig delgivning

325. Detta krävs inte i en ansökan om erkännande och verkställighet av ett avtal om underhållsbidrag, på grund av egenskaperna hos avtal om underhållsbidrag. Under processen med att upprätta avtalet om underhållsbidrag deltog parterna och samtyckte till eller kom överens om avtalet, varför frågan om att kontrollera giltig delgivning inte uppstår.

4) Den underhållsskyldiges ekonomiska situation

326. Om avtalet om underhållsbidrag ska verkställas efter erkännandet får formuläret för redogörelse för ekonomisk situation bifogas ansökan eftersom det innehåller relevanta uppgifter om var den underhållsskyldige befinner sig och om dennes tillgångar och inkomster. Uppgifterna kan hjälpa den anmodade staten att lokalisera den underhållsskyldige för att informera denne om erkännandet.

5) Övriga dokument

327. Observera att även om artikel 25.1 inte gäller för erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag är det god praxis att inkludera följande handlingar i paketet med material, om omständigheterna i ärendet kräver detta:

Dokument som visar beloppet för utestående fordringar

328. Om sökanden begär verkställighet av fordringar som har tillkommit enligt avtalet bör alla nödvändiga styrkande handlingar bifogas, inklusive en redogörelse för de belopp som har betalats och det utestående saldot för fordringarna. (Se diskussionen i avsnitt III ovan.)

Dokument med förklaring av metoden för justeringar

329. Om avtalet om underhållsbidrag innehåller en bestämmelse om automatisk indexering eller justering bör detta dokument bifogas. (Se diskussionen i avsnitt III ovan.)

⁷² Förklarande rapport, punkt 558.

⁷³ I vissa stater får en "attestation de la force de chose jugée" användas, som föreskriver att avgörandet är införlivat i lagstiftningen i den staten.

c) Förfarande för erkännande och verkställighet i den anmodade staten

330. Det finns vissa skillnader i hur erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag görs i den anmodade staten. Förfarandena fastställs i artikel 30. Vi beskriver dem i kapitel 5 – Behandling av inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet

d) Avtal om underhållsbidrag – framställningar till behöriga myndigheter (direkta framställningar)

331. Om avtalet om underhållsbidrag gäller underhållsskyldigheter som inte omfattas av kapitlen II och III i konventionen (till exempel enbart underhållsskyldighet mellan makar) måste man göra en direkt framställning om erkännande och verkställighet av avtalet till den behöriga myndigheten. Se kapitel 16 för en diskussion om vilka förfaranden som ska tillämpas.
332. Tänk dock på att en fördragsslutande stat får utfärda en förklaring om att alla ansökningar om erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag ska ställas till centralmyndigheten i den staten och inte till en behörig myndighet.⁷⁴ Denna förklaring ska anges i landsfakta.

B. Underhållsskyldighet mellan makar

333. Se diskussionen om tillämpningsområde i kapitel 3. Rent generellt omfattas underhållsskyldighet enbart mellan makar av konventionen, med undantag för centralmyndighetens uppgifter, i enlighet med kapitlen II och III (såvida inte båda de fördragsslutande staterna har utvidgat tillämpningen av de kapitlen till att omfatta underhåll mellan makar). Kom ihåg att om det avgörande om underhållsskyldighet som ska verkställas omfattar både underhåll till barn och underhåll mellan makar ska det automatiskt omfattas av hela konventionens tillämpningsområde och de förfaranden som diskuteras ovan för erkännande eller erkännande och verkställighet av avgöranden om underhåll till barn ska gälla i lika delar för bestämmelserna om underhåll mellan makar.
334. Om centralmyndigheten inte är involverad eftersom det inte har utfärdats någon förklaring om att utvidga centralmyndighetens tjänster av både den anmodade och den begärande staten måste sökanden i den begärande staten göra en direkt framställning om erkännande eller erkännande och verkställighet till den behöriga myndigheten, inte till centralmyndigheten, i den anmodade staten. Detta är en direkt framställning och ska omfattas av artikel 37. Direkta framställningar diskuteras närmare i kapitel 16.

C. Andra former av familjeunderhåll

335. Se diskussionen om tillämpningsområde i kapitel 3. Om inte både den anmodade och den begärande staten har utfärdat förklaringar som "sammanfaller"⁷⁵ i fråga om andra former av familjeunderhåll finns ingen grund för att göra en framställning om erkännande och verkställighet av ett avgörande om någon annan form av familjeunderhåll. Om det har utfärdats förklaringar om att utvidga konventionens tillämpning ska konventionen tillämpas enligt vad dessa förklaringar omfattar.

⁷⁴ Detta kan man göra för att införa en viss extra granskning av eller tillsyn över framställningarna om erkännande eller erkännande och verkställighet av dessa avtal. Förklarande rapport, punkt 565.

⁷⁵ Med *sammanfalla* avses den situation där de förklaringar eller förbehåll som har utfärdats av två stater (och som kan vara mycket olika) överlappar varandra inom ett visst område så att de ärenden som täcks av den delen av förklaringen eller förbehållet är tillämpliga i båda staterna på ett visst ärende.

V. Övriga frågor

A. Svarandens lokalisering

336. I vissa fall känner sökanden inte till var svaranden befinner sig eller är lokaliserad. Detta hindrar inte att man gör en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande. När den anmodade staten tar emot ansökan ska den göra de efterforskningar som krävs för att lokalisera svaranden.
337. Det kan dock finnas situationer där en underhållsberättigad vill få en bekräftelse på var den underhållsskyldige befinner sig innan ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet görs. Detta kan till exempel vara fallet om det råder tvivel om huruvida svaranden över huvud taget befinner sig i den anmodade staten eller om det finns kostnader i samband med översättningen av avgörandet till språket i den anmodade staten.
338. I vissa fall där avgörandet meddelades av en administrativ myndighet är det dessutom nödvändigt att känna till om svaranden befinner sig i den anmodade staten innan ansökningspaketet färdigställs. Anledningen är att centralmyndigheten i den begärande staten måste veta om den anmodade staten kommer att kräva ett intyg på att kraven i artikel 19.3 är uppfyllda för avgörandet.
339. I den här typen av situationer kan en sökande börja med att göra en framställning om särskilda åtgärder (se kapitel 13) och begära en lokalisering av den underhållsskyldige eller svaranden (eller av den underhållsskyldiges inkomster eller tillgångar). När de uppgifterna har tagits emot kan man gå vidare med ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet.
340. Tänk dock på att det inte är säkert att svarandens adress kommer att lämnas ut, vare sig till den begärande centralmyndigheten eller till sökanden, om den anmodade staten inte har rätt enligt den inhemska lagstiftningen att lämna ut de uppgifterna. I så fall kan den anmodade staten endast bekräfta att svaranden eller den underhållsskyldige (eller den underhållsskyldiges tillgångar eller inkomster) har lokaliserats i staten.

B. Erkännande och verkställighet – effekt av förbehåll som har utfärdats av den anmodade staten

341. Som vi tar upp i avsnitt I i det här kapitlet får en svarande bestrida erkännandet eller erkännandet och verkställigheten av ett avgörande om underhållsskyldighet på grundval av att inga av de rättsliga grunder för erkännande och verkställighet som anges i artikel 20 föreligger. En stat får också utfärda ett förbehåll om att den inte godtar vissa av de grunder som anges i artikel 20 som rättsliga grunder för erkännande och verkställighet av ett avgörande i den staten (artikel 20.2). Detta innebär i praktiken att om det har gjorts ett sådant förbehåll, till exempel i fråga om den underhållsberättigades hemvist i ursprungsstaten som grund för erkännande och verkställighet av ett avgörande, är det möjligt att ett avgörande som meddelats under de omständigheterna inte kommer att erkännas eller verkställas.⁷⁶

⁷⁶

Observera att om den inhemska lagstiftningen i den anmodade staten skulle ha tillåtit den att meddela ett avgörande under liknande faktiska omständigheter bör avgörandet erkännas. Se förklarande rapport, punkt 463.

342. Ur praktisk synvinkel betyder detta att det finns situationer där sökanden kan förvänta sig att den anmodade staten inte erkänner och verkställer ett avgörande på grund av den här typen av förbehåll. Den sökande har två valmöjligheter.
343. Ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet kan göras, och om den avvisas på grund av förbehållet kan sökanden tillämpa artikel 20.4. Enligt den artikeln måste den anmodade staten vidta alla lämpliga åtgärder för att utverka ett avgörande under de omständigheterna. I så fall måste den behöriga myndigheten enligt artikel 20.5 godta att barnet har rätt att inleda underhållsförfaranden och underlätta processen.⁷⁷ I så fall bör sökanden dock vara medveten om att den anmodade staten kan komma att kräva ytterligare information eller handlingar innan det nya avgörandet om underhållsskyldighet kan meddelas och att ansökan om erhållande av ett nytt avgörande kanske inte kan behandlas vidare innan sökanden har tillhandahållit dem.
344. Det andra alternativet för den bidragsberättigade är att göra en ansökan om erhållande av ett nytt avgörande och inte försöka få erkännande eller erkännande och verkställighet av det befintliga avgörandet. Detta kan vara en snabbare lösning eftersom alla nödvändiga handlingar kan lämnas till den anmodade staten med den inledande ansökan. Sökanden måste se till att den anmodade staten är medveten om begränsningen av erkännandet av det befintliga avgörandet, så att artikel 20.5 kan tillämpas. Detta behandlas i kapitel 8 – Utgående ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet.

VI. Ytterligare material

A. *Praktiska råd*

- En auktoriserad företrädare för centralmyndigheten måste fylla i formuläret för översändande och kontrollera eller fylla i det rekommenderade ansökningsformuläret.
- Enskilda stater kan ha egna inhemska ansökningsformulär som sökande ska använda. Uppgifter från de formulären får också användas för att fylla i ansökningsformuläret.
- Staterna uppmuntras att använda de formulär som rekommenderas och ges ut av Haagkonferensen. De är utformade så att alla nödvändiga uppgifter kommer med. Det är bara formulären för överföring och mottagningsbekräftelse som är obligatoriska och måste användas.
- Formuläret för redogörelse för ekonomisk situation är inte obligatoriskt, men det är god praxis att alltid ta med det formuläret om avgörandet ska verkställas efter erkännandet. Formuläret för redogörelse för ekonomisk situation innehåller uppgifter om den underhållsskyldige som kommer att vara mycket användbara om den underhållsskyldige inte betalar frivilligt och avgörandet måste verkställas. Om formuläret är ifyllt behöver det inte uppstå några förseningar i kontakten med den underhållsskyldige så att utbetalningarna kan göras frivilligt eller verkställas vid behov.
- Det finns inget krav på att originalen till några handlingar ska lämnas med i paketet.

⁷⁷ Förklarande rapport, punkterna 469–471. Observera att begreppet *rätt* i detta sammanhang inte definieras i konventionen. I stället är det den inhemska lagen i den anmodade staten som avgör hur begreppet ska tolkas och också vilka ytterligare uppgifter eller bevis som krävs för att meddela avgörandet om underhållsskyldighet. Detta betyder inte att barnet blir sökande, bara att en av grunderna för underhåll – rätt till underhåll – har fastställts.

- Enligt konventionen räcker det med vanliga kopior av handlingarna, om inte den anmodade staten särskilt har angett att den kräver bestyrkta kopior av ett avgörande. Du kan ta reda på det genom att kontrollera landsfakta.
- Att arbeta med svaranden så snart som möjligt för att få till stånd frivilliga utbetalningar enligt avgörandet kan i många fall innebära att underhållsutbetalningarna snabbt börjar komma till sökanden. Målet för alla verkställighetsåtgärder är att se till att avgörandet följs snabbt.

B. Tips och verktyg

- Förbehåll och förklaringar som har utfärdats av den anmodade staten kommer att påverka såväl vilka typer av ansökningar som kan göras via centralmyndigheten som vilka dokumentationskrav som gäller för ansökan. Kontrollera landsfakta och Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section" för att ta reda på om det finns några förbehåll eller förklaringar du behöver känna till när ansökan sammanställs.
- Håll sökanden underrättad om händelseutvecklingen när ansökan har skickats till den anmodade staten och informera så långt det går om de tidsfrister han eller hon kan vänta sig innan ansökan är färdigbehandlad.
- I vissa fall kommer parterna att nå en samförståndslösning eller uppgörelse efter det att ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet har inletts. I så fall måste du informera den anmodade staten om det så att ansökan kan tas tillbaka.
- En av de grundläggande principerna för ärenden enligt konventionen är att processen ska genomföras så skyndsamt som möjligt. Genom att ta dig tiden att se till att ansökan är fullständig och korrekt, och förutse eventuella problem som kan uppstå i erkännandeprocessen, kan du se till att ansökan kan behandlas smidigt i den anmodade staten.

C. Åtföljande formulär

Formulär för översändande

Ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet (artikel 10.1 a och 10.2 a)

Formulär för sekretessbelagd information

Uttalande om verkställbarhet

Intyg om giltig delgivning

Redogörelse för ekonomisk situation

Sammanfattning av ett avgörande

D. Relevanta artiklar i konventionen

Artikel 10.1 a

Artikel 10.2 a

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 19

Artikel 25

Artikel 30

E. Berörda avsnitt i handboken

Se kapitel 5 – Behandling av inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.

Se kapitel 6 – Upprätta utgående ansökningar om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten.

Se kapitel 13 avsnitt I – Översikt – Framställningar om särskilda åtgärder.

Kapitel 15 avsnitt I – Fylla i de obligatoriska formulär som krävs för alla ansökningar.

VII. Checklista – ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet

	Förfarande	Hänvisning till handboken
1	Kontrollera handlingar	II.B.1
2	Fastställ om det går att göra en ansökan	II.B.3
3	Kontrollera vilka handlingar som behövs	II.B.5–7
4	Kontrollera eller fyll i ansökningsformuläret	II.B.9
5	Bifoga handlingar	III.B
6	Fyll i formulär för översändande	Kapitel 15
7	Skicka till anmodad stat	II.B.12
8	Invänta mottagningsbekräftelse	II.B.13

VIII. Vanliga frågor

Varför måste jag ange den sökandes födelsedatum på ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet?

345. Födelsedatumet krävs för att det ska gå att identifiera parterna i avgörandet om underhållsskyldighet korrekt. Eftersom många kan ha samma namn ger födelsedatumet centralmyndigheten möjlighet att bekräfta parternas identitet efter behov. Om sökanden är ett barn gör födelsedatumet det också lättare att fastställa om underhåll fortfarande ska betalas, om det till exempel finns en bestämmelse i avgörandet eller i lagen i den stat där avgörandet meddelades om att underhållet till ett barn ska upphöra vid en viss ålder.

Måste man ange den sökandes adress i fall där det finns risk för våld i hemmet?

346. Enligt artikel 11 i konventionen måste den sökandes adress anges i ansökan. Enligt artikel 40 i konventionen får en myndighet dock inte lämna ut uppgifter om den bedömer att detta skulle äventyra en persons säkerhet, hälsa eller frihet. Därför finns det en ruta i de rekommenderade ansökningsformulären där den begärande centralmyndigheten kan ange att man har beslutat om sekretess. Om den begärande centralmyndigheten bockar för den rutan kan den lämna sekretessbelagd information om den sökande i ett särskilt formulär som inte får lämnas ut till den svarande. Tänk på att även om den anmodade centralmyndigheten inte är bunden av den begärande

statens bedömning om sekretess, måste den ta hänsyn till den bedömningen. Därefter ska den avgöra om det skulle kunna äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet om uppgifterna lämnas ut, och vidta de åtgärder som krävs för att fullgöra sina skyldigheter enligt konventionen.

Får vi ange centralmyndighetens adress i stället för den sökandes adress?

347. Ja – och det kan vara en bra lösning om det finns oro för en persons säkerhet, hälsa eller frihet, eller om det är förbjudet enligt lag i den begärande staten att lämna ut adressen. I så fall måste centralmyndigheten (eller den behöriga myndigheten när så är lämpligt) vara beredd att ta emot delgivning av alla handlingar på sökandens vägnar, eftersom sökanden enligt konventionen måste underrättas om vissa förfaranden, till exempel beslutet om att erkänna eller inte erkänna avgörandet om underhållsskyldighet.
348. Om den anmodade staten kräver sökandens adress är det en god lösning att alltid markera rutan för att begära att uppgifterna inte ska lämnas ut. På så sätt förvissar du dig om att den anmodade centralmyndigheten är medveten om att adressen inte ska lämnas ut till svaranden om detta inte är nödvändigt för att fullgöra centralmyndighetens uppgifter enligt konventionen.

- Se även kapitel 3 – Skydd av personuppgifter och sekretessbelagd information

Vilka skillnader finns det om ansökan görs av ett statligt organ eller offentligt organ på en sökandes vägnar?

349. Det statliga eller offentliga organet kan behöva visa att det har rätt enligt inhemsk lag att agera i den sökandes/underhållsberättigades ställe eller att det har betalat ut bidrag till sökanden i underhållsbidragets ställe.

Vad ska vi göra om den sökande inte vet var svaranden befinner sig?

350. Sökanden bör ändå fylla i ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet och skicka den till den stat där svaranden förmodas befinna sig. Den anmodade centralmyndigheten kommer att vidta lämpliga åtgärder för att lokalisera svaranden för att kunna behandla ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet.

Går det att göra en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet om sökanden inte har ett avgörande om underhållsskyldighet?

351. Nej. Det måste finnas ett avgörande om underhållsskyldighet. Det kan vara ett avgörande från en administrativ myndighet, en rättslig myndighet eller ett avgörande om underhållsskyldighet enligt definitionen i konventionen.
352. Om sökanden inte har ett avgörande om underhållsskyldighet bör det göras en ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet. Se kapitel 8.

Går det att göra en ansökan om erkännande och verkställighet om sökanden har ett avtal om underhållsbidrag – till exempel ett avtal om äktenskapsskillnad?

353. Ja – så länge **avtalet om underhållsbidrag** är verkställbart som ett avgörande i den stat där det ingicks. Förfarandena för erkännande eller erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag liknar i allmänhet förfarandena för erkännande eller erkännande och verkställighet av avgöranden om underhållsskyldighet. Tänk också på att vissa stater kan utfärda ett förbehåll enligt konventionen om att de inte kommer att erkänna eller verkställa avtal om underhållsbidrag.

Ett avtal om underhållsbidrag är ett skriftligt avtal som rör betalning av underhållsbidrag och som har upprättats eller registrerats som en officiell handling av en behörig myndighet, eller bestyrkts av, ingåtts vid, registrerats hos eller getts in till en behörig myndighet, och som kan bli föremål för förnyad prövning och ändring av en behörig myndighet.

- Se även – Behandling av en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avtal om underhållsbidrag (kapitel 5 avsnitt IV.C)

Måste jag skicka med en bestyrkt kopia av avgörandet i ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet?

354. Bara i vissa fall. Se kapitel 3.

355. En anmodad stat får ange att den alltid kräver en bestyrkt kopia av ett avgörande i alla ansökningar. Den anmodade staten ska ange detta i landsfakta (se steg 1, del II, avsnitt 1 i landsfakta). Dessutom kan den behöriga myndigheten i den anmodade staten senare begära en bestyrkt kopia för en viss ansökan, särskilt om helheten eller äktheten i det inlämnade avgörandet har ifrågasatts. I annat fall går det bra med en vanlig kopia av avgörandet.

Kan en sökande begära erkännande eller erkännande och verkställighet av enbart ett avgörande om underhållsskyldighet mellan makar?

356. Ja – men om inte både den begärande och den anmodade staten har utvidgat tillämpningen av kapitlen II och III i konventionen till sådana ansökningar måste det göras en direkt framställning till den behöriga myndigheten i den anmodade staten. Detta kan vara en administrativ myndighet eller en rättslig myndighet. I så fall går det inte att utnyttja centralmyndighetens tjänster (se kapitel 3).

Vad händer om det finns fler än ett avgörande om underhåll? Det kan till exempel finnas ett ursprungligt avgörande om underhåll, och det avgörandet har ändrats genom ett efterföljande avgörande. Vilket avgörande ska skickas med ansökan om erkännande och verkställighet?

357. Den här frågan behandlas inte direkt i konventionen. Om avgörandet ska verkställas och det finns utestående fordringar på underhåll som har tillkommit eller upplupit enligt det tidigare avgörandet kan den anmodade staten behöva en kopia av det avgörandet för verkställandet. Detta kan krävas enligt den inhemska lag som styr verkställighet eller när en underhållsskyldig bestrider fordringarna eller hävdar en annan tolkning av skyldigheten. Det kan också finnas vissa andra frågor (till exempel villkor för indexering eller ändring) som behandlas i det ena avgörandet men inte i det andra.

358. Erkännande av ett avgörande bör dock inte vägras enbart på grundval av att det har funnits tidigare avgöranden i samma ärende som inte har bifogats ansökan. Om det senaste avgörandet är det enda verkställbara avgörandet ska du bara skicka med det avgörandet. Om den anmodade staten behöver kopior av de tidigare avgörandena kommer den att tala om det.

Kapitel 5

Behandling av inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet

Så här är kapitlet uppbyggt:

I det här kapitlet går vi igenom ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhåll.

Avsnitt I innehåller en översikt över ansökan och de allmänna principerna för erkännande och verkställighet – när den ska användas och vem som kan göra ansökan.

Avsnitt II innehåller ett flödesschema som illustrerar förfaranden för denna ansökan.

Avsnitt III förklarar förfarandena för erkännande i detalj.

Avsnitt IV tar upp andra aspekter av de allmänna förfarandena, inklusive ansökningar från underhållsskyldiga och direkta framställningar till behöriga myndigheter.

Avsnitt V tar upp andra frågor, som rättsligt bistånd och verkställighet.

Avsnitt VI innehåller ytterligare hänvisningar, formulär och några praktiska råd för ansökningar.

Avsnitt VII innehåller en checklista som illustrerar förfaranden för denna ansökan.

Avsnitt VIII innehåller några vanliga frågor.

I. Översikt och allmänna principer

A. Allmänna principer

359. Erkännandeförfarandet ligger i centrum för indrivning av internationellt underhåll och garanterar att det finns ett kostnadseffektivt sätt för en underhållsberättigad att driva in underhållsbidrag när den underhållsskyldige är bosatt eller har tillgångar eller inkomster i en annan fördragsslutande stat.⁷⁸

360. Erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande från en annan fördragsslutande stat betyder att en underhållsberättigad inte behöver inhämta ett nytt avgörande i en stat där den underhållsskyldige nu är bosatt eller där tillgångar eller inkomster är lokaliserade.

*En **centralmyndighet** är den offentliga myndighet som utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen.*

⁷⁸

Det är skillnad mellan erkännande och verkställighet. Med erkännande av en annan stat avses att staten godkänner de juridiska rättigheter och skyldigheter som ursprungsstaten fastställt eller konstaterat. Med verkställande avses att den anmodade staten godkänner att dess egna förfaranden får användas för att verkställa avgörandet. Se förklarande rapport, punkterna 472 och 473.

361. Förfarandena för erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande är utformade för att ge ett så brett erkännande som möjligt av befintliga avgöranden och se till att ansökningarna behandlas så snabbt som möjligt. Konventionens tillämpningsområde är vidast för erkännande och verkställighet, och stater väntas ge sökanden omfattande tillgång till effektiva förfaranden. Erkännandeförfarandet är okomplicerat, med ett krav i konventionen på att åtgärder ska vidtas "utan dröjsmål". Det finns endast begränsade grunder för svaranden att bestrida eller invända emot erkännandet och verkställigheten, och det finns en begränsad tidsfrist för att göra detta. Allt detta återspeglar den underliggande principen i konventionen om att det bör vara enkelt och gå snabbt att få verkställighet till låga kostnader.⁷⁹

*En **behörig myndighet** är den myndighet i en viss stat som har i uppdrag eller befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett program för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen.*

B. Översikt över förfarandet

362. De förklarings- eller registreringsförfaranden för erkännande eller erkännande och verkställighet som beskrivs nedan kommer att användas i de flesta fördragsslutande stater. Det finns ett alternativt förfarande som föreskrivs i konventionen (artikel 24), och genom att utfärda en förklaring kan en stat välja att använda det alternativa förfarandet. Det förfarandet diskuteras mer ingående senare i det här kapitlet.
363. När ansökan från en annan centralmyndighet tas emot kommer centralmyndigheten i den **anmodade staten** att skicka materialet till en behörig myndighet för behandling. I vissa fördragsslutande stater kommer den centralmyndigheten att vara den behöriga myndigheten för detta. I andra stater kan den behöriga myndigheten vara en rättslig eller administrativ myndighet.
- Begärande stat** – den fördragsslutande stat där sökanden är bosatt och den som begär erkännande och verkställighet av avgörandet.*
- Anmodad stat** – den fördragsslutande stat som har tagit emot ansökan och som kommer att erkänna och verkställa avgörandet.*
364. Den behöriga myndigheten är skyldig att snabbt förklara att avgörandet är verkställbart eller registrera det för verkställighet. Den behöriga myndigheten måste göra detta, såvida inte erkännandet och verkställigheten är "är uppenbart oförenligt" med rättsordningen. Varken sökanden eller svaranden får lägga fram inlagor i detta steg – som brukar kallas prövning på eget initiativ.
365. I fördragsslutande stater som använder ett registreringsförfarande, får registreringen bestå av att avgörandet registreras hos en rättslig myndighet eller domstol, eller registreras hos ett administrativt organ eller en tjänsteman (till exempel registrator vid Australiens organ för underhåll till barn).

⁷⁹ Förklarande rapport, punkt 490.

366. I andra stater används inte något registreringsförfarande. I stället utfärdar den behöriga myndigheten en förklaring om att avgörandet om underhållsskyldighet är verkställbart.
367. När avgörandet har förklarats verkställbart eller registrerats för verkställighet underrättas både sökanden och svaranden.⁸⁰ Svaranden har rätt att invända mot eller överklaga förklaringen eller registreringen på vissa begränsade grunder.⁸¹ Svaranden får till exempel överklaga eller invända mot registreringen eller förklaringen om han eller hon inte underrättades om den inledande begäran om underhåll eller inte gavs möjlighet att invända mot det avgörande om underhållsskyldighet som nu ska erkännas och verkställas. Invändningen eller överklagandet måste göras inom 60 dagar från underrättelsen om registreringen eller förklaringen om verkställbarhet. Invändningen eller överklagandet ska riktas till den administrativa eller rättsliga myndigheten i enlighet med vad som tillåts i den staten.
368. Om den underhållsskyldige inte är beredd att börja göra utbetalningar frivilligt enligt avgörandet kan avgörandet verkställas i enlighet med lagen i den anmodade staten, trots en pågående invändning eller ett pågående överklagande. Samtidigt som frivilliga betalningar är en viktig metod för att se till att inbetalningarna börjar komma in till den underhållsberättigade så snabbt som möjligt är det också viktigt att se till att verkställighetsåtgärder vidtas vid behov för att undvika förseningar i utbetalningarna.
369. Om invändningen mot eller överklagandet av erkännandet och verkställigheten godkänns och förklaringen eller registreringen upphävs behöver detta inte nödvändigtvis betyda att begäran om underhåll har nått vägs ände. Beroende på skälen för att vägra erkännande och verkställighet av avgörandet kan det vara möjligt att meddela ett nytt avgörande i den anmodade staten, om avgörandet om underhållsskyldighet gäller underhåll till barn. Den behöriga myndigheten i den anmodade staten får, om detta är tillåtet enligt statens inhemska lagstiftning, behandla ansökan om erkännande och verkställighet som om den var en ansökan om erhållande av ett nytt avgörande i den anmodade staten. Denna bestämmelse garanterar att det finns en möjlighet att erhålla ett nytt avgörande om underhållsskyldighet utan att behöva börja om hela processen från början igen i den begärande staten, när den **underhållsberättigade** behöver
- Tips:** Förfarandena för erkännande eller erkännande och verkställighet fastställs i artikel 23. I den artikeln hänvisas både till en invändning eller ett överklagande (artikel 23.7) och ett efterföljande överklagande (artikel 23.10). Möjligheten att göra en invändning eller ett överklagande enligt artikel 23.7 är begränsad till de tre specifika områden som anges i den artikeln eller i artikel 23.8, och det måste göras inom 30–60 dagar från underrättelsen om förklaringen eller registreringen, beroende på vilken part som bestrider avgörandet. Det efterföljande överklagande som beskrivs i artikel 23.10 ska däremot ske helt enligt den inhemska lagstiftningen och kan endast göras om den inhemska lagen tillåter det.
- En underhållsberättigad är den enskilda person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag. En underhållsberättigad kan vara en förälder eller en make/maka, ett barn, fosterförälder, släkting eller någon annan som tar hand om ett barn. I vissa stater kan denna person kallas underhållsmottagare, fordringsägare eller förmyndare eller vårdnadshavare.*

⁸⁰ Om båda staterna är parter i 1965 års konvention om delgivning, se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner.

⁸¹ Förklarande rapport, punkt 504.

underhåll till barn.

370. Slutligen kan ett efterföljande överklagande vara tillåtet enligt den inhemska lagen i den anmodade staten, om invändningen eller överklagandet får avslag. Inte alla stater kommer att tillåta detta. Om ett efterföljande överklagande tillåts anges särskilt i konventionen att det efterföljande överklagandet inte ska leda till att verkställigheten skjuts upp, såvida det inte föreligger särskilda omständigheter (artikel 23.10).

C. När ska man använda den här ansökan?

371. En ansökan om **erkännande** eller **erkännande och verkställighet** av ett befintligt avgörande om underhållsskyldighet kommer att tas emot från en annan fördragsslutande stat där begäran om verkställighet av avgörandet görs, för att den underhållsskyldige är bosatt i den anmodade staten eller har tillgångar eller inkomster i den anmodade staten.
372. Även om de flesta ansökningar kommer att gälla erkännande och verkställighet kommer en underhållsberättigad i vissa fall att enbart ansöka om erkännande och kommer inte begära verkställighet av avgörandet. En underhållsskyldig kan också begära erkännande av ett avgörande om underhållsskyldighet från en annan fördragsslutande stat för att avbryta eller begränsa verkställigheten av ett tidigare avgörande om underhållsskyldighet.
373. Om avgörandet meddelades i den stat som uppmanas att verkställa det krävs det inte något erkännande. Det räcker att ansökan behandlas för verkställighet (se kapitel 6).

*Erkännande av ett avgörande om underhållsskyldighet är det förfarande som används av den behöriga myndigheten i en stat för att godkänna det avgörande om underhållsrätt och underhållsskyldighet som myndigheten i ursprungsstaten har meddelat, och införliva det avgörandet i den egna lagstiftningen. I de flesta fall kommer en sökande också att ansöka om verkställighet av avgörandet, varför ansökan kommer att gälla både **erkännande och verkställighet**.*

D. Exempel

374. Den underhållsberättigade har ett avgörande om underhållsskyldighet från land A som ålägger den underhållsskyldige att betala underhåll till barn. Den **underhållsskyldige** bor i land B. I stället för att ansöka om ett nytt avgörande i land B vill den underhållsberättigade att det befintliga avgörandet om underhållsskyldighet ska verkställas i land B. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

*En **underhållsskyldig** är den enskilda person som är eller påstås vara skyldig att betala underhållsbidrag. Den underhållsskyldige kan vara en förälder eller en make/maka eller någon annan som enligt lagstiftningen på den plats där avgörandet meddelades har en skyldighet att betala underhållsbidrag.*

Hur fungerar det här enligt konventionen?

375. Den underhållsberättigade⁸² kommer att be centralmyndigheten i land A att översända en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av avgörandet om underhållsskyldighet till land B. Ansökan kommer att kontrolleras för att se till att den är fullständig och kommer att behandlas av centralmyndigheten i land B. Den underhållsberättigade och den underhållsskyldige kommer att delges och få möjlighet att invända mot erkännandet eller erkännandet och verkställigheten på de begränsade grunder som anges i konventionen. När avgörandet har erkänts kan det verkställas av den lämpliga myndigheten i land B på samma sätt som om avgörandet ursprungligen hade meddelats i land B.

*Se kapitel 6 för mer information om ansökningar om att **verkställa ett avgörande som meddelats i den anmodade staten**. Se kapitel 10 för mer information om **verkställighet** av alla avgöranden om underhållsskyldighet.*

E. Vem kan söka?

376. En ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet kan göras av en underhållsberättigad eller en underhållsskyldig (som diskuteras nedan kommer ansökan från en underhållsskyldig att enbart gälla erkännande, medan en underhållsberättigad kan ansöka om antingen erkännande eller verkställighet, eller om både och). Sökanden måste vara bosatt i den stat som inleder ansökan. I den ansökan kan den underhållsberättigade vara den person som har rätt att få underhållsbidraget eller ett offentlig organ som agerar i den underhållsberättigades ställe, eller ett offentligt organ som har betalat ut bidrag till den underhållsberättigade.

***Tips:** Vill du veta steg för steg vad du ska göra? Vill du hoppa över detaljerna? Gå till slutet av det här kapitlet och använd **checklistan**.*

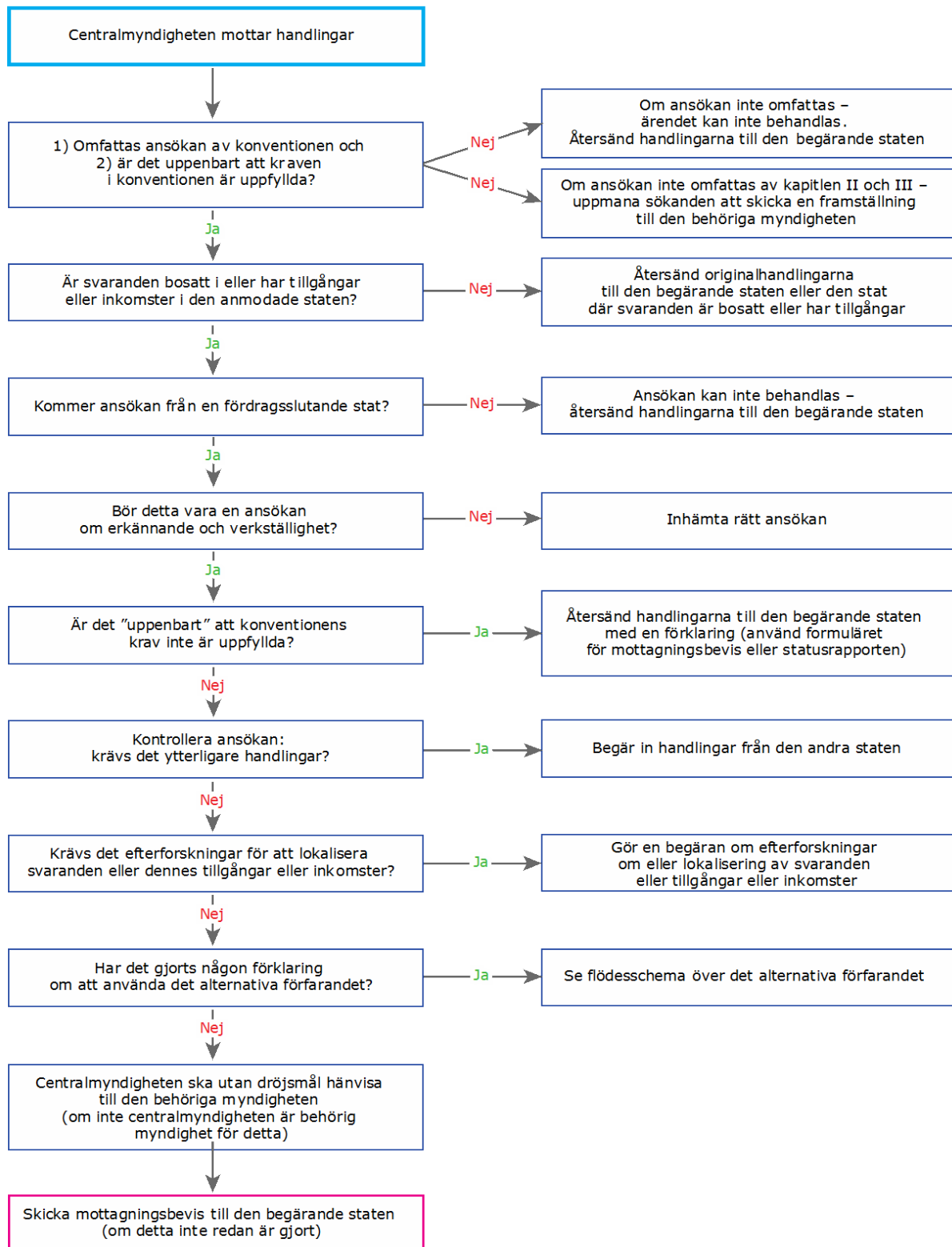
II. Sammanfattning av erkännande- och verkställighetsprocessen

377. I tabellen på nästa sida illustreras processen i sin helhet för ansökningar från en underhållsberättigad om erkännande och verkställighet av avgöranden om underhållsskyldighet. I nästa avsnitt i det här kapitlet beskriver vi varje steg mer i detalj.
378. Det här avsnittet gäller också för ansökningar om enbart erkännande. Sådana ansökningar kommer att göras förhållandevis sällan. Enligt artikel 26 ska bestämmelserna i kapitel V (erkännande och verkställighet) tillämpas med nödvändiga ändringar på ansökningar om enbart erkännande, med det undantaget att begäran om verkställighet erkänns med en begäran om att avgörandet ska ha rättslig verkan i ursprungsstaten. Detta innebär att bestämmelserna om erkännande och verkställighet i praktiken ska tillämpas på ansökningar om erkännande, utom med avseende på de bestämmelser som behöver ändras eftersom det inte begärs någon verkställighet för avgörandet.⁸³

⁸² Tänk på att i vissa fall kommer ansökan att göras av ett offentligt organ (till exempel ett organ för underhåll till barn) på den underhållsberättigades vägnar.

⁸³ Förklarande rapport, punkt 546.

INKOMMANDE ANSÖKNINGAR OM VERKSTÄLLIGHET AV ETT AVGÖRANDE SOM MEDDELATS ELLER ERKÄNTS I DEN ANMODADE STATEN

Figur 14: Diagram över inkommande ansökningar om erkännande eller verkställighet (centralmyndighet)

III. Förfaranden

A. Centralmyndigheten gör en preliminär kontroll av inkommande handlingar

379. Innan centralmyndigheten skickar materialet till den behöriga myndigheten bör den göra en preliminär kontroll för att se till att ansökan omfattas av konventionens bestämmelser om erkännande eller erkännande och verkställighet och se till att paketet med handlingar är fullständigt.

1. Inledande granskning av handlingarna

- Gäller ansökan erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhåll till barn? Den måste omfattas av konventionens tillämpningsområde i enlighet med förklaringen i kapitel 3. Om avgörandet gäller enbart underhållsskyldighet mellan makar eller andra former av familjeunderhåll och konventionens tillämpningsområde inte har utvidgats till dessa andra skyldigheter bör en **direkt framställning** göras till en behörig myndighet.
- Är svaranden eller den underhållsskyldige bosatt i eller har tillgångar eller inkomster i den anmodade staten? Om så inte är fallet bör ärendet översändas till den plats där svaranden eller den underhållsskyldige är bosatt eller har tillgångar, eller återsändas till den begärande staten.
- Kommer ansökan från en fördragsslutande stat? Om svaret är nej, kan konventionen inte åberopas.

*En **direkt framställning** ska inte göras till en centralmyndighet. En direkt framställning är en framställning som tas emot av en behörig myndighet, som en domstol eller en administrativ myndighet, direkt från en enskild person. Framställningen omfattas inte av artikel 10.*

2. Skicka mottagningsbekaftelse till den begärande staten

380. Enligt konventionen måste den anmodade staten skicka ett ifyllt formulär för mottagningsbekaftelse till den begärande staten inom sex veckor efter det att ansökan har tagits emot. En stat får besluta att skicka mottagningsbekaftelsen antingen direkt efter det att dokumentationen har tagits emot eller efter den preliminära granskningen, förutsatt att detta görs inom den fastställda tidsfristen på sex veckor.

381. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.

3. Är erkännande eller erkännande och verkställighet den korrekta ansökan?

382. Kontrollera handlingarna för att säkerställa att den korrekta ansökan är erkännande eller erkännande och verkställighet. Tänk på följande:
- Om det inte finns något avgörande om underhållsskyldighet alls bör ansökan gälla erhållande av avgörande, inte erkännande och verkställighet. Se kapitel 9.
 - Om det finns ett avgörande om underhållsskyldighet, men det har meddelats i din stat, behöver avgörandet inte erkännas. Det kan helt enkelt översändas till den behöriga myndigheten för verkställighet i din stat enligt dina vanliga verkställighetsförfaranden. Se kapitel 7.

4. Är det "uppenbart" att konventionens krav inte uppfylls?

383. Enligt konventionen får en centralmyndighet bara vägra att behandla en ansökan om den anser att det är "uppenbart att kraven i denna konvention inte är uppfyllda" (artikel 12.8). Omständigheterna när detta kan vara fallet är ganska begränsade.⁸⁴ För att vara "uppenbart" måste skälet till vägran framgå klart och tydligt av de mottagna handlingarna.⁸⁵
384. En ansökan skulle till exempel kunna avvisas på denna grund om det framgår tydligt av handlingarna att avgörandet inte alls gällde underhållsskyldighet. På liknande sätt skulle det gå att avvisa en ansökan på denna grund om en tidigare ansökan från samma part på exakt samma grunder har avvisats.
385. Tänk på att om erkännande och verkställighet av avgörandet verkar strida mot rättsordningen bör ansökan fortfarande behandlas och vidarebefordras till den behöriga myndigheten. Den behöriga myndigheten kan avgöra om erkännande och verkställighet skulle strida mot rättsordningen och vägra att erkänna avgörandet på den grunden.
386. Om centralmyndigheten avvisar ansökan på grund av att det är "uppenbart" att konventionens krav inte är uppfyllda måste den begärande staten informeras med hjälp av det obligatoriska formuläret för mottagningsbekräftelse, vilket diskuteras nedan.

5. Kontrollera att handlingarna är fullständiga

387. När du tar emot en ansökan från den begärande staten bör du snabbt kontrollera att ansökan är fullständig, så att du direkt kan begära kompletterande handlingar vid behov. Tänk på att artikel 25 i konventionen innehåller en uttömmande förteckning över alla handlingar som krävs och att du inte får begära några ytterligare handlingar i en ansökan om erkännande och verkställighet.

Bra lösning: Använd checklistan eller formuläret för översändande för att göra en preliminär granskning så snabbt som möjligt efter det att ansökan har tagits emot, om det skulle behövas ytterligare handlingar.

388. Enligt artiklarna 11, 12, 25 och 44 i konventionen måste det inkommande paketet innehålla följande:

⁸⁴ Förklarande rapport, punkt 345.

⁸⁵ Förklarande rapport, punkt 344.

✓	Ansökningsformulär
✓	Det fullständiga avgörandet, eller ett sammandrag
✓	Uttalande om verkställbarhet
✓	Intyg om giltig delgivning (om inte den svarande har infunnit sig, varit företrädd eller gjort invändningar mot avgörandet)
Vid behov	Översätta kopior av handlingar
Vid behov	Redogörelse för ekonomisk situation (endast för ansökningar från underhållsberättigade)
Vid behov	Dokument med en beräkning av utestående fordringar
Vid behov	Dokument med en förklaring av metoden för att justera eller indexera avgörandet
✓	Formulär för översändande

Figur 15: Innehåll i ansökan om erkännande och verkställighet

389. Nedan följer en kort beskrivning av vad du kan förvänta dig att hitta i det inkommande paketet med material.

a) Formulär som alltid är obligatoriska

1) Ansökningsformulär

I de flesta fall kommer den begärande staten att använda det rekommenderade ansökningsformuläret. Då kan man vara säker på att alla obligatoriska uppgifter lämnas till den anmodade staten. Om den inkommande ansökan inte har gjorts genom det rekommenderade formuläret måste du granska den för att kontrollera att de grundläggande uppgifter som krävs i ansökan finns med, såsom sökandens kontaktuppgifter, svarandens kontaktuppgifter, uppgifter om de personer som har rätt till underhållsbidrag och uppgifter om vart utbetalningar ska skickas.

2) Det fullständiga avgörandet, eller ett sammandrag

Det fullständiga avgörandet är obligatoriskt, om inte din stat har angett att den kommer att godta ett sammandrag av eller utdrag ur avgörandet. Det behöver inte bifogas bestyrkta kopior, om inte din stat har angett att den alltid kräver sådana.

3) Uttalande om verkställbarhet

Det är obligatoriskt med ett uttalande om verkställbarhet⁸⁶ som visar att avgörandet om underhållsskyldighet är verkställbart i staten där det meddelades. Om avgörandet meddelades av en administrativ myndighet måste dokumentet också innehålla ett uttalande om att kraven i artikel 19.3 är uppfyllda, om inte din stat (den anmodade staten) har angett att den inte kräver ett sådant uttalande. Om ansökan enbart gäller erkännande behöver ansökan bara visa att avgörandet har verkan i ursprungsstaten, inte att det är verkställbart.⁸⁷ Det datum då avgörandet trädde i kraft i den staten anges i uttalandet om verkställbarhet.

⁸⁶ I vissa stater får en "attestation de la force de chose jugée" användas, som föreskriver att avgörandet är införlivat i lagstiftningen i den staten.

⁸⁷ Förklarande rapport, punkt 546.

4) Intyg om giltig delgivning

Ett intyg om giltig delgivning krävs bara om svaranden uteblivit eller inte var företrädd i förhandlingarna.

Du kan avgöra om svaranden infann sig eller var företrädd genom att titta på det rekommenderade ansökningsformuläret. Den information som behövs finns i avsnitt 7 i ansökan.

Om ansökningsformuläret visar att svaranden uteblivit eller inte var företrädd när avgörandet meddelades kommer intyget om giltig delgivning att visa att han eller hon delgavs eller underrättades om ansökan och gavs möjlighet att infinna sig vid de förhandlingar som ledde fram till avgörandet om underhållsskyldighet eller underrättades om avgörandet efter det att det hade meddelats och fick möjlighet att invända mot det. Observera att i vissa stater får invändningen eller svaret göras skriftligt. Svaranden måste inte alltid infinna sig personligen.

5) Formulär för översändande

Alla ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet måste åtföljas av ett formulär för översändande. Detta formulär är obligatoriskt enligt konventionen. I formuläret för översändande identifieras parterna och typen av ansökan. Där anges också vilka handlingar som bifogas ansökan.

b) Andra formulär som kan behövas

390. I artikel 11.3 föreskrivs att endast de handlingar som anges i den artikeln (och som beskrivs ovan) får krävas vid en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet, men andra formulär kan också vara nödvändiga, beroende på omständigheterna i det specifika fallet:

1) Redogörelse för ekonomisk situation

Om sökanden också begär verkställighet av avgörandet (vilket sker i de flesta fall) är det alltid bra att inkludera ett formulär för redogörelse för ekonomisk situation, som ger viktig information om var svaranden befinner sig och om dennes ekonomiska situation, såvitt sökanden känner till.

Om sökanden har använt det rekommenderade formuläret för redogörelse för ekonomisk situation ska den del som gäller den underhållsberättigade inte fyllas i, eftersom den informationen inte är obligatorisk i en ansökan om erkännande och verkställighet. Om ansökan enbart avser erkännande behöver detta formulär inte bifogas.

2) Dokument med en beräkning av utestående fordringar

Om det finns obetalt underhåll (fordringar) enligt det avgörande om underhållsskyldighet som ska verkställas måste det bifogas ett dokument med uppgifter om beloppet för dessa fordringar, hur fordringarna beräknades och dagen för beräkningen.

3) Dokument med en förklaring av metoden för justering eller indexering

I vissa stater föreskrivs i avgörandet eller den inhemska lag enligt vilken avgörandet meddelades att ett avgörande automatiskt ska indexeras eller justeras med ett angivet intervall. Om detta är fallet bör den begärande staten ha lämnat närmare uppgifter i ansökningspaketet om hur denna justering kommer att göras. Om justeringen till exempel ska göras med en procentandel av levnadskostnader ska det finnas uppgifter om vilken stat som ska beräkna justeringen, vilken information som kommer att behövas för att göra beräkningen och hur det omräknade underhållsbeloppet ska meddelas den anmodade centralmyndigheten och parterna.⁸⁸

4) Bevis på bidrag – offentligt organ

Om ansökan görs av ett offentligt organ, till exempel en socialvårdsmyndighet, för en sökandes räkning, kan det offentliga organet behöva lämna information som visar att det har rätt att agera för den sökandes räkning eller lämna information som visar att det har lämnat bidrag i stället för underhållsbidrag (artikel 36.4).

6. Behöver det göras efterforskningar för att lokalisera svaranden?

- 391. Om sökanden inte lämnar en giltig adress till svaranden kan centralmyndigheten inledningsvis vilja fastställa var svaranden befinner sig för att se till att myndigheten kommer att kunna underrätta denne om ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet. Det kan också vara nödvändigt att lokalisera svaranden för att avgöra vilken behörig myndighet som kommer att ansvara för ansökan. I vissa stater kommer den behöriga myndigheten att inleda begäran om efterforskningar eller lokalisering i ett senare skede i förfarandet. Det beror på de interna förfarandena.
- 392. För att fastställa var svaranden befinner sig väntas centralmyndigheten kontrollera eventuella databaser och källor till offentliga uppgifter som den har tillgång till och uppmana andra offentliga organ att göra efterforskningar åt den inom de tidsfrister som fastställs i den inhemska lagstiftningen för tillgång till personuppgifter. Vissa centralmyndigheter kan också ha tillgång till sekretessbelagda informationskällor.
- 393. Om det inte går att lokalisera svaranden ska du underrätta den begärande staten (tänk på att svaranden kan finnas utanför staten, om det är fråga om en ansökan om erkännande och verkställighet av ett avgörande som baseras på placeringen av tillgångar eller inkomster i den anmodade staten). Om det inte finns någon ytterligare information tillgänglig för att underlätta lokaliseringen av svaranden kan det hända att ärendet inte går att behandla vidare.

7. Om handlingarna inte är fullständiga

- 394. Om sökanden inte verkar ha lämnat vissa delar av den dokumentation som krävs bör den anmodade centralmyndigheten snabbt underrätta den begärande centralmyndigheten och begära in de ytterligare handlingarna. Paketet får inte skickas tillbaka enbart för att vissa handlingar saknas (artikel 12.9). Du kan använda det obligatoriska formuläret för mottagningsbekräftelse för att begära kompletterande handlingar.

⁸⁸ Förklarande rapport, punkt 435. Detta betyder att alla efterföljande avgöranden som justerar underhållet inte behöver gå igenom hela erkännandeförfarandet. Det ursprungliga erkännandet tar hänsyn till de framtida justeringarna. Organet för underhåll till barn i Australien omprövar till exempel underhållet var femtonde månad med utgångspunkt i parternas ekonomiska situation.

395. Om det görs en begäran av ytterligare handlingar har den begärande staten **tre månader** på sig att tillhandahålla handlingarna. Om de begärda handlingarna inte tillhandahålls inom tre månader och ansökan inte kan behandlas vidare, får centralmyndigheten i den anmodade staten (men måste inte) avsluta ärendet och meddela den begärande staten. I de flesta fall kan det vara lämpligt med en ytterligare uppföljning med den begärande staten för att kontrollera om handlingarna är på väg. Om den anmodade staten tänker avsluta ärendet bör den begärande staten underrättas med hjälp av det obligatoriska formuläret för mottagningsbekräftelse.
396. Det kan också vara möjligt att gå vidare med nästa steg i ansökningsförfarandet innan det kompletterande materialet har tagits emot. Det beror på vilka handlingar som saknas och om de efterföljande stegen i erkännande- och verkställighetsförfarandet är beroende av den informationen. Om till exempel det enda som saknas är en redogörelse för utestående fordringar och nästa steg är att inleda efterforskningar eller begära en lokalisering av svaranden bör det vara möjligt att gå vidare med det steget i erkännande- och verkställighetsförfarandet i väntan på den kompletterande informationen.

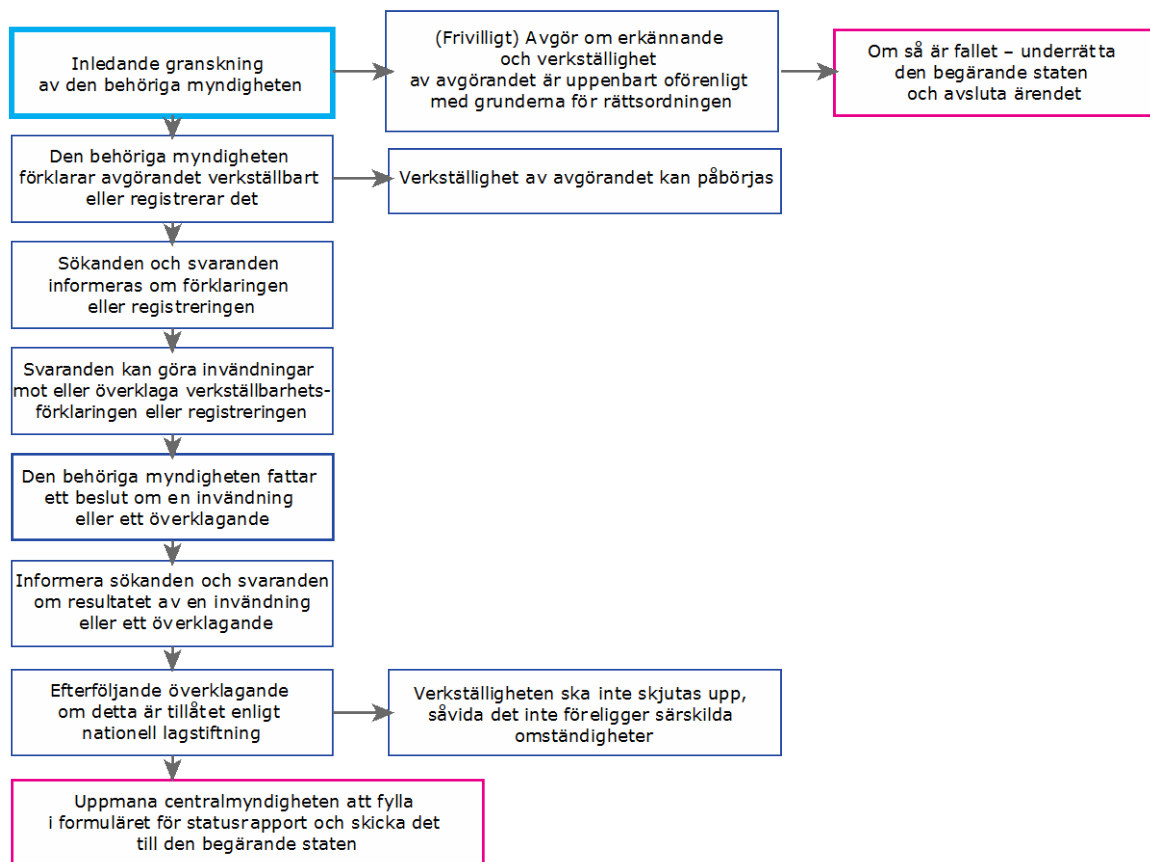
8. Hänvisa till den behöriga myndigheten

397. Nästa steg är att hänvisa ansökan till den myndighet som är behörig för det avgörande som ska erkännas eller erkännas och verkställas (såvida inte centralmyndigheten också är den behöriga myndigheten för erkännandeförfarandet). Detta måste göras utan dröjsmål, så snart de inledande kontroller som diskuteras ovan har genomförts. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet eller en annan statlig myndighet som är behörig att genomföra erkännandeförfarandena.

B. Förklaring av verkställbarhet eller registrering av den behöriga myndigheten

398. I detta avsnitt diskuterar vi de förfaranden som kommer att användas av de flesta stater för att behandla ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet av avgöranden om underhållsskyldighet (artikel 23). En stat får utfärda en förklaring om att använda ett alternativt förfarande (artikel 24). Vi tar upp det alternativa förfarandet i ett avsnitt längre fram i det här kapitlet.
399. I diagrammet nedan ser du vilka steg som den behöriga myndigheten ska följa.

ÅTGÄRDER SOM CENTRALMYNDIGHETEN VIDTAR NÄR ANSÖKAN OM AVGÖRANDE TAS EMOT

Figur 16: Steg som den behöriga myndigheten ska följa för ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet (artikel 23)

1. Förklara avgörandet verkställbart eller registrera avgörandet för verkställighet

400. När ansökan har tagits emot av den behöriga myndigheten ska det antingen förklaras verkställbart eller registreras för verkställighet, beroende på vilket förfarande som används i den anmodade staten. Detta steg (förklaring av verkställbarhet eller registrering) ska tas "utan dröjsmål" av den behöriga myndigheten (artikel 23.2 a). När ett avgörande om underhållsskyldighet har förklarats verkställbart eller registrerats för verkställighet krävs inga ytterligare åtgärder innan avgörandet kan verkställas enligt den anmodade statens inhemska lagstiftning.

2. Vägran att förklara avgörandet verkställbart eller registrera avgörandet för verkställighet

401. Det enda skäl som en behörig myndighet får åberopa för att vägra att förklara avgörandet verkställbart eller vägra att registrera avgörandet är att ett erkännande och verkställighet av avgörandet skulle vara **uppenbart oförenligt** med rättsordningen. Detta undantag är avsett att vara mycket begränsat för att se till att de fördragsslutande staterna i konventionen erkänner och verkställer avgöranden från andra fördragsslutande stater i så stor utsträckning som möjligt. Det ska bara tillämpas när erkännandet och verkställigheten skulle ge ett "oacceptabelt" resultat.⁸⁹

3. Verkställa avgörandet

402. När avgörandet har registrerats eller förklarats verkställbart krävs det enligt konventionen inga ytterligare framställningar eller ansökningar från sökanden för att få avgörandet verkställt. Det finns inte heller något krav enligt konventionen på att svaranden ska informeras ytterligare om att avgörandet ska verkställas.⁹⁰

4. Underrätta sökanden och svaranden

403. När avgörandet har förklarats verkställbart eller har registrerats ska båda parterna underrättas om beslutet om att registrera avgörandet eller förklara det verkställbart. Det finns inga konventionsförfaranden för detta, utan underrättelsen ska göras enligt inhemsk lagstiftning. Sökanden får underrättas genom centralmyndigheten i den begärande staten eller underrättas direkt, beroende på förfarandena i den anmodade staten, för att bekräfta att avgörandet har erkänts och kommer att verkställas, eller underrättas om att erkännande och verkställighet har vägrats.⁹¹

Bra lösning: Sökanden och svaranden bör informeras om sin rätt att göra invändningar eller överklaga förklaringen om verkställbarhet eller registreringen samt förfarandet och tidsfristen för att göra detta. Det är också god praxis att samtidigt undersöka om svaranden kommer att rätta sig efter avgörandet frivilligt.

5. Om svaranden eller sökanden vill invända mot erkännande och verkställighet

a) Allmänt

404. Konventionens bestämmelser om erkännande och verkställighet av avgöranden om underhållsskyldighet är utformade för att se till att befintliga avgöranden om underhållsskyldighet i största möjliga utsträckning erkänns och verkställs snabbt och effektivt i fördragsslutande stater.⁹² Som konstateras tidigare i det här kapitlet har konventionens förfaranden utformats på ett sådant sätt att ett avgörande kommer att erkännas eller erkännas och verkställas, såvida inte svaranden kan visa att det finns goda skäl till att avgörandet inte bör erkännas eller verkställas.

⁸⁹ Förklarande rapport, punkt 478.

⁹⁰ Några stater kan ha förfaranden eller krav enligt den inhemska lagstiftningen som innebär att en underhållsskyldig måste delges före verkställigheten, men detta är fristående från konventionens bestämmelser. Om båda staterna är parter i 1965 års konvention om delgivning, se kapitel 3 del 2 avsnitt V - Andra Haagkonventioner.

⁹¹ Om båda staterna är parter i 1965 års konvention om delgivning, se samma som ovan.

⁹² Förklarande rapport, punkt 428.

405. Ett utländskt avgörande som har erkänts i en stat kommer att kunna verkställas i den staten på samma sätt som alla avgöranden om underhållsskyldighet som ursprungligen meddelats i den staten. Enligt konventionen får en stat använda alla verkställighetsmekanismer som finns tillgängliga för att se till att avgörandet följs. Enligt konventionen finns det vissa begränsade invändningar som svaranden får göra (den person som besvarar ansökan om erkännande) om han eller hon anser att avgörandet inte bör erkännas eller verkställas.
406. I artikel 20 fastställs kraven för att ett avgörande om underhållsskyldighet som meddelats i en stat ska erkännas och verkställas av en annan fördragsslutande stat. Dessa "grunder för erkännande och verkställighet" avser i allmänhet den form av koppling som en förälder, en familjemedlem eller barnen måste ha haft till en stat för att avgörandet ska kunna verkställas i en annan stat. Kopplingen till den stat som meddelade avgörandet kan till exempel vara att parterna och barnen har sin hemvist i den staten eller att svaranden har infunnit sig eller deltagit i de förhandlingar som ledde fram till att avgörandet meddelades.⁹³
407. Svaranden får göra invändningar eller överklaga förklaringen om verkställbarhet eller registreringen av avgörandet på grundval av att inga av grunderna för erkännande och verkställighet är tillämpliga. Detta måste inte betyda att avgörandet inte var giltigt i den stat där det meddelades – bara att det inte går att erkänna och verkställas i den anmodade fördragsslutande staten enligt konventionen.
408. På liknande sätt kan en svarande enligt artikel 22 göra invändningar mot erkännande av ett avgörande på grund av att avgörandet och verkställigheten uppenbart strider mot den allmänna rättsordningen eller att det har förekommit brister i det förfarande som använts för att erhålla avgörandet, till exempel att svaranden inte har underrättats om underhållsförfarandet eller avgörandet, bedrägeri, eller att det finns ett senare avgörande som är oförenligt med det avgörande som ansökan om erkännande gäller.
409. I de flesta fall är det svaranden som inleder invändningen eller överklagandet. Det är sällsynt, men en sökande kan göra invändningar mot eller överklaga vägran att registrera ett avgörande eller förklara det verkställbart.
- En **centralmyndighet** är den offentliga myndighet som utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen.*
- En **behörig myndighet** är den myndighet i en viss stat som har i uppdrag eller befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett program för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen.*

⁹³

I artikel 20 fastställs det som brukar kallas "indirekta behörighetsregler". Artikel 20 innehåller inga regler för när en myndighet i en stat får fatta beslut ("direkta behörighetsregler"). I stället fastställs på vilka grunder ett avgörande måste ha meddelats för att erkännas och verkställas i en annan stat. Se förklarande rapporten, punkt 443 för en diskussion om denna fråga.

b) Tidsfrist för att göra invändningar eller överklaga

410. Om den part som har rätt att göra invändningar mot eller överklaga förklaringen eller registreringen är bosatt i den stat där registreringen eller förklaringen har gjorts, måste överklagandet eller invändningen göras inom **30 dagar** från den dag då han eller hon underrättades om registreringsbeslutet eller verkställbarhetsförklaringen. Om den part som gör invändningen eller överklagandet är bosatt utanför den staten måste den parten göra invändningen eller överklagandet inom **60 dagar** från underrättelsen (artikel 23.6).⁹⁴
411. I de flesta fall är svaranden bosatt i den anmodade staten och kommer alltså bara att ha 30 dagar på sig att göra invändningar mot eller överklaga verkställbarhetsförklaringen eller registreringen. Om avgörandet däremot skickades till den anmodade staten för erkännande för att det finns tillgångar i den staten kan svaranden vara bosatt någon annanstans. I så fall kommer svaranden att ha 60 dagar på sig för att göra invändningar mot eller överklaga avgörandet. På liknande sätt kan en underhållsskyldig ansöka om erkännande i sin hemstat av ett utländskt avgörande om att begränsa verkställigheten. I så fall har den underhållsberättigade som är bosatt utanför staten rätt att i förekommande fall göra invändningar mot eller överklaga förklaringen eller registreringen och har enligt konventionen 60 dagar på sig för att göra detta.

c) Grunder för att göra invändningar eller överklaga

412. I konventionen föreskrivs endast begränsade grunder för att göra invändningar mot eller överklaga registreringen eller verkställbarhetsförklaringen av ett avgörande om underhållsskyldighet. Som diskuteras ovan får svaranden göra invändningar eller överklaga på grund av att
- det saknas grunder för erkännande och verkställighet enligt artikel 20,
 - det finns något skäl för att vägra erkännande och verkställighet enligt artikel 22,
 - äktheten eller helheten i de handlingar som översänts i ansökan ifrågasätts,
 - de fordringar som ansökan gäller har redan betalats i sin helhet.

d) Behandling av invändning eller överklagande (artikel 23.5)

413. Hur överklagandet eller invändningen ska behandlas beror på den inhemska lagstiftningen. En prövning eller förhandling kan endast göras på de särskilda grunder eller skäl som är tillåtna enligt konventionen, och det får inte göras någon omprövning av avgörandet i sak (artikel 28).⁹⁵
414. Om grunden för invändningen eller överklagandet är att äktheten eller helheten i handlingarna ifrågasätts och det inte har begärts in eller bifogats bestyrkta kopior av handlingarna i materialet, kan den begärande staten uppmanas att lämna bestyrkta kopior eller andra liknande handlingar som besvarar frågan.
415. Om invändningen eller överklagandet endast gäller beräkningen av de utestående fordringarna och svaranden inte hävdar att fordringarna har betalats i sin helhet är detta i de flesta fall en fråga som bör lösas genom verkställighet. Svaranden kan ta upp dessa frågor och lämna ytterligare uppgifter till den behöriga myndighet som ansvarar för verkställigheten. Se även anmärkningarna nedan om delvis erkännande av ett avgörande som ett sätt att göra det möjligt att verkställa löpande utbetalningar av underhållsbidrag samtidigt som man behandlar invändningar mot utestående fordringar.

⁹⁴ Förklarande rapport, punkt 503.

⁹⁵ Förklarande rapport, punkterna 504 och 505.

e) Beslut om invändning eller överklagande eller efterföljande överklagande (artikel 23.10)

416. När invändningen mot eller överklagandet av registreringen av avgörandet eller verkställbarhetsförklaringen har avgjorts ska båda parterna underrättas utan dröjsmål. Underrättelsen ska göras enligt kraven i den inhemska lagstiftningen.⁹⁶ Sökanden får underrättas genom centralmyndigheten i den begärande staten eller direkt, beroende på förfarandena i den anmodade staten.
417. Det går bara att göra ett efterföljande överklagande om detta är tillåtet enligt den inhemska lagen i den anmodade staten.
418. Tänk på att även om det har gjorts ett efterföljande överklagande kan verkställigheten av avgörandet gå vidare så snart avgörandet har registrerats eller förklarats verkställbart, och det efterföljande överklagandet får inte leda till att verkställigheten skjuts upp, såvida det inte föreligger särskilda omständigheter.

C. Erkännande och verkställighet – ansökningsresultat

1. Erkännande och verkställighet

419. I de flesta fall kommer resultatet av ansökan om erkännande och verkställighet att vara att avgörandet kan erkännas och verkställas på samma sätt som om det hade meddelats av den anmodade staten. Det krävs ingen ytterligare ansökan om verkställighet av den underhållsberättigade. I kapitel 10 hittar du mer information om de verkställighetsförfaranden som används.

2. Övriga resultat

420. I konventionen föreskrivs alternativa resultat om det inte går att erkänna och verkställa avgörandet i sin helhet.

a) Delvis erkännande

421. Enligt artikel 21 i konventionen får den behöriga myndigheten erkänna och verkställa endast en del av avgörandet om avgörandet inte går att erkänna eller erkänna och verkställa i sin helhet. Detta kan till exempel bli resultatet om myndigheten inte kan erkänna avgörandet om underhållsskyldighet för underhåll mellan makar, men kan erkänna och verkställa avgörandet i fråga om underhåll till barn. Om det verkar finnas en tvist i fråga om utestående fordringar på underhållsbidrag och huruvida de har betalats i sin helhet kan den behöriga myndigheten på motsvarande sätt erkänna den del av avgörandet som föreskriver löpande underhåll till barn samtidigt som invändningen i fråga om utestående fordringar behandlas.

Bra lösning: En sökande behöver inte begära delvis erkännande av avgörandet eller erhållande av ett nytt avgörande om ansökan om erkännande avslås. Enligt konventionen ska dessa alternativ övervägas som möjliga resultat under förfarandet för erkännande eller erkännande och verkställighet. Det inhemska förfarandet i den anmodade staten avgör hur den "nya" ansökan ska behandlas, eftersom det kan krävas ytterligare information för att till exempel meddela ett nytt avgörande.

⁹⁶ Om båda staterna är parter i 1965 års konvention om delgivning, se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner.

b) Erkännande är inte möjligt på grund av ett förbehåll

422. I vissa fall kan ett avgörande om underhållsskyldighet inte erkännas eller verkställas på grund av ett förbehåll som har utfärdats inom ramen för konventionen. Det behöver dock inte betyda att avgörandet är avslutat vid den punkten.
423. Om avgörandet inte går att erkänna på grund av ett förbehåll som har utfärdats och som förhindrar erkännande på någon av följande grunder krävs enligt artikel 20.4 att centralmyndigheten ska gå vidare med lämpliga åtgärder för att meddela ett nytt avgörande om underhållsskyldighet för den underhållsberättigade:
- Den underhållsberättigades hemvist i ursprungsstaten.
 - Ett skriftligt avtal (utom i ärenden som gäller underhåll till barn).
 - Behörighet baserat på personlig status eller föräldraansvar.⁹⁷
424. Det krävs ingen ny ansökan från den underhållsberättigade, och det befintliga avgörandet måste betraktas som ett fastställande av barnets rätt⁹⁸ att inleda förfarandet om underhållsskyldighet (artikel 20.5). Beroende på förfarandena i den anmodade staten kan det krävas ytterligare handlingar från sökanden/den underhållsberättigade för att gå vidare med att meddela ett nytt avgörande. Dessa handlingar kan begäras via centralmyndigheten i den begärande staten. Du hittar en mer uttömmande diskussion om ansökningar om erhållande av avgörande i kapitel 8.

D. Kommunikation med den begärande staten

425. Utöver den särskilda underrättelse av sökanden och av den begärande centralmyndigheten som krävs vid vissa tillfällen (till exempel för att meddela att avgörandet har erkänts eller inte kommer att erkännas) krävs enligt konventionen en fortlöpande övergripande kommunikation mellan de två centralmyndigheterna, inom ramen för den allmänna skyldigheten till administrativt samarbete.
426. När centralmyndigheten i den anmodade staten har tagit emot ansökan, och under alla omständigheter inom sex veckor efter mottagandet, måste den bekräfta att ansökan har tagits emot (artikel 12.3). Det finns ett obligatoriskt formulär för detta. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.
427. Dessutom krävs enligt konventionen att den anmodade centralstaten ska skicka en statusrapport till den begärande centralmyndigheten inom **tre månader** efter mottagningsbekräftelsen för ansökan. Det finns ett rekommenderat formulär för detta (se Statusrapport).
428. När förfarandet för erkännande eller erkännande och verkställighet har avslutats ska den begärande centralmyndigheten underrättas om att avgörandet har erkänts (om ansökan enbart gällde erkännande) eller att avgörandet nu kommer att verkställas, och den begärande staten bör också få kontaktuppgifter till den person eller enhet i den anmodade staten som kommer att ansvara för avgörandets verkställighet.

⁹⁷ Observera att enligt artikel 20.3 ska en fördragsslutande stat som utfärdar detta förbehåll erkänna och verkställa ett avgörande om den under motsvarande faktiska omständigheter skulle ha gett de egna myndigheterna behörighet att meddela ett sådant avgörande.

⁹⁸ Förklarande rapport, punkterna 469–471. Observera att begreppet *rätt* i detta sammanhang inte definieras i konventionen. I stället är det den inhemska lagen i den anmodade staten som avgör hur begreppet ska tolkas och också vilka ytterligare uppgifter eller bevis som krävs för att meddela avgörandet om underhållsskyldighet.

429. Kommunikationen mellan centralmyndigheterna sker i allmänhet på det officiella språket i den anmodade staten eller på engelska eller franska. En stat får göra ett förbehåll mot att engelska eller franska används (men inte mot båda språken). Du hittar mer information om kommunikationsspråk och översättningskrav i kapitel 2.
430. I många fall kommer kommunikationen att ske per post, men en stat får ange att den är beredd att acceptera elektronisk kommunikation. Eventuella preferenser i detta avseende ska anges i landsfakta för varje stat.

IV. Andra aspekter: ansökningar om erkännande och om erkännande och verkställighet

A. Ansökningar om erkännande från en underhållsskyldig

1. Allmänt

431. Enligt konventionen får en underhållsskyldig ansöka om erkännande av ett avgörande om det krävs ett erkännande för att avbryta eller begränsa verkställigheten av ett tidigare avgörande i den anmodade staten. Ansökan får göras när den underhållsskyldige vill få ett annat avgörande erkänt i den stat där verkställigheten äger rum eller där den underhållsskyldige har fått en ändring av ett befintligt avgörande i en annan fördragsslutande stat och nu vill att den ska erkännas i den stat där han eller hon har tillgångar.
432. Du hittar en mer uttömmande diskussion om ansökningar om **ändring** av avgörande i kapitlen 11 och 12.
433. Om det finns ett avgörande om underhållsskyldighet som redan verkställs i den stat där den underhållsskyldige är bosatt eller har tillgångar krävs det i det flesta fall enligt den inhemska lagstiftningen att ett ändrat avgörande som meddelats utanför den staten ska erkännas innan det går att begränsa eller upphäva verkställigheten av det första avgörandet. Vissa stater kräver dock inte detta steg – till exempel om ändringen görs av samma myndighet som meddelade det första avgörandet. Därför måste man kontrollera den inhemska lagstiftningen för att se om avgörandet måste erkännas i det specifika fallet.

Med **ändring** avses processen med att ändra ett avgörande om underhållsskyldighet efter det att det har meddelats. I vissa stater kallas detta för en ansökan om variation eller förändring. Ändringen kan gälla underhållsbidragets storlek, hur ofta det ska betalas ut eller något annat villkor i avgörandet om underhållsskyldighet.

2. När kan en underhållsskyldig använda den här ansökan?

434. Syftet med ansökan om erkännande enligt artikel 10.2 a är att begränsa verkställighet, och eftersom de flesta verkställighetsåtgärder vidtas i den stat där den underhållsskyldige är bosatt kommer den underhållsskyldige som begär erkännande av ett avgörande i många fall att vara bosatt i den stat där avgörandet behöver erkännas. Konventionen tar inte specifikt upp den situation där en sökande behöver ansöka hos sin egen centralmyndighet. I dessa fall måste erkännandet därför hanteras enligt inhemsk lagstiftning som en framställning till en behörig myndighet i den stat där den underhållsskyldige är bosatt.⁹⁹ Om erkännande söks i en stat där den underhållsskyldige har tillgångar, men den underhållsskyldige inte är bosatt i den staten, får den underhållsskyldige göra en ansökan enligt artikel 10.2 a.
435. I alla fall där ett ärende behandlas som en ansökan enligt artikel 10.2 a är den underhållsskyldige sökande. I sådana fall är den underhållsberättigade svarande och ska underrättas om registreringen eller verkställbarhetsförklaringen.

Exempel

436. Den underhållsskyldige bor i land A där det ursprungliga avgörandet om underhållsskyldighet meddelades. Han har tillgångar eller inkomster i land B. Den underhållsberättigade bor i land B, och det ursprungliga avgörandet erkändes i land B och verkställs mot den underhållsskyldiges tillgångar i land B. Den underhållsskyldige har nu erhållit ett ändrat avgörande från land A. Han vill att det ändrade avgörandet ska erkännas i land B för att begränsa verkställigheten av det första avgörandet.

Hur fungerar det här enligt konventionen?

437. Den underhållsskyldige kan göra en ansökan enligt artikel 10.2 a i konventionen till centralmyndigheten i land A. Land A överför ansökan till land B där det ändrade avgörandet registreras för verkställighet eller förklaras verkställbart enligt de förfaranden som beskrivs i det här kapitlet. Den underhållsberättigade ska underrättas om registreringen eller förklaringen och ges möjlighet att göra invändningar mot eller överklaga verkställbarhetsförklaringen eller registreringen. När det ändrade avgörandet har förklarats verkställbart eller registrerats har det verkan i land B för att begränsa verkställigheten i de ursprungliga avgörandet.

3. Förfaranden

438. De förfaranden för erkännande och verkställighet som diskuteras i det här kapitlet är tillämpliga på ansökningar om erkännande från den underhållsskyldige under dessa omständigheter. Enligt artikel 26 ska bestämmelserna i kapitel V (erkännande och verkställighet) tillämpas med nödvändiga ändringar på ansökningar om enbart erkännande, med det undantaget att begäran om verkställighet erkänns med en begäran om att avgörandet ska ha rättslig verkan i ursprungsstaten. Detta innebär att bestämmelserna om erkännande och verkställighet i praktiken ska tillämpas på ansökningar om erkännande, utom med avseende på de bestämmelser som behöver ändras eftersom det inte begärs någon verkställighet för avgörandet.¹⁰⁰

⁹⁹ I vissa stater kommer centralmyndigheten att fungera som behörig myndighet för detta och bistå den underhållsskyldige i erkännandeförfarandet. När det gäller ansökningar om ändring får erkännandet behandlas som det sista steget i den ansökan (se kapitel 12), och ingen ny ansökan behöver göras. Detta beror på de inhemska förfarandena i varje stat.

¹⁰⁰ Se förklarande rapport, punkt 546.

4. Begränsningar av erkännande av ändrade avgöranden

439. Lagg märke till att konventionen innehåller en viktig begränsning av den underhållsskyldiges rätt att få ett ändrat avgörande erkänt enligt konventionen. En underhållsberättigad får göra invändningar mot erkännandet av det ändrade avgörandet om det ändrade avgörandet har meddelats i en annan fördragsslutande stat än den stat där avgörandet meddelades (ursprungsstaten) och den underhållsberättigade hade sin hemvist i ursprungsstaten vid den tidpunkt då det ändrade avgörandet meddelades (artiklarna 18 och 22 f). Det finns ett fåtal undantag då detta är tillåtet, men det är viktigt att tänka på att den underhållsskyldiges rätt att få ett ändrat avgörande erkänt omfattas av vissa begränsningar som inte gäller erkännande och verkställighet av andra avgöranden.
440. Se kapitlen 11 och 12 om ansökningar om ändring.

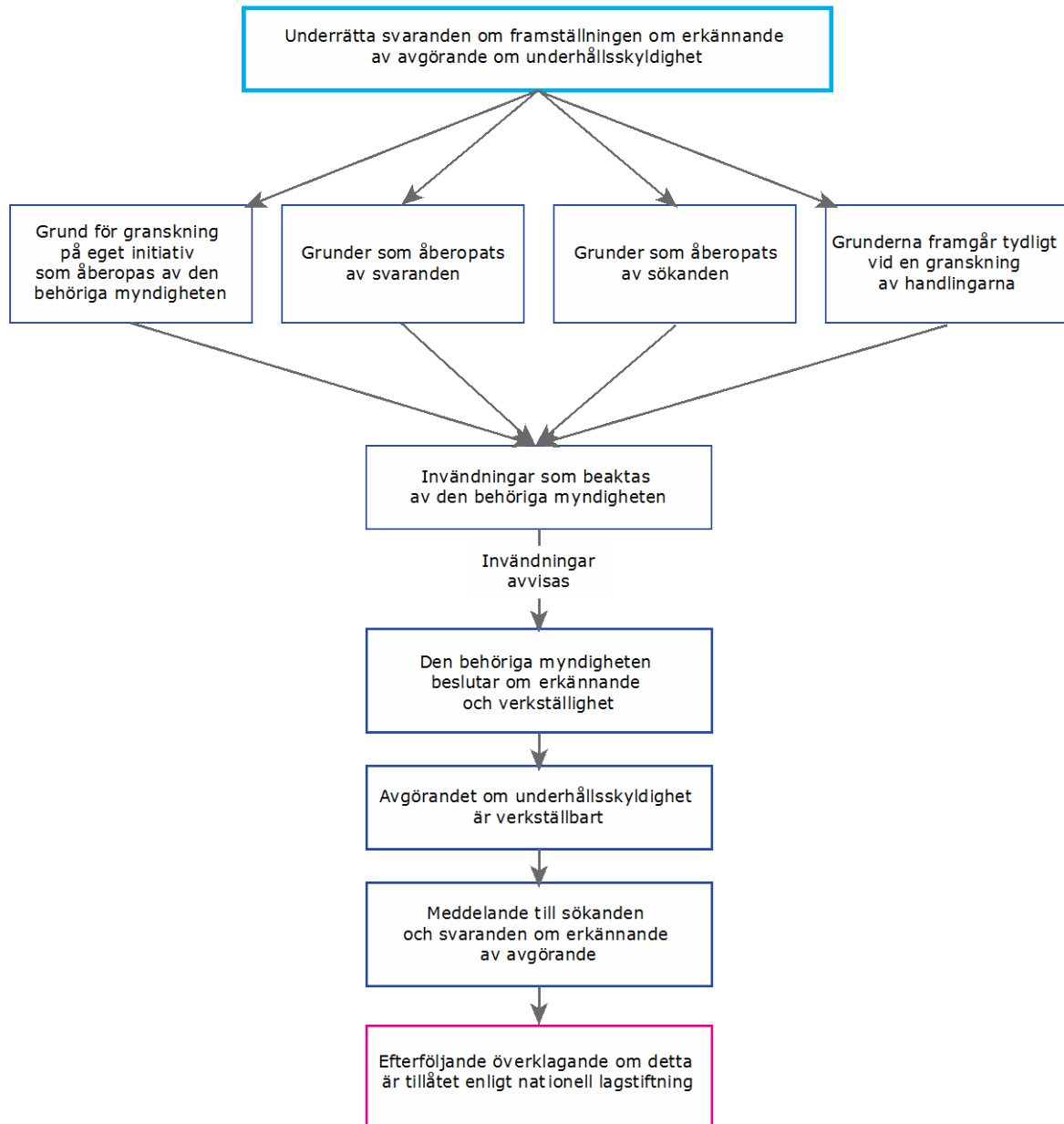
B. Alternativt förfarande för erkännande och verkställighet (artikel 24)

441. I konventionen föreskrivs två något olika förfaranden som ska användas för ansökningar om erkännande och verkställighet – det vanliga förfarande som anges i artikel 23 och ett alternativt förfarande som anges i artikel 24.
442. En stat får utfärda en förklaring om att använda det alternativa förfarande som anges i artikel 24.
443. Den viktigaste skillnaden mellan det vanliga förfarandet och det alternativa förfarandet är att enligt det alternativa förfarandet ska avgörandet erkännas först efter det att svaranden har underrättats och både sökanden och svaranden har fått möjlighet att lägga fram inlagor inför den behöriga myndigheten. Dessutom finns det större utrymme för den behöriga myndigheten att pröva vissa grunder för att vägra erkännande på eget initiativ, eller utan att det krävs av någon av parterna. Utöver dessa båda skillnader är förfarandena dock mycket lika varandra.¹⁰¹
444. Det alternativa förfarandet visas nedan.

Tips: *En stat ska alltid använda det vanliga förfarandet, om den inte har utfärdat en förklaring om att använda det alternativa förfarandet. Du hittar den här informationen i landsfakta. De flesta länder som verkställer utländska avgöranden enligt bilaterala avtal som ingicks före konventionen har redan förfaranden för att registrera utländska avgöranden eller utfärda förklaringar som följer de vanliga förfaranden som anges i artikel 23. Dessa förfaranden kommer att fortsätta med smärre ändringar för att tillgodose konventionens krav.*

¹⁰¹ Förklarande rapport, punkt 516.

**ALTERNATIVT FÖRFARANDE
FÖR ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET
(Artikel 24)**

Figur 17: Alternativt förfarande för erkännande och verkställighet – översikt

a) Underrätta svaranden om ansökan om erkännande

445. Till skillnad från det vanliga förfarandet krävs det enligt det alternativa förfarandet att svaranden underrättas innan avgörandet erkänns. Även om svaranden ska underrättas "utan dröjsmål" fastställs ingen tidsfrist för när svaranden ska svara eller göra invändningar efter underrättelsen. Eventuella tidsfrister fastställs i inhemsk lag.

b) Prövning av invändningar mot erkännande och verkställighet

446. Precis som vid det vanliga förfarandet finns det endast begränsade grunder som en svarande får åberopa vid en invändning mot erkännandet eller erkännandet och verkställigheten av ett avgörande. Det är samma grunder i det alternativa förfarandet som i det vanliga förfarandet.

447. Enligt det alternativa förfarandet får dock vissa grunder för att vägra att erkänna eller verkställa ett avgörande också åberopas direkt av den behöriga myndigheten, utan att vänta på de grunder som någon av parterna åberopar. (Detta beskrivs i konventionen som att den behöriga myndigheten gör en prövning "på eget initiativ".) De grunder som den behöriga myndigheten får pröva anges i artikel 24.4 och omfattar

- huruvida erkännande och verkställighet av avgörandet är uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen,
- om det pågår en rättegång mellan samma parter om samma sak i den anmodade staten och det andra förfarandet inleddes först,
- om avgörandet är oförenligt med ett avgörande mellan samma parter om samma sak som meddelats i den anmodade staten eller en annan stat (förutsatt att det sistnämnda avgörandet uppfyller de nödvändiga villkoren för att det ska kunna erkännas och verkställas i den anmodade staten),
- om det vid granskning av handlingarna – (det vill säga det framgår bara av att titta på handlingarna i sig) – framgår att det saknas grunder för erkännande och verkställighet enligt artikel 20,
- om det vid granskning av handlingarna framgår ett skäl till att erkännande och verkställighet bör vägras,
- om en granskning av handlingarna ger upphov till tvivel på handlingarnas helhet och äkthet.

Tips: I många stater prövar den beslutsfattande myndigheten endast frågor som tas upp av parterna i förhandlingen. Detta är det vanliga förfarande som anges i konventionen för ansökningar om erkännande och verkställighet. I det alternativa förfarandet får den behöriga myndigheten pröva vissa frågor även om de inte tas upp av någon av parterna.

448. Den behöriga myndigheten ska pröva de frågor som anges ovan, eventuella invändningar från svaranden och eventuella frågor som uppstår vid granskning av handlingarna i enlighet med artiklarna 20, 22 och 23.7 c och därefter besluta om avgörandet bör erkännas och verkställas.

c) Verkställande av avgörandet

449. Precis som för det vanliga förfarandet för erkännande och verkställighet är avgörandet verkställbart så snart det har erkänts enligt det alternativa förfarandet. Den behöriga myndigheten kan sedan inleda verkställigheten utan att sökanden behöver göra någon ytterligare ansökan eller framställning. Det är alltid bra att försöka få till stånd en frivillig lösning med den underhållsskyldige så snart som möjligt, om detta leder till att inbetalningarna görs regelbundet till den underhållsberättigade enligt kraven i avgörandet om underhållsskyldighet.

d) Överklagande

450. Det kan vara tillåtet att överklaga ett avgörande om erkännande av ett avgörande enligt inhemsk lag. I så fall ska det överklagandet inte leda till att verkställigheten skjuts upp, såvida det inte föreligger särskilda omständigheter (artikel 24.6).

C. Avtal om underhållsbidrag

1. Avgörande skillnader

451. I konventionen görs det åtskillnad mellan avgöranden om underhållsskyldighet, som meddelas av rättsliga eller administrativa organ, och **avtal om underhållsbidrag** som är specifika typer av avtal mellan parterna. Även om förfaranden för erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag är ganska lika förfarandena för avgöranden om underhållsskyldighet får en stat anmäla ett förbehåll om att den inte kommer att erkänna eller verkställa ett avtal om underhållsbidrag.

*I artikel 3 definieras ett **avtal om underhållsbidrag** som ett skriftligt avtal som rör betalning av underhållsbidrag och som har upprättats eller registrerats som en officiell handling av en behörig myndighet, eller bestyrkts av, ingåtts vid, registrerats hos eller getts in till en behörig myndighet, och som kan bli föremål för förnyad prövning och ändring av en behörig myndighet.*

2. Förfaranden

452. Vid erkännande och verkställighet av ett avtal om underhållsbidrag ska samma allmänna principer och förfaranden som används för erkännande och verkställighet av avgöranden om underhållsskyldighet tillämpas.¹⁰² Enligt artikel 30 i konventionen ska avtal om underhållsbidrag kunna erkännas och verkställas som ett avgörande, förutsatt att avtalet är verkställbart som ett avgörande i den stat där avtalet ingicks.
453. Om en ansökan om erkännande och verkställighet av ett avtal om underhållsbidrag tas emot ska samma generella förfaranden följas. Vid mottagandet gör den behöriga myndigheten en preliminär granskning i form av en prövning av om erkännande och verkställighet uppenbart skulle vara oförenligt med grunderna för den allmänna rättsordningen. Den dokumentation som krävs för ansökan liknar den som krävs för erkännande och verkställighet av ett avgörande, men en viktig skillnad är att det inte krävs något intyg om giltig delgivning. Detta beror på att båda parterna med nödvändighet deltog när avtalet ingicks.
454. I kapitel 4 hittar du en fullständig förteckning över de handlingar som krävs i en ansökan om erkännande och verkställighet av ett avtal om underhållsbidrag.
455. När centralmyndigheten har granskat materialet för att se till att handlingarna är kompletta kommer avtalet om underhållsbidrag att skickas till den behöriga myndigheten (om inte centralmyndigheten är den behöriga myndigheten för detta). Därefter registreras avtalet för verkställighet eller förklaras verkställbart och svaranden underrättas. Om staten använder det alternativa förfarandet underrättas svaranden om ansökan om erkännande av avtalet och får möjlighet att göra invändningar eller överklaga.
456. Det finns också vissa skillnader mellan de grunder som får åberopas för att göra invändningar mot erkännandet av ett avtal och de grunder som får åberopas för att göra invändningar mot ett avgörande. Dessa fastställs i artikel 30.5.

¹⁰² Förklarande rapport, punkt 559.

3. Genomförande av förfarandet för erkännande och verkställighet

457. I övrigt liknar förfarandet för erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag det förfarande som används för avgöranden om underhållsskyldighet, med ett undantag. Den behöriga myndigheten ska besluta att registrera eller förklara avtalet verkställbart, och svaranden kommer att få möjlighet att göra invändningar mot eller överklaga det beslutet. I många stater innebär detta att förfarandet för registrering och verkställighet avslutas. Om en invändning är under behandling i fråga om ett avtal om underhållsbidrag ska överklagandet av erkännandet av avtalet leda till att verkställigheten av avtalet skjuts upp (artikel 30.6). Att verkställigheten skjuts upp är en viktig skillnad mellan avgöranden och avtal i erkännande- och verkställighetsförfarandet.

V. Erkännande och verkställighet – andra frågor

A. Rättsligt bistånd

458. Enligt konventionen måste en anmodad stat som behandlar en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhåll som gäller ett barn som är yngre än 21 år i allmänhet ge den underhållsberättigade kostnadsfritt rättsligt bistånd om detta är nödvändigt för att behandla ansökan. Tänk på att om staten erbjuder faktisk tillgång till förfaranden genom att använda förenklade förfaranden uppstår ingen rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd.
459. I kapitel 3 hittar du en uttömmande beskrivning av kravet på att ge faktisk tillgång till förfaranden, inbegripet tillhandahållande av kostnadsfritt rättsligt bistånd vid behov.
460. Det finns ett antal undantag och begränsningar vad gäller tillhandahållande av kostnadsfria tjänster som man bör ta hänsyn till, när ansökan om erkännande görs av en underhållsskyldig, eller om avgörandet inte gäller underhåll till ett barn som är under 21 år. Dessa förklaras i kapitel 3.

B. Verkställighetsfrågor

Valutaomräkning

461. Konventionen tar inte upp frågan om omräkning av underhållsskyldighet från en valuta till en annan. Beroende på de förfaranden som används av den behöriga myndigheten för att erkänna ett avgörande kan det också finnas ett samtidigt förfarande för att räkna om underhållsskyldigheten enligt avgörandet till valutan i den verkställande staten. Den behöriga myndigheten kan behöva inhämta ett intyg som bekräftar den växelkurs som används för att räkna om utbetalningarna, och det omräknade beloppet ska sedan ligga till grund för underhållsfordringarna i den verkställande staten.
462. I andra fall kan den begärande staten redan ha räknat om avgörandet, inbegripet eventuella utestående fordringar, till valutan i den anmodade staten.
463. Valutaomräkningsfrågor behandlas mer ingående i kapitel 10 om verkställighet av avgöranden.

C. Relevanta undantag och förbehåll

464. Informationen ovan kommer att gälla för de vanligaste scenarierna när det gäller erkännande av ett avgörande om underhåll till barn. Det finns dock ett antal situationer där förbehåll eller förklaringar från en stat kommer att påverka förfarandet för erkännande och verkställighet.

a) Barn mellan 18 och 21 år

465. En stat kan göra ett **förbehåll** som begränsar konventionens tillämpning till barn under 18 år. Om en stat har gjort ett sådant förbehåll kommer den staten inte att erkänna eller erkänna och verkställa avgöranden enligt konventionen om underhållsskyldighet för ett barn som är 18 år eller äldre, och den kan inte heller anmoda en annan stat att behandla underhållsrelaterade ärenden som gäller barn som är äldre än 18 år.
- Ett förbehåll är ett formellt uttalande av en fördragsslutande stat som tillåts i vissa fall enligt konventionen om att konventionens tillämplighet i den staten ska begränsas på något sätt.*

b) Grunder för erkännande och verkställighet

466. En stat får utfärda ett förbehåll om att ett avgörande om underhållsskyldighet inte kommer att erkännas eller verkställas om avgörandet meddelats på någon av följande grunder:¹⁰³

- Den underhållsberättigades hemvist.
- Ett skriftligt avtal mellan parterna.
- Utövande av behörighet baserat på personlig status eller föräldraansvar.

c) Förfarande för erkännande och verkställighet

467. En stat får utfärda en **förklaring** om att den kommer att använda det alternativa förfarande för erkännande eller erkännande och verkställighet (artikel 24) som beskrivs ovan i stället för det vanliga förfarandet (artikel 23).
- En förklaring är ett formellt uttalande som avges av en fördragsslutande stat om vissa artiklar eller krav enligt konventionen.*

d) Avtal om underhållsbidrag

468. En stat får utfärda ett förbehåll om att den inte kommer att erkänna och verkställa avtal om underhållsbidrag. Alternativt får en stat genom en förklaring begära att ansökningar om erkännande och verkställighet av avtal om underhållsbidrag ska göras genom centralmyndigheten.

VI. Ytterligare material

A. Praktiska råd

- När avgörandet har erkänts kommer många stater omedelbart att försöka kontakta den underhållsskyldige för att uppmana denne att frivilligt följa avgörandet, så att underhållsbidraget betalas ut till den underhållsberättigade och barnen så snabbt som möjligt.

¹⁰³ Se den tidigare diskussionen (fotnot 93) om grunder för behörighet i artikel 20.

- Syftet med det förfarande för erkännande och verkställighet som fastställs i konventionen är att göra det möjligt att behandla ansökningar snabbt och effektivt. Handläggare i den anmodade staten bör tänka på detta och vidta åtgärder för att se till att ärenden behandlas så snabbt som möjligt, med så få förseningar som möjligt.
- Konventionen föreskriver inte alla förfaranden och krav för behandlingen av ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet. Handläggare måste också följa de gällande inhemska lagarna och förfarandena. Handläggaren måste till exempel ta hänsyn till eventuella inhemska krav på hur svaranden ska underrättas om avgörandet, eller hur en sökande som bor utanför den anmodade staten ska underrättas om eventuella beslut.

B. Tips och verktyg

Det är god praxis att snabbt informera den begärande staten om eventuella händelser eller förseningar, och detta gör det också lättare för den begärande staten att kommunicera med sökanden.

C. Åtföljande formulär

Ansökan om erkännande och verkställighet

Formulär för översändande

Uttalande om verkställbarhet

Intyg om giltig delgivning

Redogörelse för ekonomisk situation

Mottagningsbekräftelse

D. Relevanta artiklar i konventionen

Artikel 10.1 a

Artikel 10.2 a

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 20

Artikel 23

Artikel 24

Artikel 30

Artikel 36

Artikel 50

E. Berörda avsnitt i handboken

Se kapitel 3 del 2 – Frågor som är gemensamma för alla ansökningar enligt konventionen och för framställningar om särskilda åtgärder.

Se kapitel 6 – Upprätta utgående ansökningar om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten.

Se kapitel 8 – Utgående ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet.

Se kapitel 10 – Verkställighet av avgöranden om underhåll.

VII. Checklista – ansökningar om erkännande och verkställighet

	Förfarande	Hänvisning till handboken
1	Ta emot handlingar från centralmyndighet.	
2	Kontrollera att ansökan bör gälla erkännande och verkställighet.	III.A.3
3	Uppfyller ansökan minimikraven i konventionen?	III.A.4
4	Kontrollera att handlingarna är fullständiga.	III.A.5
5	Gör efterforskningar om var svaranden befinner sig vid behov.	III.A.6
6	Begär ytterligare handlingar vid behov.	III.A.7
7	Bekräfta mottagandet av ansökan.	III.A.6
8	Om din stat använder det alternativa förfarandet, hoppa till nr 9. Följ annars nr 8 a, b och c.	
8 a	Registrera avgörandet och/eller förklara avgörandet verkställbart.	III.B.1
8 b	Underrätta sökanden och svaranden om registreringen eller förklaringen om verkställbarhet.	III.B.4
8 c	Svaranden har möjlighet att vidta åtgärder för att bestrida eller överklaga förklaringen om verkställbarhet eller registreringen på angivna grunder.	III.B.5
9 a	Underrätta svaranden om ansökan om erkännande.	IV.B
9 b	Pröva grunderna, inklusive dem som svaranden (eventuellt) åberopat.	IV.B
9 c	Erkänn avgörandet och förklara avgörandet verkställbart.	IV.B
10	Fatta beslut om eventuella invändningar eller överklaganden och underrätta sökanden och svaranden.	III.B.5
11	Skicka formuläret för statusrapport till sökanden och den begärande centralmyndigheten.	III.D

VIII. Vanliga frågor

En underhållsberättigad har ett avgörande från land A. Hon bor i land B. Land B vägrar att erkänna och verkställa avgörandet. Den underhållsskyldige bor i land C. Alla tre staterna är fördragsslutande stater. Kan avgörandet erkännas och verkställas i land C?

469. Ja – den underhållsberättigade kan söka erkännande och verkställighet av ett avgörande i den stat där den underhållsskyldige bor eller har tillgångar eller inkomster i, så länge avgörandet meddelades i en fördragsslutande stat. Avgörandet behöver inte vara verkställbart eller erkänt i den begärande staten – bara i ursprungsstaten. I detta fall är det land A som är ursprungsstaten. Om det finns ett uttalande om verkställbarhet från land A, där avgörandet meddelades, bör land C kunna behandla ansökan om erkännande och verkställighet, förutsatt att alla andra krav är uppfyllda.

Varför skulle en underhållsberättigad enbart söka erkännande av ett avgörande, inte erkännande OCH verkställighet?

470. I vissa fall kan den underhållsberättigade ha för avsikt att verkställa avgörandet privat, eller en sökande kan behöva få avgörandet erkänt för att kunna använda vissa andra rättsmedel i den anmodade staten. Om det till exempel finns en tillgång som en fastighet i den anmodade staten kan den underhållsberättigade behöva få avgörandet erkänt innan det kan lämnas in som ett anspråk på den fastigheten.

Innebär erkännandet av ett avgörande om underhållsskyldighet att hela avgörandet blir likställt med alla andra avgöranden om underhåll som ursprungligen meddelas i den staten?

471. Nej. Syftet med erkännande och verkställighet är bara att göra det möjligt att verkställa det utländska avgörandet om underhållsskyldighet med samma mekanismer och förfaranden som ett inhemskt avgörande om underhållsskyldighet. Lagarna i den anmodade staten om till exempel vårdnad eller kontakt med barnen ska därför inte tillämpas på det avgörandet. Avgörandet liknar inhemska avgöranden enbart i fråga om erkännande och verkställighet av underhållsskyldigheterna.

Måste ett avgörande alltid erkännas innan det kan verkställas?

472. Ja – såvida det inte är ett avgörande från den anmodade stat där verkställigheten ska ske. Om det är från någon annan stat måste det först gå igenom förfarandet för erkännande för att se till att avgörandet uppfyller de grundläggande rättssäkerhetskraven eller andra krav i fråga om hur underhållsskyldigheter bör fastställas – till exempel hur en part ska delges.

Kan ett avgörande som meddelats på ett annat språk verkställas enligt konventionen?

473. Ja – men det måste bifogas en översättning av avgörandet eller ett översatt utdrag eller sammandrag av texten till språket i den anmodade staten eller till ett annat språk som den anmodade staten har angett att den kommer att godta. I kapitel 3 hittar du en genomgång av kraven på översättning av handlingar och avgöranden.

474. Enligt konventionen kan övrig kommunikation mellan centralmyndigheterna ske på engelska eller franska.

Kan en stat erkänna ett avgörande om det är av en typ som inte skulle kunna meddelas i den staten?

475. Ja – förutsatt att avgörandet omfattas av underhållsskyldigheter enligt konventionen. Ett avgörande om underhåll till barn kan till exempel innehålla en bestämmelse om ersättning för vissa typer av utgifter, till exempel sjukförsäkringspremier, som inte erkänns eller föreskrivs i den anmodade statens lagstiftning. Det avgörandet kan ändå erkännas i den anmodade staten.

Varför finns det inget krav på att ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet ska undertecknas av sökanden eller någon från centralmyndigheten?

476. Konventionen är "medieneutral" för underlätta användning av it och göra det möjligt att överföra material mellan staterna effektivt. Om det krävs ett undertecknande skulle det inte gå att skicka handlingar med fax eller elektroniskt.
477. Den person vars namn är angivet i ansökan har ansvar för att se till att uppgifterna i ansökan stämmer överens med de handlingar och uppgifter som sökanden lämnar och att ansökan uppfyller konventionens krav.

Kan en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet behandlas utan bestyrkta kopior av handlingarna?

478. Det beror på om den anmodade staten har utfärdat en förklaring enligt konventionen om att den kräver bestyrkta kopior (landsfakta kommer att innehålla uppgifter om sådana krav). Dessutom får en domstol eller en behörig myndighet begära bestyrkta kopior i ett visst ärende, vilket sannolikt främst kommer att ske om det råder tvivel på äktheten eller helheten i de handlingar som har lämnats in.
479. Om det inte har gjorts någon sådan förklaring får ansökan behandlas på grundval av de kopior som har lämnats av den begärande staten.

Den behöriga myndigheten har registrerat eller förklarat avgörandet verkställbart. Vad blir nästa steg?

480. När avgörandet har registrerats eller förklarats verkställbart kan det verkställas. Det behövs ingen ytterligare ansökan från sökanden enligt konventionen för det (så länge den ursprungliga ansökan lämnades via en centralmyndighet). Sökanden, svaranden och den begärande staten ska underrättas utan dröjsmål om att erkännandet är klart och att verkställigheten har påbörjats.

Vad händer om det finns fler än ett avgörande om underhåll? Det kan till exempel finnas ett ursprungligt avgörande om underhåll, och det avgörandet har ändrats genom ett efterföljande avgörande. Vilket är det som ska erkännas?

481. Den här frågan behandlas inte direkt i konventionen. Om avgörandet ska verkställas och det finns utestående fordringar på underhåll som har tillkommit eller samlats enligt det första avgörandet kan den anmodade staten behöva en kopia av det avgörandet för verkställandet. Detta kan krävas enligt den inhemska lag som styr verkställighet eller när en underhållsskyldig bestrider fordringarna eller hävdar en annan tolkning av skyldigheten. Det kan också finnas vissa andra frågor (till exempel villkor för indexering eller ändring) som behandlas i det ena avgörandet men inte i det andra.
482. Erkännande av ett avgörande bör dock inte vägras enbart på grundval av att det har funnits tidigare avgöranden i samma ärende som inte har bifogats ansökan. Om det verkar som om det finns andra gällande avgöranden om underhållsskyldighet som borde ha inkluderats i ansökan bör du kontakta centralmyndigheten i den begärande staten och be om att få kopior av dem.

Kapitel 6

Upprätta utgående ansökningar om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten (artikel 10.1 b)

Så här är kapitlet uppbyggt:

Det här kapitlet handlar om ansökningar om verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet som har meddelats eller erkänts i den anmodade staten.

Avsnitt I innehåller en översikt över ansökan – när den ska användas, vem som kan göra ansökan och en förklaring av de grundläggande uttrycken och begreppen.

Avsnitt II innehåller en beskrivning av förfarandet eller stegen för att sammanställa och behandla en ansökan, och en genomgång av de obligatoriska formulären och handlingarna och information om vad som måste finnas med och hur formulären ska fyllas i.

Avsnitt III innehåller ytterligare material.

Avsnitt V besvarar vanliga frågor om ansökningar om verkställighet.

Om du bara söker en enkel sammanfattning av de förfaranden som ingår – gå till avsnitt IV där det finns en checklista.

I. Översikt

A. När ska man använda den här ansökan?

483. Den här ansökan ska användas när sökanden har ett **avgörande om underhållsskyldighet** som meddelades i den anmodade staten, eller ett avgörande som redan har erkänts i den staten¹⁰⁴ och vill att avgörandet ska verkställas i den staten. Den underhållsberättigade brukar oftast begära verkställighet för att den underhållsskyldige är bosatt i den anmodade staten eller har tillgångar eller inkomster i den staten.
- I ett avgörande om underhållsskyldighet fastställs den underhållsskyldiges skyldighet att betala underhåll. Det får även omfatta en automatisk justering genom indexering och krav på betalning av utestående fordringar på underhåll, retroaktivt underhåll eller ränta samt fastställande av kostnader eller utgifter.*

B. Exempel

484. R och S var gifta i land B. De har två barn. De skilde sig i land B och underhåll till barn fastställdes. S bor nu med barnen i land A. R bor kvar i land B. R slutade att betala underhållsbidrag förra året. S vill att land B ska verkställa avgörandet om underhållsskyldighet. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

¹⁰⁴ Avgörandet kan redan ha erkänts enligt konventionen eller "på grund av lag" i ärendet där avgörandet har verkan i den anmodade staten utan att behöva erkännas.

Hur fungerar det här enligt konventionen?

485. S vänder sig till centralmyndigheten i land A. Centralmyndigheten skickar en ansökan till centralmyndigheten i land B och begär att avgörandet om underhållsskyldighet ska **verkställas** i land B. Centralmyndigheten i land B behandlar ansökan och översänder avgörandet till den behöriga myndigheten för verkställighet. Den behöriga myndigheten ska verkställa avgörandet, och utbetalningarna ska skickas till S.

C. Vem kan ansöka om verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet?

486. Denna ansökan kan göras av en **underhållsberättigad**, inklusive ett offentligt organ som agerar för en underhållsberättigads räkning eller som har betalat ut bidrag i stället för underhållsbidrag.
- En underhållsberättigad är den enskilda person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag. En underhållsberättigad kan vara en förälder eller en make/maka, ett barn, fosterförälder, släkting eller någon annan som tar hand om ett barn. I vissa stater kan denna person kallas underhållsmottagare, fordringsägare eller förmyndare eller vårdnadshavare.*

D. Allmänt – verkställighet, inte erkännande

487. Ansökningar om att en stat ska verkställa sitt eget avgörande, eller ett avgörande som redan har erkänts i den staten, är enklare än ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande. Som vi diskuterar i kapitlen 4 och 5 har svaranden rätt att invända mot en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet genom att åberopa att de grunder för erkännande och verkställighet som anges i artikel 20 saknas, eller för att de förfarandekrav eller andra krav för erkännande och verkställighet av ett avgörande som anges i artikel 22 inte är uppfyllda.
- En centralmyndighet är den offentliga myndighet som utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen.*
488. Svaranden har inte någon liknande rätt när det gäller ett avgörande som redan har meddelats eller erkänts i den anmodade staten. Anledningen är att staten uppmanas att verkställa sitt eget beslut, inte ett utländskt, eller att staten uppmanas att verkställa ett avgörande som redan har erkänts genom förfarandet för erkännande enligt konventionen eller enligt inhemsk lag, eller att den uppmanas att verkställa ett avgörande som inte behöver gå igenom förfarandet för erkännande.

489. Om svaranden har invändningar mot verkställigheten av avgörandet måste dessa göras först efter det att den **behöriga myndigheten** har inlett verkställandet, i enlighet med den verkställande statens inhemska lagstiftning. Det faktum att en ansökan om verkställighet görs enligt konventionen ger inte svaranden/den underhållsskyldige några ytterligare grunder för att bestrida verkställigheten av avgörandet.

*En **behörig myndighet** är den myndighet i en viss stat som har i uppdrag eller befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett program för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen.*

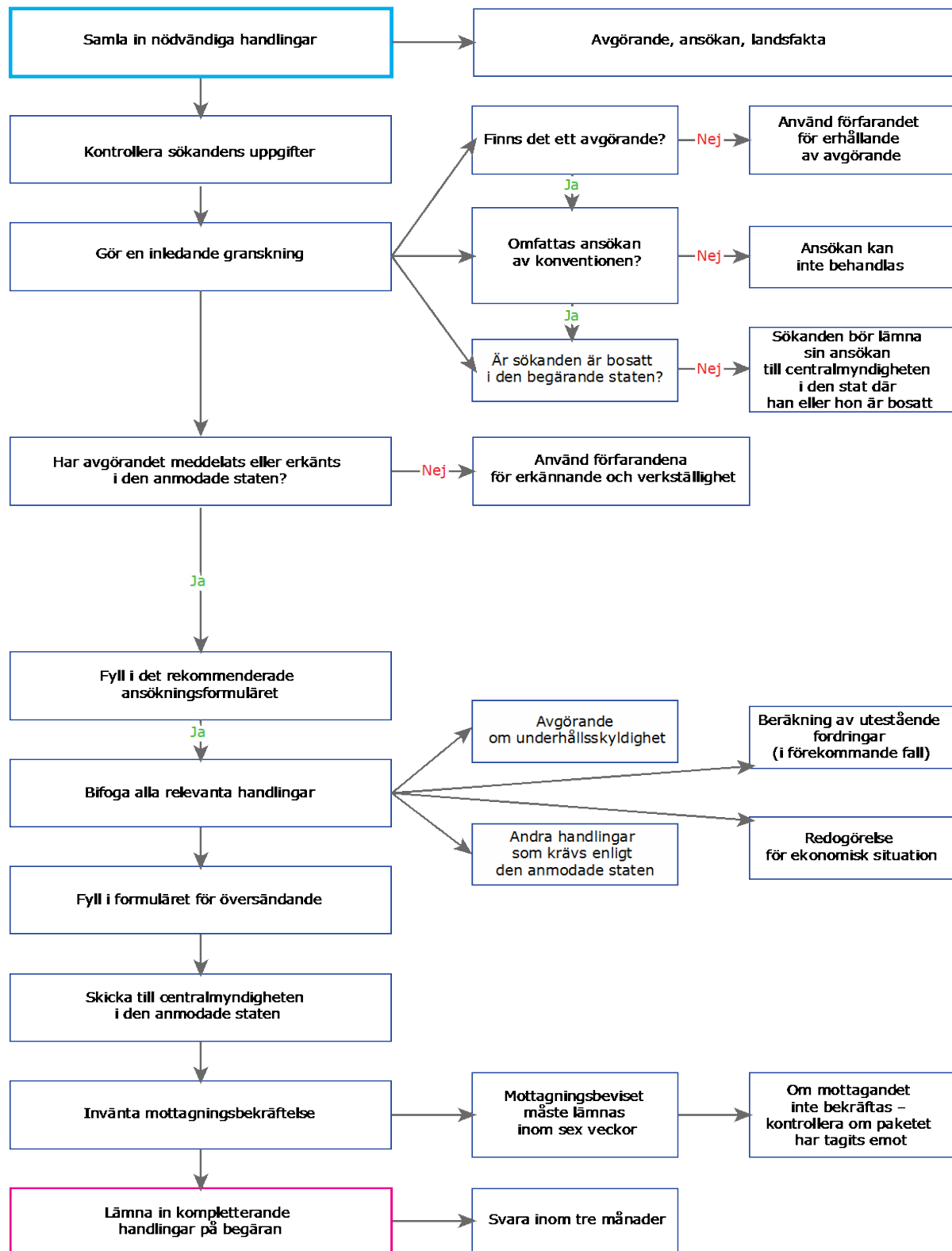
II. Förfarandet för att behandla och slutföra ansökningar

A. Förfaranden

490. Den begärande centralmyndigheten ansvarar för att sammanställa handlingarna, se till att de obligatoriska formulären eller handlingarna finns med, fylla i de formulär som behövs och skicka paketet till centralmyndigheten i den andra fördragsslutande staten. Eftersom det finns skillnader mellan staterna bör du kontrollera landsfakta¹⁰⁵ för den anmodade staten (den stat som du ska skicka ansökan till). Där hittar du uppgifter om eventuella särskilda krav för ansökan och handlingarna.
491. I diagrammet på nästa sida ser du en sammanfattning av förfarandena.

¹⁰⁵ De flesta fördragsslutande stater kommer att fylla i landsfakta och lämna in till Haagkonferensen för internationell privaträtts permanenta byrå. Du hittar landsfakta på Haagkonferensens webbplats på < www.hcch.net > under "Child Support/Maintenance Section". En fördragsslutande stat som inte fyller i landsfakta måste ändå lämna de uppgifter som krävs enligt artikel 57, vilket bör innefatta den här informationen.

UTGÅENDE ANSÖKNINGAR OM VERKSTÄLLIGHET AV ETT AVGÖRANDE SOM MEDDELATS ELLER ERKÄNTS I DEN ANMODADE STATEN

Figur 18: Förfaranden för en utgående ansökan om verkställighet

B. Göra en utgående ansökan om verkställighet

492. Varje steg nedan motsvarar de förfaranden som anges i tabellen ovan (Figur 18).

1. Kontrollera den sökandes uppgifter och andra handlingar

493. Kontrollera landsfakta för den anmodade staten och de uppgifter som har lämnats av den sökande. Om sökanden inte fyller i det rekommenderade ansökningsformuläret måste han eller hon lämna tillräcklig information så att centralmyndighetens företrädare kan färdigställa dokumentet.

2. Pröva om ansökan är lämplig

494. Sökanden måste ha ett avgörande som kan verkställas i den anmodade staten.

- Om sökanden ännu inte har ett avgörande om underhållsskyldighet bör det göras en ansökan om erhållande av ett avgörande (se kapitel 8).
- Omfattas ansökan och avgörandet av konventionens tillämpningsområde? Se kapitel 3. Om svaret är nej, kan ansökan inte behandlas.
- Sökanden måste vara bosatt i den **begärande staten** för att göra ansökan. Om sökanden är bosatt i en annan fördragsslutande stat bör han eller hon göra sin ansökan via centralmyndigheten i den staten.
- Om svaranden inte är bosatt eller har tillgångar eller inkomster i en fördragsslutande stat kan sökanden inte använda konventionens förfaranden för att få avgörandet verkställt.

*Den **begärande staten** är den fördragsslutande stat som inleder en ansökan och som gör framställningen för en sökande som är bosatt i den staten. Den **anmodade staten** är den fördragsslutande stat som som uppmanas att behandla ansökan.*

3. Fastställ var avgörandet meddelades eller erkändes

495. Om avgörandet meddelades i den stat som du ska skicka ansökan till (den anmodade staten) kan dessa förfaranden användas.

496. Om avgörandet meddelades i en annan stat¹⁰⁶ måste det ha erkänts i den anmodade staten. Om avgörandet inte har erkänts bör det göras en ansökan om erkännande och verkställighet (se kapitel 4).

4. Fyll i ansökningsformuläret

497. Du bör använda det rekommenderade formuläret (Ansökan om verkställighet av ett avgörande som har meddelats eller erkänts i den anmodade staten). På så sätt kan du vara säker på att alla uppgifter som krävs som ett minimum kommer med i varje ansökan.

498. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.

¹⁰⁶ Tänk på att avgörandet inte måste ha meddelats i en fördragsslutande stat så länge det har erkänts i den anmodade staten. Se förklarande rapport, punkt 243.

5. Fyll i eventuella ytterligare handlingar

499. Till skillnad från en ansökan om erkännande och verkställighet finns det inga särskilda ytterligare handlingar som måste lämnas till den anmodade staten tillsammans med ansökan om verkställighet. Däremot är det i många fall bra att lämna in följande handlingar eftersom de kommer att hjälpa den anmodade staten med verkställighetsförfarandet.

a) Redogörelse för ekonomisk situation

500. Denna handling kommer att hjälpa den anmodade staten att lokalisera svaranden för verkställighet och att verkställa avgörandet.
501. Det rekommenderade formuläret är ett enkelt sätt att sammanställa de nödvändiga uppgifterna om den underhållsskyldiges ekonomiska situation och dennes tillgångar. Den här informationen kommer att hjälpa den anmodade staten att verkställa avgörandet.
- Anmärkning: Eftersom ansökan gäller verkställighet är det inte nödvändigt att fylla i uppgifterna om den underhållsberättigades omständigheter.*
502. Uppgifterna om den underhållsskyldige får fyllas i av den underhållsberättigade/sökande eftersom sökanden ofta har tillgång till de uppgifter som behövs. Om den underhållsberättigade/sökanden fyller i uppgifterna måste dock namnet på den företrädare för centralmyndigheten som ansvarar för översändandet av ansökan anges på formuläret.
503. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.

b) Dokument med en beräkning av utestående fordringar

504. Inom ramen för en ansökan om verkställighet får en sökande begära verkställighet av utestående fordringar på underhållsbidrag som har tillkommit sedan avgörandet meddelades. En fullständig beräkning bör lämnas, som visar de belopp som ska betalas enligt avgörandet, de belopp som (eventuellt) har betalats in samt saldot.
505. Det är viktigt att detta dokument är så fullständigt och korrekt som möjligt eftersom svaranden får bestrida verkställigheten på grund av att fordringarna inte är korrekta.

***Bra lösning:** Om en indrivningsmyndighet för underhåll till barn har deltagit i beräkningen och indrivningen av utestående underhållsfordringar måste du se till att bifoga ett intyg från den myndigheten eftersom den kommer att ha korrekta och fullständiga uppgifter.*

c) Det fullständiga avgörandet

506. Det kan underlätta för den behöriga myndigheten i den anmodade staten om en kopia av avgörandet om underhållsskyldighet ingår i paketet. Kopian behöver inte vara bestyrkt – det räcker med en vanlig kopia av avgörandet från det rättsliga eller administrativa organ som meddelade avgörandet. Beroende på praxis hos den behöriga verkställande myndigheten kan det skynda på verkställighetsförfarandet att bifoga en kopia av avgörandet, eftersom den behöriga myndigheten i den anmodade staten då slipper begära en kopia från den rättsliga eller administrativa myndighet som meddelade eller erkände avgörandet.

d) Andra kompletterande uppgifter

507. I vissa fall kan det vara lämpligt att bifoga andra uppgifter. Det beror på omständigheterna eller den berörda ansökan.

Bra lösning: *Underhållsskyldighetens varaktighet avgörs av lagen i ursprungsstaten (där avgörandet meddelades). Landsfakta för ursprungsstaten kommer att innehålla information om vad som krävs för att fastställa en fortsatt rätt till underhåll till barn. Denna information bör lämnas tillsammans med framställningen om verkställighet.*

508. Om sökanden är ett offentligt organ kan det ha betalat ut bidrag i stället för underhållsbidrag. I vissa fall kan det vara lämpligt att lämna dokumentation som styrker utbetalningen av bidrag, till exempel när det offentliga organet vill hävda en oberoende rätt till en andel av de utestående underhållsfordringarna.
509. När det föreskrivs i avgörandet att den fortsatta verkställigheten av underhåll till barn är beroende av att barnet är inskrivet vid en skola, kan det också underlätta verkställigheten om denna information lämnas tillsammans med ansökan om verkställighet. Detta kan minska eventuella fördröjningar om den underhållsskyldige bestrider verkställighet på denna grund.
510. Landsfakta ska också visa om det är lämpligt med ytterligare dokumentation under vissa omständigheter.

6. Fyll i formulär för översändande

511. Formuläret för översändande är obligatoriskt. Det är ett standardiserat verktyg för att skicka ansökningar mellan centralmyndigheter. Det innehåller en förteckning över de obligatoriska handlingar och uppgifter som ingår i paketet och visar den anmodade centralmyndigheten vilken ansökan som görs.
512. Läs mer om hur du fyller i formuläret för översändande i kapitel 15.

7. Skicka till anmodad stat

513. När paketet med handlingar är komplett kan det skickas till centralmyndigheten i den anmodade staten.
514. I de flesta fall kommer materialet att skickas med vanlig post, om inte den anmodade staten har angett att den kommer att ta emot handlingarna elektroniskt.

8. Invänta mottagningsbekaftelse

515. Den anmodade staten ska bekräfta mottagandet inom sex veckor. Det är centralmyndigheten som ska göra detta med hjälp av det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaftelse. Då kommer den anmodade centralmyndigheten också att ge dig information om var du kan ställa följdfrågor – tillsammans med kontaktuppgifter för den personen eller enheten i den staten.

9. Lämna in kompletterande handlingar på begäran

516. Mottagningsbekaäftelsen kan innehålla en begäran om kompletterande handlingar eller upplysningar. Lämna upplysningarna så fort som möjligt. Upplysningarna måste alltid lämnas inom tre månader. Om du tror att det kommer att ta mer än tre månader måste du meddela den andra centralmyndigheten detta eftersom den annars kan komma att avsluta ärendet efter tre månader, om den inte har fått något svar från dig.

***Bra lösning:** Informera den andra centralmyndigheten om du har problem med att få fram de begärda upplysningarna eller handlingarna. Annars kan det hända att centralmyndigheten i den anmodade staten avslutar ärendet på grund av att den inte har fått något svar inom tre månader.*

C. Undantag från generella förfaranden

1. Avgöranden om enbart underhållsskyldighet mellan makar

517. Om inte både den anmodade och den begärande fördragsslutande staten har utvidgat hela tillämpningen av konventionen (kapitlen II och III) till underhåll mellan makar har den begärande centralmyndigheten ingen skyldighet att vara behjälplig med att överföra framställningen om verkställighet för ett avgörande om enbart underhållsskyldighet mellan makar (se kapitel 3). Centralmyndigheten i den anmodade staten kommer inte heller att delta i mottagandet eller behandlingen av framställningen. En direkt framställning om verkställighet av avgörandet måste göras till den behöriga myndigheten som ansvarar för verkställighet i den anmodade staten.
518. Den anmodade staten bestämmer vilka förfaranden som ska användas för den direkta framställningen till den behöriga myndigheten. Det kan finnas information om detta i landsfakta, eller så kanske den behöriga myndigheten har en webbplats med information om kraven för framställningen.
519. Tänk dock på att om underhållsskyldigheten mellan makar ingår i ett avgörande om underhåll till barn, eller i ett separat avgörande men där ansökan gällde eller var kopplad till underhåll till barn¹⁰⁷, kan ansökan om verkställighet göras via centralmyndigheten i alla fall, oavsett om det har gjorts en förklaring eller ej.

2. Avgöranden om andra former av familjeunderhåll

520. Konventionen ska inte tillämpas på avgöranden om andra former av familjeunderhåll, om inte både den anmodade och den begärande fördragsslutande staten har utfärdat förklaringar om att utvidga hela eller en del av konventionen till dessa andra typer av underhåll.

¹⁰⁷ Se förklarande rapport, punkt 47.

III. Ytterligare material

A. *Praktiska råd*

- En auktoriserad företrädare för centralmyndigheten måste fylla i formuläret för översändande och kontrollera eller fylla i det rekommenderade ansökningsformuläret.
- Staterna uppmuntras att använda de rekommenderade formulären. De är utformade så att alla nödvändiga uppgifter kommer med. Det är bara formuläret för översändande som är obligatoriskt och måste användas.
- Det finns en mängd användbar information i landsfakta för den anmodade staten. Där visas vilka förfaranden som ska användas för verkställighet och tidsfristerna för att vidta åtgärder.
- Det finns inget krav på att originalen till några handlingar ska lämnas med i paketet.
- Enligt konventionen räcker det med vanliga kopior av handlingarna, om inte den anmodade staten särskilt har angett att den kräver bestyrkta kopior av ett avgörande. Du kan ta reda på det genom att kontrollera landsfakta.
- I många fall är det god praxis att ta kontakt med den underhållsskyldige så snart som möjligt för att ta reda på om denne kommer att betala underhållsbidraget frivilligt. Att få till stånd frivilliga utbetalningar skyndar ofta på betalningarna till den underhållsberättigade, men vid behov bör verkställighetsåtgärder alltid vidtas utan dröjsmål för att se till att underhållsbidraget betalas. (Se kapitlen 7 och 8.)

B. *Åtföljande formulär*

Formulär för översändande

Ansökan om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten

Formulär för sekretessbelagd information

Redogörelse för ekonomisk situation

C. *Relevanta artiklar i konventionen*

Artikel 10.1 b

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 32

D. *Berörda avsnitt i handboken*

Se kapitel 4 – Behandling av utkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.

Se kapitel 10 – Verkställighet av avgöranden om underhåll.

Se kapitel 13 avsnitt I – Översikt – Framställningar om särskilda åtgärder.

IV. Checklista – utgående ansökan om verkställighet av ett avgörande från den anmodade staten

	Förfarande	Hänvisning till handboken
1	Granska handlingarna.	II.B.1
2	Kontrollera att rätt ansökan har gjorts.	II.B.2
3	Fastställ var avgörandet meddelades.	II.B.3
4	Fyll i ansökningsformuläret.	II.B.4
5	Sammanställ ytterligare handlingar.	II.B.5
6	Fyll i formulär för översändande.	II.B.6
7	Skicka till anmodad stat.	II.B.7
8	Invänta mottagningsbekräftelse.	II.B.8
9	Lämna in kompletterande handlingar.	II.B.9

V. Vanliga frågor

Vad är det för skillnad mellan en ansökan om verkställighet av ett avgörande som har meddelats eller erkänts i den anmodade staten och en ansökan om erkännande och verkställighet?

521. En ansökan om verkställighet ska användas om avgörandet har meddelats eller tidigare har erkänts i den anmodade staten, så att det inte behöver erkännas innan det verkställs. Det har redan verkan och är verkställbart i den staten. Till skillnad från en framställning om erkännande och verkställighet, gäller framställningen inte erkännande och verkställighet av ett utländskt avgörande utan handlar enbart om att den anmodade staten ska verkställa sitt eget avgörande eller ett avgörande som den redan har erkänt.

Varför ska konventionen användas om ansökan gäller att en stat ska verkställa sitt eget avgörande?

522. I vissa stater kan tillgången till den behöriga verkställande myndigheten (till exempel organet för underhåll till barn) vara begränsad till invånare i den staten. Centralmyndigheterna i den anmodade och den begärande staten kan också vara behjälpliga med överföringen av utbetalningar om detta behövs och de kan göra detta. Om det slutligen behövs rättsligt bistånd i den anmodade staten för att inleda verkställighetsförfarandet kommer sökanden att erbjudas detta kostnadsfritt om ansökan görs inom ramen för konventionen.

Går det att göra en ansökan till centralmyndigheten om verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet mellan makar?

523. Bara om ansökan också gäller ett avgörande om underhåll till barn (se kapitel 3). Om avgörandet enbart gäller underhållsskyldighet mellan makar måste du göra en direkt framställning om verkställighet till den behöriga myndigheten i den anmodade staten, om inte både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av kapitlen II och III i konventionen till underhållsskyldighet mellan makar.

Kapitel 7

Behandla inkommande ansökningar om verkställighet av avgöranden som meddelats eller erkänts i den anmodade staten

Så här är kapitlet uppbyggt:

I det här kapitlet går vi igenom ansökningar om verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet.

Avsnitt I innehåller en översikt över ansökan – när den ska användas, vem som kan göra ansökan och en förklaring av de grundläggande uttrycken och begreppen.

Avsnitt II innehåller en beskrivning av förfarandet eller stegen för att granska det inkommande materialet och behandla en ansökan.

Avsnitt III innehåller hänvisningar och ytterligare material för ansökan.

Avsnitt IV innehåller en checklista för dig som vill få en enkel överblick över förfarandet.

Avsnitt V innehåller några av de vanligaste frågorna om den här ansökan.

I. Översikt – inkommande ansökningar om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten

A. När ska man använda den här ansökan?

524. Det här är den enklaste av alla ansökningar enligt konventionen. Ansökan innehåller en begäran om att den behöriga myndigheten i en fördragsslutande stat ska verkställa sitt eget avgörande eller ett utländskt avgörande som den redan har erkänt¹⁰⁸, samt bistå i överföringen av utbetalningar till en underhållsberättigad som är bosatt utanför den staten. Den underhållsberättigade begär verkställighet av avgörandet för att den underhållsskyldige är bosatt i den anmodade staten eller har tillgångar eller inkomster i den staten.

525. Förfarandet är mycket okomplicerat eftersom avgörandet inte behöver erkännas innan det kan verkställas. Anledningen är att avgörandet antingen är ett inhemskt avgörande som meddelades i den stat där verkställigheten ska ske, eller är ett utländskt avgörande som redan har erkänts i den **anmodade staten**.

*Den **begärande staten** är den fördragsslutande stat som inleder en ansökan och som gör framställningen för en sökande som är bosatt i den staten. Den **anmodade staten** är den fördragsslutande stat som som uppmanas att behandla ansökan.*

526. Den här ansökan görs enligt artikel 10.1 b i konventionen.

¹⁰⁸ Erkännandet kan ha gjorts inom ramen för konventionen, eller så kan avgörandet erkännas "enligt lag" i fall där vissa typer av utländska avgöranden erkänns automatiskt.

B. Exempel

527. T har ett avgörande om underhållsskyldighet från land A. Hon bor nu i land B. Den underhållsskyldige bor fortfarande i land A. T vill att land A ska börja verkställa avgörandet om underhållsskyldighet och skicka utbetalningarna till henne. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.
528. I enlighet med konventionen kommer T be centralmyndigheten i land B att överföra en **ansökan om verkställighet av avgörandet** till land A. Centralmyndigheten i land A tar emot ansökan, kontrollerar att den är fullständig, hänskjuter avgörandet till den behöriga verkställande myndigheten för verkställande och är behjälplig med överföringen av utbetalningarna till T.

C. Viktig skillnad – ansökningar om verkställighet av en stats eget avgörande

529. En ansökan om verkställighet av ett avgörande som har meddelats eller erkänts i den anmodade staten är enklare än en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande som har meddelats någon annanstans. Som vi diskuterar i kapitlen 4 och 5 har svaranden rätt att invända mot en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet genom att åberopa att de grunder för erkännande eller erkännande och verkställighet som anges i artikel 20 saknas, eller för att de förfarandekrav eller andra krav för erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande som anges i artikel 22 inte är uppfyllda.
- Centralmyndigheten är den offentliga myndighet som har utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen.*
530. Svaranden har inte någon liknande rätt när det gäller ett avgörande som redan har meddelats eller erkänts i den anmodade staten. Anledningen är att staten antingen uppmanas att verkställa sitt eget beslut, inte ett utländskt beslut, eller för att den uppmanas att verkställa ett avgörande som redan har konstaterats vara verkställbart, genom förfarandet för erkännande eller erkännande och verkställighet. Därför behöver en **behörig myndighet** inte pröva om avgörandet ska erkännas eller verkställas.
- En behörig myndighet är den myndighet i en viss stat som har i uppdrag eller befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett program för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen.*
531. Om svaranden har invändningar mot verkställigheten av avgörandet måste dessa göras först efter det att den behöriga myndigheten har inlett verkställandet, i enlighet med den verkställande statens inhemska lagstiftning. Det faktum att en ansökan om verkställighet görs enligt konventionen ger inte svaranden/den underhållsskyldige några ytterligare grunder för att bestrida verkställigheten av avgörandet.
532. Förfarandet för att behandla inkommande ansökningar om verkställighet är alltså mycket okomplicerat för den anmodade centralmyndigheten. Paketet med handlingar granskas för att kontrollera att det är komplett, och ansökan hänskjuts till en behörig myndighet för verkställande. Den behöriga myndigheten ska sedan vidta de åtgärder som är tillåtna enligt den inhemska lagen för att verkställa avgörandet. Dessa förfaranden beskrivs närmare i nästa avsnitt.

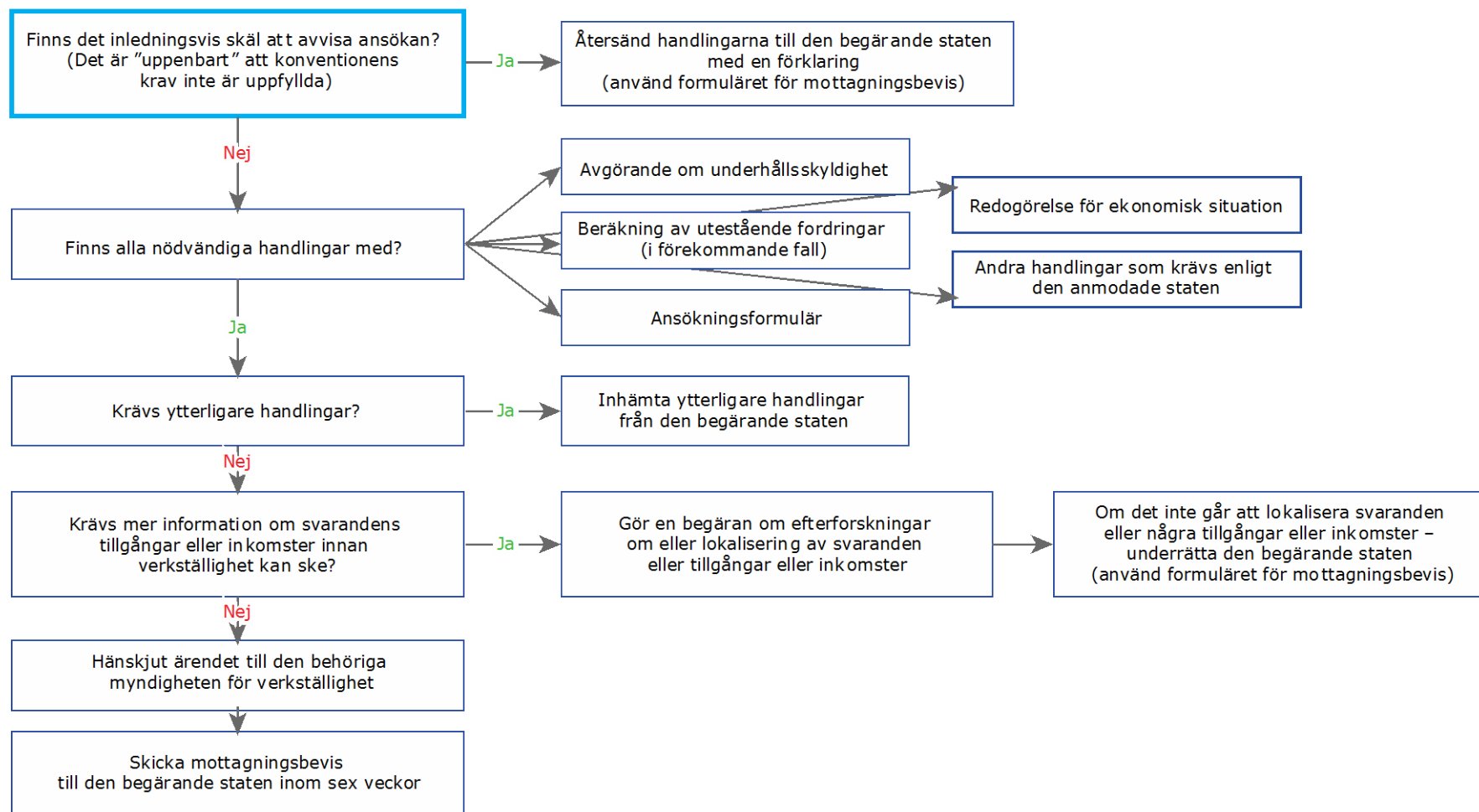
*Vill du ha en kort sammanfattning av de steg som används i det här kapitlet? Gå till **checklistan** i slutet av det här kapitlet.*

II. Behandling av ansökningar om verkställighet

A. *Flödesschema*

533. När en ansökan om verkställighet av ett avgörande tas emot från en annan centralmyndighet bör det göras en kontroll av att paketet är komplett, en inledande bedömning av om ansökan kan behandlas och mottagandet av paketet bekräftas, tillsammans med en begäran om kompletterande handlingar vid behov. Därefter kan paketet skickas till den lämpliga myndigheten för verkställighet.

INKOMMANDE ANSÖKNINGAR OM VERKSTÄLLIGHET AV ETT AVGÖRANDE SOM MEDDELATS ELLER ERKÄNTS I DEN ANMODADE STATEN

Figur 19: Flödesschema – översikt över förfarandet för ansökan om verkställighet

B. Granskning av inkommande handlingar

1. Kontrollera att handlingarna är fullständiga

534. När handlingarna tas emot från centralmyndigheten i den begärande staten bör de granskas snabbt så att det går att begära in eventuella kompletterande handlingar utan dröjsmål.
535. I vissa stater fylls det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaftelse i direkt när ansökan tas emot. I andra stater gör man den inledande granskningen först. I vilket fall som helst måste formuläret för mottagningsbekaftelse fyllas i och skickas till den begärande staten inom sex veckor efter det att ansökan har tagits emot.
536. Det inkommande paketet bör innehålla följande:

✓	Formulär för översändande.
✓	Ansökningsformulär
Vid behov	Avgörandet
✓	Redogörelse för ekonomisk situation
Vid behov	Dokument med en beräkning av utestående fordringar
Vid behov	Bevis på bidrag som har betalats ut av ett offentligt organ
Vid behov	Översatta kopior av handlingar

Figur 20: Förteckning över formulär och handlingar

a) Formulär som ska ingå i ansökan

1) Formulär för översändande

537. Alla ansökningar enligt konventionen måste åtföljas av ett formulär för översändande. Detta formulär är obligatoriskt. I formuläret för översändande identifieras parterna och typen av ansökan. Där anges också vilka handlingar som bifogas ansökan.

2) Ansökningsformulär

538. I de flesta fall kommer det rekommenderade ansökningsformuläret att användas.

3) Avgörandet

539. I de flesta fall kommer sökanden att ha bifogat en vanlig kopia av avgörandet. Det kommer att göra det lättare för den behöriga verkställande myndigheten att lokalisera avgörandet och inhämta ytterligare kopior eller bestyrkta kopior om det behövs för verkställandet.

4) Redogörelse för ekonomisk situation

540. Eftersom detta är en ansökan om verkställighet kommer ett formulär för redogörelse för ekonomisk situation att ingå, med de uppgifter om svarandens lokalisering och ekonomiska situation som sökanden känner till. Formuläret innehåller viktig information för verkställigheten av avgörandet.

541. Om sökanden har använt det rekommenderade formuläret ska den del som gäller den underhållsberättigade inte fyllas i, eftersom den informationen inte är obligatorisk i en ansökan om verkställighet.

5) Dokument med en beräkning av utestående fordringar

542. Om det finns obetalt underhållsbidrag inom ramen för avgörandet om underhållsskyldighet (utestående fordringar) och sökanden vill att de ska verkställas bör det finnas ett dokument bifogat med en beskrivning av hur dessa fordringar har beräknats.

b) Ytterligare formulär

Bevis på bidrag – offentligt organ

543. Om sökanden är ett offentligt organ kan det ha betalat ut bidrag i stället för underhållsbidrag. I vissa fall kan det vara lämpligt att lämna dokumentation som styrker utbetalningen av bidrag, till exempel när det offentliga organet vill hävda en oberoende rätt till en andel av de utestående underhållsfordringarna.

c) Begär ytterligare handlingar

544. Ansökan bör inte avslås för att den verkar ofullständig och det krävs ytterligare handlingar. I stället bör det göras en begäran av kompletterande handlingar genom det obligatoriska formuläret (se nedan).
545. Om det görs en begäran av ytterligare handlingar har den begärande staten **tre månader** på sig att tillhandahålla handlingarna. Om de begärda handlingarna inte lämnas inom tre månader bör den begärande staten kontaktas. Om de begärda handlingarna inte tillhandahålls inom tre månader och ansökan inte kan behandlas vidare, får centralmyndigheten i den anmodade staten avsluta ärendet. Detta går också att göra med det obligatoriska formuläret för mottagningsbekräftelse.

2. Är det "uppenbart" att konventionens krav inte uppfylls?

546. Enligt konventionen får en centralmyndighet vägra att behandla en ansökan om det är "uppenbart att kraven i denna konvention inte är uppfyllda" (artikel 12.8). Omständigheterna när detta kan vara fallet är ganska begränsade¹⁰⁹, och centralmyndigheten får själv välja om den ska ta hänsyn till detta krav.
547. Centralmyndigheten kan till exempel tidigare ha avvisat en ansökan mellan samma parter. Om ansökan inte åtföljs av några nya bevis har centralmyndigheten rätt att avvisa ansökan igen på den grunden. På liknande sätt skulle en ansökan kunna avvisas om det framgår tydligt vid en granskning av handlingarna att avgörandet inte alls gällde underhållsskyldighet.
548. Om behandling av ansökan vägras på denna begränsade grund bör den begärande centralmyndigheten informeras med det obligatoriska formulär för mottagningsbekräftelse som vi diskuterar nedan.

¹⁰⁹ Förklarande rapport, punkt 345.

3. Måste efterforskningar efter svaranden slutföras?

549. I vissa begränsade fall kan en centralmyndighet vilja göra efterforskningar för att lokalisera svaranden innan verkställighet inleds, särskilt när lagen i den verkställande staten kräver underrättelse före verkställigheten, eller om sökanden inte är säker på att den underhållsskyldige bor i den anmodade staten eller har tillgångar eller inkomster i den staten.
550. Vid eventuella efterforskningar väntas centralmyndigheten eller en behörig myndighet som agerar på dess vägnar kontrollera eventuella databaser och källor till offentlig information som den har tillgång till, inom de gränser som fastställs i den inhemska lagstiftningen i fråga om tillgång till personuppgifter.
551. Om svaranden eller svarandens tillgångar eller inkomster inte går att lokalisera i den anmodade staten ska den begärande centralmyndigheten informeras. Om den begärande staten inte kan lämna några kompletterande uppgifter för att underlätta lokaliseringen av svaranden kan verkställigheten inte göras.

4. Mottagningsbekaäftelse

552. Enligt konventionen måste centralmyndigheten i den anmodade staten bekräfta mottagandet av en inkommande ansökan inom **sex veckor** från det att ansökan tas emot. Detta ska göras med det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaäftelse. Det kan göras antingen direkt när handlingarna tas emot, eller efter att de har granskats, förutsatt att tidsfristen hålls.

5. Inled verkställighetsförfarande

553. Nu kan paketet hänskjutas till den behöriga myndighet som ansvarar för verkställande av avgöranden om underhållsskyldighet i din stat.

III. Ytterligare material

A. Praktiska råd

- I vissa stater försöker man få till stånd en frivillig efterlevnad innan eller samtidigt som verkställighetsförfarandet inleds. Att skapa ett långsiktigt stabilt betalningsflöde till den underhållsberättigade så effektivt som möjligt är målet för alla ansökningar om underhållsskyldighet.
- Det är alltid viktigt att tänka på att alla ansökningar bör hanteras snabbt och effektivt, och onödiga dröjsmål bör undvikas.
- Formuläret för statusrapport kan användas när som helst under ansökan, antingen samtidigt som den inledande bekräftelsen eller när som helst efter det. Den är ett användbart verktyg för att informera sökanden och den begärande centralmyndigheten om händelseutvecklingen i ärendet.

B. Åtföljande formulär

Ansökan om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten

Formulär för mottagningsbekaäftelse enligt artikel 12.3.

Formulär för statusrapport – artikel 12.4 (ansökan om verkställighet).

C. Relevanta artiklar

Artikel 10.1 b

Artikel 12

Artikel 32

Artikel 34

D. Berörda avsnitt i handboken

Se kapitel 4 – Behandling av utkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.

Se kapitel 10 – Verktällighet av avgöranden om underhåll.

IV. Checklista – inkommande framställningar om verkställighet

	Förfarande	Hänvisning till handboken
1	Ta emot handlingar från begärande centralmyndighet.	II.B
2	Kontrollera att handlingarna är fullständiga.	II.B.1
3	Är det "uppenbart" att konventionens krav inte uppfylls?	II.B.2
4	Skicka mottagningsbekräftelse till den begärande centralmyndigheten.	II.B.4
5	Skicka till behörig myndighet för verkställighet.	II.B.5

V. Vanliga frågor

Varför behöver ett avgörande från den anmodade staten inte erkännas?

554. Det behövs inget erkännande eftersom staten antingen uppmanas att verkställa sitt eget beslut, inte ett utländskt beslut, eller för att den uppmanas att verkställa ett avgörande som redan har erkänts.

Varför ska konventionen användas om framställningen gäller att en stat ska verkställa sitt eget avgörande?

555. I vissa stater kan tillgången till den behöriga verkställande myndigheten (till exempel organet för underhåll till barn) vara begränsad till invånare i den staten. Centralmyndigheterna i den anmodade och den begärande staten kan också vara behjälpliga med överföringen av utbetalningar om detta behövs och de kan göra detta. Om det slutligen behövs rättsligt bistånd i den anmodade staten för att inleda verkställighetsförfarandet kommer sökanden att erbjudas detta kostnadsfritt om ansökan görs inom det tillämpningsområde för konventionen som gäller mellan de båda fördragsslutande staterna.

Kapitel 8

Utgående ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet

Så här är kapitlet uppbyggt:

I det här kapitlet går vi igenom ansökningar om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet.

Avsnitt I innehåller en översikt över ansökan – när den ska användas, vem som kan göra ansökan och en förklaring av de grundläggande uttrycken och begreppen.

Avsnitt II innehåller en beskrivning av förfarandet eller stegen för att fylla i och överföra ansökan samt de handlingar som bör ingå.

Avsnitt III innehåller hänvisningar och ytterligare material för ansökan.

Avsnitt IV innehåller en checklista för dig som vill få en enkel överblick över förfarandet.

Avsnitt V innehåller några av de vanligaste frågorna om den här ansökan.

I. Översikt

A. När ska man använda den här ansökan?

556. En ansökan om **erhållande** av ett avgörande om underhållsskyldighet i en annan fördragsslutande stat (anmodad stat) kan göras
- om det inte finns något befintligt avgörande och den underhållsberättigade behöver erhålla ett avgörande, eller
 - om det inte går att erkänna eller verkställa ett avgörande, eller om detta vägras för att det saknas grund för erkännande och verkställighet enligt artikel 20 eller på de grunder som anges i artikel 22 b eller e.¹¹⁰
- Erhållande** är processen för att *erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet om det saknas ett avgörande om underhållsskyldighet eller om det befintliga avgörandet om underhållsskyldighet av någon anledning inte går att erkänna eller verkställa. Erhållande av ett avgörande kan omfatta fastställande av föräldraskap, om detta krävs för att meddela avgörandet om underhållsskyldighet.*
557. En ansökan om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet får innehålla en begäran om fastställande av föräldraskap.
558. Ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet omfattas av artikel 10.1 c och d i konventionen.

¹¹⁰ Om erkännande och verkställighet av ett avgörande inte är möjligt på grund av ett förbehåll enligt artikel 20.2 (det vill säga ett förbehåll om någon av de grunder för behörighet som anges i artikel 20.1 c, e eller f) har sökanden rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd för att erhålla ett nytt avgörande (artiklarna 15 och 20.4). Detta är en situation där sökanden enligt konventionen har rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd för en ansökan om erhållande.

B. Exempel

559. V vill ha underhållsbidrag för sina två barn. Hon var aldrig gift med W, men de var sammanboende under många år i land A. Nu bor hon med barnen i land B. Hon har inget avgörande om underhållsskyldighet och kan inte lämna in en ansökan i land B eftersom den inhemska lagstiftningen i land B inte tillåter en sådan ansökan. W bor kvar i land A. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

Hur fungerar det här enligt konventionen?

560. V får vända sig till centralmyndigheten i land B och begära bistånd. Centralmyndigheten i land B överför en ansökan om **erhållande av avgörande om underhållsskyldighet** till land A. V behöver inte bevisa att W är förälder till barnen innan framställningen skickas eftersom den prövningen kan göras inom ramen för erhållandeförfarandet. Om det krävs ett test av föräldraskap ska centralmyndigheten i land A tillhandahålla det bistånd som krävs.¹¹¹ När avgörandet har meddelats i land A kan det verkställas i land A.

C. Vem kan ansöka om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet?

561. Om det inte finns ett befintligt avgörande om underhållsskyldighet är det bara en underhållsberättigad som får ansöka om erhållande av avgörande. En underhållsskyldig får inte ansöka om erhållande av ett avgörande.
562. Om det krävs ett erhållande av avgörande för att det finns ett befintligt avgörande men det inte har gått att erkänna eller verkställa, eller det har vägrats på grund av ett förbehåll enligt konventionen (artikel 20.2) får en underhållsberättigad eller ett offentligt organ som har betalat ut bidrag i stället för underhållsbidrag lämna in en ansökan om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet. Båda parterna måste vara bosatta i fördragsslutande stater. Tänk på att i det här fallet behövs det inte någon ny ansökan eftersom centralmyndigheten måste gå vidare med att erhålla ett avgörande under dessa omständigheter, om den underhållsskyldige har sin hemvist i den anmodade staten.

*Vill du ha en kort sammanfattning av de förfaranden som används för den här ansökan? Gå till **checklistan** i slutet av det här kapitlet.*

563. Tänk på att för att få göra en ansökan via centralmyndigheten om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet måste sökanden begära underhåll till barn. Framställningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet mellan makar ingår inte i de ansökningar som ska behandlas av en centralmyndighet, om inte både den begärande och den anmodade staten har utfärdat förklaringar om att utvidga kapitlen II och III i konventionen till underhållsskyldighet mellan makar (se kapitel 3). En underhållsberättigad som behöver erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet mellan makar måste göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i den anmodade staten. Framställningar om erhållande av avgörande om andra former av familjeunderhåll omfattas inte heller av dessa förfaranden, om inte båda staterna har utfärdat förklaringar om att utvidga konventionens tillämpning till de typerna av underhållsskyldighet.

¹¹¹ Om båda staterna är parter i 1970 års konvention om bevisupptagning, se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner.

D. Inleda erhållande av avgörande – några saker att tänka på

564. I vissa fall kan sökanden välja att göra en ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet antingen enligt den inhemska lagen i den stat där han eller hon bor, eller enligt konventionen, som en ansökan enligt artikel 10 om erhållande av avgörande i en annan fördragsslutande stat. Sökande som ska välja mellan att gå vidare inom ramen för den inhemska lagen eller inom ramen för konventionen bör tänka på följande:

a) Hur lång tid kan det ta att behandla ansökan om underhåll?

565. Hur lång tid det tar att behandla ansökan inom landet kan bero på statens lagar om delgivning av svarande utomlands och hur snabbt den behöriga myndigheten kan behandla ansökan. Hur lång tid det tar att behandla en ansökan inom ramen för konventionen kommer också att variera beroende på vilka stater som är inblandade och hur lång tid förfarandena tar i varje stat. Du hittar information i landsfakta om hur lång tid en ansökan kan ta i den anmodade staten.

b) Finns det några skillnader i rättslig verkan om ett avgörande meddelas enligt inhemsk lagstiftning eller enligt artikel 10 i konventionen?

566. I vissa situationer kan det hända att ett avgörande om underhållsskyldighet som har meddelats inom ramen för inhemsk lag och som skapar skyldigheter för en svarande utanför staten inte är verkställbart i den stat där svaranden bor. Detta är en komplicerad juridisk fråga, och det kan vara bra om sökanden diskuterar den med en juridisk rådgivare.

c) Vad kostar förfarandet?

567. Om ansökan görs inom ramen för konventionen för att erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet för underhåll till ett barn under 18 år, har sökanden alltid rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd, om inte de faktiska omständigheterna visar att ansökan är uppenbart ogrundad, eller den anmodade staten har valt att använda en behovsprövning på grundval av barnets tillgångar (se kapitel 3). I praktiken innebär detta att en sökande har tillgång till kostnadsfritt rättsligt bistånd i de allra flesta fall. Detta kan vara viktigt att tänka på för en sökande, om det inte går att få samma nivå av rättsligt bistånd i den egna staten för en inhemsk ansökan.

d) Vilket underhållsbidrag kan jag få?

568. Det kan finnas skillnader mellan staterna när det gäller det underhållsbidrag som får beviljas i ett ärende. Sökanden bör ta reda på om det finns några skillnader i beloppet eller varaktigheten för det underhållsbidrag som kan beviljas, när han eller hon bestämmer sig för att gå vidare inom landet eller inom ramen för konventionen. Den här informationen kan finnas i landsfakta för den anmodade staten.

569. Det kan också finnas andra frågor som är specifika för sökandens särskilda omständigheter och som man behöver ta hänsyn till. Det kan vara bra att ta hjälp av en jurist och får juridisk rådgivning innan sökanden väljer hur den ska gå vidare med ansökan.¹¹²

¹¹² Detta kan framför allt vara nödvändigt om den anmodade staten är part i Haagprotokollet om tillämplig lag för underhållsskyldighet.

E. Särskilda omständigheter: ansökningar om erhållande där det krävs nytt avgörande på grund av förbehåll (artikel 20.4)

570. Som vi diskuterar i kapitlen 4 och 5 i den här handboken kan det finnas tillfällen när en anmodad stat vägrar att erkänna eller erkänna och verkställa ett befintligt avgörande för att den har utfärdat ett förbehåll för den grund för erkännande och verkställighet som det avgörandet bygger på. Om avgörandet till exempel meddelades på grund av den underhållsberättigades hemvist i ursprungsstaten och det inte finns någon annan grund för erkännande och verkställighet enligt artikel 20 kan det hända att den anmodade staten inte kan erkänna avgörandet. I så fall kan det behövas ett nytt avgörande.
571. Det finns inget krav på att det måste göras en ny ansökan – en ansökan om erhållande av avgörande – i detta fall, eftersom den anmodade staten måste vidta alla lämpliga åtgärder för att utverka ett nytt avgörande (artikel 20.4) om den underhållsskyldige har sin hemvist i den staten. Rent praktiskt kan det dock krävas ytterligare uppgifter och dokumentation från den underhållsberättigade för det förfarandet, till exempel om kostnaderna för att ta hand om barnet är relevanta för att fastställa underhållsbidragets storlek. Det kan alltså komma en begäran om ytterligare handlingar för den ansökan. Det är viktigt att komma ihåg att ett nytt avgörande som meddelas enligt den här artikeln inte utgör en grund för barnets eller barnens (om de är yngre än 18 år) rätt att begära underhållsbidrag, eftersom det befintliga avgörandet måste godtas som grund för att barnet har rätt till underhållsbidrag i den anmodade staten (artikel 20.5).¹¹³
572. Om denna situation uppstår kan det vara bra att läsa igenom det här kapitlet för att se vilka slags uppgifter som kan behövas i den ansökan, eftersom det är liknande uppgifter som de som krävs för att erhålla ett ursprungligt avgörande.

¹¹³ Förklarande rapport, punkterna 469–471. Observera att begreppet *rätt* i detta sammanhang inte definieras i konventionen. I stället är det den inhemska lagen i den anmodade staten som avgör vad begreppet innebär och också om det krävs ytterligare uppgifter eller belägg för att meddela avgörandet om underhållsskyldighet.

F. Särskilda omständigheter: ansökningar om erhållande där det krävs ett nytt avgörande eftersom erkännande eller erkännande och verkställighet inte är möjligt

573. Det kan också finnas situationer där en sökande har ett avgörande om underhållsskyldighet, men han eller hon vet att svaranden i den anmodade staten kommer att kunna göra en framgångsrik invändning mot ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet. Det kan till exempel bero på att den anmodade staten har utfärdat ett förbehåll, ingen av grunderna för erkännande och verkställighet av avgörandet föreligger, eller för att avgörandet är av en typ som den anmodade staten inte kan verkställa.¹¹⁴ I så fall måste den underhållsberättigade inleda en ansökan om erhållande av ett nytt avgörande i stället för att ansöka om erkännande eller erkännande och verkställighet.¹¹⁵ Sådana ansökningar behandlas på samma sätt som alla andra ansökningar i det här kapitlet. Eftersom det nya avgörandet inte fastställs på grund av en vägran att erkänna eller erkänna och verkställa det befintliga avgörandet ska antagandet om rätten att lägga fram ansökan enligt artikel 20.5 som diskuteras ovan inte gälla.

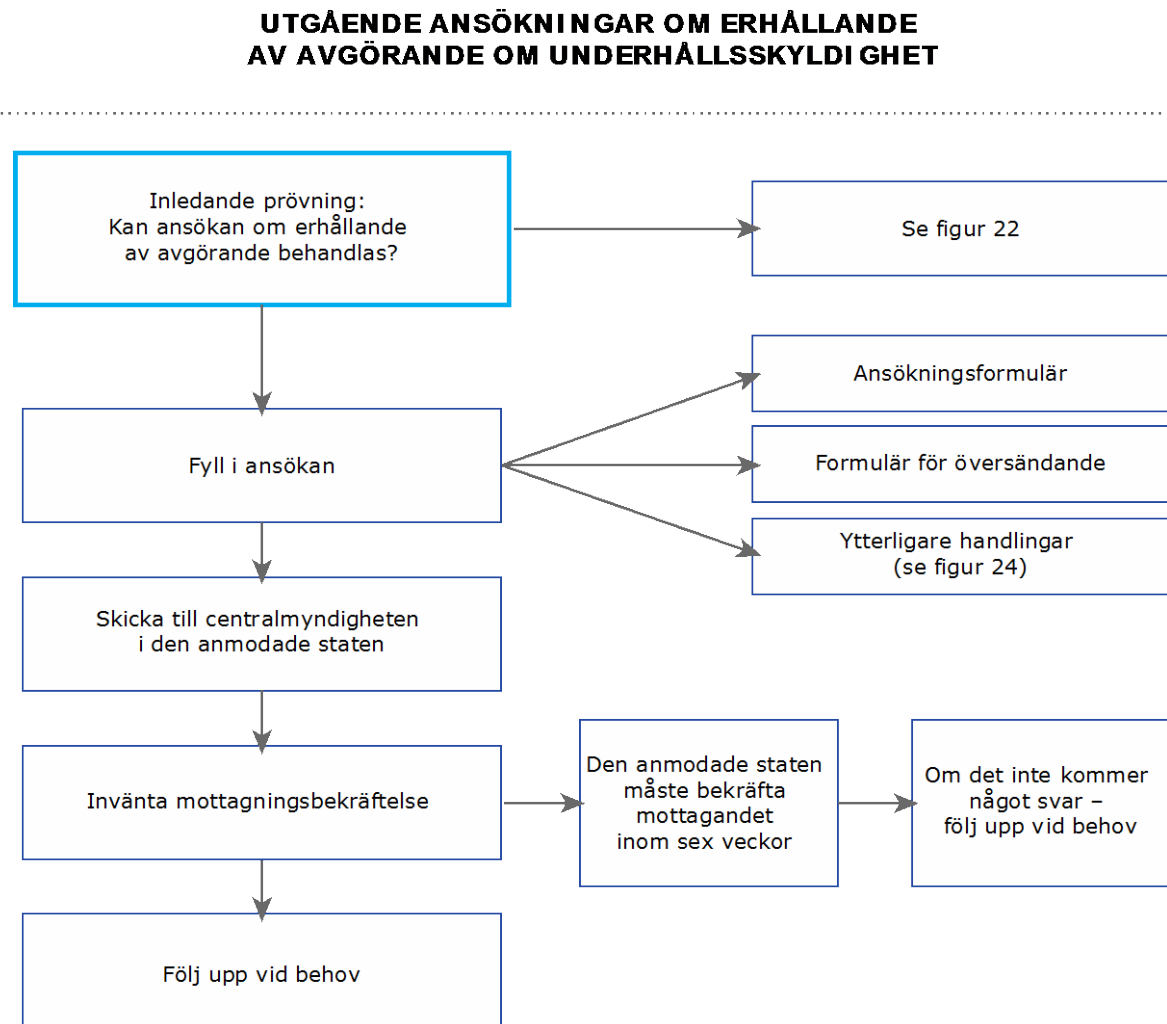
¹¹⁴ Avgörandet kan till exempel föreskriva underhållsbidrag som en procentandel av lön, och detta betraktas som alltför vagt för att vara verkställbart enligt den anmodade staten. Se förklarande rapport, punkt 255.

¹¹⁵ Se förklarande rapport, punkt 255. Om det när ansökan ska skickas är känt att den anmodade staten kan ha vissa svårigheter med att behandla en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet kan det vara mer effektivt att skicka både en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet och en ansökan om erhållande.

II. Förfaranden för att fylla i och överföra ansökan

A. Översikt

574. I diagrammet nedan beskrivs de viktigaste stegen för att behandla den utgående ansökan.

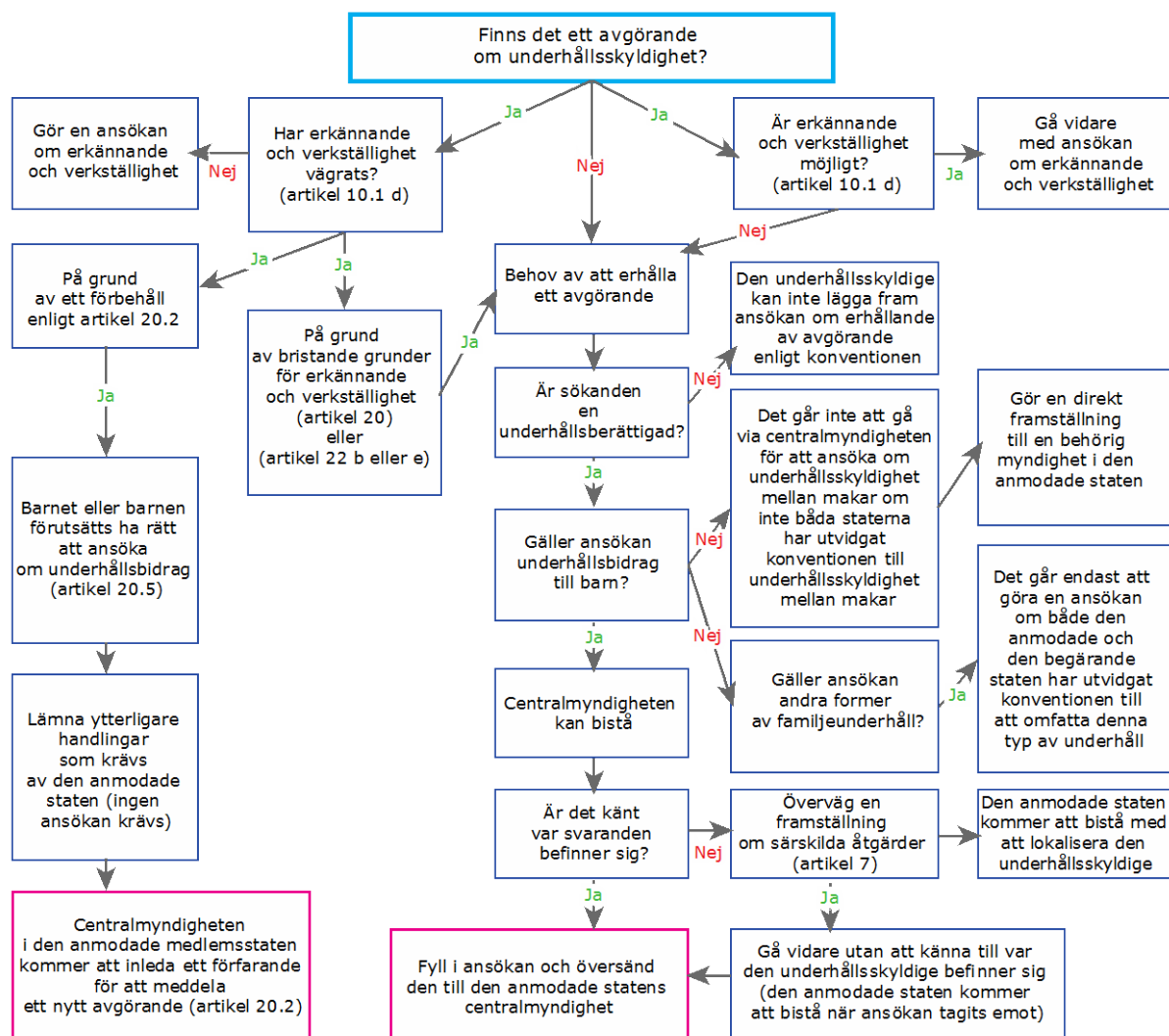

Figur 21: Översikt – förfarande för ansökan om erhållande

B. Inledande åtgärder

575. Nästa flödesschema visar de inledande åtgärder som du bör vidta för att se till att ansökan om erhållande är korrekt och bör behandlas. Detta är ett obligatoriskt steg, eftersom centralmyndigheten är skyldig att se till att ansökan omfattas av konventionen.

ANSÖKNINGAR OM ERHÅLLANDE AV ETT AVGÖRANDE: INLEDANDE PRÖVNING

Figur 22: Inledande steg i ansökningsförfarandet

1. Förfaranden – inledande granskning

Anmärkning: Frågorna i det här avsnittet följer flödesschemat ovan.

a) Fråga 1: Har sökanden ett avgörande om underhållsskyldighet?

576. Om sökanden redan har ett avgörande om underhållsskyldighet och det går att erkänna och verkställa avgörandet bör det användas en ansökan om erkännande och verkställighet av avgörandet (se kapitel 4).
577. Om sökanden har ett avgörande om underhållsskyldighet, men erkännande och verkställighet av det befintliga avgörandet om underhållsskyldighet inte är möjligt, måste det göras en ansökan om erhållande av ett nytt avgörande enligt artikel 10.1 d. Den underhållsberättigade kan till exempel ha ett avgörande av en typ som inte går att verkställa, till exempel för att underhållsbeloppet är fastställt till en procentandel av lönen och den anmodade staten anser att detta är för vagt för att kunna verkställas.¹¹⁶
578. Om sökanden har ett avgörande, men erkännande eller verkställighet av det avgörandet har vägrats till följd av ett förbehåll enligt artikel 20.2, måste det utverkas ett nytt avgörande. Som påpekas ovan behöver det dock inte göras en ny ansökan (ansökan om erkännande och verkställighet kommer att behandlas som om den vore en ansökan om erhållande), och barnet eller barnen förutsätts ha grund för att göra en ansökan om underhållsbidrag.¹¹⁷ Centralmyndigheten i den begärande staten ska alltså vara behjälplig med att ta fram och översända eventuella kompletterande handlingar som krävs för ansökan om erhållande.
- En underhållsberättigad är den enskilda person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag. En underhållsberättigad kan vara en förälder eller en make/maka, ett barn, fosterförälder, släkting eller någon annan som tar hand om ett barn. I vissa stater kan denna person kallas underhållsmottagare, fordringsägare eller förmyndare eller vårdnadshavare.*
579. Om sökanden har ett avgörande, men erkännande och verkställighet har vägrats för att de grunder för erkännande och verkställighet som anges i artikel 20 inte föreligger, eller för att det finns grund för vägran enligt artikel 22 b eller e, får den underhållsberättigade ansöka om ett nytt avgörande i den anmodade staten enligt artikel 10.1 d. Antagandet om grund för barnets eller barnens rätt enligt artikel 20.5 ska dock inte tillämpas i det här fallet.

b) Fråga 2: Är den sökande underhållsberättigad?

580. Artikel 10 i konventionen innebär att det endast är underhållsberättigade som kan ansöka om erhållande av ett avgörande (det vill säga de personer som har rätt till underhållsbidrag för sin försörjning eller för sina barns försörjning). En underhållsskyldig kan inte använda konventionens förfaranden för att erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet. Ett offentligt organ får endast ansöka om erhållande om det har agerat för en person som har underhållsfordringar, eller har

¹¹⁶ Se förklarande rapport, punkterna 255 och 256.

¹¹⁷ Se förklarande rapport, punkterna 469–471. Observera att betydelsen av begreppet *rätt* i detta sammanhang inte definieras i konventionen. I stället är det den inhemska lagen i den anmodade staten som avgör definitionen av begreppet och också vilka ytterligare uppgifter eller belägg som krävs för att meddela avgörandet om underhållsskyldighet.

betalat ut bidrag i stället för underhållsbidrag. Dessutom får ett offentligt organ bara ansöka om erhållande av ett avgörande för att ett befintligt avgörande inte går att erkänna och verkställa på grund av ett förbehåll enligt artikel 20.¹¹⁸

c) Fråga 3: Vilken typ av underhåll ansöker den sökande om?

581. För att få göra en ansökan via centralmyndigheten om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet måste sökanden begära underhåll till barn. Framställningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet mellan makar ingår inte i de ansökningar som ska behandlas av en centralmyndighet, om inte både den begärande och den anmodade staten har utfärdat förklaringar om att utvidga kapitlen II och III i konventionen till underhållsskyldighet mellan makar (se kapitel 3). En underhållsberättigad som behöver erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet mellan makar måste göra en direkt framställning om ett avgörande till den behöriga myndigheten i den anmodade staten.
582. Framställningar om erhållande av avgörande om andra former av familjeunderhåll omfattas inte heller av dessa förfaranden, om inte båda staterna har utfärdat förklaringar om att utvidga konventionens tillämpning till dessa typer av underhållsskyldighet.

d) Fråga 4: Känner sökanden till svarandens hemadress?

583. Sökanden måste inte känna till exakt var svaranden befinner sig för att göra en ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet. Den anmodade staten kommer vid behov att göra efterforskningar, eller ge en annan myndighet i uppdrag att göra efterforskningar, med hjälp av offentliga och andra tillgängliga källor för att lokalisera svaranden för att kunna behandla ansökan.
584. I vissa fall kan sökanden dock vilja kontrollera att svaranden befinner sig i den anmodade staten innan ansökan om erhållande inleds. Om det till exempel finns tvivel på att den underhållsskyldige verkligen är bosatt i den anmodade staten kan det vara mer effektivt att först göra en framställning om bekräftelse av var svaranden befinner sig, så att centralmyndigheten vet om den ska skicka ansökan till den staten. I så fall kan man göra en framställning om särskilda åtgärder först och helt enkelt be centralmyndigheten i den anmodade staten att bekräfta svarandens lokalisering i den staten (se kapitel 13). När det har bekräftats var den underhållsskyldige befinner sig kan ansökan skickas till den stat där den underhållsskyldige är bosatt.

e) Avsluta de inledande förfarandena

585. När de frågor som beskrivs ovan är besvarade, kan ansökan behandlas vidare. I nästa avsnitt diskuterar vi de handlingar och förfaranden som krävs för att sammanställa ärendet och överföra ansökan till den anmodade staten.

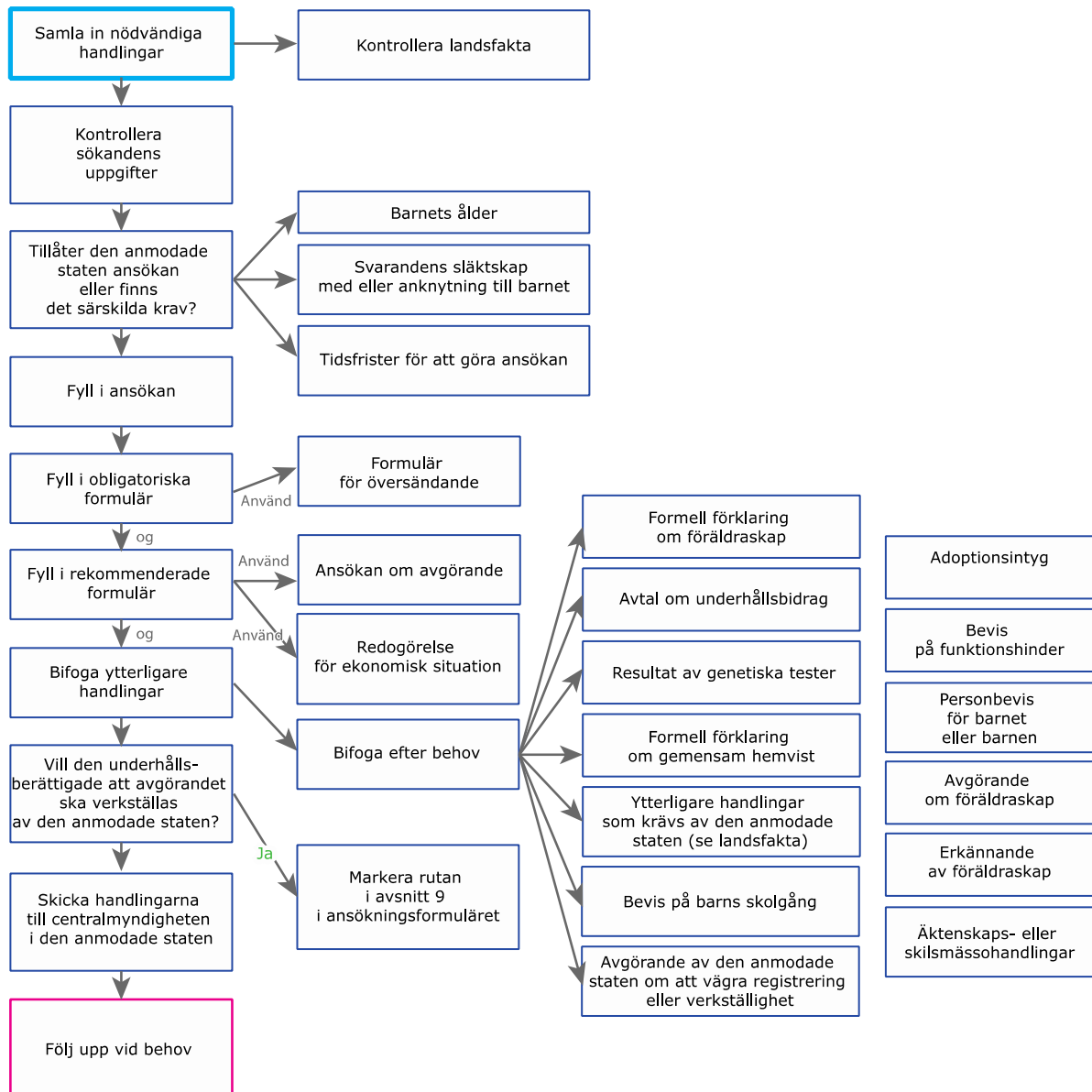
C. Sammanställa paketet med handlingar i en utgående ansökan om erhållande

1. Flödesschema

586. Flödesschemat på nästa sida illustrerar de förfaranden som krävs för att förbereda och överföra ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet.

¹¹⁸ Se förklarande rapport, punkterna 586 och 590.

UPPRÄTTA EN ANSÖKAN OM ERHÅLLANDE AV AVGÖRANDE OM UNDERHÅLLSSKYLDIGHET

Figur 23: Förbereda ansökan om erhållande

2. Förbereda ansökan

Anmärkning: Stegen nedan följer schemat Figur 23.

a) Samla in nödvändiga handlingar

587. För att sammanställa de handlingar som krävs för ansökan om erhållande måste du ha tillgång till landsfakta för den anmodade staten (som du ska skicka ansökan till) och alla handlingar från sökanden. Handlingarna kan omfatta det rekommenderade ansökningsformulär som den sökande redan har fyllt i, beroende på era interna förfaranden.
588. Kontrollera landsfakta. För ansökan om erhållande bör du undersöka om den anmodade staten har några särskilda begränsningar som kan påverka möjligheten att behandla ansökan. Ansökan kommer att avgöras enligt lagstiftningen i den anmodade staten.¹¹⁹ De vanligaste begränsningarna gäller barnets ålder (om barnet är 18 år eller äldre) och tidsgränser för att göra en ansökan om föräldraskapet måste bekräftas (till exempel inom ett visst antal år efter barnets födelse).
589. I landsfakta anges också om staten har några specifika krav på handlingar eller bevis som måste uppfyllas. Det kan till exempel krävas bestyrka kopior på sjukhusjournaler eller personbevis, eller bevis på föräldrarnas äktenskap. Vilka andra handlingar som krävs kan variera beroende på omständigheterna i varje fall (till exempel om ett barn är eller snart ska bli myndigt).
590. I tabellen nedan anger vi de handlingar som oftast brukar krävas. Om någon av dessa handlingar verkar vara nödvändiga men inte finns med ska du begära in dem från sökanden.

Personbevis eller motsvarande	Bifoga ett personbevis för varje barn som ansökan om underhåll gäller. Andra liknande dokument kan vara dopbevis eller medborgarskapsintyg – om det inte finns något personbevis tillgängligt. Det är viktigt att dokumentet styrker barnets namn och födelsedatum.
Den underhållsskyldige erkänner föräldraskap	Detta kan ske i form av en förklaring som gjordes när barnet föddes (i ett sjukhusformulär) eller i en senare förklaring. Detta brukar oftast inte krävas om barnet föddes inom föräldrarnas äktenskap.
Formell förklaring med bevis för föräldraskap	Om det inte finns något dokumenterat erkännande av faderskap bör sökanden lämna en formell förklaring med en beskrivning av omständigheterna kring barnets föräldrar, och den underhållsskyldiges förhållande till barnet när det föddes och därefter.
Behörig myndighets avgörande av föräldraskap	I vissa fall har en behörig myndighet redan fastställt föräldraskap utan att göra något avgörande om underhåll. Detta avgörande bör bifogas.

¹¹⁹ Detta kan omfatta protokollet om tillämplig lag för underhållsskyldighet om den anmodade parten är en part i det.

Resultat av genetiska tester	Om det har utförts genetiska tester som bekräftar föräldraskapet för barnet ska resultatet av testerna bifogas.
Adoptionsintyg	Bifoga adoptionsintyg om det barn som anspråket på underhållsbidrag gäller har adopterats av den underhållsskyldige.
Äktenskapsbevis eller bevis på liknande förhållande samt datum för skilsmässa eller separation	Bifoga detta om parterna var gifta eller hade ett liknande förhållande. Denna information kommer också att användas för att fastställa om barnet föddes inom ett äktenskap eller liknande förhållande mellan den underhållsberättigade och den underhållsskyldige.
Formell förklaring med bevis om parternas gemensamma boende	Detta är inte relevant i de flesta fall men kan till exempel bli aktuellt om parterna tillfälligt har bott någon annanstans för att arbeta, men alltid har haft ett gemensamt hushåll i en viss stat.
Avtal om underhållsbidrag mellan parterna	Om parterna tidigare har kommit överens om underhållsbidrag, till exempel inom ramen för en medlingslösning av en vårdnadstvist, bör detta avtal bifogas.
Inskrivningsintyg från gymnasie- eller högskola	Detta behövs när underhåll begärs för ett äldre barn, särskilt ett barn över myndighetsåldern, eftersom inskrivning vid en skola kan avgöra rätten till underhållsbidrag.
Bevis på funktionshinder	Om underhållsbidrag söks för ett äldre barn eller ett barn över myndighetsåldern och rätten till underhåll baseras på barnets funktionshinder, måste denna information bifogas.
Redogörelse för ekonomisk situation	Detta formulär ska fyllas i så fullständigt som möjligt. Det innehåller särskilda uppgifter för erhållande och verkställighet av avgörandet. Det beskriver situationen för både den underhållsberättigade och den underhållsskyldige.
Redogörelse för utestående fordringar eller betalningshistorik	Om det finns utestående fordringar på obetalt underhållsbidrag, eller om det ställs anspråk på retroaktivt underhållsbidrag, bör det bifogas uppgifter om betalningar.
Andra bevis som krävs enligt den anmodade staten	Titta i landsfakta för den anmodade staten för att se om ytterligare handlingar måste bifogas.
Avgörande av den anmodade staten om att vägra registrering eller verkställighet	Om erkännande av ett befintligt avgörande har vägrats (till exempel på grund av ett förbehåll enligt konventionen) ska en kopia av avgörandet om att vägra erkännande bifogas.

Figur 24: Tabell över handlingar – ansökan om erhållande av avgörande

b) Sammanställ ansökningspaketet

591. Ansökningspaketet omfattar det obligatoriska formuläret (formulär för översändande), det rekommenderade ansökningsformuläret (om din stat har beslutat att de ska användas) och ytterligare handlingar.
592. I kapitel 15 hittar du instruktioner om hur du ska fylla i formuläret för översändande och det rekommenderade formuläret för ansökan om erhållande av avgörande.

c) **Begär verkställighet av avgörandet**

593. Om den underhållsberättigade vill att avgörandet om underhållsskyldighet ska verkställas av den anmodade staten när det har meddelats ska du markera den rutan på ansökningsformuläret. Det behövs inget ytterligare formulär och inga ytterligare handlingar för detta.

3. Överföra ansökan

594. När centralmyndigheten har sammanställt de nödvändiga handlingarna kan ansökan överföras till centralmyndigheten i den anmodade staten.
595. Det kan du göra genom vanlig post, men om den anmodade staten går med på detta går det också bra att använda elektronisk överföring, så länge den metoden ger tillräckligt skydd för de personuppgifter och den sekretessbelagda information som finns i ansökan.

4. Uppföljning och fortlöpande kommunikation med den anmodade staten

596. Centralmyndigheten i den anmodade staten måste bekräfta mottagandet av ansökan inom sex veckor genom det obligatoriska formuläret för mottagningsbekräftelse. Mottagningsbekräftelsen ska också innehålla uppgifter om namnet på den person eller enhet som behandlar ansökan så att eventuella efterföljande frågor kan ställas direkt till den personen eller enheten.
597. Centralmyndigheten i den anmodade staten ska lämna en statusrapport inom tre månader efter att den har bekräftat mottagandet av ansökan.
598. Om den anmodade staten behöver ytterligare information eller handlingar ska den underrätta centralmyndigheten i den begärande staten som i så fall ska hantera begäran utan dröjsmål. Om centralmyndigheten i den anmodade staten inte får något svar eller några kompletterande handlingar inom tre månader får den (men måste inte) avsluta ärendet. Om du har svårt att få fram de kompletterande handlingarna ska du informera den anmodade staten och meddela att det behövs mer tid.

III. Ytterligare material

A. Praktiska råd

- Ta hänsyn till om det avgörande som ska erhållas också kommer att behöva verkställas i den anmodade staten. I så fall ska detta anges i ansökningsformuläret (se kapitel 15), och du bör se till att lämna med så mycket information som möjligt för att underlätta verkställigheten. Den informationen ska lämnas i formuläret för redogörelse för ekonomisk situation.
- Informera sökanden om hur lång tid det kan ta att slutföra erhållandeförfarandet. Den här informationen ska finnas i landsfakta för den anmodade staten.
- Om det kan komma att krävas tester av föräldraskap bör du uppmana sökanden att meddela alla ändringar i hennes kontaktuppgifter under den tid som ansökan behandlas, så att hon kan kontaktas för eventuella tester.
- Om sökanden och svaranden når en uppgörelse om underhållsskyldighet eller om man av någon annan anledning beslutar att inte gå vidare med ansökan ska du utan dröjsmål meddela centralmyndigheten i den anmodade staten så att den kan avsluta sina förfaranden.

B. Åtföljande formulär

Ansökan om erhållande av ett avgörande
Formulär för översändande
Redogörelse för ekonomisk situation

C. Relevanta artiklar i konventionen

Artikel 10
Artikel 12
Artikel 20
Artikel 22

D. Berörda avsnitt i handboken

Se kapitel 3 del 2 – Frågor som är gemensamma för alla ansökningar enligt konventionen och för framställningar om särskilda åtgärder.
Se kapitel 4 – Behandling av utkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.
Se kapitel 10 – Verkställighet av avgöranden om underhåll.
Se kapitel 13 avsnitt I – Översikt – Framställningar om särskilda åtgärder.
Se kapitel 15 avsnitt II – Instruktioner om hur man fyller i det rekommenderade formuläret.

IV. Checklista – utgående ansökningar om erhållande

	Förfarande	Hänvisning till handboken
1	Inledande granskning: Bör ansökan gälla erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet?	II.B
i)	Sökanden har inte redan något avgörande om underhållsskyldighet, eller avgörandet kan inte verkställas.	II.B.1 a
ii)	Sökanden är underhållsberättigad och är bosatt i en fördragsslutande stat.	II.B.1 b
iii)	Sökanden begär underhåll till barn.	II.B.1 c
iv)	Sökanden känner till var svaranden befinner sig.	II.B.1 d
2	Sammanställ ansökningspaketet.	II.C
i)	Obligatoriskt ansökningsformulär (formulär för översändande).	Kapitel 3
ii)	Rekommenderat formulär (ansökan om erhållande av ett avgörande).	Kapitel 15
iii)	Ytterligare handlingar.	II.C.2 a
3	Skicka till anmodad stat.	II.C.3
4	Följ upp vid behov.	II.C.4

V. Vanliga frågor

Kan den underhållsberättigade begära ett avgörande om underhållsskyldighet om hon inte vet var den underhållsskyldige/svaranden är bosatt?

599. Ja. Den underhållsberättigade bör lämna så många uppgifter som möjligt om svaranden i ansökningsformuläret. Den anmodade staten kommer att använda den informationen för att göra efterforskningar med hjälp av de databaser och källor som centralmyndigheten eller en behörig myndighet i den anmodade staten har tillgång till. Ofta kommer centralmyndigheten att ha tillgång till resurser som inte finns tillgängliga för allmänheten för att lokalisera svaranden. När svaranden är lokaliserad kommer centralmyndigheten att behandla ansökan om erhållande.

Vad händer när avgörandet om underhållsskyldighet har meddelats?

600. Avgörandet om underhållsskyldighet kommer att hänskjutas för verkställighet till den lämpliga myndigheten i den stat där svaranden är bosatt eller har tillgångar eller inkomster, om den underhållsberättigade har begärt att avgörandet ska verkställas. Det är viktigt att markera rätt ruta i ansökningsformuläret för att ange att den underhållsberättigade också ansöker om verkställighet av avgörandet, eftersom detta garanterar att avgörandet verkställs utan dröjsmål.

Vad händer om den underhållsskyldige hävdar att han inte är far till barnen?

601. Det är lagen i den stat där ansökan behandlas som avgör om den underhållsskyldige har rätt att bestrida föräldraskapet för barnet. Om det krävs ett test av föräldraskap för att avgöra föräldraskapet för barnet eller barnen ska den begäran göras via centralmyndigheterna, och sökanden kommer att kontaktas med information om hur testet ska gå till.

Kan sökanden få ett nytt avgörande om han eller hon vill höja beloppet för underhållsbidraget?

602. Sökanden behöver inte ansöka om att få ett nytt avgörande.¹²⁰ Han eller hon kan begära en ändring av det befintliga avgörandet med hjälp av de förfaranden som anges i kapitel 12.

Hur lång tid tar det innan avgörandet om underhållsskyldighet meddelas?

603. Det beror på vart ansökan skickas och vad som händer när svaranden har underrättats. Alla fördragsslutande stater har kommit överens om att behandla ansökningar så snabbt som möjligt. Centralmyndigheten i den anmodade staten ska skicka en statusrapport tre månader efter det att den har bekräftat mottagandet av ansökan och ange vilka åtgärder som har vidtagits och vilka åtgärder som väntar närmast.

Hur kan en sökande ta reda på vad som har hänt med ansökan?

604. Om sökanden har frågor bör han eller hon kontakta sin egen centralmyndighet för att få veta vad som har hänt med ansökan. Sökande bör inte kontakta centralmyndigheten i den andra staten direkt, om inte den centralmyndigheten har gått med på att lämna information direkt till sökande. Enligt konventionen ska centralmyndigheten i den anmodade staten bekräfta mottagandet av ansökan inom sex veckor och lämna en statusrapport inom tre månader efter dagen för bekräftelsen av mottagandet av ansökan.

¹²⁰

I vissa fall kan den anmodade staten inte ändra ett avgörande utan endast meddela ett nytt avgörande. I så fall kommer ansökan dock att behandlas på samma sätt som en ansökan om ändring, och förfarandena i kapitel 12 bör användas.

Kan sökanden få ett avgörande om underhållsskyldighet även om hon inte varit gift med barnens far?

605. Ja. Konventionen omfattar underhåll till alla barn oavsett föräldrarnas äktenskapsstatus. I vissa fall måste dock föräldraskapet fastställas innan avgörandet om underhållsskyldighet kan meddelas.

Sökanden är orolig för sin säkerhet om svaranden får reda på var hon bor. Hur påverkar detta begäran om ett avgörande om underhållsskyldighet?

606. Sökanden måste informera centralmyndigheten om sin oro. Centralmyndigheten ska ange på formulären att det finns risker med att lämna ut personuppgifter. I så fall ska sökandens adress och andra personuppgifter lämnas på ett sekretessbelagt formulär för uppgifter, och svaranden ska inte få tillgång till någon av sökandens personuppgifter. Syftet med formuläret för sekretessbelagd information är att se till att sökandens adress inte lämnas ut. Se kapitel 3.

Sökanden har varit separerad från den underhållsskyldige i fem år. Kan sökanden få retroaktivt underhållsbidrag från den underhållsskyldige för de åren?

607. Detta beror i de flesta fall på lagen i den anmodade staten.¹²¹ I vissa stater beviljas underhållsbidrag för tiden före ett avgörande (så kallat retroaktivt underhållsbidrag) endast under särskilda omständigheter. I de staterna ska underhållsbidrag endast betalas ut från och med den dag då ansökan inleddes, eller från ett senare datum, beroende på lagen och förfarandena i den anmodade staten. Landsfakta kommer att innehålla uppgifter om huruvida det finns begränsningar för att bevilja retroaktivt underhållsbidrag i den anmodade staten.

Vem ska stå för kostnaderna för ett eventuellt test av föräldraskap som krävs inom ramen för en ansökan om erhållande?

608. Kostnaderna för att göra ett test av föräldraskap ingår i de kostnadsfria tjänster som måste erbjudas en sökande i ett ärende som gäller underhåll till barn. Det går alltså inte att kräva att sökanden ska betala för test av föräldraskap.¹²² Detta innebär dock inte nödvändigtvis att det är centralmyndigheten i den anmodade staten som ska ansvara för kostnaderna, eftersom den anmodade staten kan kräva att den underhållsskyldige ska stå för kostnaderna för testet, som ett villkor för att göra testet. Detta fastställs i den anmodade statens lagar och förfaranden.

609. I kapitel 3 hittar du en uttömmande förklaring av rätten till kostnadsfritt tekniskt bistånd.

Måste sökanden anlita en jurist för att få ett avgörande om underhållsskyldighet för sina barn?

610. Nej. Så länge ansökan gäller avgörande om underhållsskyldighet för ett barn som är under 18 år (och i vissa fall upp till 21 år) ska centralmyndigheten i den begärande staten eller i den anmodade staten ge sökanden det rättsliga bistånd som behövs (se kapitel 3).

¹²¹ Detta kan omfatta Haagprotokollet om tillämplig lag för underhållsskyldighet om den anmodade parten är en part i det.

¹²² Se förklarande rapport, punkterna 391 och 392. En stat får utfärda en förklaring om att den kommer att använda en behovsprövning på grundval av barnets tillgångar, och om barnet inte godkänns i den prövningen kan sökanden bli skyldig att stå för kostnaderna. Se kapitel 3 i den här handboken.

Går det att göra en framställning via centralmyndigheten om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet mellan makar?

611. En centralmyndighet är inte skyldig att hjälpa till med att erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet mellan makar. Sökanden måste göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i den andra staten om att erhålla ett avgörande, om inte både den begärande och den anmodade staten har gått med på att utvidga kapitlen II och III i konventionen till ärenden som gäller avgöranden om underhållsskyldighet mellan makar. Landsfakta ska innehålla information om det har gjorts en sådan utvidgning.

Hur stort kommer underhållsbidraget att bli?

612. Metoden för att beräkna beloppet för det underhållsbidrag som ska betalas är olika i varje stat. Frågan om vilken lag som ska tillämpas är juridiskt komplicerad och går utöver vad som kan behandlas i den här handboken. De flesta stater har webbplatser där du kan ta reda på hur underhållets storlek beräknas i den staten. Landsfakta för den anmodade staten kommer också att innehålla uppgifter om hur underhållets storlek avgörs.

Kapitel 9

Inkommande ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet

Så här är kapitlet uppbyggt:

I det här kapitlet går vi igenom ansökningar om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet.

Avsnitt I innehåller en översikt över ansökan – vem som kan göra ansökan och när den ska användas.

Avsnitt II innehåller en beskrivning av förfarandet eller stegen för att granska det inkommande materialet och behandla en ansökan.

Avsnitt III innehåller hänvisningar och ytterligare material för ansökan.

Avsnitt IV innehåller en checklista för dig som vill få en enkel överblick över förfarandet.

Avsnitt V innehåller några av de vanligaste frågorna om den här ansökan.

I. Översikt

A. När ska man använda den här ansökan?

613. En ansökan om **erhållande** av ett avgörande om underhållsskyldighet i en fördragsslutande stat kommer att tas emot i någon av följande situationer:
- Om det inte finns något befintligt avgörande om underhållsskyldighet och den underhållsberättigade behöver erhålla ett avgörande.
 - om det inte går att erkänna eller verkställa ett avgörande, eller om detta vägras för att det saknas grund för erkännande och verkställighet enligt artikel 20 eller på de grunder som anges i artikel 22 b eller e.
- Erhållande** är processen för att erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet om det saknas ett avgörande om underhållsskyldighet eller om det befintliga avgörandet om underhållsskyldighet av någon anledning inte går att erkänna eller verkställa. Erhållande av ett avgörande kan omfatta fastställande av föräldraskap, om detta krävs för att meddela avgörandet om underhållsskyldighet.
614. En ansökan om avgörande om underhållsskyldighet får innehålla en begäran om fastställande av föräldraskap.
615. Ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet omfattas av artikel 10.1 c och d i konventionen.

B. Exempel

616. Den underhållsberättigade bor i land A. Hon har två barn. Barnens far har flyttat till land B. Den underhållsberättigade vill få underhållsbidrag för barnen från fadern. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

Hur fungerar det här enligt konventionen?

617. Den underhållsberättigade ska inleda en ansökan om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet. Centralmyndigheten i land A ska överföra ansökan till centralmyndigheten i land B. Fadern kommer att underrättas, och ett avgörande om underhållsskyldighet ska meddelas enligt lagstiftningen i den anmodade staten (land B). Vid behov kommer föräldraskap också att fastställas.

C. Vem kan ansöka om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet?

618. Om det inte finns ett befintligt avgörande om underhållsskyldighet är det bara en **underhållsberättigad** som får ansöka om erhållande av avgörande. Om det finns ett avgörande men detta inte går att erkänna eller verkställa på grund av ett förbehåll enligt konventionen, får ett offentligt organ som agerar för en underhållsberättigads räkning eller som har betalat ut bidrag i stället för underhållsbidrag också ansöka om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet. Den underhållsberättigade måste vara bosatt i en fördragsslutande stat.

*En **underhållsberättigad** är den enskilda person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag. En underhållsberättigad kan vara en förälder eller en make/maka, ett barn, fosterförälder, släkting eller någon annan som tar hand om ett barn. I vissa stater kan denna person kallas underhållsmottagare, fordringsägare eller förmyndare eller vårdnadshavare.*

*Vill du ha en kort sammanfattning av de förfaranden som används för den här ansökan? Gå till **checklistan** i slutet av det här kapitlet.*

D. Erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet när ett befintligt avgörande inte går att erkänna

619. Som vi diskuterar i kapitlen 4 och 5 i den här handboken kan det finnas tillfällen när en anmodad stat vägrar att erkänna och verkställa ett befintligt avgörande för att den har utfärdat ett förbehåll enligt artikel 20.2 för den grund för erkännande och verkställighet som avgörandet bygger på. Om avgörandet till exempel meddelades på grund av den underhållsberättigades hemvist i ursprungsstaten och det inte finns någon annan grund för erkännande och verkställighet av avgörandet enligt artikel 20 får den anmodade staten vägra att erkänna avgörandet. I så fall kan det behövas ett nytt avgörande.
620. Det finns inget krav på att det måste göras en ny ansökan – en ansökan om erhållande av avgörande – i detta fall, eftersom den anmodade staten är skyldig att vidta alla lämpliga åtgärder för att utverka ett nytt avgörande (artikel 20.4), förutsatt att svaranden har sin "hemvist" i den anmodade staten. De förfaranden som beskrivs i det här kapitlet ska sedan användas för att erhålla ett avgörande.
621. Detta kan innebära att det krävs ytterligare uppgifter och dokumentation från den underhållsberättigade, om kostnaderna för att ta hand om barnet är relevanta för att fastställa underhållsbidragets storlek. Den begäran bör göras hos centralmyndigheten i den anmodade staten.

622. Tänk dock på att frågan om grund för barnets eller barnens rätt att göra ansökan om underhållsbidrag inte måste prövas i ansökan om ett nytt avgörande (artikel 20.5).¹²³ Det befintliga avgörandet ska godtas som grund för att barnen har rätt att göra ansökan om underhåll till barn.
623. Det kan också finnas situationer där en sökande har ett avgörande om underhållsskyldighet, men han eller hon vet att svaranden i den anmodade staten kommer att kunna göra en framgångsrik invändning mot ansökan om erkännande och verkställighet. Det kan till exempel bero på att ingen av grunderna för erkännande och verkställighet av avgörandet föreligger, eller för att avgörandet är av en typ som den anmodade staten inte kan verkställa.¹²⁴ I så fall måste den underhållsberättigade inleda en ansökan om erhållande av ett nytt avgörande i stället för att ansöka om erkännande och verkställighet.¹²⁵
624. Dessa ansökningar ska också behandlas på samma sätt som alla andra ansökningar i det här kapitlet. Eftersom det nya avgörandet inte meddelas på grund av en vägran att erkänna och verkställa det befintliga avgörandet till följd av ett förbehåll (artikel 20.4) ska det antagande om rätt att göra ansökan enligt artikel 20.5 som vi diskuterar ovan inte tillämpas. Grunderna för barnens rätt till underhållsbidrag måste prövas inom ramen för ansökan om ett nytt avgörande.

II. Behandla inkommande ansökningar om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet

A. Allmänt

625. I det här avsnittet beskriver vi de allmänna kraven för att behandla en inkommande ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet. Förfarandena skiljer sig åt mycket mellan staterna, beroende på de interna lagarna och förfarandena i varje stat. Några stater använder domstolsbaserade eller rättsliga förfaranden för att utverka avgörandet, andra kommer att skicka ansökan till en administrativ myndighet som fattar beslut.
626. I konventionen föreskrivs dock vissa generella steg för alla ansökningar, och ansökningar om erhållande brukar i princip följa samma förfaranden i varje stat. Centralmyndigheten gör en inledande granskning när ansökan tas emot, kompletterande handlingar begärs in vid behov och sedan skickas ansökan till en behörig myndighet i den anmodade staten så att avgörandet kan fastställas.
627. Förfarandena för detta fastställs i den anmodade statens lagar¹²⁶ och förfaranden. När avgörandet är meddelat och om sökanden har begärt verkställighet av avgörandet genom att markera den rutan i ansökningsformuläret, ska avgörandet verkställas av en behörig myndighet i den anmodade staten.
628. I landsfakta för varje stat anges vad en sökande kan vänta sig av erhållandeförfarandet.

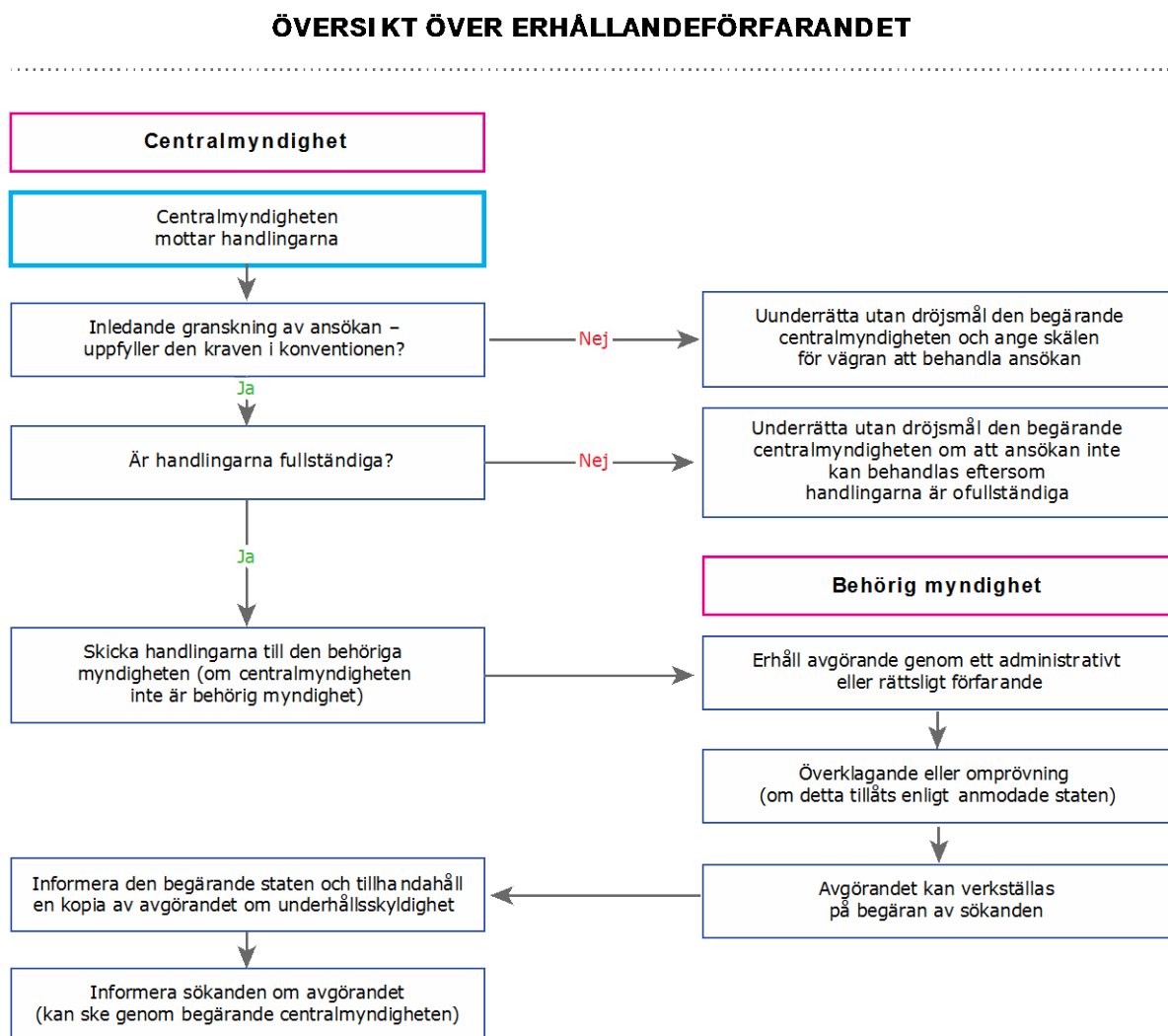
¹²³ Förklarande rapport, punkterna 469–471. Observera att begreppet *rätt* i detta sammanhang inte definieras i konventionen. I stället är det den inhemska lagen i den anmodade staten som avgör vad begreppet innebär och också om det krävs ytterligare uppgifter eller belegg för att meddela avgörandet om underhållsskyldighet.

¹²⁴ Avgörandet kan till exempel föreskriva underhållsbidrag som en procentandel av lön, och detta betraktas som alltför vagt för att vara verkställbart enligt den anmodade staten. Se förklarande rapport, punkt 255. Se samma som ovan.

¹²⁶ Detta kan omfatta Haagprotokollet om tillämplig lag för underhållsskyldighet om den anmodade parten är en part i det.

B. Flödesschema

629. I flödesschemat nedan finns en översikt över erhållandeförfarandet.

Figur 25: Översikt över erhållandeförfarandet

C. Steg i erhållandeförfarandet

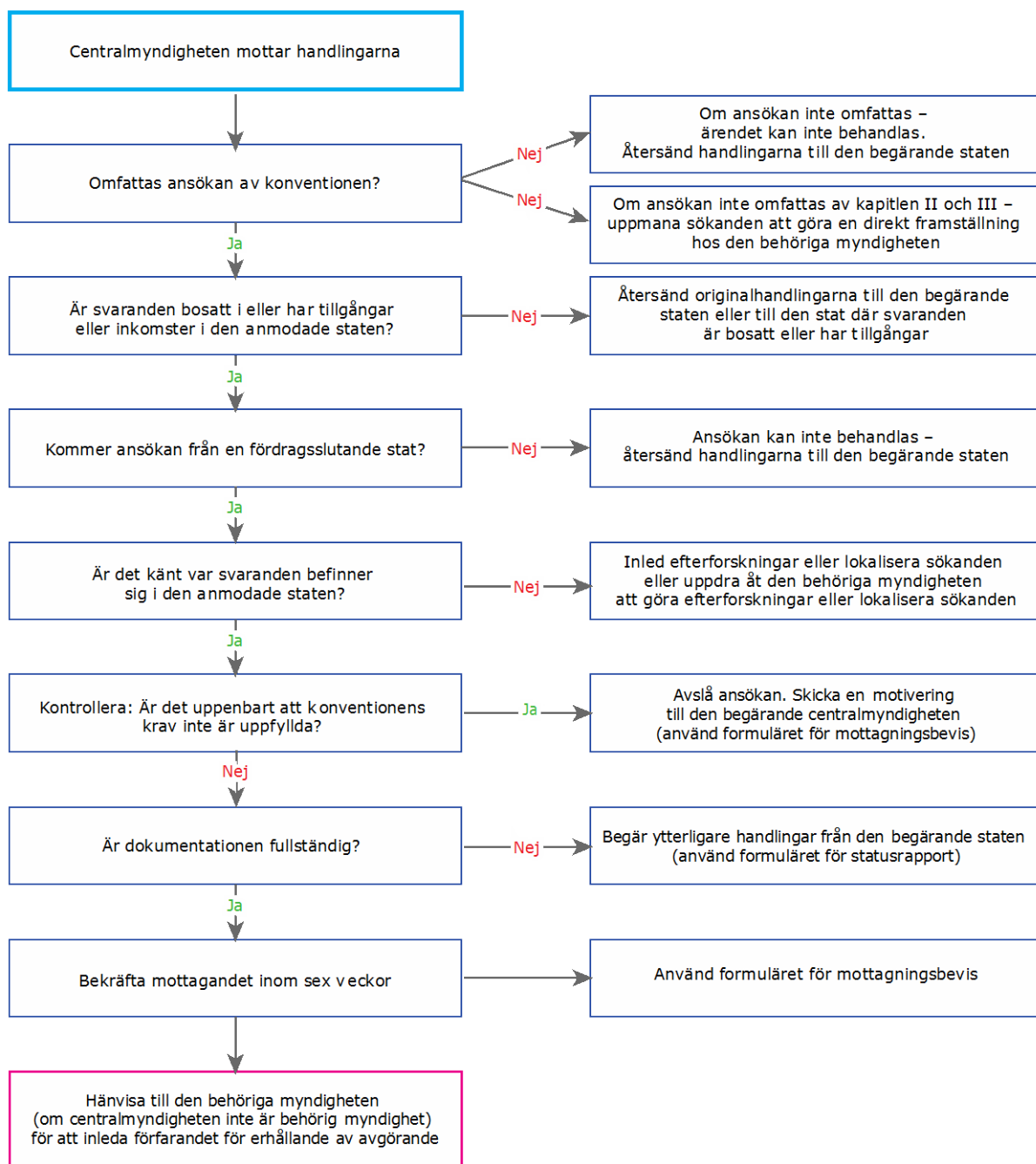
1. Inledande prövning av centralmyndigheten

630. Syftet med den inledande prövningen av centralmyndigheten i den **anmodade staten** är att se till att ansökan görs på rätt grunder, att dokumentationen är fullständig och att ansökan går att behandla. Vid behov kan det behöva göras efterforskningar för att lokalisera den underhållsskyldige/svaranden, särskilt om det finns tvivel på om denne är bosatt i den anmodade staten eller har tillgångar eller inkomster i den staten.

*Den **begärande staten** är den fördragsslutande stat som inleder en ansökan och som gör framställningen för en sökande som är bosatt i den staten. Den **anmodade staten** är den fördragsslutande stat som uppmanas att behandla ansökan.*

631. Dessa inledande steg illustreras i schemat nedan.

ÅTGÄRDER SOM CENTRALMYNDIGHETEN VIDTAR NÄR ANSÖKAN OM ERHÅLLANDE AV AVGÖRANDE TAS EMOT

Figur 26: Inledande prövning: ansökan om erhållande

a) Konventionens krav är inte uppfyllda

632. Enligt artikel 12 i konventionen får en anmodad centralmyndighet vägra att behandla en ansökan om det är "uppenbart" att konventionens krav inte är uppfyllda. Detta betyder inte att den anmodade centralmyndigheten avgör om ansökan är berättigad utifrån de faktiska omständigheterna, utan den anmodade centralmyndigheten väntas enbart kontrollera ansökan för att säkerställa att det inte är fråga om missbruk eller en begäran som helt och hållet ligger utanför konventionens tillämpningsområde - till exempel en ansökan som enbart gäller vårdnad om barnen.
633. Eftersom den begärande centralmyndigheten redan har gjort en liknande kontroll innan ansökan överfördes är det osannolikt att den kommer att avvisa på dessa grunder.
634. Om ansökan avvisas måste centralmyndigheten i den begärande staten meddelas, och skälen till avvisandet måste anges. Det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaftelse bör användas för att underrätta centralmyndigheten.

Exempel: Ansökan kan vara identisk med en tidigare ansökan som har avvisats, och om det inte har framkommit några nya bevis har en centralmyndighet rätt att avvisa ansökan på den grunden.

b) Ofullständiga handlingar

635. Det inkommande paketet bör granskas för att se till att handlingarna är fullständiga. I alla ärenden som gäller erhållande ska det finnas med ett formulär för översändande och en ansökan om erhållande. Vilka andra handlingar som krävs kan variera beroende på omständigheterna i varje fall (till exempel om ett barn är eller snart ska bli myndigt).
636. Det rekommenderade formuläret för statusrapport eller det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaftelse kan användas för detta.

c) Mottagningsbekaftelse

637. Enligt konventionen måste centralmyndigheten i den anmodade staten bekräfta mottagandet av den inkommande ansökan inom **sex veckor**. Använd det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaftelse för detta.

d) Lokalisera svaranden / den underhållsskyldige

638. I vissa fall känner sökanden inte till var svaranden/den underhållsberättigade befinner sig. I så fall måste den anmodade staten använda de källor den har tillgång till för att lokalisera den underhållsskyldige, så att ansökan kan behandlas. I vilket fall som helst kommer den underhållsskyldige att behöva underrättas om ansökan om underhållsskyldighet vid någon tidpunkt, och om det begärs verkställighet av avgörandet behöver man känna till var den underhållsskyldige finns.
639. I vissa fall kan det vara bra att göra efterforskningar så snart som möjligt, om det råder tvivel på att den underhållsskyldige över huvud taget bor i den staten. Om man konstaterar att den underhållsskyldige inte bor i staten kan den begärande staten underrättas och ansökan skickas till en annan fördragsslutande stat.
640. I andra fall kommer de nödvändiga efterforskningarna att göras av den behöriga myndigheten inom ramen för erhållandeförfarandet i sig, inte som ett inledande steg.

641. I vilket fall som helst är det viktigt att tänka på att det inte finns något krav på att lämna ut svarandens adress eller kontaktuppgifter till den anmodade staten. Om denna information ska delas måste detta ske i enlighet med den inhemska lagstiftningen om skydd för personuppgifter.

e) **Inled erhållandeförfarande**

642. När dessa inledande steg är klara är ansökan färdig att behandlas av den anmodade staten. Ansökan behandlas av **centralmyndigheten** om den är behörig myndighet för detta, eller skickas till den **behöriga myndigheten** i den staten. Detta kan vara en administrativ eller rättslig myndighet. I nästa avsnitt beskriver vi förfarandena för att erhålla avgörandet.

Centralmyndigheten är den offentliga myndighet som har utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen.

En **behörig myndighet** är den myndighet i en viss stat som har i uppdrag eller befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett program för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen.

2. Erhålla avgörandet om underhållsskyldighet – behörig myndighet

643. Eftersom det finns så många variationer i hur enskilda stater hanterar ansökningar om erhållande måste detta avsnitt bli mycket allmänt. Syftet är att ge en överblick på hög nivå över de steg som kommer att gälla för alla ansökningar. Alla steg kommer dock inte att tas i samma ordning eller på samma sätt i alla stater.

644. I varje ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet kommer den **underhållsskyldige** att underrättas om ansökan eller prövningen av underhållsskyldighet. I vissa stater kommer detta att ske mycket tidigt i förfarandet, och den underhållsskyldige kommer att underrättas om att det har gjorts anspråk på underhållsbidrag. Han eller hon kommer att uppmanas att lämna ekonomiska uppgifter till den behöriga myndighet som ansvarar för att meddela avgörandet om underhållsskyldighet. Den myndigheten kommer sedan att besluta om underhållsbidragets storlek.

*En **underhållsskyldig** är den enskilda person som är eller påstås vara skyldig att betala underhållsbidrag. Den underhållsskyldige kan vara en förälder eller en make/maka eller någon annan som enligt lagstiftningen på den plats där avgörandet meddelades har en skyldighet att betala underhållsbidrag.*

645. I vissa administrativa system kommer den underhållsskyldige också att underrättas om begäran om underhåll, men den underrättelsen görs ofta i form av en bedömning som den administrativa myndigheten har gjort i fråga om beloppet för det underhållsbidrag som den underhållsskyldige ska betala. Den underhållsskyldige har sedan möjlighet att göra invändningar mot bedömningen, och de uppgifter som lämnas av den underhållsskyldige kommer att beaktas i det slutliga avgörandet eller den slutliga bedömningen om underhållsskyldighet.¹²⁷
646. Trots dessa olika förfaranden finns det dock viktiga likheter i processen eftersom den underhållsskyldige i alla stater vid någon tidpunkt kommer att underrättas om begäran om underhållsbidrag och få möjlighet att göra framställningar. Möjligheten att bli hörd eller bestrida avgörandet kan ges vid olika tidpunkter, men delgivning ingår alltid i förfarandet.
647. Beroende på de interna förfarandena i staten ska följande steg följas när ansökan om erhållande inleds. Stegen är likartade i både rättsliga och administrativa system.

a) *Kontroll av handlingar*

648. Handlingarna kommer att kontrolleras för att se till att de är fullständiga och uppfyller eventuella särskilda krav – till exempel på bestyrkta kopior. Det finns inget krav i konventionen på att det alltid måste lämnas bestyrkta kopior av handlingar. Om din stat kräver bestyrkta kopior men sådana saknas, ska du kontakta den begärande staten. Du kan använda det obligatoriska formuläret för mottagningsbekräftelse (om mottagandet av ansökan ännu inte har bekräftats) eller det rekommenderade formuläret för statusrapport för att begära in handlingarna.

b) *Underrätta den underhållsskyldige*

649. Den underhållsskyldige ska underrättas enligt diskussionen ovan. Dessutom kan den underhållsskyldige uppmanas att lämna ekonomisk information eller andra uppgifter som anses vara nödvändiga för att avgöra dennes inkomster och förmåga att betala underhållsbidrag.

c) *Hänskjutning till tvistlösning eller liknande förfaranden*

650. I vissa stater kan det finnas tillgång till tjänster som alternativ tvistlösning, medling eller hjälp med att upprätta handlingar för att se till att ansökan behandlas snabbt. Dessa ska finnas tillgängliga för både sökande och svarande efter behov. I vissa stater gör man ansträngningar för att nå ett avgörande genom samtycke eller överenskommelser.

d) *Fastställa föräldraskap*

651. I vissa ansökningar har den underhållsberättigade begärt att föräldraskapet ska fastställas, eller så ifrågasätter den underhållsskyldige/svaranden att han är förälder till barnet eller barnen och begär genetiska tester. Det är lagen i den anmodade staten som avgör om den underhållsskyldige kan väcka denna fråga. I vissa stater kommer test av föräldraskap inte att beordras, och en ansökan om detta kommer inte att tillåtas om barnet föddes medan föräldrarna var gifta med varandra.

¹²⁷ Se till exempel Australien: < <http://www.csa.gov.au> >.

652. Om det behövs tester av föräldraskap krävs enligt konventionen att en centralmyndighet ska "vara behjälplig" med att fastställa föräldraskap (artikel 6.2 h). Detta innebär inte att centralmyndigheten i den anmodade staten är skyldig att tillhandahålla det genetiska testet på den underhållsskyldiges begäran. Den måste dock kunna informera svaranden/den underhållsskyldige om var sådana tester kan utföras. Centralmyndigheten måste också vara behjälplig med att överföra begäran om testning till den sökande i den begärande staten.¹²⁸
653. Detta betyder dock inte att den anmodade staten måste betala för testet av föräldraskap om det är den underhållsskyldige som begär testet. Den anmodade staten får kräva att den underhållsskyldige/svaranden ska betala för testet.

e) Rättsligt bistånd och kostnaden för test av föräldraskap

654. Kostnaderna för genetiska tester i syfte att fastställa föräldraskap varierar kraftigt mellan olika stater. En av de grundläggande principerna för konventionen är att tjänster, däribland rättsligt bistånd, bör erbjudas kostnadsfritt till en underhållsberättigad i fråga om ansökningar som gäller underhållsskyldighet för ett barn som är yngre än 21 år. Detta omfattar ansökningar om erhållande (artikel 15.1). I praktiken innebär detta att den underhållsberättigade inte ska behöva betala kostnaderna för testet av föräldraskap.¹²⁹
655. Du hittar mer information om tillhandahållandet av kostnadsfritt rättsligt bistånd i kapitel 3.

f) Fastställa beloppet för underhållsbidraget

656. När eventuella frågor om föräldraskapet har besvarats och de andra preliminära åtgärderna har vidtagits enligt kraven i den anmodade statens interna förfaranden kommer ett avgörande om underhållsskyldighet att meddelas. I de flesta fall avgörs storleken på underhållsbidraget genom lagstiftningen i den anmodade staten. Vissa stater kan dock ha gått med på att tillämpa andra bestämmelser i fråga om tillämplig lag. En del stater använder riktlinjer för underhållsbidrag till barn som baseras på den underhållsskyldiges inkomster eller en kombination av den underhållsskyldiges och den underhållsberättigades inkomster. Andra baserar underhållsbidraget helt och hållet på kostnaderna för att försörja ett barn.
657. Här försöker vi inte beskriva de olika sätt som underhållsbidragets storlek kan fastställas på. Du kan hitta mer information i landsfakta, och många stater har också webbplatser¹³⁰ med den här informationen.

g) Underrätta parterna och den begärande centralmyndigheten om resultatet och lämna en statusrapport

658. Utöver den inledande mottagningsbekräftelsen för ansökan ska centralmyndigheten i den anmodade staten enligt konventionen skicka en statusrapport till centralmyndigheten i den begärande staten inom **tre månader** efter bekräftelsen på mottagandet av ansökan. Det finns ett rekommenderat formulär för detta.

¹²⁸ Om båda staterna är parter i 1970 års konvention om bevisupptagning, se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner.

¹²⁹ Om inte den anmodade staten anser att de faktiska omständigheterna för ansökan visar att den är uppenbart ogrundad (artikel 15.2). En stat får också utfärda en förklaring om att den kommer att använda en behovsprövning på grundval av barnets tillgångar för att bedöma rätten till kostnadsfria tjänster.

¹³⁰ Till exempel Australien, Förenta staterna, Kanada, Norge, Storbritannien.

659. Parterna (den sökande och den underhållsskyldige) bör också underrättas om resultatet av ansökan. Centralmyndigheten i den begärande staten ansvarar för att underrätta sökanden om resultatet och ge denne en kopia av avgörandet, vid behov. Eventuella särskilda krav i den anmodade statens inhemska lagstiftning om delgivning av eller underrättelse om avgörandet måste också uppfyllas.¹³¹

h) Förfaranden för överklagande eller omprövning

660. Det kan vara tillåtet att överklaga eller ompröva avgörandet enligt lagen i den anmodade staten. Denna möjlighet ska vara öppen även för sökanden, till exempel om underhållsbidrag har vägrats eller om sökanden vill invända mot beloppet för det underhållsbidrag som beslutats. Utöver meddelandet till den begärande centralmyndigheten om resultatet av ansökan (se ovan) är det god praxis att centralmyndigheten skickar med information om möjligheterna till överklagande eller omprövning och vilka tidsfrister som i så fall gäller.
661. Om det krävs rättsligt bistånd för överklagandet gäller samma regler för kravet på att centralmyndigheten i den anmodade staten ska erbjuda den underhållsberättigade/sökande kostnadsfritt bistånd. Tänk dock på att det kan göras en ny bedömning av den sökandes rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd, eftersom den anmodade staten kan pröva om de faktiska omständigheterna innebär att överklagandet uppenbart är ogrundat, innan den tillhandahåller kostnadsfritt bistånd.¹³²

i) Verkställa avgörandet om underhållsskyldighet

662. När avgörandet är klart, och om sökanden har begärt verkställighet av avgörandet (genom att markera den rutan i ansökningsformuläret), bör avgörandet hänskjutas till den behöriga myndigheten för verkställande.

III. Ytterligare material

A. Praktiska råd

- Det är god praxis att informera den begärande staten regelbundet om hur det går med ansökan. Enligt konventionen ska mottagandet bekräftas inom sex veckor, och efter ytterligare tre månader ska det skickas en statusrapport. Formuläret för statusrapporten kan också användas regelbundet efter det, för att informera om nya händelser.
- Om sökanden och svaranden når en uppgörelse om avgörandet om underhållsskyldighet ska centralmyndigheten i den anmodade staten informeras utan dröjsmål, så att den kan avsluta ärendet.
- Alla fördragsslutande stater har en generell skyldighet att behandla ansökningar så snabbt som möjligt. Detta är särskilt viktigt när det gäller ansökningar om erhållande eftersom sökanden och barnen inte har rätt till underhållsbidrag innan avgörandet har meddelats. Onödiga fördröjningar i avgörandet av underhållsskyldighet kan ofta skapa stora problem för familjerna.

¹³¹ Om båda staterna är parter i 1965 års konvention om delgivning, se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner.

¹³² Se förklarande rapport, punkt 388.

B. Åtföljande formulär

Ansökan om erhållande av ett avgörande
Formulär för översändande
Redogörelse för ekonomisk situation

C. Relevanta artiklar i konventionen

Artikel 10
Artikel 11
Artikel 12
Artikel 14
Artikel 15
Artikel 20
Artikel 22

D. Berörda avsnitt i handboken

Se kapitel 3 del 2 avsnitt III – Faktisk tillgång till förfaranden och rättsligt bistånd.
Se kapitlen 4 och 5 – Utgående och inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.
Se kapitel 8 – Utgående ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet.
Se kapitel 10 – Verkställighet av avgöranden om underhåll.

IV. Checklista – inkommande ansökningar om erhållande

	Förfarande	Hänvisning till handboken
1	Ta emot handlingar från begärande centralmyndighet.	II.C.1 c
2	Kontrollera att handlingarna är fullständiga och att ansökan omfattas av konventionens tillämpningsområde.	II.C.1 a
3	Skicka till den behöriga myndigheten.	II.C.1 e
4	Meddela avgörandet om underhållsskyldighet.	II.C.2
i)	Granska handlingar och underrätta den underhållsskyldige.	II.C.2.1, II.C.2.2
ii)	Fastställ föräldraskap vid behov.	II.C.2.4
iii)	Fastställ beloppet för underhållsbidraget.	II.C.2.6
5	Underrätta den underhållsberättigade och den underhållsskyldige och informera den begärande centralmyndigheten.	II.C.2.7
6	Ett överklagande eller en omprövning om detta tillåts.	II.C.2.8
7	Skicka avgörandet för verkställighet om sökanden har begärt detta.	II.C.2.9

V. Vanliga frågor

Hur kan en sökande ta reda på vad som har hänt med ansökan?

663. Om sökanden har frågor bör han eller hon kontakta centralmyndigheten i den begärande staten för att få veta vad som har hänt med ansökan. Centralmyndigheten i den andra staten brukar inte ha direkt kontakt med sökanden, såvida inte myndigheten har gått med på att besvara förfrågningar direkt. Enligt konventionen ska centralmyndigheten i den anmodade staten bekräfta mottagandet av ansökan inom sex veckor och lämna en statusrapport till centralmyndigheten i den begärande staten inom tre månader efter dagen för bekräftelsen av mottagandet av ansökan.

Kan den underhållsskyldige/svaranden bestrida faderskapet?

664. Det beror på lagen i den anmodade staten. I vissa stater kommer en begäran om test av föräldraskap att avslås, till exempel om parterna varit gifta med varandra.

Vilken roll har centralmyndigheten om det krävs test av föräldraskap?

665. Centralmyndigheten i den anmodade staten bör vara behjälplig med förfarandet om testet krävs av sökanden. Den centralmyndigheten bör kontakta den begärande centralmyndigheten och hjälpa sökanden att delta i testningsförfarandet.

666. Om den underhållsskyldige har rätt att begära testet finns det ingen skyldighet för den anmodade staten att erbjuda testet, men den behöriga myndigheten kanske vill ge den underhållsskyldige information om hur testet av föräldraskap kan göras.

Måste sökanden infinna sig vid domstol?

667. Det beror på om den anmodade staten (där ansökan om erhållande behandlas) kräver att sökanden ska närvara. Centralmyndigheten kan underlätta deltagandet genom att anordna en telefon- eller videokonferens, om detta är möjligt.¹³³

Vem ska betala kostnaderna för genetiska tester i en ansökan om underhåll till barn för ett barn som är yngre än 21 år?

668. Kostnaderna för att göra ett test av föräldraskap ingår i de kostnadsfria tjänster som måste erbjudas en sökande i ett ärende som gäller underhåll till barn. Man får alltså inte begära att sökanden betalar föräldraskapstestet, om inte ansökan uppenbart saknar grund, enligt artikel 15.2.¹³⁴ Detta innebär dock inte nödvändigtvis att det är centralmyndigheten i den anmodade staten som ska ansvara för kostnaderna, eftersom den anmodade staten kan kräva att den underhållsskyldige ska stå för kostnaderna för testet, som ett villkor för att göra testet. Detta fastställs i den anmodade statens lagar och förfaranden.

Hur stort kommer underhållsbidraget att bli?

669. Metoden för att beräkna beloppet för det underhållsbidrag som ska betalas är olika i varje stat och går utöver vad vi kan ta upp i den här handboken. De flesta stater har webbplatser där du kan ta reda på hur underhållets storlek beräknas i den staten. Landsfakta för den anmodade staten kommer att innehålla uppgifter om hur underhållets storlek avgörs.

¹³³ Om båda staterna är parter i 1970 års konvention om bevisupptagning, se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner.

¹³⁴ Se förklarande rapport, punkt 392. En stat får också utfärda en förklaring om att den kommer att använda en behovsprövning på grundval av barnets tillgångar, och om barnet inte godkänns i den prövningen kan sökanden bli skyldig att stå för kostnaderna. Se kapitel 3 i den här handboken.

Vad händer om svaranden underrättas men inte svarar eller gör invändningar mot avgörandet?

670. Det beror på bestämmelserna i den anmodade staten. Om det är tillåtet enligt den statens lagstiftning får ärendet gå vidare och ett avgörande meddelas utan svaranden, eller – i ett administrativt system – så kan avgörandet om verkställighet anses ha trätt i kraft så snart tidsfristen för att göra invändningar eller bestrida avgörandet har löpt ut, och sedan kan avgörandet verkställas.

Vad händer när avgörandet har meddelats?

671. Sökanden ska genom att markera rätt ruta i ansökningsformuläret ange om han eller hon vill att avgörandet ska verkställas. I så fall kommer avgörandet att översändas till den behöriga myndigheten i den anmodade staten för verkställighet, och utbetalningar kommer att drivas in och vidarebefordras till den underhållsberättigade.

Kan sökanden överklaga beloppet för det beslutade underhållsbidraget?

672. Bara om det finns ett överklagande- eller omprövningsförfarande som är tillåtet av den stat där avgörandet meddelades. Centralmyndigheten i den anmodade staten ska informera den underhållsberättigade när avgörandet meddelas och om beloppet går att överklaga. Sökanden får också överklaga ett avgörande om att inte bevilja underhållsbidrag, och centralmyndigheten i den anmodade staten kan bistå även i det förfarandet.¹³⁵

¹³⁵ Se förklarande rapport, punkt 390. Om överklagandet anses uppenbart sakna grund kan staten vägra att ge kostnadsfritt rättsligt bistånd.

Kapitel 10

Verkställighet av avgöranden om underhåll

Så här är kapitlet uppbyggt:

I det här kapitlet går vi igenom verkställighet av avgöranden om underhållsskyldighet.

Avsnitt I innehåller en översikt över konventionens bestämmelser om verkställighet.

Avsnitt II innehåller en beskrivning av de verkställighetsåtgärder som finns tillgängliga och belyser vissa frågor, som begränsningar av indrivning och hur man ska hantera valutafrågor.

Avsnitt III innehåller hänvisningar och ytterligare material för ansökan.

Avsnitt IV innehåller några av de vanligaste frågorna om verkställighet av avgöranden om underhållsskyldighet.

I. Översikt

673. Detta kapitel skiljer sig från de andra kapitlen i den här handboken eftersom det inte handlar om behandlingen av en utgående eller inkommande ansökan från en annan centralmyndighet. I stället handlar det här kapitlet om de steg som ska tas enligt den inhemska lagen i den anmodade staten efter det att centralmyndigheten har tagit emot och behandlat en framställning från en annan stat – om att erkänna ett befintligt avgörande, ändra avgörandet eller meddela ett nytt avgörande – och sökanden begär verkställighet av avgörandet.

A. Verkställighet av ett avgörande enligt konventionen

674. Ett **avgörande om underhållsskyldighet** ska verkställas så snart det finns ett giltigt och verkställbart avgörande. Avgörandet måste ha meddelats eller erkänts i den anmodade staten. Verkställigheten kommer vanligtvis att ske i den stat där den underhållsskyldige bor, eller i den stat där den underhållsskyldige har tillgångar eller inkomster. Ibland kan verkställigheten inledas i mer än en stat, beroende på var den underhållsskyldige är bosatt och var hans eller hennes tillgångar eller inkomster finns.
- I ett avgörande om **underhållsskyldighet** fastställs den underhållsskyldiges skyldighet att betala underhåll. Det får även omfatta en automatisk justering genom indexering och krav på betalning av utestående fordringar på underhåll, retroaktivt underhåll eller ränta samt fastställande av kostnader eller utgifter.*
675. Alla stater kommer inte att vidta samma åtgärder för att verkställa ett avgörande om underhållsskyldighet, och de steg som krävs i varje enskilt fall beror på den underhållsskyldiges vilja och förmåga att göra utbetalningarna.

676. I vissa stater kommer man alltid att försöka uppmuntra till frivilliga betalningar enligt avgörandet om underhållsskyldighet, antingen innan verkställigheten inleds, eller inom ramen för ett pågående verkställighetsförfarande. Målet för alla åtgärder som vidtas i den anmodade staten bör alltid vara att så snabbt och effektivt som möjligt få till stånd löpande, regelbundna utbetalningar av underhållsbidrag, och att avgörandet följs.
677. Eftersom ett ärende kan ligga kvar hos en verkställande myndighet under många år för indrivning kommer det att bli föremål för olika verkställighetsåtgärder under den tiden, och det kan uppstå olika problem under verkställighetens gång.
678. Även om verkställigheten av avgöranden om underhållsskyldighet nästan helt och hållet är en intern fråga för staten, innehåller konventionen vissa viktiga bestämmelser om verkställighet. Verkställigheten måste ske "utan dröjsmål" (artikel 32.2) och ske utan att det krävs ytterligare åtgärder från sökanden (artikel 32.3). Konventionen kräver också att de fördragsslutande staterna har "effektiva åtgärder" för att verkställa avgöranden. Det finns ett förslag till förteckning över verkställighetsåtgärder i artikel 34, men varje verkställande stat får själv avgöra om den ska använda någon eller alla av de verkställighetsmetoder som anges.¹³⁶ Alla verkställighetsåtgärder i den förteckningen kommer inte att finnas tillgängliga i en fördragsslutande stats inhemska lagstiftning.
679. Enligt artikel 6.2 f är staterna också skyldiga att underlätta snabb överföring av utbetalningar av underhåll, och enligt artikel 35 ska de främja användningen av de mest kostnadseffektiva och verkningsfulla metoderna för överföring av medel och minska hindren för gränsöverskridande överföring av underhåll.¹³⁷

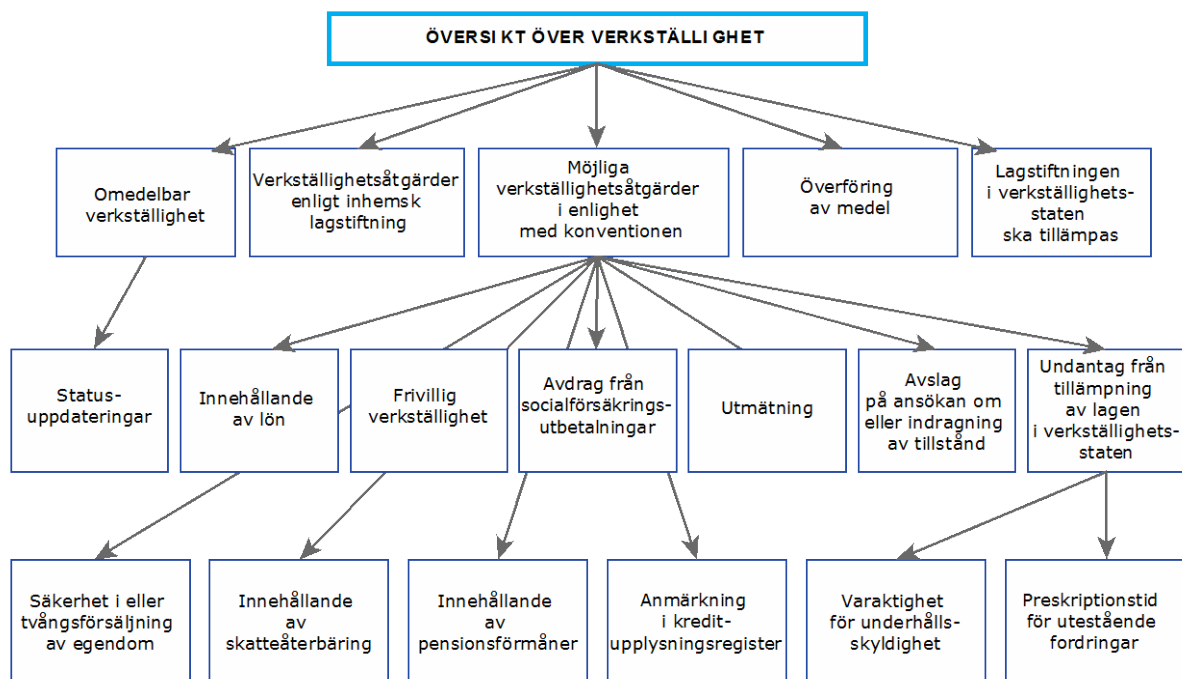
II. Verkställighetsförfaranden enligt konventionen

A. Allmänt

680. Konventionen innehåller bara allmänna bestämmelser om verkställigheten av avgöranden. Detta beror på att de faktiska verkställighetsförfarandena och verkställighetsmetoderna föreskrivs i den inhemska lagstiftningen i den stat som ansvarar för verkställigheten. Konventionens bestämmelser är i princip likadana för ansökningar om verkställighet som tas emot genom en centralmyndighet som för direkta framställningar till en behörig myndighet.

¹³⁶ Se förklarande rapport, punkt 582.

¹³⁷ Se förklarande rapport, punkt 585.

Figur 27: Översikt över konventionens bestämmelser om verkställighet

B. Verkställighet utan dröjsmål

681. Eftersom målet för många ansökningar enligt konventionen är att avgörandet om underhållsskyldighet ska verkställas framgångsrikt, krävs i artikel 32.2 att verkställigheten ska ske "utan dröjsmål". Det finns ingen definition av vad "utan dröjsmål" innebär i en viss situation, men det finns en tydlig förväntan om att verkställighetsåtgärder ska vidtas så snabbt som möjligt enligt lagstiftningen och bestämmelserna i den stat där verkställigheten sker.¹³⁸
682. Kravet på verkställighet utan dröjsmål bör också beaktas tillsammans med centralmyndigheternas skyldighet enligt artikel 12 att hålla varandra informerade om vilken eller vilka personer eller enheter som ansvarar för ett ärende, hur ärendet fortskrider och besvara förfrågningar.

Bra lösning: Även om det enligt konventionen bara krävs en inledande statusrapport tre månader efter det att mottagandet av ansökan har bekräftats, rekommenderas att den begärande centralmyndigheten uppdateras regelbundet efter det, så att sökanden och den begärande centralmyndigheten hålls informerade om hur ärendet fortskrider. Formuläret för statusrapport kan användas för detta. Du kan ange på formuläret om det är fråga om den första uppdateringen eller om en efterföljande. Efterföljande rapporter bör bara innehålla uppgifter om nya händelser efter den senaste rapporten.

C. Verkställighetsåtgärder

683. Alla fördragsslutande parter måste ha effektiva åtgärder¹³⁹ för att verkställa avgöranden om underhållsskyldighet och måste tillhandahålla minst samma utbud av verkställighetsåtgärder som finns tillgängliga för inhemska ärenden. Vilka åtgärder som är tillgängliga kommer dock att variera från stat till stat eftersom verkställigheten styrs av lagen i den verkställande staten. Landsfakta för den anmodade staten kommer att innehålla uppgifter om de verkställighetsåtgärder som finns tillgängliga i den staten.
684. I vissa stater kommer den verkställande myndigheten först att försöka övertyga svaranden att frivilligt rätta sig efter avgörandet och antingen göra regelbundna utbetalningar eller göra automatiska avdrag från lönen. Detta kommer att ske innan det vidtas några verkställighetsåtgärder. I vissa stater kan en underhållsskyldig också ha rätt att underrättas om verkställigheten, och den underhållsskyldige kan ha en viss rätt att betala frivilligt innan det vidtas några verkställighetsåtgärder. Landsfakta för den stat som verkställer avgörandet kommer att innehålla uppgifter om de tillgängliga förfarandena i den staten.
685. Om det inte görs några utbetalningar avgörs verkställighetsmetoden av den verkställande myndighetens policy och behörighet. I vissa stater är verkställigheten nästan enbart administrativ, och domstolsförfaranden används vid mycket få tillfällen, vid uppsåtlig brist på efterlevnad. I andra stater måste så gott som alla verkställighetsåtgärder, inbegripet utmätningar, beordras av domstol.
686. I konventionen finns en förteckning över föreslagna åtgärder. Vissa länder kommer att ha tillgång till ytterligare åtgärder. De tillgängliga verkställighetsmetoderna kan bland annat omfatta följande:

a) Innehållande av lön

687. Detta är en verkställighetsåtgärd som innebär att en underhållsskyldigs arbetsgivare ska innehålla en andel av den underhållsskyldiges lön och överföra de medlen till den verkställande myndigheten. Det kan också kallas för utmätning eller införsel på lön. Innehållandet kan inledas frivilligt på den underhållsskyldiges begäran eller vara en följd av en åtgärd som vidtas av den verkställande myndigheten.

b) Utmätning

688. **Utmätning** innebär att den verkställande myndigheten beslagtar medel som annars skulle betalas ut till en underhållsskyldig. I ett förordnande eller beslut om utmätning krävs att den person eller organisation som skulle ha betalat ut medlen i stället ska betala dem till den verkställande myndigheten på den underhållsberättigades vägnar. Beroende på lagarna om verkställighet i den stat som ansvarar för verkställigheten kan följande typer av medel bli föremål för utmätning:

- Skatteåterbäring.
- Betalningar av engångsbelopp.
- Betalningar av hyra eller betalningar för tjänster.
- Bankmedel.
- Provision.

Utmätning, kvarstad och innehållande är begrepp som används i konventionen för att beskriva förfarandet för att fånga upp medel som annars skulle betalas ut till den underhållsskyldige och kräva att dessa medel antingen ska överföras till den behöriga myndigheten eller till en domstol eller administrativ myndighet. Dessa medel kan sedan användas för att betala utestående underhåll.

¹³⁹

Se förklarande rapport, punkt 582 för en diskussion om detta begrepp.

c) Avdrag från socialförsäkringsutbetalningar

689. I vissa stater kan den behöriga myndigheten verkställa avgörandet om underhållsskyldighet genom att se till att det görs avdrag för underhållet från eventuella socialförsäkringsutbetalningar eller bidragsbetalningar från staten som den underhållsskyldige har rätt till.

d) Säkerhet eller tvångsförsäljning av fast egendom

690. En säkerhet är ett anspråk som görs på äganderätten eller registreringen av fast egendom som ägs av den underhållsskyldige. Om egendomen därefter säljs kommer eventuella utestående underhållsfordringar att betalas med intäkterna från försäljningen. En säkerhet kan också ge den verkställande myndigheten rätt att sälja egendomen (så kallad tvångsförsäljning) och återvinna underhållet från intäkterna från försäljningen.
691. En säkerhet kan avse fast egendom (till exempel mark, ett hus eller en byggnad) eller personlig egendom (bilar, båtar, släpvagnar och liknande ägodelar).

e) Innehållande av skatteåterbäring

692. I vissa stater finns det ett förfarande där staten kan betala tillbaka eventuell överskjutande inbetald eller innehållen skatt. Kriterierna för återbetalningen varierar mellan staterna. Många stater tillåter myndigheter som verkställer avgöranden om underhållsskyldighet att beslagta eventuell skatteåterbäring för en underhållsskyldig.

f) Innehållande eller utmätning av pensionsförmåner

693. I vissa stater kan de pensionsförmåner eller pensionsutbetalningar som en underhållsskyldig har rätt till tas som kvarstad och användas för att betala utestående underhåll.

g) Anmärkning i kreditupplysningsregister

694. Att rapportera utestående underhållsfordringar till ett kreditupplysningsföretag är en metod som verkställande myndigheter använder sig av i vissa stater för att se till att eventuella kreditgivare, till exempel finansinstitut, är medvetna om den underhållsskyldiges skyldighet att betala underhåll och om eventuella utestående fordringar. Detta kan påverka den underhållsskyldiges möjlighet att få ytterligare kredit eller finansiering.

h) Avslag på ansökan om eller indragning eller återkallande av olika tillstånd

695. I vissa stater kan den verkställande myndigheten begära att rätten till olika tillstånd ska begränsas eller dras tillbaka om den underhållsskyldige har utestående underhållsfordringar. Det kan gälla körkort, motorfordonstillstånd eller andra särskilda tillstånd eller licenser, till exempel en yrkeslicens, som har utfärdats enligt inhemsk lag. I vissa stater kallas detta även innehållande av licens.

i) Medling, förlikning eller liknande förfaranden för att uppnå frivillig verkställighet

696. Många program för verkställighet av underhåll har visat att ansträngningar för att få den underhållsskyldige att frivilligt följa ett avgörande är oerhört effektiva för att fordringar ska betalas och minskar sannolikheten för inställda betalningar i framtiden. Handläggare i dessa stater kommer att arbeta tillsammans med den underhållsskyldige för att ta fram en betalningsplan för att se till att eventuella utestående fordringar betalas av utöver de löpande underhållsbetalningarna.

j) Andra åtgärder som är tillgängliga enligt inhemsk lagstiftning

697. Andra åtgärder som kan vara tillgängliga enligt den inhemska lagstiftningen i den stat som verkställer avgörandet kan omfatta

- vägran att utfärda eller dra in den underhållsskyldiges pass, eller begränsning av den underhållsskyldiges rätt att lämna landet,
- rapportering av underhållsskyldiga med utestående fordringar till yrkestillsynsorganisationer, som läkar- eller advokatförbund,
- fängelsestraff för underhållsskyldiga som har konstaterad betalningsförmåga men som avsiktligt underlåter att följa avgörandet, eller bryter mot domstolsbeslut om betalning,
- beslagtagning av medel från lotterivinster, försäkringsutbetalningar och rättstvister,
- krav på strukturerat arbetssökande som innebär att den underhållsskyldige måste söka ett arbete.

D. Betalningar

698. När den verkställande myndigheten i den anmodade staten har tagit emot underhållsbetalningarna kommer dessa att överföras till den underhållsberättigade i den begärande staten. I de flesta fall kommer betalningarna att gå från den underhållsskyldige till den verkställande myndigheten i den underhållsskyldiges stat, och sedan vidare till den begärande centralmyndigheten eller till den underhållsberättigade, men vissa stater kommer att skicka betalningarna direkt till den underhållsberättigade i den begärande staten.

699. Utbetalningarna från den underhållsskyldige kommer i allmänhet att gå via den verkställande myndigheten så att den kan föra korrekt bok över de utbetalda beloppen och avgöra det korrekta beloppet för utestående fordringar. Detta är särskilt viktigt när verkställighetslagstiftningen i en stat innehåller ett lägsta tröskelvärde för utestående fordringar för att använda en viss verkställighetsmetod, eller när den verkställande staten betalar ut förskott på underhållet till den underhållsberättigade.¹⁴⁰

700. Metoderna för att överföra medel varierar kraftigt. Vissa stater kan överföra medel elektroniskt, medan andra använder checkar eller andra monetära instrument för att översända medlen. Vissa stater kommer endast att överföra medel en gång i månaden och slå ihop alla utbetalningar från den staten till en enda överföring. I andra stater skickas varje enskild utbetalning så snart den har kommit in från en underhållsskyldig. Det finns också skillnader mellan staterna när det gäller om utbetalningarna kommer att göras i den avsändande statens valuta eller om de kommer att konverteras till valutan i den underhållsberättigades stat innan de skickas.

701. Landsfakta kommer att innehålla uppgifter om vilka förfaranden den stat som ansvarar för verkställigheten kommer att använda för att skicka utbetalningar till den underhållsberättigade och vilken valuta som kommer att användas för utbetalningarna.

¹⁴⁰ Se till exempel lagstiftningen i Kanada om återkallande av eller vägran att utfärda pass. Ett tröskelbelopp på 3 000 dollar i utestående fordringar eller tre månaders förfallna betalningar krävs innan denna åtgärd kan vidtas.

E. Verkställighetsfrågor

1. Invändningar mot verkställighet

702. Eftersom verkställigheten nästan helt och hållet är ett lokalt ärende kommer frågor om verkställigheten i allmänhet att lösas genom den inhemska lagen där verkställigheten ska ske och enligt de förfaranden som har införts för verkställighet i den staten.
703. Detta får stöd i konventionens bestämmelse (artikel 32) om att lagen i den "anmodade" staten ska tillämpas i verkställighetsärenden.¹⁴¹
704. Det finns särskilda undantag till den allmänna principen om att lagen i den verkställande staten ska tillämpas. Dessa regler diskuteras nedan.
- En **centralmyndighet** är den offentliga myndighet som utsetts av en fördragsslutande stat för att fullgöra eller utföra det administrativa samarbete och bistånd som krävs enligt konventionen.*
- En **behörig myndighet** är den myndighet i en viss stat som har i uppdrag eller befogenhet enligt den statens lagstiftning att utföra specifika uppgifter enligt konventionen. Den behöriga myndigheten kan vara en domstol, en administrativ myndighet, ett program för verkställighet av underhåll till barn eller någon annan statlig myndighet som utför några av de uppgifter som följer av konventionen.*

2. Preskriptionsfrister för indrivning av fordringar

705. Vissa stater har lagstadgade preskriptionsfrister som förhindrar indrivning av utestående fordringar i ärenden där upplupna fordringar har nått en viss ålder (som till exempel förhindrar indrivning av fordringar som är mer än tio år gamla). Det kan uppstå konflikter när en preskriptionsfrist i en stat står i strid med en preskriptionsfrist (eller avsaknad av en sådan) i en annan.
706. Artikel 32.5 ger vägledning i sådana fall. Där anges att preskriptionsfristen för verkställighet av utestående fordringar ska fastställas antingen enligt lagen i ursprungsstaten (den stat som meddelat avgörandet) eller enligt lagen i den stat där verkställigheten sker, beroende på vilken lag som föreskriver den längsta preskriptionsfristen.
707. Ur praktisk synvinkel innebär detta att ursprungsstaten måste tillhandahålla någon typ av bestyrkande av den preskriptionstid som är tillämplig för avgöranden som meddelats i den staten. I många fall är ursprungsstaten också den begärande staten, och då är det inte svårt att få fram den här informationen. Landsfakta för ursprungsstaten ska också ange preskriptionsfristerna för indrivning av utestående fordringar i den staten.
708. Det är viktigt att komma ihåg att preskriptionsfristen för indrivning av fordringar endast gäller verkställighet av fordringar enligt avgörandet. Skyldigheten att fortsätta att betala eventuellt löpande underhåll kvarstår trots begränsningen för indrivning av utestående fordringar.

¹⁴¹ Se förklarande rapport, punkt 571.

3. Varaktighet för underhållsskyldighet

709. Den andra särskilda rättsliga bestämmelsen för verkställighet gäller varaktigheten för underhållsskyldighet. Enligt artikel 32.4 ska avgörandets varaktighet – det vill säga den tidsperiod under vilken underhåll ska betalas – avgöras enligt lagen i ursprungsstaten.
710. Varaktigheten kan bero på barnets ålder, eller så kan det finnas omständigheter då underhåll inte längre ska betalas för ett barn (till exempel när barnet har gått ut skolan). I vissa stater kallas den ålder då underhållsskyldigheten upphör för myndighetsåldern. I andra stater är barnets ålder endast en av de faktorer som styr varaktigheten för underhållsskyldigheten för ett barn.
- Ett **förbehåll** är ett formellt uttalande av en fördragsslutande stat som tillåts i vissa fall enligt konventionen om att konventionens tillämplighet i den staten ska begränsas på något sätt.*
711. Underhållsskyldighetens varaktighet är dock inte samma sak som rätt till underhåll. Rätten till underhåll är den rätt som ett barn eller en vuxen person har att få underhållsbidrag grundat på vissa kriterier, till exempel förhållandet mellan en förälder och ett barn. När en person har rätt till underhåll ska varaktigheten fastställas som ett villkor i avgörandet, eller fastställas enligt lagen där avgörandet meddelades.
712. I praktiken innebär detta att om det avgörande som ska verkställas är ett utländskt avgörande och det inte har fastställts något avslutningsdatum i avgörandet måste den behöriga myndighet som ansvarar för verkställigheten kontrollera den utländska lagen (lagen i ursprungsstaten) för att avgöra när underhållsskyldigheten ska upphöra för barnet. Dessa bestämmelser om varaktighet ska tillämpas även om lagen i den stat där barnet eller den underhållsberättigade har sin hemvist skulle ha inneburit en längre eller kortare varaktighet. Detta innebär också att det kan uppstå situationer där varaktigheten för en underhållsskyldighet (och därmed verkställigheten för avgörandet) kommer att bli längre eller kortare för avgöranden som har meddelats utanför den verkställande staten än för avgöranden som har meddelats i den staten. Landsfakta för ursprungsstaten ska innehålla uppgifter om varaktigheten för underhållsskyldighet enligt avgöranden som har meddelats i den staten.
- En **förklaring** är ett formellt uttalande som avges av en fördragsslutande stat om vissa artiklar eller krav enligt konventionen.*
713. Det är viktigt att komma ihåg att även om underhållet har upphört för ett barn på grundval av underhållsskyldighetens varaktighet hindrar detta inte indrivning av eventuella utestående fordringar på underhåll för det barnet. Sådana fordringar kan fortfarande drivas in, trots att det löpande underhållet har avslutats.
714. En fördragsslutande stat får utfärda en förklaring enligt konventionen om att den kommer att utvidga tillämpningen av konventionen till barn som är äldre än 21 år, eller utfärda ett förbehåll som begränsar konventionens tillämpning till barn som är yngre än 18 år.
715. Landsfakta för varje stat innehåller uppgifter om reglerna om varaktigheten för underhåll till barn i den staten.

Exempel: Ett avgörande meddelas i land A, där underhåll till barn endast ska betalas tills barnet fyller 20 år. Avgörandet skickas till land B för erkännande och verkställighet. Enligt sin egen lagstiftning verkställer land B endast underhåll till barn för barn som är yngre än 19 år. Enligt artikel 34.2 måste land B verkställa underhållet till det barnet tills barnet fyller 20, eftersom varaktigheten avgörs av lagen i land A.

Undantag: barn som är 21 år eller äldre

716. Hänvisningen till lagen i ursprungsstaten när det gäller frågor om varaktighet innebär dock inte att någon stat är skyldig att verkställa underhåll till ett barn som är 21 år eller äldre, om inte den staten uttryckligen har utvidgat konventionens tillämpning till sådana fall (se artikel 3). Konventionens tillämpningsområde är oberoende av villkoren i avgörandet eller lagen i ursprungsstaten. Konventionen upphör att gälla för avgöranden om underhåll så snart ett barn är 21 år eller äldre, och därmed finns ingen ytterligare skyldighet enligt konventionen att fortsätta att verkställa underhållet för det barnet.
717. I så fall måste sökanden göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten om att fortsätta verkställigheten av avgörandet. Om en sådan ansökan godkänns beror på policyn hos den verkställande myndigheten och lagen i den stat där verkställigheten sker.

4. Tvister om fordringar

718. Tvister om fordringar uppstår när en underhållsskyldig hävdar att de utestående fordringarna är felaktiga på grund av att han eller hon har gjort utbetalningar som inte har beaktats i den verkställande myndighetens beräkning av fordringarna. Det kan också uppstå tvister om tolkningen av avgörandet (till exempel den dag då utbetalningar enligt avgörandet ska inledas eller avslutas), eller den underhållsskyldige kan hävda att han eller hon har rätt till en sänkning av underhållet, till exempel för att det inte längre ska betalas underhåll för något av barnen.
719. Om den underhållsskyldige bestrider fordringar som ingick i den ursprungliga begäran om erkännande och verkställighet bör den verkställande myndigheten undersöka om samma fråga togs upp när den underhållsskyldige underrättades om ansökan om erkännande. Enligt artikel 23.8 får den underhållsskyldige bestrida eller överklaga erkännandet eller erkännandet och verkställigheten om svaranden anser att skulden har betalats. Om fordringarna bestreds då och konstaterades vara korrekta får den underhållsskyldige inte annat än undantagsvis ta upp samma fråga igen i verkställighetsförfarandet för de utestående fordringarna, men en underhållsskyldig får ifrågasätta beräkningen av andra fordringar.
720. Vissa frågor om utestående fordringar kräver information från den begärande centralmyndigheten eller den underhållsberättigade. Om information behöver inhämtas ska centralmyndigheten eller den behöriga myndighet som ansvarar för verkställigheten ta kontakt med centralmyndigheten eller den behöriga myndigheten i den andra staten och begära in de uppgifter eller handlingar som behövs.
721. Om informationen inte lämnas in och verkställigheten inte kan fortsätta bör det göras ytterligare en begäran. Den begärande centralmyndigheten har **tre månader** på sig att svara och lämna den information som behövs, och verkställigheten kan avbrytas om materialet inte kommer in, men detta bör man bara göra om det är omöjligt eller inte praktiskt möjligt att fortsätta verkställigheten. I många fall är det fortfarande möjligt att verkställa det resterande underhållet enligt avgörandet, samtidigt som de utestående fordringarna fastställs.

Bra lösning: Om det finns en tvist om en andel av de utestående fordringarna bör de återstående (ej omtvistade) fordringarna och det löpande underhållet ändå verkställas, medan tvisten behandlas.

5. Kontoavstämning – valutaväxlingsfrågor

722. En av de svåraste aspekterna av internationell verkställighet av underhållsskyldighet är avstämningen av de bokförda utbetalningarna i den begärande staten mot dem i den verkställande staten, för att kunna fastställa de utestående underhållsfordringarna korrekt. Detta kan bli ett stort problem när det avgörande som verkställs är ett utländskt avgörande och underhållsbeloppen i det avgörandet anges i en annan valuta än den som används i den stat som ansvarar för verkställigheten. I många stater måste underhållsbeloppen konverteras från den valuta som används i avgörandet till ett motsvarande belopp i valutan i den verkställande staten för att avgörandet ska kunna verkställas. Den underhållsskyldige kommer sedan att uppmanas att betala det belopp som har omräknats till den lokala valutan.
723. Reglerna för denna omräkning (omräkningsdatum, valutakurs, om valutakursen kan uppdateras och så vidare) ska vara dem som gäller i den stat som ansvarar för verkställigheten. Många stater saknar en metod (enligt lag eller i praktiken) för att ändra denna valutaomräkning när den väl är gjord, varför bokföringen i den anmodade (verkställande) staten och i den begärande staten kommer att skilja sig åt i takt med att valutakurserna förändras över tid.
724. Utöver omräkningen av det underhållsbelopp som ska betalas från valutan i avgörandet till den underhållsskyldiges valuta måste alla utbetalningar från den underhållsskyldige dessutom räknas om till den underhållsberättigades valuta. När valutakurserna ändras kan detta leda till skillnader i utestående fordringar enligt beräkningarna i de båda staternas respektive bokföring.
725. Det finns ingen enkel lösning på det här problemet. Frågan behandlas inte i konventionen. Lagen och praxis i den verkställande staten avgör om bokföringen i den stat som ansvarar för verkställigheten kan uppdateras regelbundet för att motsvara bokföringen i den begärande staten. Vissa stater kan göra administrativa ändringar i sin bokföring, medan detta varken är tillåtet eller praktiskt möjligt i andra.

Kontoavstämning: exempel

Ett avgörande om underhållsskyldighet meddelades i december 2010 i Australien. Det månatliga underhållsbidraget till barn fastställdes till 400 australiska dollar. Avgörandet översändes till Nederländerna för verkställighet. Där räknades beloppet om till 237,65 euro, och den underhållsskyldige meddelades att denne skulle betala det beloppet varje månad.

I december 2012 motsvarade dock 400 australiska dollar endast 202,56 euro. Den australiska bokföringen kommer att fortsätta att visa 400 australiska dollar per månad medan Nederländernas bokföring fortsätter att visa 237,65 euro per månad, om växelkursen inte har uppdaterats. Detta kan leda till att det görs en överskjutande betalning på 35 euro varje månad om den underhållsskyldige fortsätter att betala enligt det ursprungliga meddelandet.

726. Det är dock viktigt att komma ihåg att eventuella omräkningar av underhållsbeloppet till en annan valuta inte ändrar eller varierar det underliggande avgörandet. Den underhållsskyldige ska fortfarande betala det belopp som fastställs i det ursprungliga avgörandet om underhållsskyldighet. Underhållsskulden är inte betald i sin helhet förrän hela beloppet i den valuta som anges i avgörandet om underhållsskyldighet har betalats. Om den underhållsskyldige skulle återvända till den stat där avgörandet meddelades skulle skuldens belopp beräknas med valutan i den stat där avgörandet meddelades. Verkställigheten av avgörandet i den utländska staten kan dock begränsas av valutaomräkningen.
727. De problem som uppstår till följd av valutakursvariationerna belyser behovet av fortlöpande kommunikation mellan den begärande och den anmodade staten. Det är mycket viktigt att staterna håller varandra informerade om hur de utestående fordringarna har beräknats och om eventuella inhemska regler för den beräkningen. Den begärande staten kan också behöva hjälpa sökanden att inhämta eventuella kompletterande handlingar eller avgöranden som bekräftar utestående fordringar, om den verkställande staten behöver dem för att motivera indrivning av upplupna fordringar till följd av växelkursvariationer.

III. Ytterligare material

A. *Praktiska råd*

- Landsfakta för varje fördragsslutande stat kommer att innehålla uppgifter om de verkställighetsåtgärder som finns tillgängliga i den staten. Det finns stora skillnader mellan staterna, så det är viktigt att kontrollera fakta för varje stat.
- Informera sökanden/den underhållsberättigade om vilka åtgärder som kan vidtas för att verkställa avgörandet. Detta kommer att göra det lättare för den underhållsberättigade att förstå eventuella begränsningar för verkställigheten av avgörandet.
- I vissa fall är det snabbaste sättet att få till stånd löpande utbetalningar till den underhållsberättigade och barnen att kontakta den underhållsskyldige så snart som möjligt för att få denne att frivilligt börja göra utbetalningar. Det är dock viktigt att komma ihåg att alla åtgärder för att verkställa avgörandet, oavsett om dessa gäller frivillig efterlevnad eller verkställighetsåtgärder, bör vidtas utan dröjsmål och i syfte att se till att utbetalningarna görs i tid och i enlighet med avgörandet.
- Det är viktigt att den behöriga myndighet som ansvarar för verkställigheten informeras snabbt om alla nya uppgifter som den underhållsberättigade kan ha om den underhållsskyldiges tillgångar eller inkomster. Det kommer att göra det lättare för den myndigheten att verkställa avgörandet.
- Formuläret för statusrapport är en enkel metod för den behöriga myndigheten i den stat som verkställer avgörandet att informera den begärande staten om händelseutvecklingen. Utöver information om nya åtgärder som vidtagits kan man lämna med ett utdrag eller en förteckning över de utbetalningar som det verkställande organet har tagit emot. Det kommer att göra det lättare för den begärande staten att stämma av sina konton och uppdatera eventuella saldon över utestående fordringar.
- Om verkställande organ är berörda i både den anmodade och den begärande staten, ökar sannolikheten för att verkställigheten av avgörandet ska lyckas om dessa organ kommunicerar ofta med varandra. I vissa fall kan det vara lämpligt att inleda verkställighet i båda staterna för att se till att alla inkomster och tillgångar utmäts i förekommande fall.

B. Relevanta artiklar i konventionen

Artikel 6.2 e och f
Artikel 12.9
Artikel 32
Artikel 33
Artikel 34
Artikel 35

C. Berörda avsnitt i handboken

Se kapitel 3 del 2 – Frågor som är gemensamma för alla ansökningar enligt konventionen och för framställningar om särskilda åtgärder.

Se kapitel 4 – Behandling av utkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.

Se kapitel 8 – Utgående ansökningar om erhållande av avgörande om underhållsskyldighet.

IV. Vanliga frågor

Vilka åtgärder kommer en fördragsslutande stat att vidta för att verkställa ett avgörande?

728. Det beror på staten där avgörandet ska verkställas. I konventionen anges en förteckning över rekommenderade åtgärder, men alla åtgärder kommer inte att vara tillgängliga i varje fördragsslutande stat, och några stater kanske använder andra åtgärder. Den verkställande staten måste åtminstone använda samma åtgärder för att verkställa utländska avgöranden som för inhemska. Vilka åtgärder som vidtas beror också på om eventuella försök att uppmuntra den underhållsskyldige att följa avgörandet frivilligt är framgångsrika.

Hur kommer utbetalningarna att skickas till sökanden?

729. I de flesta fall kommer den underhållsskyldiges utbetalningar att skickas till den verkställande myndigheten i den stat där verkställigheten sker. Den myndigheten skickar utbetalningarna direkt till den underhållsberättigade eller till centralmyndigheten eller den verkställande myndigheten i den stat där den underhållsberättigade bor. Det inledande ansökningsformuläret (till exempel ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet) innehåller bestämmelser om att den underhållsberättigade ska ange vart betalningarna ska skickas.

Hur lång tid tar det innan den underhållsberättigade börjar få utbetalningarna?

730. Det beror på flera faktorer. Det beror på om den underhållsskyldige betalar frivilligt eller om det krävs verkställighetsåtgärder. Det kommer också att ta längre tid om det krävs efterforskningar för att lokalisera den underhållsskyldige eller dennes inkomster eller tillgångar.

Kapitel 11

Ansökningar om ändring av ett avgörande (artikel 10.1 e och f och 10.2 b och c)

731. Kapitlen om ändringar i den här handboken har en annan struktur än de som gäller andra ansökningar och framställningar enligt konventionen. I stället för separata kapitel om utgående och inkommande ansökningar har vi ett kapitel (detta kapitel) som innehåller en översikt över hur konventionen ska tillämpas på ansökningar från underhållsskyldiga eller underhållsberättigade om ändring av befintliga avgöranden om underhållsskyldighet. I nästa kapitel (kapitel 12) beskriver vi förfarandena för både utgående och inkommande ansökningar om ändring.
732. Handboken har den här dispositionen för ändringsansökningar eftersom samspelet mellan konventionens bestämmelser, parternas omständigheter (var de bor, var avgörandet meddelades) och huruvida ansökan görs av en underhållsberättigad eller en underhållsskyldig påverkar var och hur ansökan om ändring bör göras. Därför beskriver vi i det här kapitlet alla de olika möjliga scenarierna och ger en detaljerad förklaring av de ändringsförfaranden som finns tillgängliga för vart och ett av dem. Det här kapitlet kommer att hjälpa handläggare att förstå några av de underliggande problemen med ändringar och ge den bakgrund som krävs för behandlingen av ansökningarna, som vi tar upp i kapitel 12.
733. I den första delen av det här kapitlet hittar du en översikt över ändringar i ett internationellt sammanhang rent generellt. I den andra delen går vi igenom ansökningar om ändringar i fyra scenarier utifrån olika faktiska omständigheter.

I. Översikt – ändring av avgöranden om underhållsskyldighet

A. Allmänt

734. Eftersom underhåll, särskilt underhåll till barn, kan behöva betalas under många år och barnens behov och föräldrarnas tillgångar kommer att ändras över tid, är det viktigt att det går att ändra ett avgörande för att se till att barn och familjer får det underhåll de behöver. Därför innehåller konventionen bestämmelser om att centralmyndigheter ska vara behjälpliga i översändande och behandling av ansökningar om ändring av avgöranden, och konventionen innehåller också bestämmelser om efterföljande erkännande och verkställighet av dessa ändrade avgöranden vid behov.¹⁴²

¹⁴² Förklarande rapport, punkt 258.

735. Enligt artikel 10 får det göras en ansökan om **ändring** av ett befintligt avgörande om en av parterna, antingen den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige, vill ha en ändring (kallas i vissa stater för en förändring eller variation) av avgörandet. En underhållsberättigad får ansöka om höjt underhållsbidrag, avslutat underhållsbidrag för ett eller flera barn, eller en ändring av villkoren, till exempel hur ofta utbetalningarna ska göras. På liknande sätt får en underhållsskyldig ansöka om en ändring – ofta för att sänka det belopp som ska betalas, avsluta underhållsskyldigheten för ett eller flera barn, eller ändra betalningsvillkoren. Ändringen kan också göras helt enkelt för att se till att underhållet motsvarar den underhållsskyldiges aktuella inkomster. Centralmyndigheten i en begärande stat, där sökanden bor, ska översända ansökan om ändring till den andra fördragsslutande staten.
- Ändring är processen med att ändra ett avgörande om underhållsskyldighet efter det att det har meddelats. I vissa stater kallas detta för en ansökan om variation eller förändring. Ändringen kan gälla underhållsbidragets storlek, hur ofta det ska betalas ut eller något annat villkor i avgörandet om underhållsskyldighet.*
736. Alla fördragsslutande stater har förfaranden för att behandla ansökningar enligt konventionen om variation eller ändring av underhållsskyldigheter, antingen genom ändring av det befintliga avgörandet eller genom meddelande av ett nytt avgörande om underhållsskyldighet.¹⁴³ Det är dock viktigt att komma ihåg att de faktiska omständigheterna för ansökan om ändring ska prövas enligt lagen i den anmodade staten.¹⁴⁴ De fördragsslutande staterna har mycket olika lagar om vilka grunder som måste fastställas innan en ändring av ett avgörande kan godkännas.¹⁴⁵ Landsfakta för den anmodade staten innehåller uppgifter om vad som krävs enligt nationell lag i den anmodade staten för att ansökan ska godkännas.
737. Det är viktigt att påpeka att ändringsansökningar om nedsättning eller avskrivning av fordringar kan behandlas mycket olika i de fördragsslutande staterna. Några stater tillåter inga ändringar av utestående fordringar, och även om det har meddelats ett avgörande om ändring av fordringar är det inte säkert att den ändringen erkänns i en annan stat. I en situation där en sökande vill ändra utestående fordringar bör man kontrollera landsfakta för båda staterna för att se om det är möjligt med en ändring och om avskrivningen av fordringarna kommer att erkännas om avgörandet ändras.
738. Det är också viktigt att undersöka möjligheten att få rättsligt bistånd när det gäller ändringsansökningar från underhållsskyldiga. Som vi diskuterar i kapitel 12 finns det ingen automatisk rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd i fråga om en ansökan om ändring från en underhållsskyldig (artikel 17). Om det är en underhållsberättigad som gör ansökan om ändring och den gäller underhåll till barn som omfattas av konventionen kommer den underhållsberättigade att ha rätt till kostnadsfritt bistånd.
739. Det är lika viktigt att tänka på att konventionen endast innehåller grundläggande vägledning om de typer av ändringsansökningar som kan göras via centralmyndigheter och några mycket begränsade regler för hur fördragsslutande stater bör behandla utländska avgöranden om ändring.

¹⁴³ I detta kapitel diskuterar vi vad som händer när en stat uppmanas att ändra ett tidigare avgörande, men det kan tillämpas på samma sätt när den inhemska lagen inte tillåter ett ändrat avgörande, utan det måste meddelas ett nytt avgörande. Se förklarande rapport, punkt 264.

¹⁴⁴ Vissa stater kommer att tillämpa den utländska lagen, inte den inhemska, på dessa ansökningar. När en stat är part i Haagprotokollet om om tillämplig lag för underhållsskyldighet ska den lagen tillämpas på ändring av avgöranden.

¹⁴⁵ I vissa stater kommer en ändring av ett avgörande som har meddelats av en annan stat inte att erkännas om barnet eller någon av parterna bor kvar i ursprungsstaten. Detta kan ha betydelse för huruvida det är ändamålsenligt att ansöka om en annan ändring än i ursprungsstaten.

740. Det kommer alltså att uppstå situationer i behandlingen av internationella ärenden där konventionen inte ger någon särskild vägledning. I de fallen måste de enskilda staterna lösa eventuella problem med hjälp av den inhemska lagstiftningen och de övergripande principerna för konventionen som kräver att staterna samarbetar för att främja verkkningsfulla, kostnadseffektiva och rättvisa lösningar och uppmuntra lösningar som bidrar till målet att driva in underhåll till barn och familjeunderhåll.

B. Var kan jag göra en direkt framställning eller en ansökan om ändring, och går det att göra en ansökan enligt konventionen?

741. Konventionen innehåller inga "direkta regler" för behörighet där det anges när en fördragsslutande stat får ändra ett avgörande om underhållsskyldighet som har meddelats i en annan fördragsslutande stat. Detta kommer nästan alltid att avgöras genom inhemsk lag. Den enda situation där konventionen specifikt behandlar möjligheten att ändra ett avgörande är i samband med ansökningar om ändring från en underhållsskyldig i en annan stat än i **ursprungsstaten**, när den underhållsberättigade bor i ursprungsstaten (artikel 18).¹⁴⁶
- Ursprungsstaten** är den stat där avgörandet om underhållsskyldighet meddelades.
742. Genom att föreskriva att **ansökningar** om ändring ska göras inom ramen för konventionen och genom att föreskriva regler för när avgöranden (inbegripet ändrade avgöranden) får erkännas och verkställas, ger konventionen en ram som tillgodoser parternas behov i situationer där det ursprungliga avgörandet måste ändras. Konventionen ger ett kostnadseffektivt och förenklat förfarande för underhållsberättigade eller underhållsskyldiga som behöver inleda ändringsansökningar när den andra parten bor i en annan fördragsslutande stat, vilket i de flesta fall innebär att en part som behöver en ändring slipper resa till den andra staten för att göra ansökan.¹⁴⁷
- Tips:** I den här handboken kommer vi att göra åtskillnad mellan direkta framställningar och ansökningar. En ansökan är en åtgärd som omfattas av konventionen och görs via en centralmyndighet, till exempel en ansökan om erkännande och verkställighet. En direkt framställning är en åtgärd som går direkt till en behörig myndighet, till exempel en framställning om erhållande av avgörande av underhållsskyldighet mellan makar, om ingen av de fördragsslutande staterna har utvidgat tillämpningen av konventionen till den typen av framställningar. I kapitel 16 hittar du mer information om direkta framställningar.
743. I de flesta fall har en sökande, oavsett om den är underhållsberättigad eller underhållsskyldig, flera alternativ när det gäller var ansökan kan lämnas in och huruvida konventionen bör användas för ansökan. Sökanden kan välja att
- göra en ansökan enligt artikel 10 i konventionen och få ansökan översänd för behandling i den stat där den andra parten bor, eller
 - resa till den stat där avgörandet meddelades eller där den andra parten bor och göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i den staten, eller
 - göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i sin egen stat, särskilt om han eller hon bor kvar i den stat där avgörandet meddelades.

¹⁴⁶ Förklarande rapport, punkt 415. Se artikel 18 om ändringsansökningar från en underhållsskyldig.
¹⁴⁷ I vissa fall kan det dock ändå krävas en resa, om ärendet inte kan behandlas via centralmyndigheten.

744. Vilket av dessa alternativ som sökanden bör välja i ett specifikt ärende beror på
- var sökanden bor och om det är i ursprungsstaten (den stat där avgörandet meddelades),
 - var den underhållsskyldige bor,
 - om lagen i den stat där ansökan eller den direkta framställningen kommer att göras tillåter den typ av ändring som söks (se anmärkningarna ovan om ändring av utestående fordringar),
 - om det kommer att uppstå några svårigheter med att få det ändrade avgörandet erkänt i den stat där det ska verkställas,
 - hur lång tid det kommer att ta att färdigbehandla ansökan; detta kan vara särskilt viktigt när en underhållsberättigad behöver en höjning av underhållsbidraget för att täcka de ökande kostnaderna för att försörja barnet,
 - om en stat erbjuder ett påskyndat förfarande för ändringar – till exempel de omprövningsförfaranden som finns i Australien – som kan tillåta frekventa justeringar om parterna begär detta.
745. Tänk på att den underhållsskyldige har mer begränsade möjligheter när det gäller ändringar än den underhållsberättigade, i enlighet med artikel 18 i konventionen.
746. Att avgöra var en ansökan eller direkt framställning om ändring ska lämnas in är en komplicerad fråga, och sökanden bör uppmuntras att söka juridisk rådgivning om de har några frågor eller farhågor.
747. Slutligen bör det påpekas att konventionen kanske bara är tillämplig i ett begränsat antal omständigheter, vilket betyder att de ändringar eller nya avgöranden som meddelas kan leda till att flera avgöranden meddelas för samma familj, sökande och svarande. Man bör så långt det är möjligt undvika ett tillvägagångssätt som leder till flera avgöranden, eftersom den osäkerhet som avgörandena leder till och de resurser som krävs för att lösa problemen kommer att göra det svårare att verkställa avgörandena effektivt.

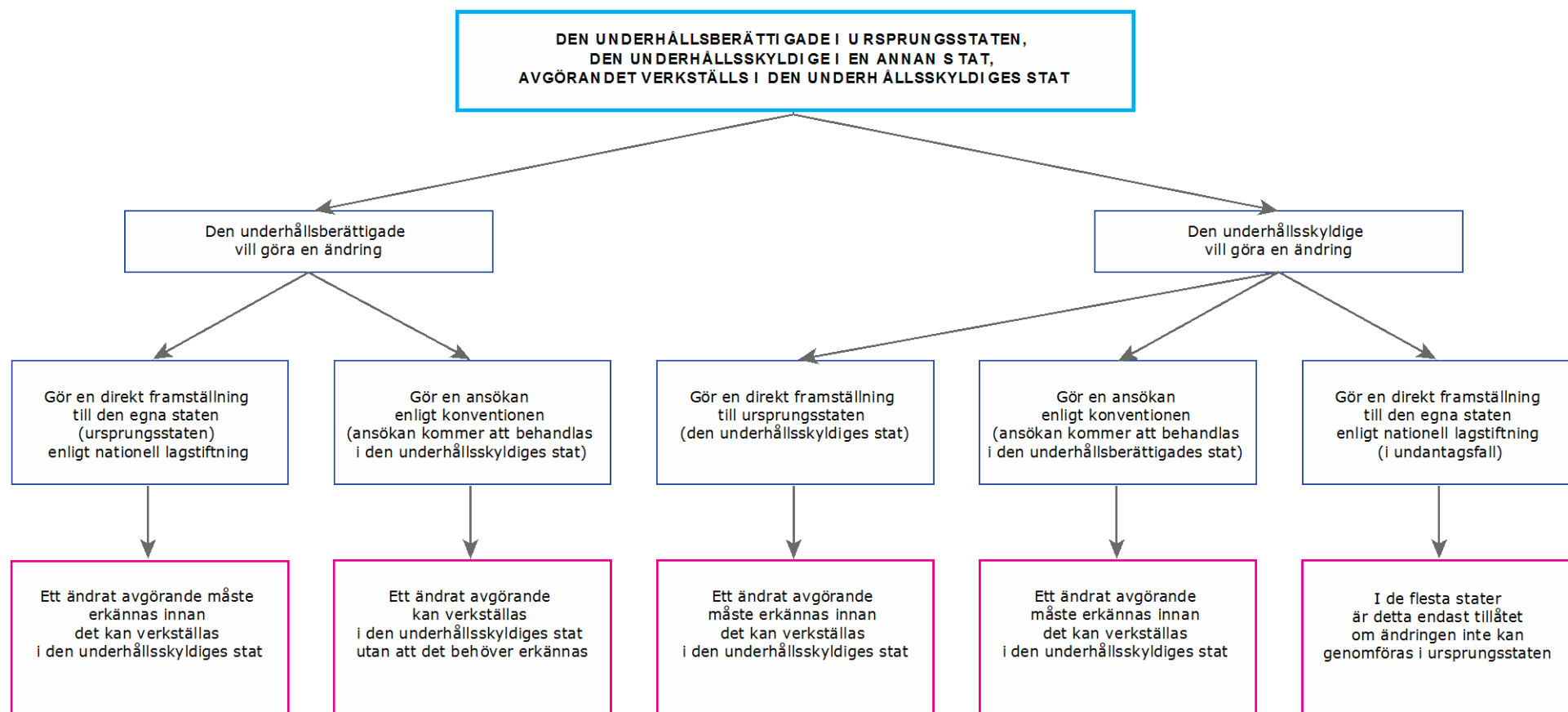
II. Exempel

748. I det här avsnittet beskriver vi möjliga ändringsscenarier och de situationer där det går att göra ändringsansökningar med hjälp av konventionsförfaranden. Ändringsansökningarna delas in i fyra möjliga scenarier:
- 1 Den underhållsberättigade bor i den stat som meddelade det ursprungliga avgörandet (ursprungsstaten), men den underhållsskyldige bor inte i den staten.
 - 2 Den underhållsskyldige bor i ursprungsstaten, men inte den underhållsberättigade.
 - 3 Varken den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade bor i ursprungsstaten, och de bor i olika stater.
 - 4 Varken den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade bor i ursprungsstaten, och båda bor nu i samma stat.
749. I varje fall måste följande avgörande faktorer beaktas:
- Var meddelades avgörandet?
 - Var bor den underhållsberättigade nu?
 - Var bor den underhållsskyldige?
 - Var kommer det ändrade avgörandet att behöva erkännas och verkställas?
750. För varje exempel ger vi en illustration av alternativen.

A. *Exempel 1: Den underhållsskyldige har lämnat ursprungsstaten, den underhållsberättigade har inte gjort det*

Faktiska omständigheter

751. Detta kommer att vara ett av de vanligaste scenarierna. Avgörandet om underhåll meddelades i land A. Den underhållsskyldige bor nu i land B. Den underhållsberättigade bor kvar i land A. Avgörandet har översänts till land B för erkännande och håller på att verkställas i land B. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

Figur 28: Ansökningar om ändring där den underhållsberättigade är bosatt i ursprungsstaten

1. Om den underhållsberättigade vill ändra

752. Den underhållsberättigade vill ofta att avgörandet ska ändras för att täcka de ökande kostnaderna för att försörja barnen. I det här fallet har den underhållsberättigade ett antal alternativ.

a) Alternativ 1 – gör en ansökan enligt artikel 10.1 f i konventionen

753. I den här situationen kan den underhållsberättigade göra en ansökan enligt artikel 10.1 f för att få avgörandet ändrat i land B där den underhållsskyldige nu har sin **hemvist**. Om den underhållsberättigade väljer detta alternativ kommer ansökan att översändas av centralmyndigheten i land A till centralmyndigheten i land B. Centralmyndigheten i land B vidarebefordrar ansökan till den behöriga myndigheten i land B, och ärendet behandlas i land B enligt lagstiftningen i land B (inklusive dess regler för behörigheter), och avgörandet kan komma att ändras.
- Begreppet **hemvist** definieras inte i konventionen. Det används i ett antal artiklar i konventionen i samband med huruvida ett avgörande kan erkännas eller verkställas. De enskilda sakförhållandena i varje ärende avgör om en person har sin hemvist i en stat. Fastställande av hemvist kan utgå från sakförhållanden som var personen är bosatt, var personen har sin primära bostad (eller huvudbostad), var han eller hon arbetar eller studerar. Enbart vistelse i en stat räcker inte för att fastställa hemvist.*
754. Det ändrade avgörandet behöver inte erkännas innan det kan verkställas i land B, eftersom det meddelades av en behörig myndighet i land B. Ansökningsformuläret för ändringen kommer att innehålla uppgifter om huruvida sökanden begär verkställighet av det ändrade avgörandet. Om så är fallet behöver den underhållsberättigade (sökanden) inte göra något mer, så länge verkställigheten av avgörandet fortsätter att ske i land B. Om den underhållsskyldige flyttar eller om det finns tillgångar eller inkomster utanför land B kommer det ändrade avgörandet förstås att behöva erkännas i de andra staterna. Det ändrade avgörandet kommer inte att behöva erkännas i land A (där sökanden bor), om inte lagstiftningen i land A kräver detta, eller den underhållsskyldige har tillgångar eller inkomster i land A och verkställighet kommer att ske där.
755. Enligt detta alternativ kommer den underhållsberättigade alltså att göra en ansökan enligt konventionen om ändring av avgörandet, och de förfaranden som beskrivs i det här kapitlet och i kapitel 12 gäller för ansökan.

b) Alternativ 2 – gör en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land A

756. Konventionen är inte tillämplig på en ändring som görs enligt det här alternativet.
757. Eftersom det ursprungliga avgörandet meddelades i land A kan den underhållsberättigade helt enkelt vända sig till den rättsliga eller administrativa enhet som meddelade avgörandet och begära en ändring. Den ändringen avgörs precis som alla andra ändringar enligt den inhemska lagstiftningen (lagen i land A). Lagen i land A avgör hur den underhållsskyldige i land B ska underrättas eller delges ansökan.
758. Om den underhållsberättigade väljer att göra en direkt framställning om ändring i land A måste det ändrade avgörandet skickas till land B för erkännande och verkställighet, eftersom den underhållsskyldige bor i land B och den staten ansvarar för verkställigheten. Detta kan man göra med de förfaranden som beskrivs i kapitel 4.

759. Det ändrade avgörandet kommer att erkännas och verkställas i land B, om inte den underhållsskyldige kan visa att ingen av de grunder för erkännande och verkställighet för avgörandet som fastställs i artikel 20 är tillämplig, eller att någon av de grunder som anges i artikel 22 hindrar erkännande och verkställighet av avgörandet. Se vår diskussion om detta i kapitel 5. Det kan till exempel inträffa om den underhållsskyldige kan visa att han inte har underrättats om den direkta framställningen om ändring, vilket krävs enligt lag i land A.
760. I de flesta fall kommer dock det ändrade avgörandet att erkännas utan invändningar i land B, och därefter kommer det ändrade avgörandet att vara verkställbart i land B.
761. Enligt det här alternativet kommer den underhållsberättigade alltså att göra sin ansökan om ändring enligt inhemsk lag, men den efterföljande ansökan om erkännande och verkställighet av det ändrade avgörandet kommer att göras enligt konventionen, inom ramen för artikel 10. De förfaranden som beskrivs i kapitlen 4 och 5 ska gälla för ansökan om erkännande och verkställighet.

2. Om den underhållsskyldige vill ändra

762. Om den underhållsskyldige vill ändra avgörandet i just det här scenariot har även han eller hon ett antal alternativ när det gäller var ansökan kan göras. Som vi påpekar nedan kan den underhållsskyldige göra en ansökan enligt konventionen om ändring i land A, göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land A, eller, under vissa mycket begränsade omständigheter som omfattas av inhemsk lag, göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land B.
763. I just detta fall (när den underhållsskyldige har lämnat ursprungsstaten och den underhållsberättigade inte har gjort det) finns det överväganden som endast gäller underhållsskyldiga. Dessa är viktiga för att en underhållsskyldig ska kunna avgöra om ansökan bör göras.
764. Även om konventionen inte innehåller några direkta regler för när en stat får ändra ett avgörande som har meddelats i en annan stat begränsar konventionen inte den underhållsskyldiges möjlighet att få avgörandet ändrat av en annan stat om den underhållsberättigade har sin hemvist i den stat som meddelade det ursprungliga avgörandet (ursprungsstaten).¹⁴⁸
- Viktigt! Enligt artikel 18 är det viktigt att avgöra var talan ska "väckas" enligt konventionen för att se om den artikeln är tillämplig för att hindra erkännande av avgörandet. Lagg märke till att ordet "talan" används i den här artikeln – inte ansökan. "Talan" ska väckas på den plats där den behöriga myndigheten (domstolen eller den administrativa myndigheten) håller förhandlingen eller prövningen och beslutar om avgörandet om underhållsskyldighet ska ändras. Detta kommer att vara den anmodade staten.**
765. Denna bestämmelse finns i både artiklarna 18 och 22 i konventionen. Enligt artikel 18 får en underhållsskyldig inte lämna in en ansökan om ändring av ett avgörande i en annan fördragsslutande stat än ursprungsstaten om den underhållsberättigade har sin hemvist i ursprungsstaten, om inte något av de fyra undantagen ska tillämpas. Enligt artikel 22 får en svarande i en ansökan om erkännande och verkställighet av ett avgörande göra invändningar på grund av att avgörandet meddelades i strid med artikel 18.

¹⁴⁸ Förklarande rapport, punkterna 421 och 422.

766. I praktiken innebär detta att om den underhållsskyldige har lämnat ursprungsstaten och vill ändra avgörandet och den underhållsberättigade bor i ursprungsstaten, bör ansökan göras i ursprungsstaten. Genom konventionen går detta att göra utan att den underhållsskyldige tvingas resa till ursprungsstaten eftersom han eller hon kan inleda en ansökan i sin egen stat och sedan få ansökan översänd inom ramen för konventionen för behandling i ursprungsstaten.¹⁴⁹
767. Om detta inte görs, utan ändringen behandlas utanför ursprungsstaten och det krävs erkännande av det ändrade förfarandet, måste den underhållsskyldige se till att artiklarna 18 och 22 inte utgör hinder för erkännande av det ändrade avgörandet.
768. I nästa avsnitt går vi igenom dessa alternativ närmare.

a) Alternativ 1 – gör en ansökan om ändring enligt artikel 10.2 b i konventionen

769. Artikel 10.2 b erbjuder ett effektivt och ofta billigare alternativ för den underhållsskyldige, som annars skulle behöva återvända till land A och göra ansökan om ändring direkt i land A. I det här fallet får den underhållsskyldige inleda en ansökan om ändring enligt konventionen, och centralmyndigheten i land B kommer att översända den ansökan till land A. Centralmyndigheten i land A kommer att vidarebefordra ansökan till en behörig myndighet i land A för prövning, och ansökan ska avgöras enligt lagen i land A.
770. Om avgörandet ändras ska centralmyndigheten i land A översända en kopia av det ändrade avgörandet till land B. Beroende på lagen i land B kan avgörandet om ändring från land A behöva gå igenom erkännandeförfarandet i land B innan det tidigare erkända avgörandet verkligen kan ändras. Detta är inte alltid nödvändigt, eftersom vissa stater helt enkelt betraktar det ändrade avgörandet som en fortsättning på det ursprungliga avgörandet. När det gäller förfarandet för detta erkännande i den stat där den underhållsskyldige är bosatt kommer centralmyndigheten i många stater som god praxis att vara behjälplig enligt artikel 10.2 a. Annars kommer den underhållsskyldige att behöva använda de interna förfaranden som finns tillgängliga i hans eller hennes stat för att avgörandet ska erkännas.
771. De förfaranden som beskrivs senare i det här kapitlet gäller för ansökan om ändring.

b) Alternativ 2 – gör en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land A

772. Den underhållsskyldige får alltid återvända till land A och göra en direkt framställning om ändring till den behöriga myndigheten i land A. Denna framställning skulle behandlas enligt lagen i land A.
773. I de flesta fall skulle den underhållsskyldige därefter behöva få det ändrade avgörandet erkänt i land B, där verkställigheten sker, för att begränsa eller förändra verkställigheten av det ursprungliga avgörandet. Den ansökan om erkännande kan göras enligt inhemsk lag (om land B tillåter det), eller så kan den underhållsskyldige göra en ansökan enligt artikel 10.2 a om att det ändrade avgörandet ska erkännas i land B i syfte att begränsa verkställigheten av det tidigare erkända avgörandet. När det gäller förfarandet för detta erkännande i den stat där den underhållsskyldige är bosatt kommer centralmyndigheten i många stater som god praxis att vara behjälplig enligt artikel 10.2 a. Annars kommer den underhållsskyldige att behöva använda de interna förfaranden som finns tillgängliga i hans eller hennes stat för att avgörandet ska erkännas. Förfarandena för denna ansökan om erkännande och verkställighet

¹⁴⁹ Tänk på att enligt artikel 17 har den underhållsskyldige inte rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd för ansökan.

diskuteras i kapitlen 4 och 5.

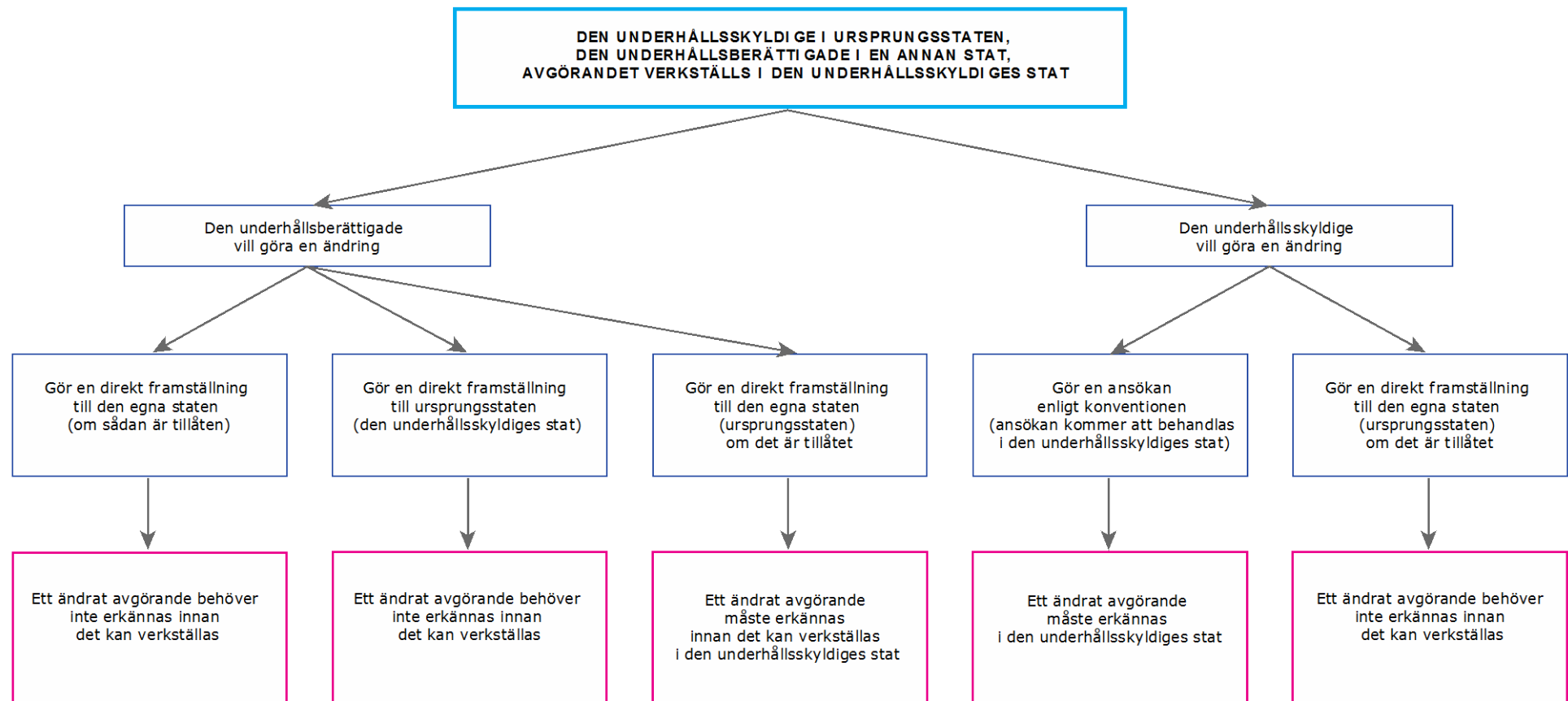
c) Alternativ 3 – gör en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land B

774. Med hänsyn till bestämmelserna i artikel 18 är detta alternativ tillåtet i mycket få stater, utom under exceptionella omständigheter. Detta alternativ är inte möjligt när ansökan gäller underhåll till barn.
775. En direkt framställning om ändring kan göras i land B om till exempel båda parterna är överens om att det skulle gå snabbare att göra framställningen i land B för att den staten har större förmåga att bedöma den underhållsskyldiges inkomster och förmåga att betala i fråga om underhållsskyldighet mellan makar. I detta fall har parterna kommit överens om att ärendet ska behandlas i land B. Den underhållsskyldiges direkta framställning skulle behandlas helt och hållet enligt lag i land B (om detta är tillåtet), och den underhållsberättigade skulle underrättas enligt bestämmelserna i lagen i den staten.
776. I de undantag som anges i artikel 18 i konventionen erkänns att dessa situationer kan uppstå, förutsatt att ändringarna får göras i en annan stat än ursprungsstaten i följande begränsade fall:
- Det finns ett skriftligt avtal om att staten är behörig (utom i ärenden som gäller underhåll till barn).
 - Den underhållsberättigade godtar den andra statens myndighets behörighet.
 - Den behöriga myndigheten i ursprungsstaten kan inte eller vägrar att ändra avgörandet.
 - Staten kan inte erkänna eller förklara det ursprungliga avgörandet från ursprungsstaten verkställbart.

B. Exempel 2: Den underhållsberättigade har lämnat ursprungsstaten, den underhållsskyldige har inte gjort det

Faktiska omständigheter

777. Avgörandet om underhåll meddelades i land A. Den underhållsberättigade har flyttat till land B. Den underhållsskyldige bor kvar i land A. Avgörandet verkställs i land A. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

Figur 29: Ansökningar om ändring där den underhållsskyldige är bosatt i ursprungsstaten

1. Om den underhållsberättigade vill ändra

a) Alternativ 1 – gör en ansökan enligt artikel 10.1 e i konventionen

778. Om den underhållsberättigade inte vill återvända till land A för att göra ansökan kan han eller hon inleda en ansökan om ändring enligt artikel 10.1 e i konventionen. Ansökan kommer att översändas av centralmyndigheten i land B till centralmyndigheten i land A som i sin tur översänder den till den behöriga myndigheten för behandling. Ansökan ska avgöras enligt lagen i land A, och det ändrade avgörandet kan verkställas i land A.
779. I de flesta fall kommer det ändrade avgörandet inte att behöva erkännas i land B (där den underhållsberättigade bor) eller i någon annan stat, såvida inte den underhållsskyldige har tillgångar eller inkomster i land B eller i en annan stat. Om det ändå krävs erkännande någon annanstans kan den underhållsberättigade använda de förfaranden som beskrivs i kapitlen 4 och 5.
780. De förfaranden som beskrivs senare i det här kapitlet gäller för ändringsansökningar som görs av den underhållsberättigade i den här situationen.

b) Alternativ 2 – gör en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land A

781. Den underhållsberättigade har alltid möjlighet att återvända till land A och göra en direkt framställning om ändring i den stat där det ursprungliga avgörandet meddelades. När det ändrade avgörandet har meddelats behöver det inte erkännas för att kunna verkställas i land A, utan kan helt enkelt överlämnas till den behöriga myndighet som ansvarar för verkställigheten och verkställas på samma sätt som det ursprungliga avgörandet. Ändringen kommer helt och hållet att behandlas enligt den inhemska lagen i land A.
782. Om det ändrade avgörandet av någon anledning behöver verkställas i land B eller i någon annan stat på grund av att den underhållsskyldige har tillgångar eller inkomster i land B eller i en annan fördragsslutande stat kommer den underhållsberättigade att behöva göra en ansökan enligt artikel 10.1 a för att få det ändrade avgörandet erkänt i den staten, om inte den inhemska lagen i den staten tillåter att avgörandet behandlas som en fortsättning av det ursprungliga avgörandet och därför inte behöver erkännas.

c) Alternativ 3 – gör en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land B

783. Om det är tillåtet enligt lagen i land B kan den underhållsberättigade göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land B (där han eller hon bor) om ett ändrat avgörande. Den underhållsskyldige kommer att underrättas eller delges enligt lagen i land B.¹⁵⁰
784. Om den underhållsberättigade väljer detta alternativ måste han eller hon dock vara medveten om att det kan bli svårt att få det ändrade avgörandet erkänt, om det måste erkännas innan det kan verkställas i en stat som har utfärdat ett förbehåll enligt konventionen om att utesluta en underhållsberättigads hemvist som grund för erkännande och verkställighet av ett avgörande (se kapitel 5).¹⁵¹

¹⁵⁰ Se kapitel 3.

¹⁵¹ Om en stat har utfärdat ett sådant förbehåll måste det finnas någon annan grund för erkännande och verkställighet av avgörandet. I artikel 20 anges alternativa grunder för erkännande och verkställighet.

785. Därför kan den underhållsberättigade vilja undersöka om det är troligt att avgörandet kommer att erkännas i land A där den underhållsskyldige är bosatt, eftersom det ändrade avgörandet i de flesta fall kommer att behöva erkännas innan det kan verkställas i land A. I så fall kan det vara bättre för den underhållsberättigade att göra ansökan om ändring enligt artikel 10 i konventionen så som beskrivs ovan.
786. Om den ändring som den underhållsberättigade söker i det här scenariot slutligen omfattar en ändring av eventuella utestående underhållsfordringar bör den underhållsberättigade vara medveten om att ett avgörande som meddelas i land B inte nödvändigtvis kommer att godtas av den behöriga myndigheten i land A. Du bör kontrollera landsfakta för båda staterna i det här läget för att ta reda på om det ändrade avgörandet kommer att godtas.

2. Om den underhållsskyldige vill ändra

a) Alternativ 1 – gör en ansökan enligt artikel 10.2 c i konventionen

787. Den underhållsskyldige kan ansöka enligt artikel 10.2 c i konventionen om en ändring av avgörandet i land B, där den underhållsberättigade bor.¹⁵² Den underhållsskyldige kan inleda ansökan i land A, och centralmyndigheten i land A kommer att översända ansökan till centralmyndigheten i land B. Ändringsförfarandet kommer sedan att genomföras i land B, och den inhemska lagen i land B ska tillämpas på ändringsansökan.
788. Om avgörandet ändras i land B och det ursprungliga avgörandet verkställs i land A måste det ändrade avgörandet i de flesta stater erkännas i land A innan det kan verkställas (och få företräde framför det tidigare avgörandet). Den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade kan ansöka om erkännande vid behov. Om den underhållsberättigade gör ansökan ska de förfaranden som anges i kapitlen 4 och 5 om erkännande och verkställighet gälla för ansökan om erkännande av det ändrade förfarandet. Om det är den underhållsskyldige som ansöker om erkännande kommer centralmyndigheten i många stater enligt god praxis att vara behjälplig i förfarandet enligt artikel 10.2 a, eftersom det är det sista steget för begäran om ändring.¹⁵³

b) Alternativ 2 – gör en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land A

789. Om den underhållsskyldige vill ändra avgörandet kan han eller hon göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land A där han eller hon bor. Land A är ursprungsstaten och kan i vissa fall ändra sitt eget avgörande. Om framställningen är tillåten¹⁵⁴ kommer förfarandet att styras av den inhemska lagen i land A. Den underhållsberättigade kommer att underrättas eller delges enligt lagstiftningen i land A.¹⁵⁵ Avgörandet som meddelas kan verkställas i land A utan att det behöver erkännas eller att några ytterligare åtgärder vidtas. Centralmyndigheten i land A bör dock informera centralmyndigheten i land B där den underhållsberättigade bor så att den kan uppdatera sina register om avgörandet har ändrats.

¹⁵² Med förbehåll för de regler om behörighet som gäller i land B.

¹⁵³ I strikt bemärkelse omfattar konventionens tillämpningsområde inte en sökandes begäran om tjänster från sin egen centralmyndighet för en ansökan i den staten.

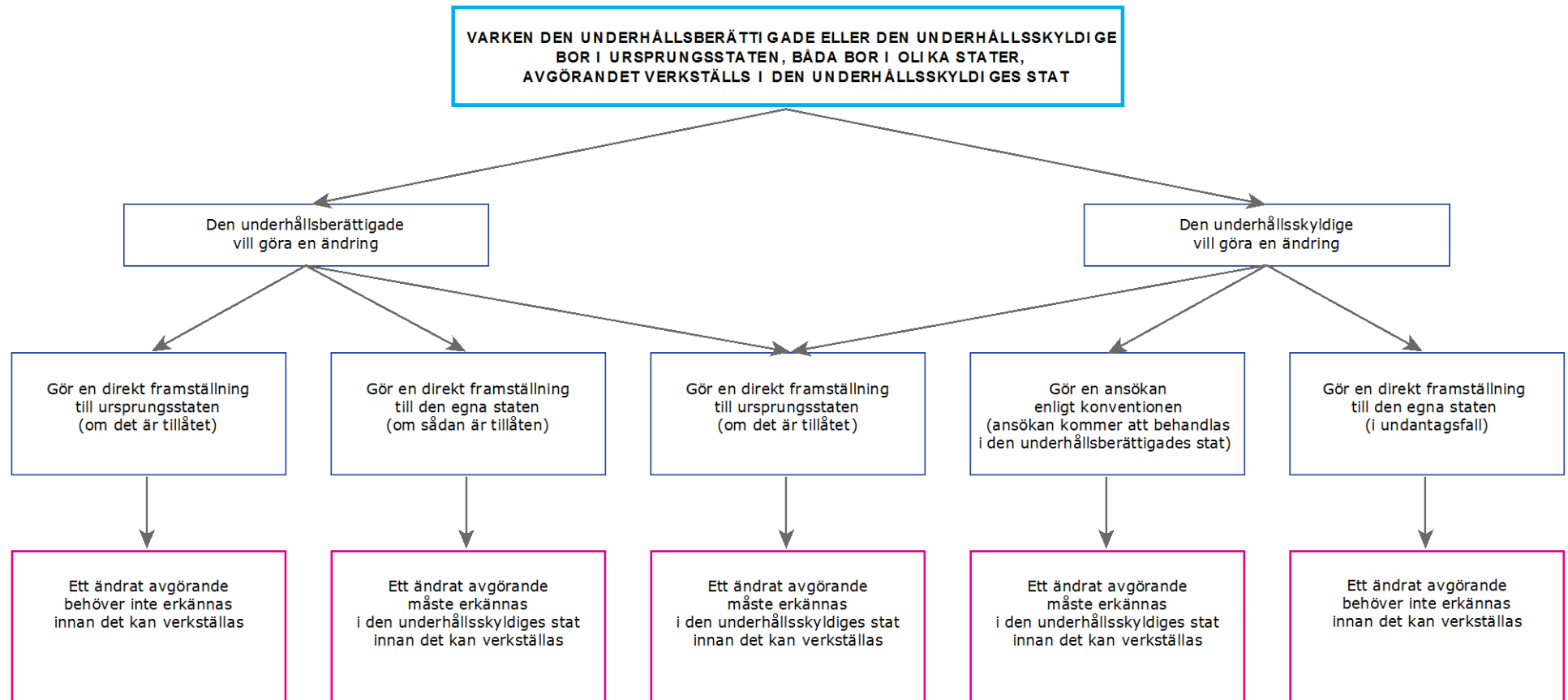
¹⁵⁴ I vissa stater krävs enligt lag att ansökan lämnas in där den underhållsberättigade bor. I andra stater saknas behörighet (eller myndighet) att meddela ett bindande avgörande för en part utanför staten.

¹⁵⁵ Se kapitel 3.

790. Det är osannolikt att avgörandet från land A kommer att behöva erkännas eller verkställas i land B där den underhållsberättigade är bosatt, om inte den underhållsskyldige även har tillgångar eller inkomster i den staten. Om den underhållsberättigade vill att det ändrade avgörandet ska erkännas och verkställas i land B bör detta inte vara särskilt svårt, eftersom det ändrade avgörandet meddelats av samma myndighet som meddelade det ursprungliga avgörandet, och i de flesta stater kommer detta att behandlas som en förlängning av det ursprungliga avgörandet och kan erkännas på den grunden.
791. Med tanke på de begränsningar som kan finnas i den inhemska lagen när en direkt framställning om ändring behandlas i land A kan det dock i många fall vara bättre för den underhållsskyldige att använda sig av konventionens förfaranden och ansöka om ändring av avgörandet i land B.

C. *Exempel 3: Både den underhållsberättigade och den underhållsskyldige har flyttat från ursprungsstaten och bor i olika stater*

792. Avgörandet om underhåll meddelades i land A. Den underhållsberättigade har flyttat till land B. Den underhållsskyldige bor nu i land C. Avgörandet har erkänts i land C och verkställs i land C. Alla de tre staterna är fördragsslutande stater i konventionen.

Figur 30: Ändringsansökningar när båda parterna har flyttat från ursprungsstaten och bor i olika stater

1. Om den *underhållsberättigade* vill ändra

a) **Alternativ 1 – gör en ansökan enligt artikel 10.1 f i konventionen**

793. Den underhållsberättigade kan inleda en ansökan om ändring i land B (där han eller hon bor) enligt artikel 10.1 f i konventionen.¹⁵⁶ Den ansökan kommer att översändas av centralmyndigheten i land B till centralmyndigheten i land C där den underhållsskyldige bor. Centralmyndigheten kommer att vidarebefordra ansökan till en behörig myndighet i land C, och ändringen kommer sedan att göras i land C.
794. Tänk på att konventionen inte innehåller något krav på att avgörandet från land A ska vara erkänt i land B innan en ändring kan inledas i land B eller behandlas i land C. Inte heller innehåller konventionen något krav på att det avgörande som ändras ska ha meddelats i en fördragsslutande stat.¹⁵⁷ Det måste vara ett avgörande som omfattas av konventionens tillämpningsområde (se kapitel 3). Om avgörandet verkligen kommer att ändras beror på den inhemska lagen i land C och om avgörandet är av en sådan typ som kan ändras enligt den lagen.
795. Om det meddelas ett ändrat avgörande genom detta förfarande blir land C nu den "nya" ursprungsstaten. Avgörandet om ändring från land C behöver inte erkännas i land C eftersom det kommer att verkställas i den stat där det meddelades.
796. Om inte den underhållsskyldige har tillgångar eller inkomster i land B (där den underhållsberättigade bor) eller i någon annan stat behövs inga ytterligare åtgärder, även om det är god praxis att informera den andra staten om ändringen.

b) **Alternativ 2 – gör en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land B**

797. Om det är tillåtet enligt den inhemska lagen i land B kan den underhållsberättigade göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land B där han eller hon bor, för att få en ändring av det avgörande som ursprungligen meddelades i land A. Lagen i land B kommer att avgöra vilken typ av underrättelse eller delgivning som den underhållsskyldige/svaranden i land C ska få.¹⁵⁸
798. Anmärkningarna i det föregående exemplet på framställningar från underhållsberättigade till sin bosättningsstat kan dock gälla även i det här fallet. Om den underhållsberättigade väljer detta alternativ måste det ändrade avgörande som meddelats i land B erkännas i land C, där den underhållsskyldige bor, innan det kan verkställas i land C. Den underhållsberättigade måste göra en ansökan enligt konventionen om erkännande och verkställighet och använda de förfaranden som beskrivs i kapitel 4, eller göra en direkt framställning om erkännande till den behöriga myndigheten i land C. Om land C har utfärdat ett förbehåll om att utesluta behörighet som baseras på den underhållsberättigade som grund för erkännande och verkställighet kan den underhållsskyldige/svaranden göra invändningar mot erkännandet, och man måste hitta en annan grund för erkännande och verkställighet.

¹⁵⁶ Med förbehåll för de regler om behörighet som gäller i land B.

¹⁵⁷ Förklarande rapport, punkt 262.

¹⁵⁸ Se kapitel 3.

2. Om den underhållsskyldige vill ändra

a) Alternativ 1 – gör en ansökan enligt artikel 10.2 c i konventionen

799. Den underhållsskyldige kan inleda en ansökan om ändring med hjälp av konventionsförfarandena (artikel 10.2 c) genom centralmyndigheten i land C. Ansökan översänds till centralmyndigheten i land B. Centralmyndigheten i land B vidarebefordrar ansökan till den behöriga myndigheten i land B, där ansökan behandlas enligt den inhemska lagen i land B.
800. Om avgörandet ändras blir land B den "nya" ursprungsstaten. Det ändrade avgörandet kommer att behöva erkännas i land C innan det kan verkställas. Den underhållsskyldige kommer att behöva ansöka om detta enligt artikel 10.2 a. Det bör vara ganska okomplicerat att få erkännandet eftersom den underhållsskyldige själv inledde ansökan som ledde fram till avgörandet. I vissa stater kommer det inte att krävas något erkännande eftersom det ändrade avgörandet enligt den inhemska lagstiftningen kommer att behandlas som en förlängning av det första avgörandet, som redan har erkänts. De förfaranden som beskrivs i kapitlen 4 och 5 ska gälla för ansökan om erkännande och verkställighet.
801. Om den underhållsskyldige måste ansöka om erkännande får centralmyndigheten i hans eller hennes stat som god praxis vara behjälplig enligt artikel 10.2 a, eftersom det är det sista steget för ansökan om ändring. I vissa stater kan den underhållsskyldige behöva använda andra interna förfaranden för att få avgörandet erkänt i syfte att begränsa eller avbryta verkställigheten av det ursprungliga avgörandet. I vissa stater kommer slutligen erkännandeförfarandet inte att användas alls av den underhållsskyldige, utan det ändrade avgörandet kommer att åberopas som försvar, eller för att bestrida verkställigheten av det tidigare avgörandet.

b) Alternativ 2 – gör en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land C

802. I ett fåtal stater kan den underhållsskyldige göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i land C, den stat där han eller hon bor. I de flesta stater kommer detta inte att vara tillåtet annat än i de särskilda omständigheter som anges nedan. Lagen i land C kommer att avgöra vilken underrättelse eller delgivning av den underhållsberättigade som krävs.¹⁵⁹
803. Det ändrade avgörande som blir resultatet skulle inte behöva erkännas i land C eftersom det ändrade avgörandet skulle vara ett inhemskt avgörande. Om den underhållsskyldige däremot har tillgångar eller inkomster i en annan stat skulle avgörandet behöva erkännas i den andra staten innan det kan verkställas.
804. Det mest sannolika skälet för att göra framställningen i land C i detta scenario är en situation där det befintliga avgörandet inte kan ändras av land B, där den underhållsberättigade bor, eller av ursprungsstaten. I så fall kommer land C sannolikt att kunna ändra avgörandet eller meddela ett nytt avgörande om underhållsskyldigheterna.
805. Om inte detta är fallet rekommenderas att den underhållsskyldige använder artikel 10 i konventionen för att få ändringsansökan översänd till och behandlad i land B, där den underhållsberättigade bor.

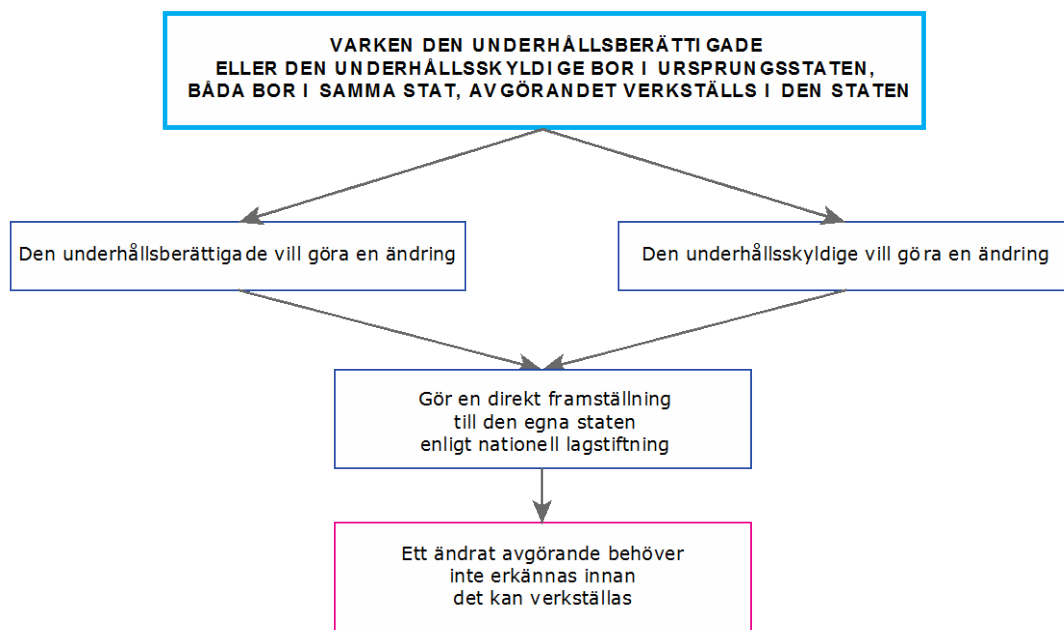
¹⁵⁹ Se kapitel 3.

3. Återvända till ursprungsstaten för ändring

806. Även om det är sällsynt i ett fall där varken den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige bor i ursprungsstaten, kan båda parterna göra en ansökan om att ursprungsstaten ska meddela ett ändrat avgörande, antingen enligt artikel 10 i konventionen eller genom en direkt framställning till ursprungsstaten.
807. Huruvida detta är tillåtet i ett visst fall styrs helt och hållet av den inhemska lagen i ursprungsstaten. I många jurisdiktioner är detta inte möjligt, eftersom den administrativa eller rättsliga myndigheten sannolikt inte kommer att tillåta behandling av en ansökan eller framställning om varken den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige har någon anknytning till den staten.
808. Om ansökan eller framställningen dock faktiskt behandlas, skulle de anmärkningar som gjorts för de föregående scenarierna även vara giltiga för det ändrade avgörande som kan bli följden av en sådan ansökan eller framställning. Om det ska verkställas i en annan stat kommer det att behöva erkännas innan verkställigheten kan inledas.
809. Om det inte finns något tvingande skäl för att återvända till ursprungsstaten är det alltid mer praktiskt att låta ansökan eller framställningen om ändring behandlas i en stat där någon av parterna bor. Det är enklare att hantera frågor om till exempel fastställande av inkomster för underhållsbidrag och betalningsförmåga när någon av parterna kan lämna de uppgifterna direkt.

D. Exempel 4: Båda parterna har flyttat från ursprungsstaten och bor nu i samma stat

810. I det sista scenariot har båda parterna flyttat från ursprungsstaten (land A), men bor nu båda två i samma stat (land B).

Figur 31: Framställning om ändring när båda parterna har flyttat från ursprungsstaten och bor i samma stat

811. Parterna har två alternativ. En direkt framställning om ändring av avgörandet kan göras av den underhållsberättigade eller av den underhållsskyldige till den behöriga myndigheten i den stat där han eller hon numera är bosatt. Detta ärende skulle helt och hållet omfattas av den inhemska lagen i land B. Konventionen tillämpas inte på denna ansökan om ändring.
812. Det andra alternativet är att den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige återvänder till ursprungsstaten och gör en direkt framställning om ändring till den behöriga myndighet som ursprungligen meddelade avgörandet. Om man väljer detta alternativ bör den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige vara medveten om att detta kommer att styras helt och hållet av den inhemska lagen i ursprungsstaten. Det kan hända att den lagen inte tillåter en ändringsansökan om ingen av parterna är bosatt i eller har någon anknytning till den staten. Dessutom skulle de anmärkningar som vi har gjort i de föregående avsnitten gälla huruvida det ändrade avgörandet från ursprungsstaten måste erkännas innan det kan verkställas i den stat där den underhållsberättigade och den underhållsskyldige numera bor.

E. God praxis vid ändringsansökningar

813. Som framgår av diskussionen av exemplen ovan kan en underhållsberättigad eller en underhållsskyldig i de flesta fall göra en ansökan enligt konventionen om ändring av ett befintligt avgörande. Att använda konventionen ger både den underhållsberättigade och den underhållsskyldige fördelen av centralmyndighetens bistånd i ansökan och garanterar att ärendet överlämnas korrekt till den behöriga myndigheten i den anmodade staten. Detta kommer i många fall att bli mycket billigare än att resa till den andra staten för att göra en direkt framställning om ändring i den stat där den andra parten är bosatt.
814. Om en underhållsberättigad eller en underhållsskyldig har för avsikt att göra en direkt framställning om ändring till den behöriga myndigheten i sin hemstat bör den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige enligt god praxis först kontrollera om det över huvud taget går att göra en sådan ändring, om det befintliga avgörandet har meddelats i utlandet. Den underhållsberättigade eller underhållsskyldige som begär ändringen bör också tänka på vilka åtgärder som kommer att behöva vidtas när avgörandet har ändrats, för att förvissa sig om att det ändrade avgörandet går att erkänna, om detta behövs för att underlätta verkställigheten eller begränsa verkställigheten.
815. Det är viktigt att komma ihåg att i vissa stater innebär konventionsförfarandena en stor förändring jämfört med gängse praxis, eftersom de kräver att en centralmyndighet eller en behörig myndighet ska bistå underhållsskyldiga i samband med ändringar. Dessa stater kan vara mycket mer vana vid att hjälpa underhållsberättigade med ansökningar och framställningar.
816. I sådana fall är det viktigt att handläggaren tänker på att dennes roll i en centralmyndighet eller behörig myndighet är att bistå sökanden, oavsett om sökanden är underhållsberättigad eller underhållsskyldig. Handläggarna utför de uppgifter som centralmyndigheten eller den behöriga myndigheten åläggs enligt konventionen.
817. Att bistå underhållsskyldiga med ansökningar och framställningar om underhåll gynnar i slutändan familjen och barnen eftersom det är en garanti för att avgöranden om underhållsskyldighet återspeglar den underhållsskyldiges förmåga att försörja den underhållsberättigade och barnen och att barn och familjer får det underhåll som de har rätt till.

818. Slutligen bör handläggare tänka på att de tillhandahåller de tjänster som krävs enligt konventionen när de hjälper sökanden enligt konventionen och inte företräder eller gör framställningar för den personens räkning.¹⁶⁰

III. Ytterligare material

A. *Relevanta artiklar i konventionen*

Artikel 10.1 e och f och artikel 10.2 b och c

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 18

Artikel 22

B. *Berörda avsnitt i handboken*

Se kapitel 2 – Ordförklaringar.

Se kapitel 5 – Behandling av inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.

Se kapitel 12 – Ändringsförfaranden – utgående och inkommande.

¹⁶⁰

Detta utesluter dock inte att centralmyndigheten i den anmodade staten kan kräva en fullmakt från sökanden om den agerar på hans eller hennes vägnar vid rättsliga förfaranden eller inför någon annan myndighet, eller avser att utse en företrädare för detta ändamål (artikel 42).

Kapitel 12

Ändringsförfaranden – utgående och inkommande

819. I det här kapitlet tar vi upp förfarandena för att hantera utgående och inkommande ansökningar om ändring av avgöranden om underhållsskyldighet. Den allmänna bakgrunden för ändringsansökningar och detaljerade förklaringar av de möjliga ändringsalternativen i olika situationer behandlas i kapitel 11. Läs kapitel 11 först om du behöver mer information om ändringsansökningar.
820. Del I i det här kapitlet gäller de förfaranden som ska användas för utgående ändringsansökningar. Del II gäller förfarandena för inkommande ändringsansökningar. I slutet av kapitlet finns en förteckning över ytterligare material och åtföljande formulär samt ett antal vanliga frågor om ändringsansökningar.

Del I

Förfaranden för utgående ändringsansökningar

I. Översikt

A. Centralmyndighetens roll

821. Exempelen i kapitel 11 visar de många faktorer som påverkar om en ändringsansökan kan eller bör göras inom ramen för konventionen. Eftersom detta är ett område där förfarandena för internationella underhållsären den kan vara ganska förvirrande för sökande, föreslår vi i den här handboken att centralmyndigheten i den begärande staten, där ansökan inleds, som god praxis bör göra en preliminär bedömning av om det ändrade avgörandet när det har meddelats sannolikt kommer att kunna erkännas eller verkställas. Den bedömningen hjälper sökanden och den anmodade staten att inte slösa tid och resurser på ansökningar som kan leda till avgöranden som inte går att erkänna eller verkställa.
822. Genom att överväga vad som kommer att hända när det ändrade avgörandet har meddelats kan centralmyndigheten i den begärande staten också försäkra sig om att sökanden är beredd på att vidta eventuella ytterligare åtgärder, till exempel erkännande, om det behövs.
823. Tänk på att om inte både den begärande och den anmodade staten har utvidgat tillämpningen av kapitlen II och III till underhållsskyldighet mellan makar (se kapitel 3) kan sökanden inte använda centralmyndigheten för att göra en ansökan om ändring av ett avgörande om enbart underhållsskyldighet mellan makar. I så fall måste sökanden göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten om ändring av avgörandet.

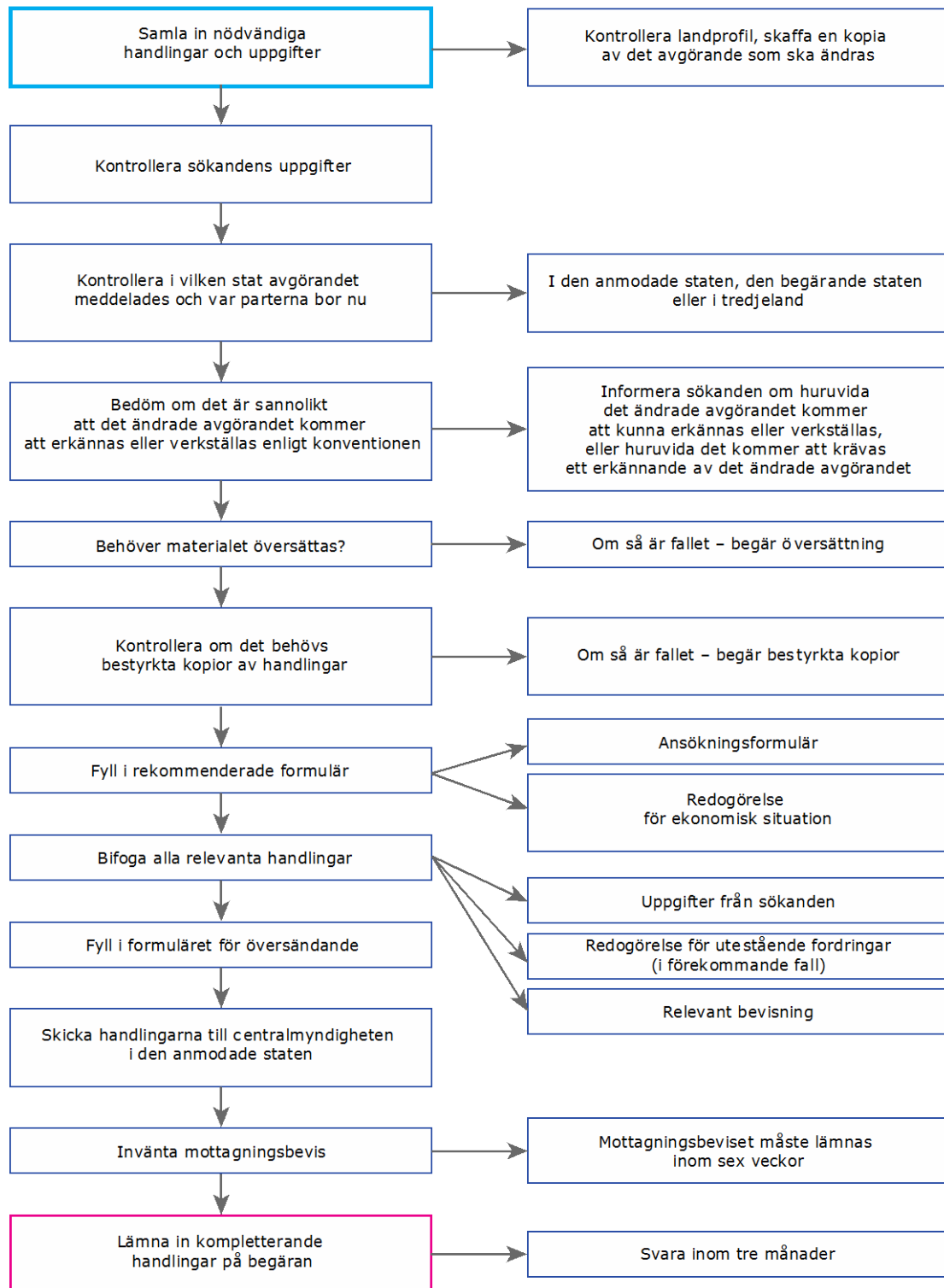
B. Förfarande – flödesschema

824. Centralmyndigheten i den begärande staten ansvarar för att sammanställa handlingarna och uppgifterna, inbegripet ansökningsformuläret, och skicka paketet till den anmodade staten. Innehållet i paketet och i det material som ska ingå beror på bestämmelserna i artikel 11, den anmodade statens krav enligt uppgifterna i landsfakta, och de styrkande handlingar som krävs för att motivera ändringen.

825. Flödesschemat på nästa sida visar de steg som ska tas när en utgående ansökan om ändring ska upprättas.

*Vill du ha en sammanfattning av de förfaranden som krävs för utgående eller inkommande ansökningar? Det finns en **checklista** i slutet av del I för utgående ansökningar och en i slutet av del II för inkommande ansökningar.*

UPPRÄTTA UTGÅENDE ANSÖKNINGAR OM ERHÅLLANDE AV AVGÖRANDE OM UNDERHÅLLSSKYLDIGHET

Figur 32: Förfaranden för att fylla i och överföra ansökan om ändring

C. Förklaring av förfarandena

Här nedan hittar du en förklaring av stegen i figur 32.

1. Samla in de handlingar som behövs

826. Du kommer att behöva ha en kopia av landsfakta för den stat som du ska skicka handlingarna till, en kopia av det avgörande om underhållsskyldighet som ska ändras, samt ansökningsformuläret från sökanden.

2. Kontrollera den sökandes uppgifter

827. Beroende på stat kan sökanden behöva fylla i ansökningsformuläret eller fylla i ett annat formulär som innehåller tillräckligt med information för att centralmyndigheten ska kunna fylla i ansökningsformuläret. Det kan vara viktigt för den sökande att kunna bli kontaktad under ansökningens behandling i den anmodade staten, så se till att formuläret innehåller tillräckligt med information för detta.
828. Tänk på att det finns specifika begränsningar i konventionen för att lämna ut och bekräfta uppgifter som har samlats in eller överförts enligt konventionen under vissa omständigheter. Det är förbjudet att lämna ut eller bekräfta uppgifter om detta kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet (artikel 40.1). Personen kan vara ett barn, sökande eller svarande eller någon annan person. Konventionen är inte begränsad i detta avseende. En rekommenderad metod i dessa fall är att använda centralmyndighetens eller den behöriga myndighetens adress i den begärande staten, så att den underhållsberättigades adress blir "c/o" den adressen (se kapitel 3).

3. Kontrollera i vilken stat avgörandet meddelades och var parterna bor nu

829. För en ansökan som lämnas in av den underhållsskyldige kan platsen där avgörandet meddelades (ursprungsstaten) och huruvida den underhållsberättigade har sin hemvist i den staten avgöra om det avgörande om ändring som ansökan leder till kan erkännas eller verkställas.

4. Överväg om det kommer att krävas erkännande eller verkställighet av det ändrade avgörandet

830. Om det ändrade avgörandet måste erkännas eller om sökanden vill att det ändrade avgörandet ska verkställas av den anmodade staten måste du se till att sökanden är medveten om att den här åtgärden måste vidtas och att det material som överlämnas till den anmodade staten även uppfyller det behovet.
831. Om det ändrade avgörande som har meddelats i den anmodade staten till exempel behöver erkännas i den begärande staten (din stat) när det har meddelats, och det kommer att krävas en bestyrkt kopia för det steget, är det god praxis att be den anmodade centralmyndigheten att lämna en bestyrkt kopia av avgörandet tillsammans med statusrapporten, när ändringsansökan är färdigbehandlad.
832. Det kan också vara bra att upplysa sökanden om andra alternativ, däribland möjligheten att vända sig till en behörig myndighet i någon av de fördragsslutande stater som berörs, om det alternativet skulle göra det lättare att få avgörandet erkänt. I kapitel 11 finns mer ingående förklaringar av de alternativ som finns. Om sökanden är underhållsskyldig kan det slutligen vara bra att se till att han eller hon är medveten om att det inte finns någon rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd för ansökan. Det här diskuterar vi närmare i detta kapitel.

5. Behöver materialet översättas?

833. Kontrollera landsfakta. Ansökan och det ursprungliga avgörandet kan behöva översättas till det officiella språket i den anmodade staten¹⁶¹, något annat språk eller till engelska eller franska. Om det krävs en översättning bör du undersöka om det räcker med att överlämna ett sammandrag eller utdrag av avgörandet (se förklaringen i kapitel 3 del 2 – Frågor som är gemensamma för alla ansökningar). Det kan minska kostnaderna och förenkla översättningen.

6. Kontrollera om det behövs bestyrkta kopior av handlingar

834. Kontrollera landsfakta. Där står det om den anmodade staten begär bestyrkta kopior av vissa handlingar. Be i så fall den berörda myndigheten i din stat om sådana, eller be sökanden att skaffa fram de kopior som behövs.

7. Fyll i ansökan om ändring

835. I nästa avsnitt hittar du en närmare beskrivning av hur det rekommenderade formuläret ska fyllas i.

8. Bifoga alla relevanta handlingar

836. I nästa avsnitt i det här kapitlet förklarar vi mer i detalj vilka andra handlingar som krävs och vad de ska innehålla.

9. Fyll i formulär för översändande

837. Detta är det enda obligatoriska formulär som krävs för en ändringsansökan. Det måste innehålla namnet på den auktoriserade företrädaren för centralmyndigheten och ska skickas tillsammans med materialet. Det ska inte undertecknas.

838. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.

10. Skicka till centralmyndigheten i den anmodade staten

839. I de flesta fall kommer handlingarna att skickas med vanlig post till centralmyndigheten i den anmodade staten. Använd den adress som anges i landsfakta. Vissa stater tillåter elektronisk överföring av handlingarna. Kontrollera landsfakta för den anmodade staten för att se om detta är möjligt.

11. Invänta mottagningsbekaftelse

840. Centralmyndigheten i den anmodade staten måste bekräfta mottagandet inom sex veckor. Det är centralmyndigheten som ska göra detta med hjälp av det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaftelse. Då kommer den anmodade centralmyndigheten också att ge dig information om var du kan ställa följdfrågor – tillsammans med kontaktuppgifter för den personen eller enheten i den anmodade staten.

¹⁶¹ Eller underenhet i den staten, som en provins eller ett territorium (artikel 44).

12. Lämna in kompletterande handlingar på begäran

841. Mottagningsbekaftelsen kan innehålla en begäran om kompletterande handlingar eller upplysningar. Lämna upplysningarna så fort som möjligt. Upplysningarna måste alltid lämnas inom tre månader. Om du tror att det kommer att ta mer än tre månader måste du meddela den andra centralmyndigheten detta eftersom den annars kan komma att avsluta ärendet efter tre månader, om den inte har fått något svar från dig.

Bra lösning: Informera den andra centralmyndigheten om du har problem med att få fram de begärda upplysningarna eller handlingarna. Annars kan det hända att den anmodade staten avslutar ärendet på grund av att den inte har fått något svar inom tre månader.

II. Sammanställa nödvändiga handlingar

A. Allmänt

842. I konventionen anges det obligatoriska innehållet i en ansökan om ändring (se artiklarna 11 och 12).
843. I den här delen av handboken beskriver vi vad som måste ingå i paketet och hur du kan sammanställa och fylla i handlingarna för ansökan om ändring av ett avgörande. Tabellen nedan innehåller en förteckning över de vanligaste handlingarna. Lägga märke till att det bara är ansökningsformuläret och formuläret för översändande som är obligatoriska. De andra formulären brukar också användas, eftersom sökanden kommer att behöva motivera ansökan om ändring. Dessutom brukar det underlätta att bifoga en kopia av det avgörande man vill ändra, särskilt när avgörandet inte har meddelats i den anmodade staten och inte har erkänts i den staten.

✓	Ansökningsformulär
✓	Formulär för översändande
✓	Formulär för redogörelse för ekonomisk situation (om det ändrade avgörandet ska verkställas)
Vid behov	Det fullständiga avgörandet, eller ett sammandrag av avgörandet
Vid behov	Bevis på förändrade omständigheter
Vid behov	Skriftliga inlagor som styrker ansökan
Vid behov	Översättningar och/eller bestyrkta kopior av handlingar

Figur 33: Handlingar som krävs för ändringsansökningar

844. Om ansökan görs av en underhållsskyldig och den underhållsberättigade fortfarande har sin hemvist i ursprungsstaten bör den underhållsskyldige i förekommande fall även bifoga
- eventuella skriftliga avtal mellan parterna om ändring av underhållsbidrag (utom underhåll till barn) som visar att ansökan får göras i den anmodade staten,

- handlingar som visar att ärendet får behandlas i den anmodade staten på grund av att ursprungsstaten inte kan eller vägrar utöva behörighet för att ändra avgörandet.

845. Dessa handlingar kan vara nödvändiga för att fastställa att ändringen är tillåten enligt de undantag som anges i artikel 18.

B. Fyll i ansökningsformuläret (ändring av ett avgörande)

846. Du bör använda det rekommenderade ansökningsformuläret (ansökan om ändring av ett avgörande). På så sätt kan du vara säker på att alla nödvändiga uppgifter kommer med i varje ansökan. Eftersom skälen till ändringsansökan kan vara olika i varje enskilt fall kan även andra handlingar, till exempel inkomstdeklarationer eller bevis på ett barns skolgång, vara lämpliga i ett ärende.

847. Både underhållsberättigade och underhållsskyldiga ska använda samma formulär (ansökan om ändring av ett avgörande).

848. Läs mer om hur du fyller i det rekommenderade ansökningsformuläret i kapitel 15.

C. Sammanställa eventuella ytterligare handlingar

1. Redogörelse för ekonomisk situation

849. I många stater baseras storleken på, eller beloppet för, det underhållsbidrag som den underhållsskyldiga ska betala på föräldrarnas ekonomiska situation. Formuläret för redogörelse för ekonomisk situation är ett verktyg för att ge den behöriga myndigheten den informationen så att ett avgörande kan ändras utifrån den.

850. Dessutom innehåller formuläret ytterligare information för att lokalisera svaranden för delgivning av ansökan och kommer att underlätta verkställigheten av det ändrade avgörandet om detta krävs.

851. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.

2. Det fullständiga avgörandet

852. Utom i de fall som anges nedan måste en fullständig kopia av avgörandet om underhållsskyldighet ingå i paketet.

853. Bestämmelserna i konventionen om krav på bestyrkta kopior av avgöranden (artikel 25.3) är bara tillämpliga på ansökningar om erkännande och verkställighet, men samma metod bör enligt god praxis användas för ändringsansökningar. I vissa fall kanske den anmodade staten inte redan har en kopia av det avgörande som ska ändras, och det kan krävas inom ramen för ändringsförfarandet. I de flesta fall bör det räcka med en vanlig kopia av avgörandet från det rättsliga eller administrativa organ som har meddelat det ursprungliga avgörandet.

a) Såvida inte staten har angett att den kommer att godta ett sammandrag eller utdrag

854. En stat får utfärda en förklaring om att den kommer att godta ett sammandrag eller utdrag av avgörandet i stället för den fullständiga texten. I vissa fall utgör underhållsbestämmelserna i ett avgörande endast en liten del av det fullständiga avgörandet, och en stat kanske inte vill behöva betala kostnaderna för att översätta hela texten när det endast är underhållsbestämmelserna som behövs. Landsfakta för den stat som tar emot ärendet ska innehålla uppgifter om huruvida ett sammandrag eller utdrag av texten kommer att godtas.
855. Om ett sammandrag kommer att godtas – använd det rekommenderade formuläret för detta (sammandrag av ett avgörande).

b) Har det begärts en bestyrkt kopia av avgörandet?

856. Landsfakta bör under alla omständigheter kontrolleras, eftersom det kan finnas uppgifter om att det alltid krävs bestyrkta kopior av avgörandet, för alla ansökningar. Om det inte rutinemässigt krävs bestyrkta kopior räcker det bra med en vanlig kopia, men den anmodade staten kan senare meddela att den kräver en kopia av avgörandet som har bestyrkts av den behöriga myndigheten för det specifika ärendet.

3. Rättsligt bistånd

857. Om ändringsansökan görs av den underhållsberättigade kommer han eller hon att ha rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd i den anmodade staten (förutsatt att detta krävs eftersom det inte finns förenklade förfaranden att tillgå), så länge ansökan gäller underhåll till barn och ansökan inte uppenbart saknar grund.¹⁶²
858. Om den underhållsberättigades ansökan inte gäller underhåll till barn kommer den anmodade staten inte automatiskt att tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd för ändringsansökan. Den underhållsberättigade kan behöva genomgå en **prövning av de faktiska omständigheterna** innan biståndet ges. Om det görs en **behovsprövning** kommer uppgifterna i formuläret för redogörelse för ekonomisk situation att underlätta, eftersom de kommer att visa om sökanden har rätt till rättsligt bistånd i den begärande staten eller ursprungsstaten.
- Vid en behovsprövning kontrolleras den sökandes inkomster och tillgångar eller andra ekonomiska omständigheter som påverkar den sökandes förmåga att betala för rättsligt bistånd.*
- Vid en prövning av de faktiska omständigheterna brukar man undersöka de faktiska omständigheterna eller sannolikheten för att en ansökan ska bli framgångsrik med hänsyn till faktorer som den rättsliga grunden för ansökan och om omständigheterna i fallet sannolikt kommer att leda till att ansökan godkänns.*
859. I situationer där det inte finns förenklade förfaranden att tillgå och en underhållsskyldig behöver rättsligt bistånd finns det ingen automatisk rätt till kostnadsfritt rättsligt bistånd ens om ansökan gäller underhåll till barn.¹⁶³ I vissa stater får kostnadsfritt rättsligt bistånd endast ges om den underhållsskyldige uppfyller villkoren i både en behovsprövning och en prövning av de faktiska omständigheterna. Landsfakta för den anmodade staten kommer att innehålla uppgifter om i vilken utsträckning rättsligt bistånd finns tillgängligt för underhållsskyldiga och på vilka villkor i den anmodade staten. Informationen i

¹⁶² Eller om staten använder behovsprövning på grundval av barnets tillgångar. Se förklaringarna av rättsligt bistånd i kapitel 3.

¹⁶³ Se förklarande rapport, punkt 266.

formuläret för redogörelse för ekonomisk situation kommer att göra det lättare för den anmodade staten att avgöra om den underhållsskyldige har rätt till bistånd.

860. Eftersom det är ovanligt med kostnadsfritt rättsligt bistånd för underhållsskyldiga när det gäller ändringsansökningar, bör du kontrollera landsfakta och informera den underhållsskyldige om det kommer att behövas rättsligt bistånd och om hon eller han sannolikt kommer att ha rätt till sådant bistånd i den anmodade staten.

4. Övriga dokument

861. Annan information som kan ingå i ansökan kan till exempel vara bevis på eventuella ändrade omständigheter och skriftliga inlagor till stöd för ändringsansökan. Det finns inga rekommenderade formulär för den här informationen, och vad som är användbart eller nödvändigt beror på omständigheterna i ärendet och på vilka grunder som ändringen begärs. En del av informationen kan dock lämnas i formuläret för redogörelse för ekonomisk situation.
862. Om den inledande granskningen har visat att det ändrade avgörande som meddelas av den anmodade staten kommer att behöva erkännas i din stat efter att det har meddelats ska du dessutom bifoga en begäran om en bestyrkt kopia av avgörandet (om din stat kräver det) och ett ifyllt uttalande om verkställbarhet samt ett intyg om giltig delgivning, om dessa kommer att behövas. Se kapitlen 4 och 5 i den här handboken om du är osäker på vad som behövs.

5. Fyll i formulär för översändande

863. Formuläret för översändande är ett standardiserat och enhetligt verktyg för att skicka ansökningar mellan stater. Det bekräftar att de obligatoriska handlingarna och uppgifterna finns med i paketet och visar den mottagande centralmyndigheten vilken åtgärd som begärs.
864. Formuläret för översändande är obligatoriskt. Det ska åtfölja alla ansökningar som inleds enligt konventionen.
865. Läs mer om hur du fyller i formuläret i kapitel 15.

III. Checklista – utgående ansökningar om ändring

	Förfarande	Hänvisning till handboken
1	Granska de handlingar som sökanden har lämnat in.	I.C.2
2	Överväg om det ändrade avgörandet kommer att behöva erkännas.	I.C.4
3	Kontrollera vilka handlingar som är obligatoriska.	I.C.5 och I.C.6
4	Sammanställ handlingar.	II.C och kapitel 15
5	Skicka till centralmyndigheten i den anmodade staten.	I.C.10

Del II

Förfaranden för inkommande ändringsansökningar

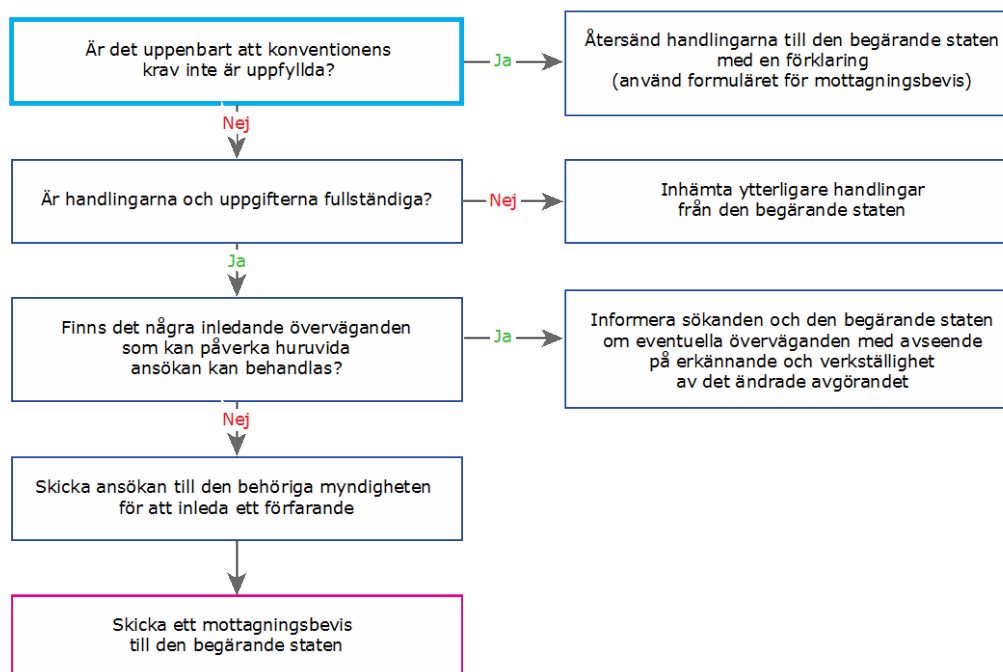
I. Översikt

866. I den här delen beskriver vi de förfaranden som ska användas av den anmodade staten när en ansökan om ändring tas emot.
867. Handläggare som inte är vana vid ändringsansökningar i allmänhet kan med fördel läsa igenom kapitel 11 för att få en bättre bild av grunderna för ändringsansökningar.

II. Förfaranden

868. Förfarandet för att hantera inkommande ansökningar med en begäran om ändring av ett avgörande är relativt okomplicerat. Stegen visas i följande diagram.

BEHANDLING AV INKOMMANDE ANSÖKNINGAR OM ÄNDRING

Figur 34: Översikt över stegen för inkommande ändringsansökningar

1. Är det "uppenbart" att konventionens krav inte uppfylls?

869. Enligt konventionen får en centralmyndighet endast vägra att behandla en ansökan om det är "uppenbart att kraven i denna konvention inte är uppfyllda" (artikel 12.8). Detta undantag är mycket begränsat och kan till exempel gälla om ansökan inte gäller underhåll.¹⁶⁴
870. Om en ansökan avvisas på den grunden måste den begärande staten underrättas utan dröjsmål och informeras om skälen till att ansökan har avvisats.

2. Är dokumenten och uppgifterna fullständiga?

871. Enligt konventionen krävs endast formuläret för översändande och en ansökan (det rekommenderade ansökningsformuläret för ändring av avgörande kan användas), men i de flesta fall kommer det att krävas ytterligare handlingar för att fastställa grunderna för ändringen. I de flesta fall kommer följande handlingar att ingå i paketet med material:
- Rekommenderat formulär för ansökan om ändring.
 - Kopia av avgörande om underhållsskyldighet – bestyrkt endast om detta krävs av den anmodade staten (se landsfakta).
 - Formulär för redogörelse för ekonomisk situation för den underhållsskyldige.
 - Uppgifter som krävs för att lokalisera den part som är svarande i den anmodade staten.
 - Formulär för redogörelse för ekonomisk situation för den underhållsberättigade.
 - Ytterligare handlingar som krävs till stöd för ansökan om ändring.
 - Ytterligare handlingar som krävs av den anmodade staten (se landsfakta).
872. Om någon av dessa handlingar krävs och de inte ingår i det paket som den begärande staten har skickat, bör ansökan inte avvisas. I stället bör de nödvändiga handlingarna begäras in från den andra staten. Formuläret för mottagningsbekräftelse kan användas för den begäran.

3. Finns det några inledande överväganden?

873. Centralmyndigheten bör granska handlingarna och bedöma om det kan finnas några hinder för att ärendet ska behandlas i den anmodade staten och om det finns några farhågor om att det kan finnas hinder för att erkänna eller verkställa det ändrade avgörandet. Detta är särskilt viktigt när det gäller ansökningar från underhållsskyldiga. Som diskuteras i kapitel 11 är de omständigheter då en underhållsskyldig får göra en ansökan enligt konventionen i en annan stat om ändring av ett avgörande begränsade i vissa fall.
874. Centralmyndigheten i den anmodade staten bör dock komma ihåg att en liknande bedömning redan kan ha gjorts i den begärande staten innan materialet översändes. Centralmyndigheten i den begärande staten kommer att ha övervägt om det avgörande om ändring som blir följden av ansökan kommer att kunna erkännas i den begärande staten.

¹⁶⁴ Se förklarande rapport, punkt 344.

875. Slutligen tillåter den inhemska lagen i vissa stater inte att utestående fordringar på underhåll till barn sänks eller annulleras. Om ansökan enbart gäller en begäran om annullering av utestående fordringar på underhåll till barn och din inhemska lag¹⁶⁵ inte tillåter annullering av utestående fordringar, ska du informera centralmyndigheten i den begärande staten om detta.

4. Behandla ändringsansökan

876. När bedömningen visar att ansökan kan behandlas enligt konventionen kan handlingarna skickas till den behöriga myndigheten så att förfarandet kan inledas. I vissa stater är centralmyndigheten den behöriga myndigheten för detta.

5. Mottagningsbekaftelse

877. Alla inkommande ansökningar måste bekräftas av den anmodade centralmyndigheten inom sex veckor efter mottagandet. Ytterligare en statusrapport eller uppföljning ska göras inom tre månader efter mottagningsbekaftelsen. Det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaftelse måste användas för den första bekaftelsen. Sedan kan formuläret för statusrapport användas.

6. När avgörandet har meddelats

878. Om avgörandet ändras ska centralmyndigheten i den anmodade staten skicka en kopia på det ändrade avgörandet till den begärande centralmyndigheten.
879. I vissa fall kommer det ändrade avgörandet att behöva erkännas i den begärande staten innan det kan verkställas i den staten. I så fall kan den anmodade staten, som är ursprungsstat för det ändrade avgörandet, behöva vara behjälplig med att tillhandahålla de nödvändiga handlingarna (uttalande om verkställbarhet, intyg om giltig delgivning och bestyrkta kopior av avgörandet) för att underlätta erkännandeförfarandet. De handlingar som tas emot tillsammans med ansökan om ändring av avgörande, eller den uppföljande kommunikationen med den begärande staten, kommer att visa om det finns några särskilda krav i det här avseendet. Annars kanske sökanden kan göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten om erkännande.

III. Checklista – inkommande ansökningar om ändring

	Förfarande	Hänvisning till handboken
1	Är det "uppenbart" att konventionens krav inte uppfylls?	Del 2, II.1
2	Är handlingarna fullständiga?	Del 2, II.2
3	Finns det några hinder för ändringsansökan i den inhemska lagen i någon av staterna?	Del 2, II.3
4	Behandla ansökan.	Del 2, II.4
5	Informera den inledande staten om resultatet.	Del 2, II.6

¹⁶⁵ I vissa stater omfattar detta Haagprotokollet om tillämplig lag för underhållsskyldighet.

Del III

Frågor som är gemensamma för både inkommande och utgående ändringansökningar

I. Ytterligare material

A. **Praktiska råd för alla ansökningar eller framställningar om ändring**

- En auktoriserad företrädare för centralmyndigheten måste fylla i formuläret för översändande. Sökanden eller en företrädare för centralmyndigheten får fylla i det rekommenderade ansökningsformuläret.
- Staterna uppmuntras att använda de rekommenderade formulären. De är utformade så att alla nödvändiga uppgifter kommer med. Det är bara formuläret för översändande som är obligatoriskt och måste användas.
- Det finns inget krav på att originalen till några handlingar måste översändas.
- Eftersom vissa ändringar kommer att göras genom en direkt framställning till en behörig myndighet är det viktigt att se till att eventuella centralmyndigheter som har ett pågående ärende informeras om ändringen. På så sätt kan man säkerställa att båda de fördragsslutande staterna har aktuell information.
- Det finns några viktiga begränsningar i den inhemska lagen¹⁶⁶ i vissa stater när det gäller annullering av fordringar. De behandlas i det här kapitlet. Om ansökan eller framställningen gäller annullering av fordringar bör du läsa igenom det här kapitlet och landsfakta för båda de berörda staterna.
- Avgörandet om att gå vidare med en ändringsansökan eller göra en direkt framställning till en behörig myndighet i någon av de berörda staterna är komplext. Sökande bör uppmanas att skaffa juridisk rådgivning om detta.
- Det är inte alltid nödvändigt med en ändring när ett avgörande om underhållsskyldighet håller på att verkställas eller när parternas omständigheter har förändrats. Det kan finnas andra möjligheter enligt inhemsk lag, till exempel att verkställigheten tillfälligt skjuts upp, eller alternativ till ändring, såsom en administrativ omräkning eller omprövning av avgörandet.

B. **Åtföljande formulär**

Formulär för översändande
Ansökan om ändring av ett avgörande
Formulär för sekretessbelagd information
Redogörelse för ekonomisk situation
Sammanfattning av ett avgörande
Mottagningsbekräftelse

¹⁶⁶

I vissa stater omfattar detta Haagprotokollet om tillämplig lag för underhållsskyldighet.

C. Relevanta artiklar i konventionen

Artikel 10.1 e och f och artikel 10.2 a, b och c

Artikel 11

Artikel 12

Artikel 15

Artikel 17

Artikel 18

Artikel 20

Artikel 22

D. Berörda avsnitt i handboken

Se kapitel 1 avsnitt I.A.4 – Ansökan om ändring av ett befintligt avgörande.

Se kapitel 3 del 2 avsnitt III – Faktisk tillgång till förfaranden och rättsligt bistånd.

Se kapitlen 4 och 5 – Utgående och inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.

II. Vanliga frågor

Den underhållsskyldige ska betala underhållsbidrag enligt ett avgörande från en annan stat. Ett av barnen bor numera med den underhållsskyldige. Kan avgörandet ändras av den underhållsskyldige?

880. I de flesta fall – ja. Den underhållsskyldige kommer att behöva fylla i en ansökan enligt artikel 10.2 b eller c och lämna in den till centralmyndigheten. Centralmyndigheten i den stat där den underhållsskyldige är bosatt ska skicka ansökan till den stat där avgörandet meddelades, om den underhållsberättigade fortfarande har sin hemvist där, eller till den stat där den underhållsberättigade numera bor. I vissa fall kan den underhållsskyldige göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten i den stat där han eller hon bor. Det är lagstiftningen i den anmodade staten som styr om avgörandet kan ändras.

Vilka åtgärder måste en underhållsberättigad eller underhållsskyldig vidta efter det att ett avgörande om underhållsskyldighet har ändrats för att det ändrade avgörandet ska verkställas?

881. Vilka åtgärder som behöver vidtas beror på den inhemska lagstiftningen, var parterna bor och om det ändrade avgörandet kommer från den fördragsslutande stat som det ska verkställas i. I så fall behöver det inte göras något mer, eftersom den staten ska verkställa sitt eget avgörande.
882. Om det ändrade avgörandet meddelades i en annan fördragsslutande stat än den stat där det ska verkställas kan det behöva erkännas först. Det kan behöva erkännas i den stat som den underhållsskyldige bor i, eller i den stat där han eller hon har tillgångar.
883. I vissa stater behöver det ändrade avgörandet inte erkännas eftersom det betraktas som en förlängning av det ursprungliga avgörandet, förutsatt att det ursprungliga avgörandet har erkänts i den staten. I andra fördragsslutande stater kommer man att behöva göra en ansökan om erkännande av det ändrade avgörandet i enlighet med konventionens bestämmelser om erkännande och verkställighet. Det kan också vara möjligt att göra en direkt framställning om erkännande till en behörig myndighet.
884. Konventionen berör inte den här frågan specifikt.

När går det att ändra ett avgörande om underhållsskyldighet? Vad måste sökanden visa?

885. Lagen på den plats där ansökan behandlas (den anmodade staten) avgör om ett avgörande kan ändras. I de flesta fördragsslutande stater måste en sökande visa att det har skett en förändring i omständigheterna för den underhållsberättigade, den underhållsskyldige eller för barnen sedan avgörandet meddelades.

Kan utestående fordringar på obetalt underhållsbidrag sänkas eller annulleras genom en ansökan enligt konventionen?

886. Detta styrs helt och hållet av den inhemska lagen, inte av konventionen. Kontrollera landsfakta för den anmodade staten för att ta reda på om den staten tillåter att fordringar annulleras eller sänks. Huruvida ansökan är framgångsrik beror på om lagen i den anmodade staten tillåter annullering eller sänkning av fordringar. I vissa stater kan utestående fordringar på underhåll till barn inte annulleras.

Vad händer om jag får ett ändrat avgörande, men det inte kan erkännas enligt konventionen?

887. Syftet med erkännandeförfarandet är att göra det möjligt för avgöranden att verkställas på samma grund som ett avgörande som har meddelats enligt inhemsk lag i den staten. Därför kan ett avgörande som inte går att erkänna i en stat inte heller verkställas i den staten enligt konventionen. I de flesta fall bör dock en sökande i detta läge undersöka grunden för att vägra erkännande och verkställighet och antingen göra ändringsansökan i en annan stat (till exempel ursprungsstaten) eller inleda en ansökan om erhållande av ett nytt avgörande för att få ett avgörande som går att erkänna och verkställa enligt konventionen.

Det belopp som fastställs för underhållsbidraget i den underhållsberättigades avgörande om underhållsskyldighet tillgodoser inte längre barnens behov. Den underhållsskyldige är numera bosatt i ett annat land. Hur ska den underhållsberättigade göra för att höja underhållsbidraget?

888. Om avgörandet meddelades i en stat som den underhållsberättigade fortfarande bor i, kan det vara möjligt att helt enkelt begära att den behöriga myndighet som meddelade det ursprungliga avgörandet ändrar avgörandet och höjer beloppet. Om den myndigheten av någon anledning inte kan meddela ett ändrat avgörande måste den underhållsberättigade göra en ansökan enligt konventionen och få sin ändringsansökan översänd till den stat där den underhållsskyldige numera är bosatt. Det finns flera sätt att göra detta. Dessa beskrivs i kapitel 11.

889. Om den underhållsberättigade inte bor i den stat där avgörandet meddelades kan det hända att den rättsliga eller administrativa myndigheten i den staten inte har möjlighet att ändra avgörandet. I så fall måste den underhållsberättigade göra en ändringsansökan enligt konventionen och få sin ansökan översänd till den stat där den underhållsskyldige är bosatt.

Vad händer om varken den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige är bosatt i den stat där avgörandet meddelades? Var ska ändringsansökan behandlas?

890. Se kapitel 11. I de flesta fall ska förfarandena genomföras i den stat där den svarande parten numera är bosatt. Det kan vara antingen staten där den underhållsberättigade är bosatt eller staten där den underhållsskyldige är bosatt, beroende på vem som inleder ansökan. Det är dock lagen i den anmodade staten som avgör om den staten kan ändra avgörandet.

Vilka är grunderna för att ändra ett avgörande? Kan underhållsbidraget ändras eller utestående underhållsfordringar annulleras utan den underhållsberättigades samtycke?

891. Det är lagen i den stat som behandlar ansökan som avgör om en ändring tillåts. I de flesta fördragsslutande stater går ett avgörande om underhåll till barn inte att ändra, såvida det inte har skett en förändring i omständigheterna för den underhållsskyldige, den underhållsberättigade eller barnet. Att annullera utestående fordringar på underhåll till barn kan vara tillåtet eller inte enligt lagen i den anmodade staten. Många stater tillåter inte annullering av utestående fordringar på underhåll till barn annat än under särskilda omständigheter, och det är inte säkert att de erkänner eller verkställer ett avgörande om ändring av utestående fordringar.

Kan sökanden bli tvungen att närvara personligen i den anmodade staten för ändringsansökan?

892. Artikel 29 säger inget om huruvida sökandens fysiska närvaro kan krävas vid en ansökan om ändring. Centralmyndigheterna i den anmodade och den begärande staten bör samarbeta för att se till att sökandens bevisning finns tillgänglig i ansökan och vara behjälpliga med att ordna så att sökanden kan göra eventuella inlagor eller lägga fram bevis med alternativa metoder som telefon- eller videokonferenser, om det är möjligt.¹⁶⁷

¹⁶⁷

Om båda staterna är parter i 1970 års konvention om bevisupptagning, se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner.

Kapitel 13

Fylla i utgående framställningar om särskilda åtgärder

Så här är kapitlet uppbyggt:

Det här kapitlet handlar om framställningar om särskilda åtgärder.

Avsnitt I innehåller en översikt över dessa framställningar – när en framställning ska användas, vem som kan ansöka om den och en förklaring av de åtgärder som framställningen kan gälla.

Avsnitt II innehåller en beskrivning av förfarandet eller stegen för att sammanställa och behandla en framställning och översända den till den andra staten.

Avsnitt III omfattar de frågor som kan uppstå, till exempel kostnader eller farhågor om skydd för personuppgifter.

Avsnitt IV innehåller ytterligare material och hänvisningar till andra relevanta delar i handboken.

Om du bara söker en enkel sammanfattning av de förfaranden som ingår – gå till avsnitt V där det finns en checklista.

Avsnitt VI besvarar vanliga frågor om ansökningar om verkställighet.

I. Översikt – framställningar om särskilda åtgärder

A. När ska man göra den här framställningen?

893. En framställning om särskilda åtgärder görs när man behöver bistånd från en annan fördragsslutande stat i ett underhållsärende, men biståndet är mycket begränsat till sin omfattning.

894. Framställningen kan gälla något av följande:

1 Inom ramen för artikel 7.1:

- Att bistå en potentiell sökande med att göra en ansökan enligt konventionen om erkännande eller erkännande och verkställighet, verkställighet, erhållande eller ändring av ett avgörande om underhållsskyldighet, eller
- att bistå en potentiell sökande med att avgöra om en sådan ansökan bör inledas.

Underhåll innefattar stöd till barn, en make/maka eller partner samt kostnader för att försörja barnen eller maken/makan/partnern. Enligt konventionen får en stat också utvidga underhållet till stöd till följd av andra former av familjeförhållanden.

2 Inom ramen för artikel 7.2:

- Att främja förfaranden där en ansökan om underhåll pågår i en fördragsslutande stat och det förfarandet har ett internationellt inslag, till exempel tillgångar i en annan stat.

895. Till skillnad från ansökningar om erkännande, erkännande och verkställighet, verkställighet, erhållande eller ändring finns det en viss självbestämmanderätt hos tjänsterna när det gäller att besvara framställningen. Om framställningen görs enligt artikel 7.1 och gäller en potentiell ansökan enligt artikel 10 i konventionen ska den anmodade centralmyndigheten först bedöma om tjänsterna är nödvändiga. Om centralmyndigheten anser att tjänsterna är nödvändiga måste den vidta lämpliga åtgärder utifrån de resurser som centralmyndigheten har och vad som föreskrivs i statens lagstiftning.¹⁶⁸ Framställningen enligt artikel 7.1 måste gälla någon av de åtgärder som anges i den artikeln.
896. Om framställningen däremot görs enligt artikel 7.2 och gäller ett underhållsförfarande som pågår i den begärande staten behöver den inte gälla någon av de förtecknade åtgärderna, men den anmodade staten är helt fri att avgöra hur den ska svara.

B. Exempel

897. X bor i land A och har ett avgörande om underhållsskyldighet som innebär att Y ska betala underhåll till barn. X tror att Y tar emot pensionsförmåner från en arbetsgivare i land B. Om detta är korrekt vill X skicka avgörandet om underhållsskyldighet till land B för verkställighet. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.
898. Enligt konventionen kan X be centralmyndigheten i land A att översända en **framställning om särskilda åtgärder** till land B för att ta reda på om Y tar emot förmåner i den staten. Om centralmyndigheten i land B anser att åtgärderna är nödvändiga kommer den att vidta lämpliga åtgärder för att undersöka om det finns pensionsinkomster och meddela centralmyndigheten i land A.¹⁶⁹ X kan sedan inleda en ansökan om erkännande och verkställighet av avgörandet om underhållsskyldighet och skicka den till land B.

C. Vem kan söka?

899. Framställningen om särskilda åtgärder kan göras av en underhållsberättigad (inklusive ett offentligt organ som agerar i stället för en underhållsberättigad eller har lämnat bidrag till den underhållsberättigade) eller av en underhållsskyldig.
900. Framställningen måste göras inom ramen för konventionens grundläggande tillämpningsområde (se kapitel 3), om det inte har utfärdats förklaringar av både den anmodade och den begärande staten om att utvidga konventionen till en annan typ av underhållsskyldighet.
901. Framställningar om särskilda åtgärder måste göras genom centralmyndigheten i varje stat. En framställning får inte göras direkt till en behörig myndighet.¹⁷⁰

D. Flödesschema

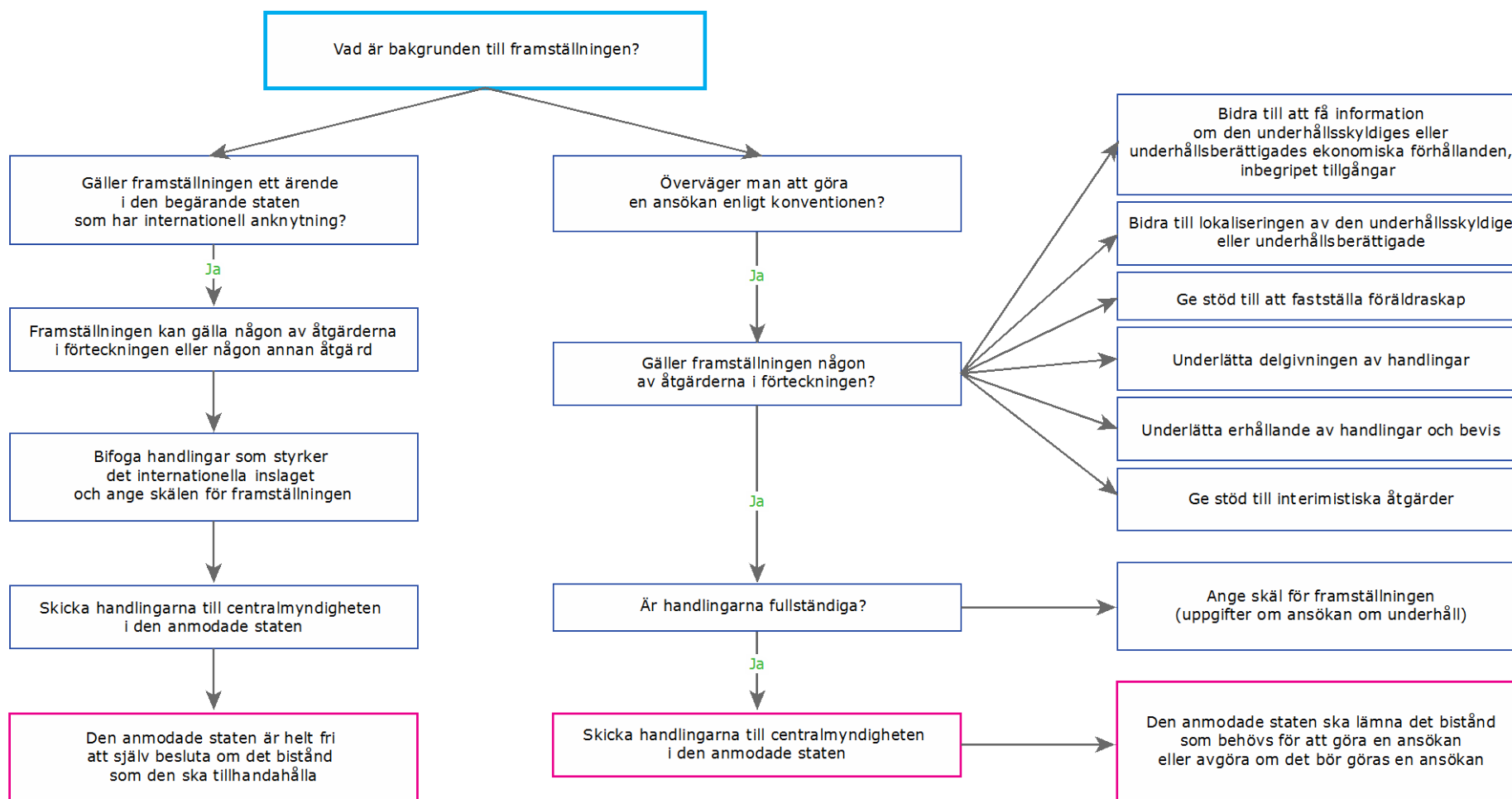
902. I följande flödesschema beskrivs de viktigaste förfarandena för att inleda en framställning om särskilda åtgärder.

¹⁶⁸ Se förklarande rapport, punkt 203.

¹⁶⁹ I vissa stater kan den interna lagstiftningen om personlig integritet förbjuda utlämning av specifika uppgifter, men land B kanske kan ange om den underhållsskyldige har inkomster i land B.

¹⁷⁰ Förklarande rapport, punkt 194.

BEHANDLING AV UTGÅENDE FRAMSTÄLLNINGAR OM SÄRSKILDA ÅTGÄRDER

Figur 35: Flödesschema – behandling av utgående framställningar om särskilda åtgärder

II. Förfaranden

A. Kontrollera bakgrunden till framställningen

903. Enligt artikel 7 måste det bistånd som söks vara nödvändigt för en viss typ av underhållsärende. Det kan gälla en möjlig ansökan enligt konventionen eller ett underhållsärende i den begärande staten som har ett internationellt inslag.¹⁷¹ Den första situationen omfattas av artikel 7.1, den andra omfattas av artikel 7.2.
- Den **begärande staten** är den fördragsslutande stat som inleder en framställning och som gör framställningen för en person som är bosatt i den staten. Den **anmodade staten** är den fördragsslutande stat som uppmanas att behandla framställningen.*
904. Om framställningen inte omfattas av någon av dessa kategorier får centralmyndigheten avvisa den.

B. Om framställningen görs i samband med en eventuell ansökan enligt konventionen (artikel 7.1)

Gäller framställningen någon av åtgärderna i förteckningen?

905. I konventionen förtecknas sex möjliga åtgärder som kan bli föremål för en framställning om särskilda åtgärder. Dessa anges i artikel 7.1 och är en undergrupp till de generella funktioner i centralmyndigheten som en fördragsslutande stat ska tillhandahålla. En framställning kan innehålla en begäran till en centralmyndighet i en annan stat att bistå med något av följande:
- a) **Bistå med att lokalisera den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade**
906. Det kan göras en framställning om att en fördragsslutande stat ska söka i sina databaser och andra tillgängliga källor till information för att avgöra var en underhållsberättigad eller underhållsskyldig befinner sig. Denna framställning kan göras om en underhållsberättigad i en fördragsslutande stat inte vill ta på sig kostnaderna för översättning av ett avgörande till språket i en annan fördragsslutande stat om inte den underhållsskyldige är bosatt i den staten. På liknande sätt kan en underhållsskyldig vilja ta reda på om en underhållsberättigad är bosatt i den anmodade staten för att bestämma sig för om det bör göras en ändringsansökan.
- b) **Bistå med att få fram information om inkomster, tillgångar och andra ekonomiska omständigheter**
907. En framställning kan göras om bistånd med att få fram information om den underhållsskyldiges eller underhållsberättigades inkomster, tillgångar eller andra ekonomiska omständigheter. Detta kan till exempel behövas när en underhållsberättigad överväger att skicka ett avgörande till en viss stat för verkställighet, om det konstateras att det finns inkomster eller tillgångar i den anmodade staten.

¹⁷¹ Du hittar en förklaring av begreppet *internationellt inslag* i den förklarande rapporten, punkt 206.

c) Underlätta inhämtande av bevis

908. I vissa fall kan det behövas bistånd från en annan fördragsslutande stat för att inhämta bevis som ska användas i ett underhållsförfarande. Det kan till exempel vara användbart med handlingar som visar äganderätt till tillgångar eller kopior av skatteuppgifter för att fastställa en underhållsskyldigs betalningsförmåga eller för att avgöra om det finns tillgångar som kan omfattas av verkställighet. Hur en stat besvarar en sådan framställning beror på den inhemska lagen i den anmodade staten, syftet med framställningen och huruvida de berörda staterna är parter i några internationella fördrag (artikel 50).¹⁷²

d) Bistå med att fastställa föräldraskap

909. Även om konventionen tillåter fastställande av föräldraskap inom ramen för en ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet kan det finnas situationer där en underhållsskyldig enbart vill ha ett fastställande av föräldraskap. Parterna har kanske till exempel kommit överens om att den underhållsberättigades stat ska vara den stat som meddelar avgörandet om underhållsskyldighet, men föräldraskapet måste fastställas för att det ska gå att fastställa skyldighet att betala underhåll till barn.¹⁷³

e) Inleda eller underlätta förfaranden för interimistiska åtgärder

910. En underhållsberättigad kan begära att en fördragsslutande stat ska inleda eller underlätta interimistiska eller tillfälliga förfaranden för att se till att en pågående ansökan om underhåll ska kunna genomföras. En sådan begäran kan handla om att förhindra avyttring av tillgångar, eller uppskjutning av verkställighet av ett annat avgörande under behandlingen av ansökan om underhåll. Detta kan underlätta ett kommande underhållsförfarande enligt konventionen.

f) Underlätta delgivningen av handlingar

911. Bistånd i delgivning av handlingar i ett underhållsärende kan vara viktigt om ett ärende behandlas i domstol i en stat och parten behöver utverka delgivning av en part utanför staten. Hur en stat besvarar en sådan begäran beror på om de berörda staterna är parter i några internationella fördrag och på den inhemska lagen i den anmodade staten (artikel 50).¹⁷⁴

C. Om framställningen görs i samband med ett förfarande med ett internationellt inslag (artikel 7.2)

912. Om framställningen om särskilda åtgärder görs i samband med ett ärende som har ett internationellt inslag är den inte begränsad till de sex särskilda typer av framställningar som anges ovan. En person som begär specifika åtgärder kan göra en framställning för alla andra typer av bistånd som kan ha relevans för underhållsförfarandet.¹⁷⁵

¹⁷² . Se även förklarande rapport, punkterna 648–651.

¹⁷³ Om det krävs bevis i fråga om föräldraskap för ett rättsligt förfarande i den begärande staten och båda staterna är parter i 1970 års konvention om bevisupptagning, se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner.

¹⁷⁴ Se även förklarande rapport, punkterna 648–651.

¹⁷⁵ Du hittar fler exempel i förklarande rapport, punkt 193.

D. Är handlingarna fullständiga?

913. Det har ännu inte tagits fram något rekommenderat formulär för framställningar om särskilda åtgärder enligt artikel 7.1 eller 7.2. Permanenta byrån kommer dock att ta fram ett sådant i framtiden. Innehållet i framställningspaketet beror på vilken typ av framställning det gäller. I väntan på att det tas fram ett rekommenderat formulär får staterna använda sina egna formulär för framställningar. Följande handlingar kan lämnas till den anmodade staten, beroende på typen av framställning och bakgrunden för framställningen:

- Den specifika åtgärd som begärs.
- Huruvida det övervägs en ansökan om underhåll enligt konventionen eller huruvida ett underhållsärende i den begärande staten har ett internationellt inslag.
- Den typ av underhållsansökan som övervägs (till exempel erkännande, verkställighet, erhållande eller ändring).
- Uppgifter om varför den särskilda åtgärden är nödvändig.
- Kontaktuppgifter för sökanden och svaranden.

914. Se till att följande delar täcks in när du sammanställer paketet med material och framställningen om särskilda åtgärder:

a) Skydd av den personliga integriteten

915. Enligt konventionen får inga uppgifter som samlats in eller överförts i ansökningar enligt konventionen lämnas ut eller bekräftas om detta kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet.

916. Om det finns farhågor om detta, ange det i formuläret för framställningen och bifoga alla personuppgifter i ett särskilt formulär i stället för i själva framställningen.

b) Uppgifter om centralmyndigheten

917. Lämna uppgifter om den begärande centralmyndigheten och den person som bör kontaktas om den anmodade staten behöver någon uppföljning. Kommunikationsspråket mellan centralmyndigheterna kommer att vara språket i den anmodade staten, något annat språk eller engelska eller franska. Landsfakta kommer att innehålla uppgifter om vilket språk som ska användas.

918. Ange kontaktuppgifter för den begärande centralmyndigheten. Du hittar den här informationen i landsfakta.

c) Uppgifter om sökanden

919. Sökanden är den person som gör framställningen om särskilda åtgärder. En underhållsskyldig kan också vara sökande för särskilda åtgärder.

d) Uppgifter om den eller de personer som omfattas av ansökan om underhållsbidrag

920. Det är viktigt att se till att underhållsskyldigheten ligger inom konventionens tillämpningsområde (se kapitel 3). Om sökanden begär underhåll för sig själv ska du ange detta. Om det gäller andra familjemedlemmar eller personer i beroendeställning ska du lämna uppgifter om familjeförhållandet och födelsedatum för barn, för att visa att barnen är under 21 år och därför omfattas av konventionen. De namn som anges på eventuella personbevis eller andra officiella handlingar bör användas.

e) Uppgifter om den underhållsskyldige

921. Uppgifter om den underhållsskyldige kommer att krävas beroende på framställningen. Lämna uppgifter om den underhållsskyldige när framställningen gäller fastställande av föräldraskap, eller om det handlar om lokalisering av den underhållsskyldige eller dennes tillgångar eller inkomster.

f) Förteckning över bifogade handlingar

922. Ange om det bifogas eventuella handlingar till framställningen, och lämna en förteckning över de handlingarna.

E. Skicka till anmodad stat

923. När handlingarna är sammanställda kan de skickas till centralmyndigheten i den anmodade staten. Tidfristerna för mottagningsbekräftelse av den anmodade staten enligt artikel 12 gäller inte framställningar om särskilda åtgärder. Den generella skyldigheten att samarbeta effektivt med andra fördragsslutande stater innebär dock att den anmodade staten måste bekräfta mottagandet av framställningen inom en rimlig tid. Det är god praxis att åtminstone följa de tidsfrister som anges i artikel 12.

III. Övriga frågor

A. Kostnader

924. Det är viktigt att påpeka att de allmänna principerna för kostnadsfritt rättsligt bistånd (artiklarna 14 och 15) inte gäller för framställningar om särskilda åtgärder, inte ens när framställningen gäller en potentiell ansökan om underhåll till barn.
925. En anmodad centralmyndighet får ta ut en avgift för sina tjänster när den besvarar en framställning om särskilda åtgärder. I artikel 8 föreskrivs dock att de enda kostnader som får återkrävas av en sökande är "exceptionella" kostnader. Dessutom får kostnaderna bara återkrävas från en sökande om han eller hon tidigare har samtyckt till att tjänsterna tillhandahålls till den kostnaden. I konventionen ges ingen definition av begreppet *exceptionella*, utan det måste fastställas enligt inhemsk lag och praxis vad som anses vara exceptionellt.¹⁷⁶

Exempel

926. Z bor i land A. D är far till hennes barn. Z tror att D har tillgångar som kan avyttras i land B innan ett avgörande om underhållsskyldighet kan meddelas i land B. Z har två alternativ. Hon kan göra en framställning om särskilda åtgärder genom centralmyndigheten i land A och begära att land B ska vidta interimistiska åtgärder för att bevara tillgångarna innan ett avgörande om underhållsskyldighet har meddelats. Om hon gör detta och det finns kostnader förknippade med ansökan (till exempel domstolsavgifter) kan dessa kostnader betraktas som "exceptionella", och de får återkrävas av Z om hon samtycker till detta i förväg. Som ett alternativ kan Z göra en ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet i land B och begära att tillgångarna ska bevaras under ansökans behandling. Om Z väljer detta alternativ kommer hon inte att behöva stå för kostnaderna för de interimistiska åtgärderna.¹⁷⁷

¹⁷⁶ Se förklarande rapport, punkt 223.

¹⁷⁷ Såvida inte den anmodade staten har utfärdat en förklaring om att den ska tillämpa behovsprövning på grundval av barnets tillgångar, eller om den anmodade staten gör en prövning av de faktiska omständigheterna innan den erbjuder kostnadsfritt rättsligt bistånd. (Se kapitel 3.)

927. Om kostnaderna är en viktig faktor för Z i exemplet ovan kan hon välja att inte göra en framställning om särskilda åtgärder. Tänk dock på att kostnader som uppstår för den anmodade staten eller för Z i det här exemplet kan återkrävas av den underhållsskyldige i en eventuellt efterföljande ansökan om underhåll, om detta tillåts enligt den inhemska lagen i den anmodade staten.

B. Skydd av personuppgifter

928. Det finns specifika begränsningar i konventionen för att lämna ut och bekräfta uppgifter som har samlats in eller överförts enligt konventionen under vissa omständigheter. Det är förbjudet att lämna ut eller bekräfta uppgifter om detta kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet (artikel 40.1). Personen kan vara ett barn, sökande eller svarande eller någon annan person. Konventionen är inte begränsad i detta avseende.
929. Om en centralmyndighet konstaterar att det skulle innebära en sådan risk om uppgifter lämnas ut eller bekräftas ska den informera den andra berörda centralmyndigheten om detta, och den centralmyndigheten ska ta hänsyn till detta när den behandlar en ansökan enligt konventionen. Den anmodade centralmyndigheten är inte bunden av den begärande centralmyndighetens riskbedömning utan måste pröva om utlämningen skulle äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet. Hur centralmyndigheten ska agera i ett visst fall beror på vad som krävs för att behandla ansökan och för att centralmyndigheten ska fullgöra sina uppgifter enligt konventionen (artikel 40.1 och 40.3).
930. I vissa fall kan även den inhemska lagstiftningen hindra att vissa personuppgifter lämnas ut till sökanden eller till centralmyndigheten i den begärande staten, men allmän information (till exempel en bekräftelse av att en underhållsskyldig bor i staten) brukar oftast lämnas ut.

Bra lösning: Om framställningen om information innebär att specifika personuppgifter lämnas ut bör du kontrollera i förväg med den anmodade centralmyndigheten om den informationen kan lämnas ut till den begärande centralmyndigheten eller till sökanden. Om det inte går kan sökanden behöva göra en ansökan enligt artikel 10 (om erkännande och verkställighet, erhållande, ändring och så vidare) utan att ha fått den informationen i förväg.

IV. Ytterligare material

A. Praktiska råd

- Tänk på att även om en framställning om särskilda åtgärder inte är en ansökan enligt artikel 10 måste den fortfarande gå via centralmyndigheterna i varje stat. Det går inte att göra en direkt framställning om en särskild åtgärd till en behörig myndighet.
- De åtgärder som vidtas av centralmyndigheten eller den behöriga myndigheten i den anmodade staten till följd av framställningen om särskilda åtgärder avgörs till stor del av myndigheten själv. När sökanden bestämmer sig för om han eller hon ska göra en framställning om en särskild åtgärd (till exempel fastställande av föräldraskap) innan han eller hon går vidare med en ansökan enligt artikel 10 kan det därför vara bra att ta hänsyn till om framställningen om särskilda åtgärder kommer att leda till att förfarandena drar ut på tiden i onödan.

B. Åtföljande formulär

Formulär för översändande

C. Relevanta artiklar i konventionen

Artikel 2
 Artikel 3
 Artikel 7
 Artikel 8
 Artikel 15
 Artikel 38
 Artikel 40
 Artikel 50
 Artikel 51

D. Berörda avsnitt i handboken

Se kapitlen 4 och 5 – Utgående och inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.

Se kapitlen 8 och 9 – Utgående och inkommande ansökningar om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet.

Se kapitel 10 – Verksamhet av avgöranden om underhåll.

Se kapitlen 11 och 12 – Ändring av avgöranden.

V. Checklista – utgående framställningar om särskilda åtgärder

	Förfarande	Hänvisning handboken till
1	Kontrollera bakgrunden till framställningen.	II.A
2	Om framställningen gäller en potentiell ansökan enligt konventionen:	
2 a	Kontrollera att framställningen gäller någon av de förtecknade åtgärderna.	II.B
3	Om framställningen gäller ett inhemskt underhållsförfarande:	II.C
3 a	Framställningen kan göras för allt bistånd som behövs.	II.C
4	Sammanställ paket med handlingar.	II.D
5	Skicka till anmodad stat.	II.E

VI. Vanliga frågor

Måste det inledas en ansökan enligt konventionen för att man ska få göra en framställning om särskilda åtgärder?

931. Nej. En sökande kan välja att be en centralmyndighet att göra en framställning om särskilda åtgärder som ett sätt att avgöra om det över huvud taget bör inledas en ansökan. Det kan till exempel vara fallet när uppgifter om en underhållsskyldigs inkomster eller tillgångar kommer att användas för att avgöra om det ska göras en ansökan om verkställighet.

Måste centralmyndigheten tillhandahålla den tjänst som efterfrågas i en framställning om särskilda åtgärder?

932. Inte alltid. En centralmyndighet behöver bara vidta lämpliga åtgärder för en framställning om särskilda åtgärder om den är övertygad om att åtgärderna är nödvändiga för att bistå en sökande att göra en ansökan om erhållande, erkännande, erkännande och verkställighet eller ändring av ett avgörande om underhållsskyldighet enligt artikel 10 eller att avgöra om en sådan ansökan ska inledas (artikel 7.1). Lägg märke till skillnaden i de begrepp som används i artikel 7.1 där det föreskrivs att den anmodade centralmyndigheten **ska** vidta lämpliga åtgärder (när ett konventionsärende övervägs), och artikel 7.2 där det föreskrivs att centralmyndigheten **får** vidta särskilda åtgärder (för ärenden med ett internationellt inslag).

Kapitel 14

Behandling av inkommande framställningar om särskilda åtgärder

Så här är kapitlet uppbyggt:

Det här kapitlet handlar om inkommande framställningar om särskilda åtgärder.

Avsnitt I innehåller en översikt över dessa framställningar – vem som kan göra en framställning och när den ska användas.

Avsnitt II innehåller en beskrivning av förfarandet eller stegen för att granska det inkommande materialet och behandla framställningen.

Avsnitt III tar upp frågan om kostnader.

Avsnitt IV innehåller hänvisningar och ytterligare material för framställningarna.

Avsnitt V innehåller en checklista för dig som vill få en enkel överblick över förfarandet.

Avsnitt VI innehåller några av de vanligaste frågorna om den här ansökan.

I. Översikt – framställningar om särskilda åtgärder

A. När ska man använda den här framställningen?

933. Den här framställningen ska göras i två olika situationer där en sökande behöver en begränsad form av bistånd från en annan fördragsslutande stat.
934. En framställning om särskilda åtgärder kan göras enligt artikel 7.1 för att
- bistå sökanden med att göra en ansökan enligt konventionen om erkännande eller erkännande och verkställighet, verkställighet, erhållande eller ändring av ett avgörande om underhållsskyldighet, eller
 - bistå sökanden med att avgöra om en sådan ansökan bör inledas.
935. Enligt artikel 7.2 får det också inledas en framställning om särskilda åtgärder när en ansökan om underhåll pågår i en fördragsslutande stat och ärendet har internationella inslag, för att underlätta förfarandet.
936. Enligt artikel 7.1 finns det sex möjliga åtgärder som framställningen kan gälla. Centralmyndigheten får själv avgöra hur den ska besvara en framställning om särskilda åtgärder, och den grad av bistånd som går att få kan variera kraftigt mellan staterna. Om framställningen gäller en potentiell ansökan enligt artikel 10 i konventionen ska den anmodade centralmyndigheten först avgöra om tjänsterna är nödvändiga och ska sedan vidta de åtgärder som är lämpliga med utgångspunkt i centralmyndighetens resurser och den inhemska lagen i den staten.¹⁷⁸

¹⁷⁸ Se förklarande rapport, punkt 204.

937. Om framställningen görs enligt artikel 7.2 och avser mål om indrivning av underhåll som pågår i den begärande staten är framställningen inte begränsad till de sex åtgärder som anges i artikel 7.1. Sökanden får begära andra åtgärder, men det är helt upp till den anmodade staten att avgöra om den ska bistå eller vara behjälplig med de åtgärderna.

B. Exempel

938. Den underhållsberättigade har ett avgörande om underhållsskyldighet från land A. Den underhållsberättigade tror att den underhållsskyldige kan vara bosatt i land B. Den underhållsberättigade vill få denna information bekräftad innan resurser läggs på att översätta ansökan och avgörandet för ett översända avgörandet för erkännande och verkställighet i land B. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.
- Underhåll innefattar stöd till barn, en make/maka eller partner samt kostnader för att försörja barnen eller maken/makan/partnern. Enligt konventionen får en stat också utvidga underhållet till stöd till följd av andra former av familjeförhållanden.*
939. Enligt konventionen får den underhållsberättigade göra en **framställning om särskilda åtgärder**. Centralmyndigheten i land A kommer att översända framställningen till land B och begära att det ska göras efterforskningar för att ta reda på om den underhållsskyldige bor i land B. Vilka åtgärder som vidtas beror på inhemsk lag och praxis i land B. Land B bekräftar om den underhållsskyldige bor i land B. Den underhållsskyldiges adress kommer endast att lämnas ut om detta är tillåtet enligt inhemsk lag i land B. Därefter kan den underhållsberättigade inleda ansökan om erkännande och verkställighet enligt artikel 10 i konventionen.

C. Vem kan göra en framställning?

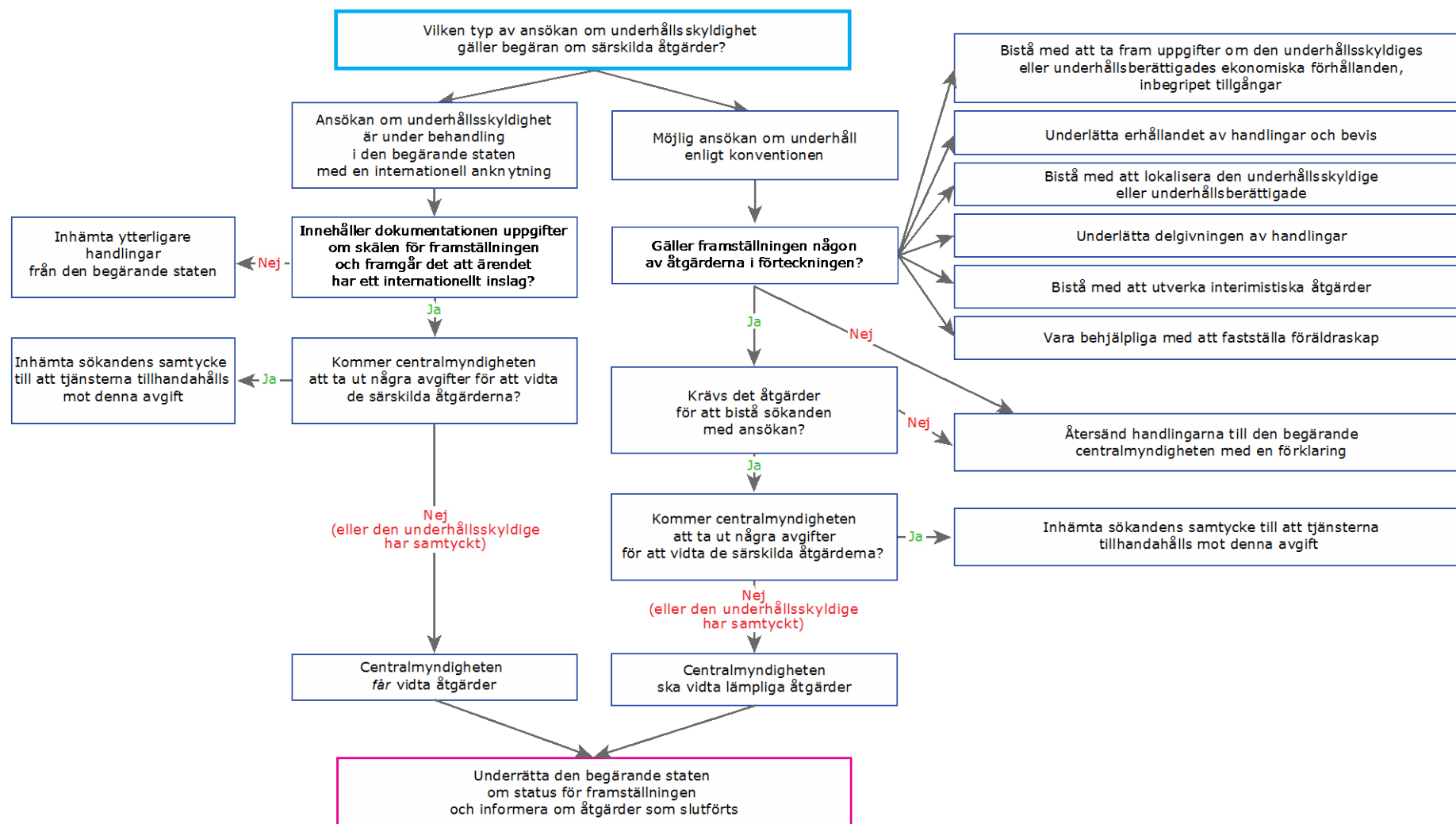
940. Framställningar om särskilda åtgärder måste göras genom centralmyndigheten i varje stat. En framställning får inte göras direkt till en behörig myndighet.¹⁷⁹
941. Framställningen till centralmyndigheten kan endast göras av en **underhållsberättigad**, inklusive ett offentligt organ som agerar i stället för en underhållsberättigad eller har lämnat bidrag till den underhållsberättigade, eller av en underhållsskyldig. Även om ansökan om underhåll eller de förfaranden som åtgärderna avser är helt och hållet inhemska och framställningen görs enligt artikel 7.2 måste den ansökan om underhållsskyldighet eller de förfaranden som åtgärderna avser ligga inom konventionens tillämpningsområde enligt beskrivningen i kapitel 3 i den här handboken.
- En underhållsberättigad är den enskilda person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag. En underhållsberättigad kan vara en förälder eller en make/maka, ett barn, fosterförälder, släkting eller någon annan som tar hand om ett barn. I vissa stater kan denna person kallas underhållsmottagare, fordringsägare eller förmyndare eller vårdnadshavare.*

D. Flödesschema

942. Flödesschemat på nästa sida visar förfarandena för att behandla en inkommande framställning om särskilda åtgärder.

¹⁷⁹ Förklarande rapport, punkt 193.

BEHANDLING AV INKOMMANDE FRAMSTÄLLNINGAR OM SÄRSKILDA ÅTGÄRDER

Figur 36: Flödesschema – behandling av framställning om särskilda åtgärder

II. Förfaranden

A. *Bekräfta mottagandet av framställningen*

943. Det obligatoriska formuläret för mottagningsbekräftelse krävs inte för en framställning om särskilda åtgärder. Centralmyndigheten bör dock ändå följa de generella kraven i konventionen och se till att den begärande staten informeras om att framställningen har tagits emot.

B. *Överväger man att göra en ansökan enligt konventionen?*

944. Som påpekas ovan finns det skillnader i hur en anmodad centralmyndighet kommer att besvara en framställning om särskilda åtgärder beroende på om framställningen avser en potentiell ansökan enligt konventionen (artikel 7.1) eller om framställningen avser ett underhållsförfarande som pågår i den begärande staten (artikel 7.2).
945. Om de särskilda åtgärderna efterfrågas för att bistå sökanden att göra en ansökan enligt konventionen eller för att avgöra om en sådan ansökan bör inledas måste den anmodade centralmyndigheten först vara "övertygad" om att åtgärderna krävs för att bistå i den ansökan. Om framställningen uppfyller det kravet ska centralmyndigheten vidta lämpliga åtgärder för att bistå.
946. I artikel 7.2 föreskrivs ett något annorlunda svar när framställningen görs i samband med ett underhållsförfarande i den begärande staten om det ärendet har ett internationellt inslag. I så fall har den anmodade staten mer frihet att själv avgöra, eftersom den får vidta åtgärder men inte är skyldig att göra det.
947. I vilket fall som helst är det upp till den anmodade staten att avgöra vilka åtgärder som är lämpliga eller som ska användas för att ge det bistånd som begärs.

C. *Om framställningen om särskilda åtgärder gäller en eventuell ansökan enligt konventionen (artikel 7.1)*

1. *Gäller framställningen någon av åtgärderna i förteckningen?*

948. De åtgärder som kan begäras är begränsade. Om den mottagna framställningen gäller en åtgärd som inte anges i artikel 7 kan framställningen inte behandlas, och den begärande staten bör informeras om detta. De åtgärder som kan begäras anges nedan:

a) **Lokalisera den underhållsskyldige eller den underhållsberättigade**

949. En sökande kan begära bistånd från centralmyndigheten i den anmodade staten med att lokalisera den underhållsberättigade eller den underhållsskyldige. Detta kommer med största sannolikhet att syfta till att avgöra om en ansökan bör översändas till den staten för behandling. En underhållsberättigad kan vilja ta reda på om den underhållsskyldige är bosatt i en stat innan en ansökan skickas till den staten, eller en underhållsskyldig kan vilja veta om en underhållsberättigad bor i den anmodade staten om den staten är den stat där avgörandet meddelades, för att ta reda på var en ansökan om ändring bör göras.

b) Inhämta information om inkomster, tillgångar och ekonomiska omständigheter

950. En centralmyndighet kan uppmanas att bistå med att inhämta information om en underhållsskyldigs eller underhållsberättigads ekonomiska situation, inbegripet uppgifter om inkomster och tillgångar. Den här informationen kan till exempel efterfrågas för att avgöra om en underhållsskyldig har tillgångar eller inkomster i den anmodade staten för verkställande av ett avgörande. Hur mycket specifika personuppgifter som kan lämnas ut till den begärande centralmyndigheten eller sökanden beror på lagen om skydd av personuppgifter i den anmodade staten.

c) Inhämta bevis

951. En centralmyndighet kan bli ombedd att bistå med att inhämta handlingar eller andra bevis som ska användas i ett förfarande. Hur en stat besvarar en sådan begäran beror på om de berörda staterna är parter i några internationella fördrag och på den inhemska lagen i den anmodade staten (artikel 50).¹⁸⁰
952. Om barnet till exempel föddes i land A, men den underhållsberättigade inte bor där längre, kan den underhållsberättigade behöva en födelseattest för att gå vidare med ansökan om underhållsbidrag. En framställning om särskilda åtgärder kan göras till land A för att få födelseattesten.

d) Vara behjälplig med att fastställa föräldraskap

953. Bistånd kan sökas från centralmyndigheten om föräldraskapet behöver fastställas för att erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet. Föräldraskap kan fastställas inom ramen för en ansökan om erhållande av ett avgörande, men det kan finnas situationer där en underhållsberättigad söker hjälp med att fastställa föräldraskap innan ansökan inleds. Hur staten svarar på en sådan framställning beror på den inhemska lagen, om framställningen avser bevis i ett rättsligt förfarande och om båda staterna är parter i någon annan internationell konvention (artikel 50). Se kapitel 3 del 2 avsnitt V – Andra Haagkonventioner där vi diskuterar denna fråga närmare.
- En underhållsskyldig är den enskilda person som är eller påstås vara skyldig att betala underhållsbidrag. Den underhållsskyldige kan vara en förälder eller en make/maka eller någon annan som enligt lagstiftningen på den plats där avgörandet meddelades har en skyldighet att betala underhållsbidrag. I vissa stater kallas denna person underhållsbetalare, gäldenär eller förälder som inte är förmyndare eller vårdnadshavare.*

e) Inleda förfaranden för interimistiska åtgärder

954. En framställning kan göras om att interimistiska åtgärder ska inledas, när de krävs för att inleda en ansökan om underhåll eller säkerställa resultatet av en pågående ansökan om underhåll. Sådana åtgärder brukar vanligtvis vara begränsade till territoriet för den anmodade staten. Den underhållsberättigade kan till exempel begära att en säkerhet tas ut mot egendom för att förhindra försäljning, så att tillgången finns tillgänglig i en efterföljande ansökan om verkställighet av avgörandet om underhållsskyldighet.

¹⁸⁰ Se även förklarande rapport, punkterna 648–651.

f) Underlätta delgivningen av handlingar

955. Den anmodade staten får uppmanas att bistå i delgivning av handlingar som berör övervägda underhållsförfaranden. Hur en stat besvarar en sådan begäran beror på om de berörda staterna är parter i några internationella fördrag och på den inhemska lagen i den anmodade staten (artikel 50).¹⁸¹

2. Är de begärda åtgärderna nödvändiga?

956. Om framställningen är nödvändig för en eventuell ansökan enligt konventionen bör handlingarna från den begärande staten innehålla¹⁸² tillräckligt med information för att den anmodade centralmyndigheten ska kunna avgöra om åtgärderna är nödvändiga.

3. Vidta lämpliga åtgärder

957. När framställningen har granskats är det upp till den anmodade staten att avgöra vilka åtgärder som är lämpliga eller som ska användas för att ge det bistånd som begärs. Centralmyndigheten kan själv vidta åtgärderna, eller hänskjuta framställningen till en behörig myndighet.

D. Om framställningen gäller ett ärende i den begärande staten som har internationell anknytning (artikel 7.2)

958. Om framställningen inte gäller en eventuell ansökan enligt konventionen får framställningen gälla alla typer av bistånd, även de typer av bistånd som anges i artikel 7.1. Den anmodade staten är dock helt och hållet fri att avgöra hur den ska svara.
959. Hur en anmodad stat besvarar en sådan framställning avgörs av den statens inhemska lag och metoder. Som god praxis kan en centralmyndighet vilja ge bistånd om detta skulle minska eller undanröja behovet av att hänskjuta frågan till den begärande staten och påskynda utverkandet av underhåll till barn eller familjeunderhåll. Om bistånd till exempel ges för att erhålla ett avgörande om underhållsskyldighet i den begärande staten kan det undanröja behovet av att inleda en direkt framställning eller ansökan om ett avgörande i den anmodade staten.

E. Ge den begärande staten en statusrapport

960. Det formulär för statusrapporter som används för ansökningar enligt konventionen är inte obligatoriskt för framställningar om särskilda åtgärder. Inte heller är de tidsfrister för svar som anges i artikel 12 tillämpliga på framställningar om särskilda åtgärder. Centralmyndigheten bör dock ändå följa de generella kraven i konventionen och se till att den begärande staten informeras om de åtgärder som har vidtagits inom en rimlig tid. Det är i vilket fall som helst god praxis att följa de tidsfrister som anges i artikel 12.

¹⁸¹ Samma som ovan.

¹⁸² När ett rekommenderat formulär har tagits fram för särskilda framställningar kommer all den här informationen att ingå i det formuläret.

III. Övriga frågor

A. Kostnader

961. Framställningar om särskilda åtgärder utgör ett undantag från den allmänna regeln enligt konventionen om att en centralmyndighet ska bära sina egna kostnader. En centralmyndighet får kräva ersättning från en sökande för kostnader i samband med en framställning om särskilda åtgärder, om kostnaderna är exceptionella (artikel 8). Tänk dock på att kostnaderna kan återkrävas från någon annan än sökanden (till exempel en underhållsskyldig eller en svarande) om detta tillåts enligt den inhemska lagen i den anmodade staten.¹⁸³
962. Exceptionella kostnader definieras inte specifikt i konventionen.¹⁸⁴ De är dock kostnader som är ovanliga, speciella eller utgör ett undantag från den allmänna regeln. De allmänna kostnaderna i samband med behandlingen av en framställning skulle sannolikt inte betraktas som exceptionella. De vanliga kostnaderna för genetiska tester eller rättsliga kostnader för att ansöka i domstol om interimistiska åtgärder skulle alltså inte ingå i den här kategorin.
963. Om en centralmyndighet har för avsikt att kräva ersättning från sökanden för kostnaderna för åtgärderna måste sökanden samtycka till att tjänsterna tillhandahålls till den kostnaden innan tjänsterna tillhandahålls. Detta ger sökanden möjlighet att avgöra om någon annan metod bör användas.

Exempel

964. En underhållsberättigad bor i land A. Hon vill ha underhållsbidrag för sitt barn. Den underhållsskyldige bor i land B. Föräldraskapet måste bekräftas innan avgörandet kan meddelas.
965. Den underhållsberättigade har två valmöjligheter. En framställning om särskilda åtgärder kan göras, där land B uppmanas att bistå med att fastställa föräldraskap eller underlätta fastställandet av föräldraskap i land A. Land B ska meddela om den underhållsberättigade ska krävas på ersättning för kostnaderna i samband med processen. I så fall kan den underhållsberättigade i stället vilja göra en ansökan om erhållande av ett avgörande i land B enligt artikel 10 i konventionen och begära ett fastställande av föräldraskap inom ramen för det förfarandet. Om den underhållsberättigade inleder en ansökan om erhållande av ett avgörande enligt artikel 10 i konventionen kommer kostnaderna för test av föräldraskap så gott som alltid att ingå i de kostnadsfria tjänster som ska tillhandahållas en sökande¹⁸⁵ (se kapitel 3).

IV. Ytterligare material

A. Praktiska råd

- Om det är sannolikt att din stat kommer att kräva ersättning för kostnaderna för tillhandahållandet av de särskilda åtgärderna bör du meddela centralmyndigheten i den begärande staten så snart som möjligt. I vissa fall kommer kravet på ersättning för kostnader att vara en faktor att överväga för att avgöra om den helt enkelt ska göra en ansökan enligt konventionen i stället för att göra framställningen om särskilda åtgärder.

¹⁸³ Förklarande rapport, punkt 215.

¹⁸⁴ Detta förklaras i förklarande rapport, punkt 223.

¹⁸⁵ Om inte en stat har utfärdat en förklaring om att den ska använda behovsprövning på grundval av barnets tillgångar.

- I vilket fall som helst måste sökanden informeras om eventuella krav på ersättning för kostnader och måste ge sitt samtycke innan åtgärderna vidtas.
- När framställningen har tagits emot är det god praxis att handläggaren i den anmodade staten informerar centralmyndigheten i den begärande staten om hur lång tid ärendet kommer att ta.
- Framställningen om särskilda åtgärder är ett undantag från den allmänna regeln att framställningar inom ramen för konventionen ska göras till behöriga myndigheter och att ansökningar ska göras via centralmyndigheter. Det är bara en centralmyndighet som får inleda eller ta emot en framställning om särskilda åtgärder.

B. Åtföljande formulär

Mottagningsbekräftelse

Det har ännu inte tagits fram något formulär för en framställning om särskilda åtgärder.

C. Relevanta artiklar i konventionen

Artikel 6
Artikel 7
Artikel 8
Artikel 15
Artikel 43
Artikel 50
Artikel 51
Artikel 52

D. Berörda avsnitt i handboken

Se kapitlen 4 och 5 – Utgående och inkommande ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet.

Se kapitlen 8 och 9 – Utgående och inkommande ansökningar om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet.

Se kapitel 10 – Verkställighet av avgöranden om underhåll.

V. Checklista – inkommande framställningar om särskilda åtgärder

	Förfarande	Hänvisning handboken till
1	Bekräfta mottagandet av framställningen.	II.A
2	Kontrollera om man överväger att göra en ansökan enligt konventionen.	II.B
3a	Om framställningen gäller en ansökan enligt konventionen – kontrollera om den gäller någon av åtgärderna i förteckningen.	II.C.1
3b	Om framställningen gäller en ansökan enligt konventionen – är åtgärderna nödvändiga?	II.C.2
3c	Om framställningen gäller en ansökan enligt konventionen – ge lämpligt bistånd.	II.C.3
4	Om framställningen inte gäller en ansökan enligt konventionen – vidta åtgärder enligt vad som tillåts i inhemska metoder och lagar.	II.D
5	Skicka statusrapport.	II.E

VI. Vanliga frågor

Måste den anmodade centralmyndigheten tillhandahålla de särskilda åtgärder som efterfrågas?

966. Inte alltid. Om centralmyndigheten anser att åtgärderna inte är nödvändiga för att bistå i förfaranden enligt konventionen (eller för att avgöra om förfaranden bör inledas) kan den avslå framställningen. Om framställningen gäller bistånd i fråga om ett pågående underhållsärende i den begärande staten får centralmyndigheten själv avgöra om bistånd ska ges.

Får den anmodade centralmyndigheten ta ut en avgift för sina tjänster?

967. Ja – i begränsade fall. Kostnaderna måste vara exceptionella, och sökanden måste ha samtyckt till att tjänsterna tillhandahålls på de villkoren.

Kapitel 15

Hur fyller jag i formulären?

Så här är kapitlet uppbyggt:

I det här kapitlet får du vägledning om hur du ska fylla i de formulär som kan användas i konventionsärenden.

Avsnitt I innehåller vägledning om hur du ska fylla i de två obligatoriska formulär som måste användas i alla ansökningar enligt konventionen.

Avsnitt II innehåller vägledning om hur du ska fylla i de rekommenderade formulären för de fyra huvudansökningarna enligt konventionen.

Avsnitt III innehåller vägledning om hur du ska fylla ytterligare formulär, som formuläret för redogörelse för ekonomisk situation, uttalande om verkställbarhet, intyg om giltig delgivning med flera.

Avsnitt IV innehåller checklistor över de handlingar som ska ingå i utgående ansökningar enligt konventionen.

Avsnitt V innehåller information om hur du ska fylla i de formulär som behövs för en direkt framställning till en behörig myndighet om erkännande och verkställighet av ett avgörande.

Bilagan till det här kapitlet innehåller en förklaring av grunderna för erkännande och verkställighet av ett avgörande för att hjälpa handläggare att fylla i det rekommenderade formuläret för att ansöka om erkännande eller erkännande och verkställighet.

I. Fylla i de obligatoriska formulär som krävs för alla ansökningar

968. Det här avsnittet handlar om hur du ska fylla i de två obligatoriska formulär som måste användas i alla ansökningar enligt konventionen. De finns som bilagor till konventionen. Dessa formulär behöver inte användas för framställningar om särskilda åtgärder och direkta framställningar till behöriga myndigheter i den anmodade staten.

A. Formulär för översändande

969. Det obligatoriska formuläret för översändande är ett standardiserat och enhetligt verktyg för att skicka ansökningar mellan stater. Det innehåller en förteckning över de obligatoriska handlingar och uppgifter som ingår i paketet och visar den anmodade centralmyndigheten vilken åtgärd som efterfrågas.
970. Formuläret för översändande är obligatoriskt. Det ska åtfölja alla ansökningar som inleds enligt konventionen. Nedan förklarar vi hur det ska fyllas i. Det här avsnittet gäller alla ansökningar som görs enligt konventionen.

a) Inledning

971. Sekretessen måste bevaras för alla uppgifter som lämnas i en handling som översänds till en annan centralmyndighet i enlighet med lagen i den stat som behandlar ansökan, och uppgifterna får endast användas för ansökan om underhåll enligt konventionen. I formulärets inledning erkänns dock att det finns situationer där det skulle äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet om personuppgifter lämnas ut.

☐ *Centralmyndigheten har gjort en bedömning av förbud mot utlämnande av information i enlighet med artikel 40.*

972. Om sökanden har angett att detta kan vara fallet, ska du markera rutan om "bedömning av förbud mot utlämnande" högst upp på formulärets första sida.

973. Se avsnitt II i det här kapitlet om skydd av personuppgifter.

b) Begärande centralmyndighet

Referens: Avsnitt 1 och 2

974. I rutorna under meddelandet om personuppgifter ska du lämna uppgifter om den **begärande centralmyndigheten** och den person som bör kontaktas om den anmodade staten behöver någon uppföljning. Kommunikationen mellan centralmyndigheterna ska ske på den anmodade statens språk¹⁸⁶, ett annat överenskommet språk, eller engelska eller franska, såvida inte den anmodade staten har gjort ett förbehåll om användningen av engelska eller franska. Landsfakta kommer att innehålla uppgifter om vilket språk som ska användas. Om språket är en viktig faktor för hanteringen av ärendet i ditt land ska du ange vilket språk som föredras på det här området.

*Den **begärande centralmyndigheten** är centralmyndigheten i den stat där ansökan eller framställningen inleds. Den centralmyndigheten ska överföra ansökan till den **anmodade centralmyndigheten**, som ska behandla ansökan och skicka den till en behörig myndighet för slutbehandling.*

c) Anmodad centralmyndighet

Referens: Avsnitt 3

975. De efterföljande raderna är självförklarande. Här ska du lämna kontaktuppgifterna för den anmodade centralmyndigheten. Du hittar den här informationen i landsfakta.

d) Uppgifter om sökanden

Referens: Avsnitt 4

976. Sökanden är den person som gör framställningen om underhållstjänster. Sökanden kan vara en underhållsskyldig, inbegripet ett offentligt organ, eller en underhållsskyldig, beroende på vilken typ av ansökan det gäller. Sökanden kan också vara en rättslig företrädare för ett barn.

¹⁸⁶ Detta kan vara det officiella språket i en underenhet i den anmodade staten, till exempel en provins eller ett territorium, om det har utfärdats en förklaring (artikel 44).

e) Uppgifter om den eller de personer som omfattas av ansökan om underhållsbidrag

Referens: Avsnitt 5

977. Om sökanden begär underhåll för sig själv ska du ange detta i avsnitt a. För andra familjemedlemmar och personer i beroendeställning ska du fylla i de uppgifter som behövs, bland annat födelsedatum för varje barn. Detta krävs för att visa att barnen är under 21 år och därmed omfattas av konventionen. De namn som anges på eventuella personbevis eller andra officiella handlingar bör användas.

f) Uppgifter om den underhållsskyldige

Referens: Avsnitt 6

a) ☐ *Personen är densamma som den sökande som anges i punkt 4.*

978. Markera den här rutan om den sökande är underhållsskyldig. Kom ihåg att en underhållsskyldig inte får ansöka om erhållande av ett avgörande.

979. Du ska under alla omständigheter lämna de grundläggande uppgifterna om den underhållsskyldige i den här punkten. Ytterligare information om den underhållsskyldige ska lämnas i ansökningsformuläret och i formuläret för redogörelse för ekonomisk situation, om de används i just den ansökan.

g) Identifiering av ansökan

Referens: Avsnitt 7

980. I tabellen nedan ger vi korshänvisningar för ansökningar enligt de olika underavsnitten i artikel 10. Markera rutan för den typ av ansökan som görs.

Artikelnummer	Förklaring
Artikel 10.1 a	Ansökan från den underhållsberättigade om erkännande eller erkännande och verkställighet av ett befintligt avgörande som inte har meddelats i den anmodade staten
Artikel 10.1 b	Ansökan från den underhållsberättigade om verkställighet av ett befintligt avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten
Artikel 10.1 c	Ansökan från den underhållsberättigade om erhållande av ett nytt avgörande i den anmodade staten om det inte finns något befintligt avgörande
Artikel 10.1 d	Ansökan från den underhållsberättigade om erhållande av ett avgörande i den anmodade stat där det inte är möjligt att erkänna och verkställa ett befintligt avgörande
Artikel 10.1 e	Ansökan från den underhållsberättigade om ändring av ett avgörande som har meddelats i den anmodade staten

Artikel 10.1 f	Ansökan från den underhållsberättigade om ändring av ett avgörande som inte har meddelats i den anmodade staten
Artikel 10.2 a	Ansökan från den underhållsskyldige om erkännande av ett befintligt avgörande eller begränsning av verkställighet av ett befintligt avgörande som har meddelats i den anmodade staten
Artikel 10.2 b	Ansökan från den underhållsskyldige om ändring av ett avgörande som har meddelats i den anmodade staten
Artikel 10.2 c	Ansökan från den underhållsskyldige om ändring av ett avgörande som inte har meddelats i den anmodade staten

Figur 37: Tabell över ansökningar enligt artikel 10**Referens: Avsnitt 8**

981. I avsnitt 8 i formuläret för översändande finns en förteckning över de handlingar som måste ingå i ansökan.
982. Avsnitt 8a ska användas när ansökan gäller erkännande och verkställighet enligt artikel 10.1 a. Markera rätt ruta för din ansökan. De sista rutorna som hänvisar till artikel 30 ska användas när ansökan gäller erkännande av ett avtal om underhållsbidrag.
983. Om ansökan inte görs enligt artikel 10.1 a ska du följa den förteckning över handlingar som anges i avsnitt 8b i formuläret för översändande.

h) Hur ska formuläret fyllas i?**Referens: Slutavsnitt**

984. Formuläret för översändande behöver inte undertecknas av den tjänsteman som fyller i det. Den personen måste dock uppge sitt namn och datera ansökan. (Kontaktuppgifterna finns redan på första sidan.)

B. Mottagningsbekaftelse

985. I detta avsnitt hittar du instruktioner om hur man fyller i det obligatoriska formuläret för mottagningsbekaftelse. Det ska användas för alla ansökningar enligt konventionen. Enligt artikel 12.3 ska mottagandet av ansökan bekräftas med detta formulär inom sex veckor från den dag då ansökan togs emot.

a) Inledning

986. Börja med att bedöma om det skulle äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet att lämna ut uppgifterna i formuläret. Markera i så fall rutan högst upp i formuläret.

b) Kontaktuppgifter**Referens: Avsnitt 1 och 2**

987. Se till att de kontaktuppgifter som lämnas gäller den person eller den enhet som ska ansvara för ytterligare uppföljningar.

c) Begärande centralmyndighet**Referens: Avsnitt 3**

988. Använd uppgifterna i den inkommande ansökan för att fylla i detta avsnitt.

d) Uppgifter om ansökan**Referens: Avsnitt 4**

989. Ange vilka ansökningar som har tagits emot med hänvisning till artikelnumret. Se figur 37 ovan om hur du fyller i formuläret för översändande för en korshänvisning till varje typ av ansökan.
990. I den här punkten krävs också kontaktuppgifter för sökanden och de personer som underhåll ska betalas för. Denna information anges på det formulär för översändande som åtföljde den inkommande ansökan.

e) Inledande åtgärder**Referens: Avsnitt 5**

991. Ange vilka åtgärder som har vidtagits angående ansökan. Om ansökan inte kan behandlas vidare på grund av att det krävs ytterligare dokumentation, ange vilka handlingar eller uppgifter som krävs.
992. Om centralmyndigheten har beslutat att den inte kommer att behandla ansökan eftersom det är uppenbart att kraven för ansökan inte är uppfyllda ska du ange om motiveringen anges i mottagningsbekaftelsen eller kommer att skickas vid ett senare tillfälle. Du hittar en förklaring till när detta svar kan vara lämpligt i de detaljerade kapitlen om behandlingen av inkommande ansökningar om erkännande och verkställighet, verkställighet och erhållande.

f) Hur ska formuläret fyllas i?**Referens: Slutavsnitt**

993. Formuläret ska inte undertecknas, men namnet på den tjänsteman vid centralmyndigheten som är ansvarig för att fylla i formuläret bör anges.

II. Instruktioner för att fylla i rekommenderade ansökningsformulär

994. I den här delen hittar du instruktioner om hur man fyller i de rekommenderade formulären för överföring av följande ansökningar mellan centralmyndigheter:
- Ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet
 - Ansökan om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten
 - Ansökan om erhållande av ett avgörande
 - Ansökan om ändring av ett avgörande
995. Detta avsnitt är indelat i tre delar:
996. Den första delen innehåller instruktioner om hur man fyller i de rekommenderade formulären för erkännande eller erkännande och verkställighet, erkännande, erhållande och ändring.
997. I den andra delen hittar du instruktioner om hur man fyller i de andra formulären.
998. I den tredje delen finns checklistor över de dokument som bör bifogas varje typ av ansökan.

A. Rekommenderat formulär för ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet

999. I det här avsnittet hittar du instruktioner om hur man fyller i det rekommenderade formuläret för ansökningar om erkännande eller erkännande och verkställighet av avgöranden om underhåll eller avtal om underhåll. I kapitel 4 hittar du mer information om förfarandena för den här ansökan.

1. Hur ska formuläret fyllas i?

a) Vilket formulär ska jag använda?

1000. Om den sökande är underhållsberättigad, inklusive ett offentligt organ som agerar för en underhållsberättigad persons räkning eller har betalat ut förmåner till en underhållsberättigad, eller en underhållsskyldig, ska du använda formuläret för ansökningar enligt artikel 10.1 a och 10.2 a. Kontrollera vilka artikelnummer som är tillämpliga.

b) Skydd av personuppgifter och sekretessbelagd information

Referens: Inledande stycke

1001. Enligt konventionen får inga uppgifter som samlats in eller överförts i ansökningar enligt konventionen lämnas ut eller bekräftas om detta kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet.

1002. Om det finns farhågor om detta, markera lämplig ruta på ansökningsformuläret och lämna personuppgifterna i ett separat formulär (formulär för sekretessbelagd information) i stället för i avsnitt 2.

1003. I kapitel 3 hittar du en uttömmande diskussion om kravet på att skydda personuppgifter och sekretessbelagd information.

c) Den sökandes namn och kontaktuppgifter

Referens: Avsnitt 2

1004. Ange om sökanden är en underhållsberättigad (den person för vilken underhållsbidrag söks eller ska betalas), en underhållsskyldig eller en företrädare för någondera av dem.

1005. Kontaktuppgifterna fyller två syften. För det första identifierar de parterna i ansökan så att centralmyndigheten eller en behörig myndighet i varje stat kan inleda ett ärende eller en akt. För det andra måste kontaktuppgifterna vara tillräckliga för att sökanden ska kunna meddelas om det görs ett överklagande av avgörandet om att erkänna och verkställa avgörandet om underhållsskyldighet.

Bra lösning: Den begärande centralmyndigheten bör se till att den alltid har en giltig adress eller andra möjligheter att kontakta sökanden. Det kan uppstå frågor under ansökningsförfarandet som kan kräva ytterligare information eller handlingar, och centralmyndigheten i den begärande staten (utsändande staten) behöver kunna kontakta sökanden för att få informationen eller handlingarna.

1006. Vissa stater kan välja att använda centralmyndighetens adress eller någon annan behörig myndighets adress som sökandens adress om det inte är tillåtet att lämna ut den privata adressen enligt den begärande statens lagstiftning.¹⁸⁷

1007. Ange om den sökande är ett offentligt organ.

d) Uppgifter om de personer som omfattas av ansökan om underhållsbidrag eller är berättigade till utbetalning av underhållsbidrag

Referens: Avsnitt 3

1008. Ansökan måste innehålla tillräckligt med information för att det ska gå att identifiera alla som omfattas av ansökan om underhåll eller som är berättigade till utbetalning av underhåll enligt avgörandet. Detta omfattar både den sökande (oftast barnens förälder, men ett barn kan också vara en sökande) och alla barn som konventionen är tillämplig på. I vilket fall som helst måste ett födelsedatum uppges för att bekräfta identiteten på var och en av de personer som har rätt att få underhåll och för att fastställa deras ålder, för att kontrollera att avgörandet omfattas av konventionens tillämpningsområde.

1009. Det måste också anges på vilken grund underhåll krävs eller ska betalas för sökanden och barnen. Dessa uppgifter gör att den anmodade staten kan bekräfta att ansökan omfattas av konventionens tillämpningsområde. Detta gäller förhållandet mellan sökanden eller den person för vilken underhåll söks eller ska betalas och den underhållsskyldige.

Ordlista

1010. I det här avsnittet används följande begrepp:

Referens: Avsnitt 3.1 och 3.2

- **Föräldraskap**
Markera denna ruta om grunden för underhåll är ett förhållande mellan förälder och barn. Detta omfattar både situationer där barnen har fötts inom ett äktenskap, där föräldraskap förutsätts eller konstateras enligt lag, och situationer där kopplingen mellan förälder och barn har fastställts eller bekräftats genom tester av föräldraskap.
- **Äktenskap**
Markera denna ruta om parterna har varit gifta.
- **Släktskap**
Markera denna ruta om förhållandet mellan sökanden och den underhållsskyldige baserades på släktskap – där till exempel den underhållsskyldige är en farbror/morbror eller någon annan släkting. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av familjeförhållanden (se kapitel 3).
- **Far- eller morförälder/syskon/barnbarn**
Markera denna ruta om förhållandet mellan den sökande och den underhållsskyldige var någon av de typer som anges där. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av familjeförhållanden.

¹⁸⁷ Se förklarande rapport, punkt 612.

- Ansvar som förälder eller likvärdigt förhållande.
Med *ansvar som förälder* avses ett förhållande där en vuxen agerar i en förälders ställe i förhållande till ett barn. Det kan uppstå när en vuxen har levt med barnen och agerat som förälder gentemot barnet. I vissa stater omfattar detta styvföräldrar.
- Äktenskapsliknande förhållande
Markera denna ruta om parterna inte har varit gifta med varandra utan levt under äktenskapsliknande förhållanden. I vissa stater kallas detta samboförhållande. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av förhållanden (se kapitel 3).

1011. Fyll i avsnitt 3.1 med uppgifter om den sökande. Den sökandes födelsedatum har redan angetts i avsnitt 2. Fyll i detta avsnitt om den sökande är ett barn.
1012. Fyll i avsnitt 3.2 med uppgifter om alla barn som omfattas av ansökan om underhåll eller är berättigade till utbetalning av underhåll. Om barnet är den sökande behöver du bara fylla i avsnitt 3.2. Om ansökan omfattar fler än tre barn ska du markera ruta 3.4 och bifoga de ytterligare uppgifterna på ett separat blad.
1013. Fyll i avsnitt 3.3 om någon annan än den sökande eller ett barn omfattas av ansökan om underhåll eller är berättigad till utbetalning av underhåll.

e) Den underhållsskyldiges namn och kontaktuppgifter

Referens: Avsnitt 4.1

1014. Ange om den underhållsskyldige är sökanden.
1015. Den underhållsskyldiges uppgifter måste anges i avsnitt 4.1 för att ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet ska kunna behandlas och den underhållsskyldige ska kunna underrättas enligt lagens krav i den anmodade staten. Detta avsnitt bör fyllas i med de uppgifter den sökande känner till. Den anmodade staten måste vid behov anlita lokaliserings- eller efterforskningsstjänster för att hitta den underhållsskyldige, om det inte är känt exakt var han eller hon befinner sig.

Bra lösning: Om sökanden inte vet var den underhållsskyldige bor bör du lämna så mycket annan information om den underhållsskyldiges senast kända vistelseort – till exempel arbetsgivare eller ort. Det kan också vara bra att lämna uppgifter om annan anknytning till staten – till exempel om släktingar som den underhållsskyldige kanske bor hos.

f) Den underhållsberättigades företrädares namn och kontaktuppgifter

Referens: Avsnitt 4.2

1016. I det här avsnittet ska du lämna uppgifter om var den underhållsberättigade befinner sig eller information om den underhållsberättigades företrädare. Den företrädaren kan i många fall vara den underhållsberättigades juridiska rådgivare.
1017. Ett "personligt identifieringsnummer" bör anges i avsnitt 4.3 om det är känt. Det kan vara ett socialförsäkringsnummer (Förenta staterna, Kanada), skatteregistreringsnummer (Australien) eller något annat nummer som utfärdas av staten och som kan hjälpa centralmyndigheten i den anmodade staten att lokalisera den underhållsskyldige eller verifiera hans eller hennes identitet i statliga eller andra databaser.

g) Vart ska utbetalningen skickas?**Referens: Avsnitt 5**

1018. Om avgörandet ska verkställas behöver den anmodade staten veta vart eventuella utbetalningar ska skickas. Om utbetalningarna ska överföras till en behörig myndighet i den begärande staten för behandling ska du ange kontaktuppgifter för den enhet som ansvarar för behandling eller utbetalning av underhållet samt dokument-/kontoreferensnumret, så att betalningarna kan identifieras korrekt.

Fyll inte i det här avsnittet av formuläret om det finns farhågor om risk för sökanden. Använd formuläret för sekretessbelagd information.

h) Ansökan om enbart erkännande**Referens: Avsnitt 6**

1019. Om ansökan gäller enbart erkännande av ett avgörande om underhållsskyldighet och sökanden inte vill att avgörandet ska verkställas efter erkännandet ska du markera rutan i avsnitt 6. Observera att det inte krävs något uttalande om verkställbarhet för en ansökan om enbart erkännande. Det enda som krävs är ett intyg om att avgörandet har verkan i ursprungsstaten. I kapitel 4 hittar du mer information om ansökningar om enbart erkännande.

i) Grunder för behörighet att erkänna och verkställa avgörandet**Referens: Avsnitt 7**

1020. Du behöver inte fylla i det här avsnittet om ansökan gäller erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet.
1021. Om ansökan gäller erkännande eller erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet behöver den anmodade staten känna till de rättsliga grunder på vilka avgörandet kan erkännas och verkställas.
1022. Det rekommenderade formuläret innehåller en förteckning över grunderna för behörighet. De finns i artikel 20. Hänvisa till avgörandet, uppgifter från sökanden eller akten från den behöriga myndigheten vid behov. Det är viktigt att markera alla rutor i formuläret som kan vara tillämpliga. Om svaranden gör invändningar om erkännandet eller erkännandet och verkställigheten, är det upp till honom eller henne att visa att ingen av grunderna för erkännande och verkställighet är tillämplig.
1023. I bilagan till det här kapitlet hittar du mer information om vilka typer av situationer som kan utgöra en grund för erkännande och verkställighet.

j) Svaranden har infunnit sig**Referens: Avsnitt 8**

1024. Som vi diskuterar i kapitel 4 måste den anmodade staten vara övertygad om att svaranden har underrättats om ansökan eller underhållsförfarandet enligt lag i den stat där avgörandet meddelades och har haft möjlighet att bli hörd eller vara företräd i förfarandet, för att avgörandet ska kunna erkännas eller erkännas och verkställas. Om ett administrativt förfarande användes och avgörandet meddelades utan förhandling måste svaranden ha underrättats om avgörandet efter det att det meddelades och ha fått möjlighet att göra invändningar mot myndighetens avgörande, i enlighet med lagen i den stat som meddelade avgörandet.
1025. Detta krav uppfylls i avsnitt 8 i formuläret. Ange om svaranden infann sig eller uteblev i ursprungsstaten och om han eller hon var företräd.
1026. Att svaranden infann sig kan framgå vid en granskning av avgörandet, om det innehåller uppgifter om att han eller hon infann sig vid förhandlingen om underhåll, eller var företräd eller gjorde invändningar mot avgörandet.
1027. Om svaranden uteblev och inte var företräd måste den behöriga myndigheten bekräfta att svaranden har fått en giltig delgivning i enlighet med lagen i den stat där avgörandet meddelades och med hänsyn till alla omständigheter. Det har tagits fram ett formulär för att fullgöra detta krav (intyg om giltig delgivning). Vi går igenom hur det formuläret ska fyllas i nedan.
1028. Om avgörandet meddelades i ett system där det inte krävs någon förhandling bör det anges att den underhållsskyldige/svaranden har uteblivit, och det krävs alltid ett intyg om giltig delgivning.
1029. Ett avgörande som meddelas utan giltig delgivning av svaranden kanske inte kan erkännas eller verkställas enligt konventionen.

k) Redogörelse för ekonomisk situation**Referens: Avsnitt 9**

1030. Det kommer att behövas ett formulär för redogörelse för ekonomisk situation om avgörandet ska verkställas efter erkännandet. Läs mer om hur du fyller i formuläret i avsnitt IV i det här kapitlet.

l) Rättsligt bistånd**Referens: Avsnitt 10**

1031. I de flesta fall när en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet görs av en underhållsberättigad måste den anmodade staten erbjuda kostnadsfritt rättsligt bistånd (se kapitel 3), och sökanden behöver inte lämna några ytterligare uppgifter för detta.
1032. Avsnitt 10 måste dock fyllas i om
- ansökan görs av en underhållsberättigad och gäller andra underhållsskyldigheter än dem som uppstår från ett föräldra–barnförhållande för ett barn som är yngre än 21 år, eller
 - ansökan lämnas in av en underhållsskyldig.

1033. Om ansökan görs under något av dessa förhållanden får den anmodade staten göra en behovsprövning eller en prövning av de faktiska omständigheterna för att avgöra om bistånd ska ges. Formuläret för redogörelse för ekonomisk situation kan användas för behovsprövningen, och sökanden bör också lämna information som visar om sökanden har fått rättsligt bistånd i ursprungsstaten. En skrivelse från den myndighet som lämnade biståndet bör räcka.

m) Namn på den kontaktperson vid centralmyndigheten som ansvarar för behandlingen av ansökan

Referens: Avsnitt 12

1034. Här ska du ange den person vid centralmyndigheten som ansvarar för att fylla i ansökan eller för att granska ansökan, om sökanden själv fyllde i den. För att systemet ska vara "medieneutralt" och tillåta elektronisk överföring av handlingar behöver formuläret inte undertecknas.

B. Rekommenderat formulär för en ansökan om verkställighet av ett avgörande som meddelats eller erkänts i den anmodade staten

1035. I det här avsnittet hittar du instruktioner om hur man fyller i det rekommenderade formuläret för ansökningar om verkställighet av ett avgörande som har gjorts eller erkänts i den anmodade staten. I kapitel 6 hittar du mer information om den här ansökan.

1. Hur ska formuläret fyllas i?

a) Vilket formulär ska jag använda?

1036. Använd det rekommenderade formuläret för artikel 10.1 b eftersom ansökan uppmanar den anmodade staten att verkställa sitt eget avgörande eller ett avgörande som den anmodade staten redan har erkänt.

b) Skydd av personuppgifter och sekretessbelagd information

Referens: Inledning och avsnitt 2d, e, f och g

1037. Enligt konventionen får inga uppgifter som samlats in eller överförts i ansökningar enligt konventionen lämnas ut eller bekräftas om detta kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet.
1038. Om det finns farhågor om detta, markera lämplig ruta på ansökningsformuläret och lämna personuppgifterna i ett separat formulär (formulär för sekretessbelagd information) i stället för i avsnitt 2.
1039. I kapitel 3 hittar du en uttömmande diskussion om kravet på att skydda personuppgifter och sekretessbelagd information.

c) Den sökandes namn och kontaktuppgifter

Referens: Avsnitt 2

1040. Kontaktuppgifterna fyller två syften. För det första identifierar de parterna i ansökan så att varje centralmyndighet eller behörig myndighet i varje stat kan inleda ett ärende eller en akt. För det andra måste kontaktuppgifterna vara tillräckliga för att den begärande staten ska kunna kontakta sökanden om den behöriga myndigheten i den anmodade staten behöver ytterligare information för att inleda verkställigheten (till exempel för att bekräfta utestående underhållsfordringar).

1041. Vissa stater kan välja att använda centralmyndighetens adress eller någon annan behörig myndighets adress som sökandens adress om det inte är tillåtet att lämna ut den privata adressen enligt den begärande statens lagstiftning.¹⁸⁸ Detta kan också vara god praxis om ett program för indrivning av underhåll till barn har varit involverat i den begärande staten och det programmet har ytterligare information om den underhållsskyldige, dennes tillgångar och inkomster, eller om beräkningen av utestående fordringar, som kan bistå den behöriga myndigheten i den anmodade staten i verkställigheten av avgörandet. I så fall är det snabbare att låta framställningar om ytterligare information eller bistånd gå direkt till det program eller den behöriga myndighet som har informationen (till exempel organet för underhåll till barn) i stället för till sökanden.
1042. Ange om den sökande är ett offentligt organ.

Bra lösning: Den begärande centralmyndigheten bör se till att den alltid har en giltig adress eller andra möjligheter att kontakta sökanden. Det kan uppstå frågor under verkställigheten som kan kräva ytterligare information eller handlingar, och centralmyndigheten i den begärande staten behöver kunna kontakta sökanden för att få informationen eller handlingarna.

d) Uppgifter om de personer som omfattas av ansökan om underhållsbidrag eller är berättigade till utbetalning av underhållsbidrag

Referens: Avsnitt 3

1043. Ansökan måste innehålla tillräckligt med information för att det ska gå att identifiera alla som omfattas av ansökan om underhåll eller som är berättigade till utbetalning av underhåll enligt avgörandet. Detta omfattar både den sökande (oftast barnens förälder) och alla barn som konventionen är tillämplig på. I varje fall måste födelsedatum anges, eftersom det är viktigt för att bekräfta att avgörandet omfattas av konventionens tillämpningsområde (se kapitel 3).
1044. Det måste också anges på vilken grund underhåll krävs eller ska betalas för sökanden och barnen. Dessa uppgifter gör att den anmodade staten kan bekräfta att ansökan omfattas av konventionens tillämpningsområde.

Ordlista

1045. I det här avsnittet används följande begrepp:

Referens: Avsnitt 3.1 och 3.2

- **Föräldraskap**
Markera denna ruta om grunden för underhåll är ett förhållande mellan förälder och barn. Detta omfattar både situationer där barnen har fötts inom ett äktenskap, där föräldraskap förutsätts eller konstateras enligt lag, och situationer där kopplingen mellan förälder och barn har fastställts eller bekräftats genom tester av föräldraskap.
- **Äktenskap**
Markera denna ruta om avgörandet avser ett äktenskap mellan den sökande och den underhållsskyldige.

¹⁸⁸ Se förklarande rapport, punkt 612.

- **Släktskap**
Markera denna ruta om förhållandet mellan sökanden och den underhållsskyldige baserades på släktskap – där till exempel svaranden är en farbror/morbror eller någon annan släkting. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av familjeförhållanden.
 - **Far- eller morförälder/syskon/barnbarn**
Markera en ruta om förhållandet mellan den sökande och den underhållsskyldige var någon av de typer som anges där. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av familjeförhållanden.
 - **Ansvar som förälder eller likvärdigt förhållande.**
Med *ansvar som förälder* avses ett förhållande där en vuxen agerar i en förälders ställe i förhållande till ett barn. Det kan uppstå när en vuxen har levt med barnen och agerat som förälder gentemot barnet. I vissa stater omfattar detta styvföräldrar.
 - **Äktenskapsliknande förhållande**
Markera denna ruta om parterna inte har varit gifta med varandra utan levt under äktenskapsliknande förhållanden. I vissa stater kallas detta samboförhållande. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av förhållanden.
1046. Fyll i avsnitt 3.1 med uppgifter om den sökande. Den sökandes födelsedatum har redan angetts i avsnitt 2. Fyll i detta avsnitt om den sökande är ett barn.
1047. Fyll i avsnitt 3.2 med uppgifter om alla barn som omfattas av ansökan om underhåll eller är berättigade till utbetalning av underhåll. Om barnet är den sökande behöver du bara fylla i avsnitt 3.2. Om ansökan omfattar fler än tre barn ska du markera ruta 3.4 och bifoga de ytterligare uppgifterna på ett separat blad.
1048. Fyll i avsnitt 3.3 om någon annan än den sökande eller ett barn omfattas av ansökan om underhåll eller är berättigad till utbetalning av underhåll.

e) Den underhållsskyldiges (svarandens) namn och kontaktuppgifter

Referens: Avsnitt 4

1049. Svarandens kontaktuppgifter krävs för att den verkställande myndigheten ska kunna behandla begäran om verkställighet. Detta avsnitt bör fyllas i med de uppgifter den sökande känner till. Den anmodade staten kommer vid behov att anlita lokaliserings- eller efterforskningsstjänster för att hitta den underhållsskyldige, om det inte är känt exakt var han eller hon befinner sig.

Bra lösning: Om sökanden inte vet var den underhållsskyldige bor bör du lämna så mycket annan information om den underhållsskyldiges senast kända vistelseort (arbetsgivare, ort och så vidare) som möjligt. Det kan också vara bra att lämna uppgifter om annan anknytning till staten – till exempel släktingar som den underhållsskyldige kanske bor hos.

1050. Ett "personligt identifieringsnummer" bör anges om det är känt. Det kan vara ett socialförsäkringsnummer (Förenta staterna, Kanada), skatteregistreringsnummer (Australien) eller något annat nummer som utfärdas av staten och som kan hjälpa centralmyndigheten i den anmodade staten att lokalisera den underhållsskyldige eller verifiera hans eller hennes identitet i statliga eller andra databaser.

f) Vart ska utbetalningen skickas?

Referens: Avsnitt 5

1051. Den anmodade staten kommer att behöva veta vart eventuella utbetalningar ska skickas. Om utbetalningarna ska överföras till en behörig myndighet i den begärande staten för behandling ska du ange kontaktuppgifter för den enhet som ansvarar för behandling eller utbetalning av underhållet samt dokument-/kontoreferensnumret, så att betalningarna kan identifieras korrekt.

Fyll inte i det här avsnittet av formuläret om det finns farhågor om risk för sökanden. Använd formuläret för sekretessbelagd information.

g) Upplysningar om det avgörande som meddelats i den anmodade staten

Referens: Avsnitt 6

1052. Om det gäller en ansökan om att en stat ska verkställa sitt eget avgörande måste det lämnas grundläggande uppgifter om avgörandet, så att den anmodade staten kan lokalisera den korrekta domstolen eller det korrekta administrativa ärendet och begära in kopior av avgörandet. De uppgifter som krävs för att fylla i det här avsnittet brukar gå att hitta i avgörandet.

h) Handlingar som bifogas ansökan

Referens: Avsnitt 7

1053. Ange vilka av de förtecknade dokumenten som bifogas. I varje fall måste det finnas ett avgörande av någon av de typer som förtecknas, en redogörelse för utestående fordringar (om det finns utestående fordringar enligt avgörandet) och formuläret för redogörelse för ekonomisk situation.
1054. Markera "Avgörande (eller registrering) har meddelats i den anmodade staten om att erkänna ett avgörande från en annan stat" om det avgörande som ska erkännas inte meddelades i den anmodade staten men tidigare har erkänts i den anmodade staten. Om du har tillgång till uppgifter om det erkännandet eller om avgörandet om erkännande, kan du bifoga dem till ansökan.

i) Rättsligt bistånd

Referens: Avsnitt 8

1055. Avsnitt 8 behöver fyllas i om ansökan görs av en underhållsberättigad och gäller andra underhållsskyldigheter än dem som uppstår från ett föräldra–barnförhållande för ett barn som är yngre än 21 år. I så fall behöver den anmodade staten känna till om sökanden (den underhållsberättigade) har fått rättsligt bistånd i ursprungsstaten.

1056. Om detta är fallet får den anmodade staten göra en behovsprövning eller en prövning av de faktiska omständigheterna för att avgöra om bistånd ska ges. Formuläret för redogörelse för ekonomisk situation kan användas för behovsprövningen, och sökanden bör också lämna information som visar om sökanden har fått rättsligt bistånd i ursprungsstaten. En skrivelse från den myndighet som lämnade biståndet bör räcka.

j) **Intyg**

Referens: Avsnitt 10

1057. Här ska du ange den person vid centralmyndigheten som ansvarar för att fylla i ansökan eller för att granska ansökan, om sökanden själv fyllde i den. För att systemet ska vara "medieneutralt" och tillåta elektronisk överföring av handlingar behöver formuläret inte undertecknas.

C. Rekommenderat formulär för en ansökan om erhållande av ett avgörande

1058. I det här avsnittet hittar du information om hur man fyller det rekommenderade formuläret för en ansökan om erhållande av ett avgörande. I kapitel 8 hittar du mer information om den här ansökan.

1. Hur ska formuläret fyllas i?

a) **Vilket formulär ska jag använda?**

1059. Använd det rekommenderade formuläret för artikel 10.1 c och d eftersom ansökan gäller erhållande av ett avgörande. Markera rutan för tillämplig ansökan.

b) **Skydd av personuppgifter och sekretessbelagd information**

Referens: Inledning och avsnitt 2d, e, f och g

1060. Enligt konventionen får inga uppgifter som samlats in eller överförts i ansökningar enligt konventionen lämnas ut eller bekräftas om detta kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet.
1061. Om det finns farhågor om detta, markera lämplig ruta på ansökningsformuläret och lämna personuppgifterna i ett separat formulär (formulär för sekretessbelagd information) i stället för i avsnitt 2.
1062. I kapitel 3 hittar du en uttömmande diskussion om kravet på att skydda personuppgifter och sekretessbelagd information.

c) **Den sökandes namn och kontaktuppgifter**

Referens: Avsnitt 2

1063. Kontaktuppgifterna fyller två syften. För det första identifierar de parterna i ansökan så att varje centralmyndighet eller behörig myndighet i varje stat kan inleda ett ärende eller en akt. För det andra måste kontaktuppgifterna vara tillräckliga för att den begärande staten ska kunna kontakta sökanden om det krävs ytterligare information för att meddela avgörandet.

1064. Lämna de begärda uppgifterna om sökanden i avsnitt 2 eller i formuläret för sekretessbelagd information. Vissa stater kan vilja använda centralmyndighetens adress och kontaktuppgifter för sökanden om det inte är tillåtet att lämna ut den privata adressen enligt den begärande statens lagstiftning.¹⁸⁹ I så fall måste den begärande staten dock kunna kontakta sökanden om den anmodade centralmyndigheten eller den behöriga myndigheten begär ytterligare information eller om det krävs en uppföljning av den anmodade staten. Detta kommer att vara särskilt viktigt om en sökande behöver kontaktas för att delta i ett test av föräldraskap.

Bra lösning: Den begärande centralmyndigheten bör se till att den alltid har en giltig adress eller andra möjligheter att kontakta sökanden. Det kan uppstå frågor under behandlingen av ansökan om erhållande som kan kräva ytterligare information eller handlingar, och centralmyndigheten i den begärande staten (utsändande staten) behöver kunna kontakta sökanden för att få informationen eller handlingarna.

d) Uppgifter om de personer som omfattas av ansökan om underhållsbidrag eller är berättigade till utbetalning av underhållsbidrag

Referens: Avsnitt 3

1065. Ansökan måste innehålla tillräckligt med information för att det ska gå att identifiera alla som omfattas av ansökan om underhåll eller som är berättigade till utbetalning av underhåll. Detta omfattar både den sökande (oftast barnens förälder) och alla barn som konventionen är tillämplig på. I varje fall måste födelsedatum anges, eftersom det är viktigt för att bekräfta att avgörandet omfattas av konventionens tillämpningsområde (se kapitel 3).
1066. Det måste också anges på vilken grund underhåll krävs eller ska betalas för sökanden och barnen. Dessa uppgifter gör att den anmodade staten kan bekräfta att ansökan omfattas av konventionens tillämpningsområde. Detta gäller förhållandet mellan sökanden eller en annan person för vilken underhåll söks eller ska betalas och svaranden/den underhållsskyldige.

Ordlista

1067. I det här avsnittet används följande begrepp:

Referens: Avsnitt 3.1 och 3.2

- **Föräldraskap**
Markera denna ruta om grunden för underhåll är ett förhållande mellan förälder och barn. Detta omfattar både situationer där barnen har fötts inom ett äktenskap, där föräldraskap förutsätts eller konstateras enligt lag, och situationer där kopplingen mellan förälder och barn kan behöva fastställas eller bekräftas genom tester av föräldraskap.
- **Äktenskap**
Markera denna ruta om avgörandet avser ett äktenskap mellan den sökande och den underhållsskyldige.

¹⁸⁹ Se förklarande rapport, punkt 612.

- **Släktskap**
Markera denna ruta om förhållandet mellan sökanden och den underhållsskyldige baserades på släktskap – där till exempel svaranden är en farbror/morbror eller någon annan släkting. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av familjeförhållanden.
- **Far- eller morförälder/syskon/barnbarn**
Markera en ruta om förhållandet mellan den sökande och den underhållsskyldige var någon av de typer som anges där. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av familjeförhållanden.
- **Ansvar som förälder eller likvärdigt förhållande.**
Med *ansvar som förälder* avses ett förhållande där en vuxen agerar i en förälders ställe i förhållande till ett barn. Det kan uppstå när en vuxen har levt med barnen och agerat som förälder gentemot barnet. I vissa stater omfattar detta styvföräldrar.
- **Äktenskapsliknande förhållande**
Markera denna ruta om parterna inte har varit gifta med varandra utan levt under äktenskapsliknande förhållanden. I vissa stater kallas detta samboförhållande. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av förhållanden.

1068. Fyll i avsnitt 3.1 med uppgifter om den sökande. Den sökandes födelsedatum har redan angetts i avsnitt 2. Fyll i detta avsnitt om den sökande är ett barn.

1069. Fyll i avsnitt 3.2 med uppgifter om alla barn som omfattas av ansökan om underhåll eller är berättigade till utbetalning av underhåll. Om barnet är den sökande behöver du bara fylla i avsnitt 3.2. Om ansökan omfattar fler än tre barn ska du markera ruta 3.4 och bifoga de ytterligare uppgifterna på ett separat blad.

1070. Fyll i avsnitt 3.3 om någon annan än den sökande eller ett barn omfattas av ansökan om underhåll eller är berättigad till utbetalning av underhåll.

**e) Svarandens / den underhållsskyldiges namn och
 kontaktuppgifter**

Referens: Avsnitt 4

1071. I det här avsnittet måste sökanden lämna tillräckligt med uppgifter för att det ska gå att identifiera den underhållsskyldige och var han eller hon befinner sig så att han eller hon kan underrättas om ansökan. Om du inte känner till den aktuella bostadsadressen går det att lämna annan information, bland annat tidigare bostadsadresser eller kontaktuppgifter till andra personer som kan hjälpa till att ta reda på var den underhållsskyldige befinner sig. Lägg märke till att det även krävs ytterligare information om den underhållsskyldige i formuläret för redogörelse för ekonomisk situation (se nedan).

1072. Ett "personligt identifieringsnummer" bör anges om det är känt. Det kan vara ett socialförsäkringsnummer (Förenta staterna, Kanada), skatteregistreringsnummer (Australien) eller något annat nummer som utfärdas av staten och som kan hjälpa centralmyndigheten i den anmodade staten att lokalisera den underhållsskyldige eller verifiera hans eller hennes identitet i statliga eller andra databaser.

f) Vart ska utbetalningen skickas?

Referens: Avsnitt 5

1073. Om sökanden vill att avgörandet om underhållsskyldighet ska övervakas och verkställas efter meddelandet behöver den anmodade staten veta vart eventuella utbetalningar ska skickas. Om utbetalningarna ska överföras till en behörig myndighet i den begärande staten för behandling ska du ange kontaktuppgifter för den enhet som ansvarar för behandling eller utbetalning av underhållet samt dokument-/kontoreferensnumret, så att betalningarna kan identifieras korrekt.

g) Syftet med ansökan

Referens: Avsnitt 6

1074. Ange om ansökan om att erhålla ett avgörande görs för att det inte finns något avgörande eller om ansökan görs för att erkännande och verkställighet av det befintliga avgörandet inte var möjligt eller har avslagits.

h) Stöd/underhåll som den sökande begär

Referens: Avsnitt 7

1075. Vissa stater kräver att den sökande ska ange belopp och utbetalningsfrekvens för det begärda underhållet. I landsfakta för den anmodade staten ser du om denna information är obligatorisk. Fyll i så fall i avsnitt 7 och tänk på att ange valutan för det belopp som ansökan gäller. Valutan kan vara den valuta som används i den anmodade eller den begärande staten.

i) Handlingar som styrker ansökan

Referens: Avsnitt 8

1076. I detta avsnitt hittar du en förteckning över de dokument som ska bifogas ansökan. Vilken dokumentation som krävs beror på sakförhållandena i ärendet, om föräldraskapet är ifrågasatt, hur gamla barnen är och om det finns några befintliga avtal om underhåll. Följande tabell kan vara till hjälp för att sammanställa korrekt dokumentation, men eftersom varje ärende är olika måste den ses som enbart en allmän vägledning.

Personbevis eller motsvarande	Bifoga ett personbevis för varje barn som ansökan om underhåll gäller. Andra liknande dokument kan vara dopbevis eller medborgarskapsintyg – om det inte finns något personbevis tillgängligt. Det är viktigt att dokumentet styrker barnets födelsedatum och namn.
Den underhållsskyldige erkänner föräldraskap	Detta kan ske i form av en förklaring som gjordes när barnet föddes (i ett sjukhusformulär) eller i en senare förklaring. Detta brukar oftast inte krävas om barnet föddes inom föräldrarnas äktenskap.
Formell förklaring med bevis för föräldraskap	Om det inte finns något dokumenterat erkännande av faderskap bör sökanden lämna en formell förklaring med en beskrivning av omständigheterna kring barnets föräldrar, och den underhållsskyldiges förhållande till barnet när det föddes och därefter.

Behörig myndighets avgörande av föräldraskap	I vissa fall har en behörig myndighet redan fastställt föräldraskap utan att göra något avgörande om underhåll.
Resultat av genetiska tester	Om det har utförts genetiska tester som bekräftar föräldraskapet för barnet ska resultatet av testerna bifogas.
Adoptionsintyg	Bifoga adoptionsintyg om det barn som anspråket på underhållsbidrag gäller har adopterats av den underhållsskyldige.
Äktenskapsbevis eller bevis på liknande förhållande samt datum för skilsmässa eller separation	Bifoga detta om parterna var gifta. Detta kommer också att användas för att fastställa om barnet föddes inom äktenskapet mellan den underhållsberättigade och den underhållsskyldige.
Formell förklaring med bevis om parternas gemensamma boende	Detta är inte relevant i de flesta fall men kan till exempel bli aktuellt om parterna tillfälligt har bott på olika ställen för att arbeta, men alltid har haft ett gemensamt boende i en viss stat.
Avtal om underhåll	Om parterna tidigare har kommit överens om underhållsbidrag, till exempel inom ramen för en medlingslösning av en vårdnadstvist, bör detta avtal bifogas.
Inskrivningsintyg från gymnasie- eller högskola	Detta behövs när underhåll begärs för ett äldre barn, särskilt ett barn över myndighetsåldern, eftersom inskrivning vid en skola kan avgöra rätten till underhållsbidrag.
Bevis på funktionshinder	Om underhållsbidrag söks för ett äldre barn eller ett barn över myndighetsåldern och rätten till underhåll baseras på barnets funktionshinder, måste denna information bifogas.
Redogörelse för ekonomisk situation	Detta formulär ska fyllas i så fullständigt som möjligt. Det innehåller särskilda uppgifter för erhållande och verkställighet av avgörandet. Det beskriver situationen för både den underhållsberättigade och den underhållsskyldige.
Redogörelse för utestående fordringar eller betalningshistorik	Det är osannolikt att detta formulär behövs, såvida inte ansökan görs enligt 10.1 d och det finns utestående fordringar som har uppstått inom ramen för det föregående avgörandet.
Tillämplig lagstiftning	Om den tillämpliga lagen inte är "domstolslandets lag" (lagen i den stat där ansökan behandlas) kan det behöva bifogas dokumentation om den lag som ska användas i ansökan.
Andra bevis som krävs enligt den anmodade staten	Titta i landsfakta för den anmodade staten för att se om ytterligare handlingar måste bifogas.
Avgörande av den anmodade staten om att vägra registrering eller verkställighet	Om erkännande av ett befintligt avgörande har vägrats måste en kopia av den vägran bifogas.

Figur 38: Tabell över handlingar som ska ingå i en ansökan om erhållande av avgörande

j) Verkställighet efter erhållande av avgörande**Referens: Avsnitt 9**

1077. Om sökanden vill att avgörandet om underhållsskyldighet ska verkställas i den anmodade staten efter meddelandet bör det anges i det här avsnittet.

k) Namn på den kontaktperson vid centralmyndigheten som ska behandla ansökan**Referens: Avsnitt 11**

1078. Här ska du ange den person vid centralmyndigheten som ansvarar för att fylla i ansökan eller för att granska ansökan, om sökanden själv fyllde i den. För att systemet ska vara "medieneutralt" och tillåta elektronisk överföring av handlingar behöver formuläret inte undertecknas.

D. Rekommenderat formulär för en ansökan om ändring av ett avgörande

1079. I det här avsnittet hittar du instruktioner om hur man fyller i det rekommenderade formuläret för en ansökan om ändring av ett avgörande. Samma formulär används av både underhållsberättigade och underhållsskyldiga. Markera rutan för den berörda ansökan. I kapitel 12 hittar du mer information om den här ansökan.

1. Hur ska formuläret fyllas i?**a) Skydd av personuppgifter och sekretessbelagd information****Referens: Inledning och avsnitt 2d, e, f och g samt avsnitt 5**

1080. Enligt konventionen får inga uppgifter som samlats in eller överförts i ansökningar enligt konventionen lämnas ut eller bekräftas om detta kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet.

1081. Om det finns farhågor om detta, markera lämplig ruta på ansökningsformuläret och lämna personuppgifterna i ett separat formulär (formulär för sekretessbelagd information) i stället för i avsnitt 2.

1082. I kapitel 3 hittar du en uttömmande diskussion om kravet på att skydda personuppgifter och sekretessbelagd information.

b) Den sökandes namn och kontaktuppgifter**Referens: Avsnitt 2**

1083. Kontaktuppgifterna fyller två syften. För det första identifierar de parterna i ansökan så att varje centralmyndighet eller behörig myndighet i varje stat kan inleda ett ärende eller en akt. För det andra måste kontaktuppgifterna vara tillräckliga för att den anmodade staten ska kunna kontakta sökanden om det görs ett överklagande av beslutet om att ändra avgörandet och sökanden måste underrättas om överklagandet.

1084. Vissa stater kan välja att använda centralmyndighetens adress eller någon annan behörig myndighets adress som sökandens adress om det inte är tillåtet att lämna ut sökandens privata adress enligt den begärande statens lagstiftning.¹⁹⁰

¹⁹⁰ Se förklarande rapport, punkt 612.

Bra lösning: Den begärande centralmyndigheten bör se till att den alltid har en giltig adress eller andra möjligheter att kontakta sökanden. Det kan uppstå frågor under behandlingen av ändringsansökan som kan kräva ytterligare information eller handlingar, och centralmyndigheten i den begärande staten behöver kunna kontakta sökanden för att få informationen eller handlingarna.

1085. Om sökanden är den underhållsberättigades eller den underhållsskyldiges företrädare ska detta anges på formuläret.

c) Uppgifter om de personer som omfattas av ansökan om underhållsbidrag eller är berättigade till utbetalning av underhållsbidrag

Referens: Avsnitt 3

1086. Ansökan måste innehålla tillräckligt med information för att det ska gå att identifiera alla som omfattas av ansökan om underhåll eller som är berättigade till utbetalning av underhåll enligt avgörandet. Detta kommer att omfatta både den sökande (oftast barnens förälder, men ibland barnet) och alla barn som konventionen är tillämplig på. I varje fall måste födelsedatum anges, eftersom det är viktigt för att bekräfta att avgörandet omfattas av konventionens tillämpningsområde (se kapitel 3).
1087. Det måste också anges på vilken grund underhåll krävs eller ska betalas för sökanden och barnen. Detta gör att den anmodade staten kan bekräfta att ansökan omfattas av konventionens tillämpningsområde.

Ordlista

1088. I det här avsnittet används följande begrepp:

Referens: Avsnitt 3.1 och 3.2

- **Föräldraskap**
Markera denna ruta om grunden för underhåll är ett förhållande mellan förälder och barn. Detta omfattar både situationer där barnen har fötts inom ett äktenskap, där föräldraskap förutsätts eller konstateras enligt lag, och situationer där kopplingen mellan förälder och barn kan ha fastställts eller bekräftats genom tester av föräldraskap.
- **Äktenskap**
Markera denna ruta om avgörandet avser ett äktenskap mellan den sökande och den underhållsskyldige.
- **Släktskap**
Markera denna ruta om förhållandet mellan sökanden och den underhållsskyldige baserades på släktskap – där till exempel svaranden är en farbror/morbror eller någon annan släkting. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av familjeförhållanden.
- **Far- eller morförälder/syskon/barnbarn**
Markera en ruta om förhållandet mellan den sökande och den underhållsskyldige var någon av de typer som anges där. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av familjeförhållanden.

- Ansvar som förälder eller likvärdigt förhållande.
Med *ansvar som förälder* avses ett förhållande där en vuxen agerar i en förälders ställe i förhållande till ett barn. Det kan uppstå när en vuxen har levt med barnen och agerat som förälder gentemot barnet. I vissa stater omfattar detta styvföräldrar.
- Äktenskapsliknande förhållande
Markera denna ruta om parterna inte har varit gifta med varandra utan levt under äktenskapsliknande förhållanden. I vissa stater kallas detta samboförhållande. Detta gäller endast om både den anmodade och den begärande staten har utvidgat tillämpningen av konventionen till att omfatta dessa typer av förhållanden.

1089. Fyll i avsnitt 3.1 med uppgifter om den sökande. Den sökandes födelsedatum har redan angetts i avsnitt 2. Fyll i detta avsnitt om den sökande är ett barn.
1090. Fyll i avsnitt 3.2 med uppgifter om alla barn som omfattas av ansökan om underhåll eller är berättigade till utbetalning av underhåll. Om barnet är den sökande behöver du bara fylla i avsnitt 3.2. Om ansökan omfattar fler än tre barn ska du markera ruta 3.4 och bifoga de ytterligare uppgifterna på ett separat blad.
1091. Fyll i avsnitt 3.3 om någon annan än den sökande eller ett barn omfattas av ansökan om underhåll eller är berättigad till utbetalning av underhåll.

d) Den underhållsskyldiges namn och kontaktuppgifter

Referens: Avsnitt 4.1

1092. Ange om den underhållsskyldige är sökanden.
1093. Den underhållsskyldiges kontaktuppgifter krävs för att behandla ansökan och underrätta den underhållsskyldige om en underhållsberättigads ansökan om ändring. Detta avsnitt bör fyllas i med de uppgifter den sökande känner till. Den anmodade staten kommer vid behov att anlita lokaliserings- eller efterforskningsstjänster för att hitta den underhållsskyldige, om det inte är känt exakt var han eller hon befinner sig.
1094. Ett "personligt identifieringsnummer" bör anges i avsnitt 4.3 om det är känt. Det kan vara ett socialförsäkringsnummer (Förenta staterna, Kanada), skatteregistreringsnummer (Australien) eller något annat nummer som utfärdas av staten och som kan hjälpa centralmyndigheten i den anmodade staten att lokalisera svaranden eller verifiera hans eller hennes identitet i statliga eller andra databaser.

Bra lösning: Om sökanden inte vet var den underhållsskyldige bor bör du lämna så mycket annan information om den underhållsskyldiges senast kända vistelseort (arbetsgivare, ort och så vidare). Det kan också vara bra att lämna uppgifter om annan anknytning till staten – till exempel om släktingar som den underhållsskyldige kanske bor hos.

e) Den underhållsberättigades företrädares namn och kontaktuppgifter

Referens: Avsnitt 4.2

1095. Om den underhållsberättigade har en företrädare bör du fylla i de kontaktuppgifter som krävs i det här avsnittet. Den företrädaren kan i många fall vara den underhållsberättigades juridiska rådgivare.

f) Information för att underlätta lokaliseringen av svaranden**Referens: Avsnitt 4.3**

1096. Om ändringsansökan görs av en underhållsskyldig kommer den underhållsberättigade att vara svarande i ansökan. I så fall ska du lämna tillräckligt med information i det här avsnittet för att den anmodade staten ska kunna lokalisera den underhållsberättigade. Om sökanden är en underhållsberättigad, den underhållsberättigades företrädare eller en företrädare för ett barn, är den underhållsskyldige svaranden. Lämna i så fall de lämpliga uppgifterna om den underhållsskyldige.

g) Vart ska utbetalningen skickas?**Referens: Avsnitt 5**

1097. Om det ändrade avgörandet ska verkställas efter meddelandet behöver den anmodade staten veta vart eventuella utbetalningar ska skickas. Om utbetalningarna ska överföras till en behörig myndighet i den begärande staten för behandling ska du ange kontaktuppgifter för den enhet som ansvarar för behandling eller utbetalning av underhållet samt dokument-/kontoreferensnumret, så att betalningarna kan identifieras korrekt.

Fyll inte i det här avsnittet av formuläret om det finns farhågor om risk för sökanden. Använd formuläret för sekretessbelagd information.

h) Uppgifter i avgörandet**Referens: Avsnitt 6**

1098. Ansökan bör innehålla uppgifter om det avgörande som ska ändras. Alla uppgifter som krävs för att fylla i det här avsnittet bör finnas i avgörandet i sig.

i) Ändrade förhållanden**Referens: Avsnitt 7**

1099. Den vanligaste grunden för en ändringsansökan är att omständigheterna för den underhållsberättigade, den underhållsskyldige eller barnen har ändrats sedan avgörandet meddelades. I ansökningsformuläret anges de vanligaste ändringarna i omständigheter. De är till största delen självförklarande. Ändringar i omständigheterna för den person för vilken underhåll söks kan bland annat vara en ändring i barnets hemvist, eller en situation där barnet inte längre försörjs av den underhållsberättigade. Om den underhållsberättigade gifter om sig eller ingår ett nytt partnerskap kan detta också ingå i den här kategorin.

j) Begärd ändring**Referens: Avsnitt 8**

1100. Här ska du ange vilken ändring som begärs. Beskriv ändringen närmare och ange valutan i förekommande fall.

k) Handlingar som ska ingå**Referens: Avsnitt 9**

1101. Här hittar du en förteckning över de dokument som ska ingå. I vissa fall kommer det att krävas ytterligare dokumentation, beroende på skälen till att ansökan om ändring görs. Se till att skälen till ansökan om ändring förklaras och underbyggs med lämplig dokumentation.

l) Verkställighet efter ändring**Referens: Avsnitt 10**

1102. I vissa fall, till exempel när den underhållsberättigade ansöker om en ändring för att få högre underhåll, kommer den sökande att vilja att det ändrade avgörandet ska verkställas i den anmodade staten. Ange i så fall detta i avsnitt 10.

m) Uppgifter om den bidragsberättigade**Referens: Avsnitt 12**

1103. Om det är den underhållsskyldige som gör ändringsansökan är det viktigt att känna till den underhållsberättigades hemvist för att kontrollera om det finns några begränsningar för ändringsförfarandet. I detta avsnitt lämnas de nödvändiga uppgifterna för tillämpning av artikel 18. Vi diskuterar detta närmare i kapitel 11.

n) Namn på den kontaktperson vid centralmyndigheten som ska behandla ansökan**Referens: Avsnitt 13**

1104. Här ska du ange den person vid centralmyndigheten som ansvarar för att fylla i ansökan eller för att granska ansökan, om sökanden själv fyllde i den. För att systemet ska vara "medieneutralt" och tillåta elektronisk överföring av handlingar behöver formuläret inte undertecknas.

III. Instruktioner för att fylla i kompletterande formulär

A. Redogörelse för ekonomisk situation

1105. Detta formulär bör bifogas alla ansökningar som görs inom ramen för konventionen. Det innehåller detaljerad information som vid behov kommer att användas för att hjälpa den anmodade staten

- att lokalisera den svarande så att denne kan delges ansökan,
- bistå den behöriga myndigheten i verkställandet av avgörandet,
- avgöra den lämpliga storleken på underhållsbidraget i ansökningar om erhållande och ändring, eller
- underbygga en framställning om rättsligt bistånd i den anmodade staten.

Tips: Det är bra att kontrollera landsfakta för den stat som formuläret ska skickas till. Landsfakta visar om någon av uppgifterna i redogörelsen för ekonomisk situation kan utelämnas.

1. Hur ska formuläret fyllas i?

a) Inledning

1106. Precis som för andra handlingar i ansökan finns det ett utrymme på formuläret där du kan ange om det finns farhågor om att utlämning eller bekräftelse av uppgifterna kan äventyra en persons hälsa, säkerhet eller frihet. I detta fall kommer personuppgifterna endast att visas i formuläret för sekretessbelagd information.

b) Uppgifter i ansökan

Referens: Del I

1107. Fyll i det här avsnittet för alla ansökningar med den information som finns i ansökningsformuläret. Detaljerna gäller kontaktuppgifter för centralmyndigheten, inte sökanden.
1108. I avsnitt 3 ska du ange om sökanden är en underhållsberättigad, en underhållsskyldig eller en företrädare för den person för vilken underhållet söks eller ska betalas.
1109. I avsnitt 4 anges vilken ansökan det gäller. Lägg märke till att om det görs en begäran om rättsligt bistånd enligt artikel 17 ska någon av de sista två rutorna vara markerade utöver rutan för den specifika ansökan.
1110. I avsnitt 5 ska du ange vilken valuta som anges i formuläret för redogörelse för ekonomisk situation. Om du har räknat om alla belopp till valutan i den anmodade staten ska du ange vilken växelkurs som har använts och dagen för omräkningen.

c) Allmän information om den underhållsberättigade eller om den person eller de personer som omfattas av ansökan om underhåll eller är berättigade till utbetalning av underhåll

Referens: Del II

1111. Denna del ska endast fyllas i om ansökan gäller erhållande av ett avgörande eller ändring av ett avgörande. Den är inte obligatorisk för ansökningar om erkännande, erkännande och verkställighet eller verkställighet av ett avgörande om underhåll.

d) Allmän information om den underhållsskyldige

Referens: Del III

1112. Denna del måste vara ifylld för alla ansökningar. Den innehåller vissa grundläggande uppgifter om den underhållsskyldige, dennes inkomster och underhållsberättigade som är beroende av denne. Uppgifter bör lämnas i den mån den sökande känner till dessa.

e) Den underhållsskyldiges tillgångar och skulder

Referens: Del IV

1113. Denna del måste vara ifylld för alla ansökningar. Uppgifter bör lämnas i den mån de är kända.

f) Redogörelse för den sökandes ekonomiska situation**Referens: Del V**

1114. Denna del ska endast fyllas i om ansökan gäller erhållande av ett avgörande, ändring av ett avgörande eller om det krävs rättsligt bistånd i de begränsade fall som anges i artikel 17. Den är inte obligatorisk för ansökningar om erkännande, erkännande och verkställighet eller verkställighet av ett avgörande om underhåll.

g) Sjukförsäkring**Referens: Del VI**

1115. Den här delen behöver bara fyllas i för ansökningar om erhållande och ändring. Den är inte obligatorisk för ansökningar om erkännande, erkännande och verkställighet eller verkställighet av ett avgörande om underhåll.

h) Slutavsnitt**Referens: Slutavsnitt**

1116. Ange i formuläret om det är den sökande som har fyllt i det. I så fall måste centralmyndighetens företrädare granska dokumentet. Företrädaren för centralmyndigheten måste anges, och förklaringen måste vara ifylld. Formuläret behöver inte undertecknas.

B. Intyg om giltig delgivning

1117. Detta formulär ska bara användas för ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet. Det måste lämnas med om den svarande (oftast den underhållsskyldige) inte har infunnit sig eller inte var företräd i förfarandena för att erhålla avgörandet om underhåll. Det är bara i dessa fall som giltig delgivning av ansökan om avgörandet eller av meddelandet om avgörandet måste fastställas. Eftersom avgöranden om underhållsskyldighet som har meddelats i vissa administrativa system inte föreskriver att svaranden ska närvara innan avgörandet meddelas, kommer detta formulär alltid att krävas i dessa situationer. Se kapitel 4 om du är osäker på om detta formulär behövs.
1118. Det rekommenderade formuläret bör fyllas i av en tjänsteman som kan bekräfta att svaranden har delgivits korrekt enligt kraven i lagen i den stat som meddelade avgörandet (ursprungsstaten).
1119. Om den obligatoriska delgivningen av svaranden gjordes i ursprungsstaten kommer det i de flesta fall att finnas någon form av dokumentation tillgänglig, till exempel ett intyg om delgivning eller ett delgivningsbevis som bekräftar att svaranden har fått en delgivning om förfarandena eller om det avgörande som meddelats. I andra fall kan det finnas en notering i avgörandet om att svaranden har infunnit sig, har delgetts förfarandena eller avgörandet och har fått möjlighet att höras eller göra invändningar mot avgörandet. Den dokumentationen kan underlätta den behöriga myndighetens arbete med intyget om giltig delgivning.
1120. Om det intyg som krävs måste upprättas utanför staten och både ursprungsstaten och den andra staten är parter i ett annat internationellt instrument som styr delgivningen ska dokumentationen från den processen finnas tillgänglig för att bistå den behöriga myndigheten i ursprungsstaten med att upprätta intyget om giltig delgivning.

C. Uttalande om verkställbarhet för ett avgörande

1121. Detta dokument krävs i en ansökan om erkännande och verkställighet. Det krävs inte om ansökan enbart gäller erkännande. Det innehåller de uppgifter som krävs enligt artikel 25.1 b. Dokumentet bekräftar att det avgörande som ska erkännas och verkställas är verkställbart i ursprungsstaten.¹⁹¹ Om avgörandet meddelades av en administrativ myndighet bekräftar uttalandet också att avgörandet uppfyller kraven i artikel 19.3, om inte ursprungsstaten har angett enligt artikel 57 att dess administrativa avgöranden alltid uppfyller artikel 19.3.
1122. Om ansökan gäller erkännande och verkställighet av ett avtal om underhållsbidrag (inte ett avgörande om underhållsskyldighet) måste detta dokument ändras något för att bekräfta att det berörda avtalet om underhållsbidrag är verkställbart som ett avgörande om underhållsskyldighet i ursprungsstaten (artikel 30.3 b).

D. Sammanfattning av ett avgörande

1123. Detta rekommenderade formulär bör fyllas i av en tjänsteman vid den behöriga myndigheten i ursprungsstaten och ska användas i fall där den anmodade staten enligt artikel 57 har angett att den kommer att godta ett sammandrag av avgörandet om underhållsskyldighet för en ansökan om erkännande och verkställighet. Det kommer oftast att användas i situationer där avgörandet om underhållsskyldighet är långt och endast en del av avgörandet gäller underhåll. Om ett sammandrag är godtagbart behöver endast sammandraget eller utdragen översättas i stället för det fullständiga avgörandet.

E. Beräkning av utestående fordringar

1124. Om det finns utestående fordringar för obetalt underhållsbidrag inom ramen för ett avgörande som ska erkännas och verkställas eller verkställas, måste den anmodade staten få en beräkning av dessa utestående fordringar. I dag finns inget rekommenderat formulär för detta ändamål. Beräkningen bör visa beloppet för de utestående fordringarna och dagen för beräkningen.
1125. En detaljerad beräkning underlättar för den behöriga myndighet som ansvarar för verkställigheten i den anmodade staten, om den underhållsskyldige gör invändningar mot beräkningen av utestående fordringar. Om ett program eller organ för underhåll till barn är involverat på den underhållsberättigades vägnar i den begärande staten är det god praxis att använda det intyg eller den beräkning av utestående fordringar som den myndigheten eller det organet tillhandahåller, eftersom deras uppgifter kommer att vara fullständiga.

F. Dokument med förklaring av metoden för justeringar

1126. Om det avgörande som ska erkännas eller erkännas och verkställas ska indexeras eller justeras automatiskt bör du bifoga en redogörelse eller en handling i ansökningspaketet som förklarar hur justeringen eller indexeringen kommer att göras. Av handlingen bör det framgå om beräkningen ska göras av den begärande staten (till exempel som vid prövning av organet för underhåll till barn i Australien). Annars ska du bifoga den information som behövs för att den behöriga myndigheten i den anmodade staten ska kunna justera eller indexera avgörandet korrekt.

¹⁹¹ I vissa stater får en "attestation de la force de chose jugée" användas, som föreskriver att avgörandet är införlivat i lagstiftningen i den staten.

1127. I dag finns inget rekommenderat formulär för detta ändamål.

G. Bevis på bidrag eller rätt att ingripa (offentligt organ)

1128. Ett offentligt organ har rätt att agera som underhållsberättigad i ansökningar om erkännande, erkännande och verkställighet, och om erhållande av ett avgörande om ett befintligt avgörande inte kan erkännas på grund av ett förbehåll som har utfärdats enligt artikel 20.

1129. Det offentliga organet är inte skyldigt att bevisa sin rätt att agera som underhållsberättigad i varje ansökning, men det är god praxis att alltid lämna denna information om det offentliga organet är sökanden eller har ett oberoende anspråk på de utestående fordringarna. På så sätt kan man undvika förseningar i ett senare skede om bevis begärs enligt artikel 36.4.

1130. I dag finns inget rekommenderat formulär för detta ändamål.

H. Statusrapport för ansökan

1131. Det har tagits fram fyra rekommenderade formulär. De kan användas av den anmodade staten för att hålla centralmyndigheten i den begärande staten informerad om hur det går med ansökningar om erkännande, erkännande och verkställighet, erhållande och ändring. Den anmodade centralmyndigheten bör använda det formulär som gäller den specifika ansökan som den har tagit emot. Dessa formulär används i tillägg till formuläret för mottagningsbekräftelse, som är det obligatoriska formuläret för att bekräfta att en ansökan har tagits emot av den anmodade staten.

1132. Formuläret för statusrapport om ansökan kan användas både för att rapportera om de inledande åtgärderna för ansökan och för att ge regelbundna rapporter under hela konventionsärendets gång.

1133. Markera i rutan på första sidan om rapporten är den första statusrapport som lämnas för ansökan.

1134. I efterföljande statusrapporter ska datum för den föregående statusrapporten anges, och endast nya händelser eller förändringar som har inträffat sedan den förra rapporten ska anges. Det gör det enklare för den behöriga myndigheten i den begärande staten att uppdatera sina register, och dubblering av uppgifter undviks.

IV. Checklistor – handlingar som ska bifogas i utgående ansökningar enligt konventionen

1135. I följande tabeller sammanfattar vi vilka av de formulär som föreskrivs enligt konventionen som ska bifogas i en utgående ansökan enligt konventionen.

1136. Tänk på att tabellen bara gäller ansökningar som omfattas av konventionen. Om ett ärende behandlas genom en direkt framställning till en behörig myndighet måste du använda de formulär som anges av den behöriga myndigheten.

Tips: *Kontrollera alltid landsfakta för den anmodade staten innan du sammanställer ansökningshandlingarna för andra ansökningar än sådana som gäller erkännande eller erkännande och verkställighet. Om den anmodade staten kräver några andra handlingar kommer detta att anges i landsfakta.*

A. Ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet

Formulär eller handling enligt konventionen	När ska detta tas med	Vilket formulär enligt konventionen ska jag använda?*
Formulär för översändande	Ska alltid vara med.	Använd det obligatoriska formuläret.
Ansökningsformulär	Ska alltid vara med.	Använd det rekommenderade formuläret.
Redogörelse för ekonomisk situation	Ska alltid vara med, men tänk på att alla delar i formuläret inte behöver vara obligatoriska. Det beror på om den sökande är underhållsskyldig eller underhållsberättigad och på vilken typ av ansökan det handlar om.	Använd det rekommenderade formuläret.
Intyg om giltig delgivning	Krävs endast om den svarande inte har infunnit sig eller inte var företräd i ursprungsstaten.	Använd det rekommenderade formuläret.
Uttalande om verkställbarhet	Ska alltid vara med.	Använd det rekommenderade formuläret. ¹⁹²
Det fullständiga avgörandet	Bifoga alltid, om det inte är tillåtet att lämna in en sammanfattning i stället (se nedan).	Du hittar mer information om krav på bestyrkta kopior i kapitel 3.
Sammanfattning av ett avgörande	Bifoga endast om den anmodade staten har angett att den kommer att godta sammanfattningar enligt artikel 57.	Använd det rekommenderade formuläret.

192

I vissa stater får en "attestation de la force de chose jugée" användas, som föreskriver att avgörandet är införlivat i lagstiftningen i den staten.

<i>Beräkning av utestående fordringar</i>	Bifoga alltid om det finns utestående fordringar som omfattas av det avgörande som ska erkännas eller erkännas och verkställas.	Använd det formulär som föreskrivs i lag i den begärande staten. Om avgörandet tidigare har verkställts i den begärande staten är det lämpligt att använda dokumentation från den behöriga verkställande myndigheten i den begärande staten.
<i>Dokument med en förklaring av metoden för att justera eller indexera avgörandet</i>	Bifoga alltid om avgörandet föreskriver automatisk justering genom indexering.	Använd det formulär som föreskrivs i lag i den begärande staten.
<i>Bevis på bidrag eller rätt att ingripa (offentligt organ)</i>	Ta med om den sökande är ett offentligt organ.	Använd det formulär som föreskrivs i lag i den begärande staten.

Figur 39: Handlingar som ska ingå i en utgående ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet

* Om din stat inte använder de rekommenderade formulären ska du använda det formulär som föreskrivs i din inhemska lagstiftning eller praxis för ansökningar enligt konventionen.

B. Ansökan om verkställighet av ett avgörande som har meddelats eller erkänts i den anmodade staten

Formulär eller handling enligt konventionen	När ska detta tas med	Vilket formulär enligt konventionen ska jag använda?*
Formulär för översändande	Ska alltid vara med.	Använd det obligatoriska formuläret.
Ansökningsformulär	Ska alltid vara med.	Använd det rekommenderade formuläret
Redogörelse för ekonomisk situation	Ta alltid med, men lägg märke till att alla delar i detta formulär inte är obligatoriska.	Använd det rekommenderade formuläret.
Det fullständiga avgörandet	Ska alltid vara med.	Du hittar mer information om krav på bestyrkta kopior i kapitel 3.
Sammanfattning av ett avgörande	Ej tillämpligt. Avgörandet kommer från den anmodade staten.	
Beräkning av utestående fordringar	Bifoga alltid om det finns utestående fordringar som omfattas av det avgörande som ska verkställas.	Använd om möjligt utdrag från den behöriga verkställande myndigheten i den begärande staten.
Intyg om giltig delgivning	Ej tillämpligt.	
Uttalande om verkställbarhet	Ej tillämpligt.	
Dokument med en förklaring av metoden för att justera eller indexera avgörandet	Bifoga alltid om avgörandet föreskriver automatisk justering genom indexering.	Använd det dokument som föreskrivs i inhemsk praxis eller lag i den begärande staten.
Bevis på bidrag eller rätt att ingripa (offentligt organ)	Ta med om den sökande är ett offentligt organ.	Använd det formulär som föreskrivs i den begärande statens lag eller praxis.

Figur 40: Handlingar som ska finnas med i en ansökan om verkställighet

* Om din stat inte använder de rekommenderade formulären ska du använda det formulär som föreskrivs i din inhemska lagstiftning eller praxis för ansökningar enligt konventionen.

C. Ansökan om erhållande av ett avgörande

Formulär eller handling enligt konventionen	När ska detta tas med	Vilket formulär enligt konventionen ska jag använda?*
Formulär för översändande	Ska alltid vara med.	Använd det obligatoriska formuläret.
Ansökningsformulär	Ska alltid vara med.	Använd det rekommenderade formuläret
Redogörelse för ekonomisk situation	Ta alltid med, men lägg märke till att alla delar i detta formulär inte kommer att vara ifyllda.	Använd det rekommenderade formuläret.
Intyg om giltig delgivning	Ej tillämpligt.	
Uttalande om verkställbarhet	Ej tillämpligt.	
Det fullständiga avgörandet	Ej tillämpligt.	
Sammanfattning av ett avgörande	Ej tillämpligt.	
Beräkning av utestående fordringar	Ej tillämpligt.	
Dokument med en förklaring av metoden för att justera eller indexera avgörandet	Ej tillämpligt.	
Bevis på bidrag eller rätt att ingripa (offentligt organ)	Ta med om den sökande är ett offentligt organ.	Använd det formulär som föreskrivs i lag i den begärande staten.

Figur 41: Handlingar som ska finnas med i en ansökan om erhållande av avgörande

* Om din stat inte använder de rekommenderade formulären ska du använda det formulär som föreskrivs i din inhemska lagstiftning eller praxis för ansökningar enligt konventionen.

D. Ansökan om ändring av ett avgörande

Formulär eller handling enligt konventionen	När ska detta tas med	Vilket formulär enligt konventionen ska jag använda?*
Formulär för översändande	Ska alltid vara med.	Använd det obligatoriska formuläret.
Ansökningsformulär	Ska alltid vara med.	Använd det rekommenderade formuläret.
Redogörelse för ekonomisk situation	Ska alltid vara med, men tänk på att alla delar i formuläret inte behöver vara obligatoriska. Det beror på om den sökande är underhållsskyldig eller underhållsberättigad och på vilken typ av ansökan det handlar om.	Använd det rekommenderade formuläret.
Intyg om giltig delgivning	Ej tillämpligt.	
Uttalande om verkställbarhet	Ej tillämpligt.	
Det fullständiga avgörandet	Bifoga alltid, om det inte är tillåtet att lämna in en sammanfattning i stället (se nedan).	Du hittar mer information om krav på bestyrkta kopior i kapitel 3.
Sammanfattning av ett avgörande	Bifoga om den anmodade staten godtar sammanfattningar. (Obs! I artikel 57 hänvisas enbart till sammanfattningar som används vid ansökningar om erkännande och verkställighet.)	Använd det rekommenderade formuläret.
Beräkning av utestående fordringar	Bifoga alltid om det finns utestående fordringar som omfattas av det avgörande som ska ändras.	Använd om möjligt utdrag från den behöriga verkställande myndigheten i den begärande staten.
Dokument med en förklaring av metoden för att justera eller indexera avgörandet	Ta med om det avgörande som ska ändras innehåller en bestämmelse om justering eller indexering.	Använd det dokument som föreskrivs i inhemsk praxis eller lag i den begärande staten.
Bevis på bidrag eller rätt att ingripa (offentligt organ)	Ej tillämpligt (ett offentligt organ kan inte lämna in en ansökan om ändring.)	

Figur 42: Handlingar som ska finnas med i en ändringsansökan

* Om din stat inte använder de rekommenderade formulären ska du använda det formulär som föreskrivs i din inhemska lagstiftning eller praxis för ansökningar enligt konventionen.

V. Hur ska jag fylla i formulären för en direkt framställning om erkännande och verkställighet?

1137. Tänk på att om den direkta framställningen gäller erkännande och verkställighet av ett befintligt avgörande och om avgörandet omfattas av konventionen ska vissa bestämmelser i konventionen tillämpas på en direkt framställning till en behörig myndighet (artikel 37.2).
1138. Samtliga bestämmelser i kapitel V (Erkännande och verkställighet) i konventionen ska tillämpas. De handlingar som anges i artikel 25 ska alltså bifogas till framställningen. I dessa ingår följande:
- Det fullständiga avgörandet.
 - En verkställbarhetsförklaring.
 - Ett intyg om giltig delgivning om den svarande inte har infunnit sig eller inte var företräd i förfarandena i ursprungsstaten eller inte har angripit avgörandet om underhåll.
 - Redogörelse för ekonomisk situation.
 - Vid behov – en beräkning av utestående fordringar.
 - Vid behov – en förklaring av metoden för justering eller indexering av avgörandet.

Bilaga

Grunder för erkännande och verkställighet av ett avgörande

1139. Enligt det rekommenderade ansökningsformuläret för en ansökan om erkännande eller erkännande och verkställighet ska sökanden eller den begärande centralmyndigheten ange "grunder för erkännande och verkställighet" i punkt 6. Punkten omfattar en rad påståenden som ska markeras av sökanden eller av centralmyndighetens företrädare. Markera alla påståenden som kan vara tillämpliga.

Viktigt! Om du är osäker på vilka grunder som bör användas för erkännande och verkställighet i den anmodade staten - markera **alla** grunder som kan vara tillämpliga. Du bör inte lämna en ruta tom eller ett påstående omarkerat om du inte är säker på att de inte kan tillämpas. Det är upp till svaranden i den anmodade staten att bestrida registreringen av avgörandet eller förklaringen om verkställbarhet för avgörandet, om han eller hon anser att det inte finns några grunder för erkännande och verkställighet. Se kapitel 5.

Hur ska formuläret fyllas i?

1140. I detta avsnitt förklarar vi de omständigheter som du bör ta hänsyn till när du bestämmer vilka påståenden som ska markeras. Några begrepp – som hemvist – kan ha en särskild juridisk betydelse i en stat, så i vissa fall kan du behöva rådfråga en jurist om du är osäker.

A) Svarandens hemvist

1141. Begreppet *hemvist* definieras inte i konventionen. En svarande kan anses ha sin hemvist i den stat där avgörandet meddelades (ursprungsstaten) om han eller hon har varit bosatt i den staten i ett antal år. En svarande kan ha sin hemvist i en stat även om han eller hon har en annan bostad i en annan stat eller bor i en annan stat på grund av sitt arbete. Markera den här rutan om det verkar som om dessa villkor var uppfyllda när avgörandet meddelades. För att kunna göra en framgångsrik invändning mot erkännande eller erkännande och verkställighet måste svaranden kunna visa att han eller hon inte hade sin hemvist i ursprungsstaten när avgörandet meddelades.

B) Svaranden har godtagit behörigheten

1142. Om svaranden inte var bosatt i ursprungsstaten när avgörandet meddelades, men infann sig personligen eller via en företrädare och har behandlat ansökan om underhåll i sak, kan svaranden anses ha godtagit behörigheten. Svaranden kan också ha godtagit behörigheten genom att lämna ett svar på förfarandet. Att godta en viss (rättslig eller administrativ) myndighets behörighet är ett rättsligt begrepp, och det kan vara bra att få juridisk rådgivning för att ta reda på om detta är tillämpligt.
1143. Du kan hitta information i avgörandet eller åtföljande material om att svaranden har infunnit sig och deltagit i ansökan, haft en rättslig företrädare närvarande eller godkänt att ansökan kan behandlas i den staten. För att framgångsrikt kunna bestrida erkännandet eller erkännandet och verkställigheten av avgörandet måste svaranden kunna visa att han eller hon inte har godtagit behörigheten.

C) Den underhållsberättigades hemvist

1144. Se anmärkningarna ovan angående begreppet "hemvist". Om det framkommer att den underhållsberättigade bodde i ursprungsstaten när avgörandet meddelades och hade varit bosatt där under en viss tid, ska du markera den här rutan. För att framgångsrikt kunna bestrida erkännandet eller erkännandet och verkställigheten av avgörandet måste svaranden kunna visa att den underhållsberättigade inte hade sin hemvist i den stat där avgörandet meddelades när det meddelades, såvida inte den anmodade staten har gjort ett förbehåll.

D) Barnets hemvist och svaranden har bott med barnet eller försörjt barnet

1145. Se anmärkningarna ovan angående begreppet "hemvist".
1146. Markera den här rutan om till exempel avgörandet meddelades i land A, barnet hade sin hemvist i land A när avgörandet meddelades och svaranden också levde med barnet vid någon tidpunkt i land A. Om svaranden aldrig har levt med barnet, men hade sin hemvist i land A vid någon tidpunkt och betalade underhållsbidrag för barnet medan han eller hon bodde där, omfattas även det av det här uttalandet.
1147. Om det framkommer att barnet hade sin hemvist i ursprungsstaten när avgörandet meddelades och svaranden bodde där och betalade underhållsbidrag, ska du markera den här rutan. För att framgångsrikt kunna bestrida erkännandet eller erkännandet och verkställigheten av avgörandet måste svaranden kunna visa att barnet inte hade sin hemvist i ursprungsstaten vid den tidpunkten eller att svaranden aldrig bodde där med barnet eller betalade underhållsbidrag för barnet i den staten.

E) Skriftligt avtal

1148. Markera den här rutan om det framkommer att svaranden och den underhållsberättigade har gjort ett skriftligt avtal om att den stat som meddelade avgörandet kunde göra detta. Tänk dock på att detta INTE kommer att gälla i fråga om underhåll till barn utan endast för underhållsskyldighet mellan makar eller andra former av familjeunderhåll (om konventionens tillämpningsområde har utvidgats av både den begärande och den anmodade staten till andra former av familjeunderhåll).
1149. För att bestrida erkännande eller erkännande och verkställighet måste svaranden kunna visa att avtalet inte kan användas som grund för erkännande och verkställighet av avgörandet i den anmodade staten, såvida inte den anmodade staten har gjort ett förbehåll för den grunden.

F) Behörighet baserad på personlig status eller föräldraansvar

1150. I vissa stater uppstår behörigheten att meddela ett avgörande om underhållsskyldighet när den behöriga myndigheten också har behörighet att meddela ett närliggande avgörande om personlig status eller föräldraansvar. Detta kan till exempel vara fallet i fråga om ett skilsmäsoavgörande, där domstolen behandlar "statusen" som gift eller skild. I denna situation har myndigheten också behörighet att meddela ett avgörande om underhållsskyldighet.
1151. Om det framkommer att avgörandet om underhållsskyldighet meddelades på den grunden ska du markera den här rutan. Det kan vara bra att inhämta juridisk rådgivning för att bekräfta på vilken grund avgörandet har meddelats.
1152. För att bestrida erkännande eller erkännande och verkställighet måste svaranden kunna visa att avgörandet inte bör erkännas på den grunden, såvida inte den anmodade staten har gjort ett förbehåll för den grunden.

Kapitel 16

Direkta framställningar till behöriga myndigheter

Så här är kapitlet uppbyggt:

Detta kapitel handlar om både utgående och inkommande direkta framställningar till behöriga myndigheter.

Avsnitt I innehåller en översikt över direkta framställningar i samband med konventionen och när de kan användas.

Avsnitt II innehåller en beskrivning av förfarandet eller stegen för både utgående och inkommande direkta framställningar om erkännande och verkställighet av avgöranden.

Avsnitt III tar upp direkta framställningar om erhållande och ändring av avgöranden.

Avsnitt IV innehåller hänvisningar och ytterligare material för framställningarna.

Avsnitt V innehåller några av de vanligaste frågorna om de här framställningarna.

I. Inledning

1153. Den här handboken handlar främst om ansökningar och framställningar som behandlas via centralmyndigheter. Som nämns i andra kapitel kommer det dock att finnas fall då en sökande behöver göra en direkt framställning till en behörig myndighet om att använda den interna lagstiftningen i en fördragsslutande stat i ett ärende som styrs av eller omfattas av konventionen. Detta kan omfatta erhållande eller ändring av ett avgörande. En direkt framställning ska göras i situationer där sökanden inte kan gå genom centralmyndigheten i en eller båda de stater som är involverade eftersom bestämmelserna i kapitel II eller kapitel III inte har utvidgats i den staten till den typ av ärenden som sökanden driver. En direkt framställning kan också göras för att sökanden väljer att gå vidare utanför systemet med centralmyndigheter, med eller utan bistånd av en jurist, men sökanden vill ändå dra fördel av de bestämmelser i konventionen som är tillämpliga.
1154. Möjligheten för en underhållsskyldig att göra en direkt framställning till en behörig myndighet i en annan jurisdiktion föreskrivs särskilt i artikel 37 i konventionen. De viktiga delarna i den artikeln omfattar följande:
- Den inhemska lagstiftningen ska tillämpas på alla direkta framställningar.
 - Bestämmelsen om att när det är fråga om ett ärende som omfattas av konventionen och förutsatt att inte annat föreskrivs i artikel 18, får det göras en direkt framställning till en behörig myndighet om att erhålla eller ändra ett avgörande.
 - Särskilda bestämmelser ska tillämpas på direkta framställningar om erkännande och verkställighet.
1155. Även om en direkt framställning inte går genom en centralmyndighet måste ärendet fortfarande omfattas av konventionens tillämpningsområde (se kapitel 3) i både den anmodade och den begärande staten för att artikel 37 ska vara tillämplig.

1156. Den vanligaste situationen då en direkt framställning görs till en behörig myndighet i en annan fördragsslutande stat är när sökanden ansöker om erkännande, erkännande och verkställighet, erhållande eller ändring av ett avgörande om enbart underhållsskyldighet mellan makar.

A. Exempel

1157. F är en underhållsberättigad som är bosatt i land A. Hon vill ha ett avgörande om underhållsskyldighet om att G ska vara skyldig att betala underhåll mellan makar till henne. G är bosatt i land B. Varken land A eller land B har utvidgat tillämpningen av kapitlen II och III till att omfatta underhållsskyldighet mellan makar. Både land A och land B är fördragsslutande stater i konventionen.

B. Hur fungerar det här enligt konventionen?

1158. Centralmyndigheten i land A kommer inte att kunna hjälpa F med den här framställningen. Däremot kan F göra en direkt framställning till en behörig myndighet i land B om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet, om den inhemska lagstiftningen i land B tillåter den typen av ansökan. F ska då använda de formulär och handlingar som föreskrivs i land B:s inhemska lagstiftning för erhållandeförfarandet, och framställningen ska behandlas enligt de inhemska lagarna och förfarandena i land B. När avgörandet har meddelats kan F göra en framställning om att det ska verkställas i land B av en behörig myndighet, om lagstiftningen i land B tillåter verkställighet av avgöranden om enbart underhållsskyldighet mellan makar.
1159. Resten av detta kapitel handlar om direkta framställningar om erkännande och verkställighet och sedan om direkta framställningar om erhållande och ändring av ett avgörande.

II. Direkta framställningar om erkännande och verkställighet

1160. I allmänhet styrs förfarandena för alla direkta framställningar av den inhemska lagen i den anmodade staten. Det är den lagen som avgör om det över huvud taget går att göra framställningen och vilka formulär och förfaranden som ska användas. Om den direkta framställningen gäller erkännande och verkställighet av ett befintligt avgörande och om avgörandet omfattas av konventionen ska vissa bestämmelser i konventionen dock tillämpas på den direkta framställningen. I det här avsnittet går vi igenom förfarandena för direkta framställningar om erkännande och verkställighet av avgöranden.

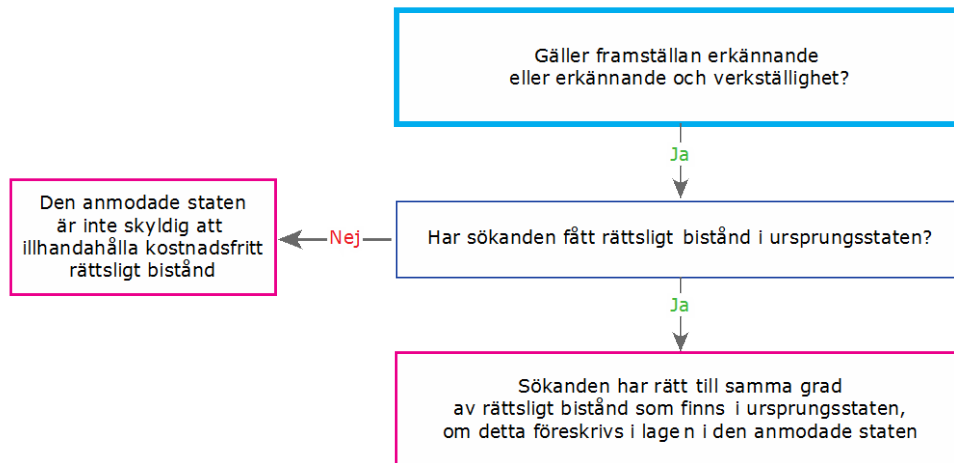
A. Utgående direkta framställningar (erkännande och verkställighet)

1161. Enligt konventionen ska vissa av bestämmelserna om ansökningar om erkännande och verkställighet tillämpas på direkta framställningar om erkännande och verkställighet som görs till behöriga myndigheter (artikel 37.2).

Handlingar som ska bifogas

1162. Samtliga bestämmelser i kapitel V (Erkännande och verkställighet) i konventionen ska tillämpas på direkta framställningar. De handlingar som anges i artikel 25 ska alltså bifogas till framställningen. I dessa ingår följande:
- Det fullständiga avgörandet.
 - En verkställbarhetsförklaring.
 - Ett intyg om giltig delgivning om den svarande inte har infunnit sig eller inte var företräd i förfarandena i ursprungsstaten eller inte har angripit avgörandet om underhåll.
 - Redogörelse för ekonomisk situation.
 - Vid behov – en beräkning av utestående fordringar.
 - Vid behov – en förklaring av metoden för justering eller indexering av avgörandet.
1163. Se kapitel 4 för mer information om dessa formulär och kapitel 15 för instruktioner om hur man fyller i formulären.
1164. Du kan inte använda det rekommenderade ansökningsformuläret för en direkt framställning. I vissa fall har den anmodade behöriga myndigheten sina egna formulär. Kontrollera landsfakta eller kontakta den anmodade behöriga myndigheten direkt på den adress som anges i landsfakta för att få en kopia av formuläret.
1165. När det gäller direkta framställningar kommer det oftast också att behövas dokumentation som visar i vilken omfattning den sökande har fått kostnadsfritt rättsligt bistånd i ursprungsstaten. Anledningen är att inte alla bestämmelser om faktisk tillgång till förfaranden och tillhandahållande av kostnadsfritt rättsligt bistånd är tillämpliga på direkta framställningar. I alla förfaranden för erkännande eller verkställighet har sökanden ändå som ett minimum rätt till samma nivå av kostnadsfritt rättsligt bistånd som han eller hon fick i ursprungsstaten om samma biståndsnivå finns tillgänglig under samma omständigheter i den anmodade staten (artikel 17b).
1166. I diagrammet nedan visas kravet på att erbjuda kostnadsfritt rättsligt bistånd för direkta framställningar till en behörig myndighet.

RÄTTSLIGT BISTÅND
FRAMSTÄLLNINGAR SOM GÖRS DIREKT TILL DEN BEHÖRIGA MYNDIGHETEN
AV DEN BIDRAGSBERÄTTIGADE ELLER UNDERHÅLLSSKYLDIGE
(artiklarna 17 b och 37)

Figur 43: Rättsligt bistånd – direkta framställningar till en behörig myndighet

1167. Tänk på att även om det inte finns tillgång till kostnadsfritt rättsligt bistånd får den anmodade staten inte kräva någon säkerhet, borgen eller deposition som garanti för betalning av sökandens eventuella förhandlingskostnader (artiklarna 37.2 och 14.5).
1168. Slutligen finns det i alla fall inget krav på att en anmodad stat ska tillhandahålla någon form av rättsligt bistånd till en sökande som väljer att göra en direkt framställning till en behörig myndighet när ärendet kunde ha inletts genom en centralmyndighet.¹⁹³

B. Inkommande direkta framställningar (erkännande och verkställighet)

a) Underhållsskyldighet mot make

1169. Såvida inte både den begärande och den anmodade fördragsslutande staten har utfärdat förklaringar om att utvidga kapitlen II och III till underhållsskyldighet mellan makar ska en inkommande framställning om erkännande och verkställighet av ett avgörande om enbart underhållsskyldighet mellan makar inte göras genom en centralmyndighet. I stället måste den underhållsberättigade göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten, som kan vara en rättslig eller administrativ myndighet. Det ställs dock samma krav på dokumentation som i artikel 25.

¹⁹³ Förklarande rapport, punkt 602.

1170. Utöver framställningen (det rekommenderade ansökningsformuläret ska inte användas för direkta framställningar) är det alltid obligatoriskt att bifoga följande dokument:
- Avgörandet.
 - Uttalandet om verkställighet.
 - Ett intyg om giltig delgivning om den svarande inte har infunnit sig eller inte var företrädd i ursprungsstaten eller inte har angripit avgörandet.
 - En redogörelse för ekonomisk situation eller andra handlingar som visar parternas ekonomiska situation.
 - Ett dokument med en förklaring av beräkningen av utestående fordringar.
 - Ett dokument med en förklaring av metoden för att justera eller indexera avgörandet.
 - Ett uttalande eller information om tillhandahållandet av rättsligt bistånd till den sökande i den begärande staten.
1171. Ytterligare dokument kan vara lämpliga beroende på de interna processerna i den anmodade staten.
1172. När en behörig myndighet har tagit emot den direkta framställningen kommer framställningen att gå igenom samma typ av erkännandeförfarande som beskrivs i kapitel 5 (det vanliga förfarandet eller det alternativa förfarandet). Den kommer antingen att förklaras verkställbar eller registreras och svaranden och sökanden kommer att delges ett meddelande om detta (artikel 23.5), eller så kommer svaranden att delges ett meddelande och båda parterna kommer att få möjlighet att höras innan den behöriga myndigheten avgör om avgörandet ska erkännas efter den delgivningen (artikel 24.3).
1173. Grunderna för att göra invändningar mot eller överklaga förklaringen om verkställbarhet eller registrering av avgörandet gäller även för framställningar som har inletts genom en behörig myndighet. Om sökanden behöver rättsligt bistånd för att bemöta svarandens invändningar eller överklagan kommer en centralmyndighet dock inte att tillhandahålla kostnadsfritt rättsligt bistånd, och sökanden måste ordna med detta på egen hand. Den behöriga myndigheten kan hjälpa sökanden att få del av andra former av bistånd, däribland rättshjälp, om det finns tillgängligt. Sökanden har i alla fall rätt till minst samma nivå av rättsligt bistånd som han eller hon hade rätt till i den begärande staten, om den nivån av bistånd finns tillgänglig i den anmodade staten (artikel 17b).
1174. När det slutligen gäller verkställande av avgörandet efter att det har erkänts kommer ansökan om verkställighet inte att följa automatiskt efter den direkta framställningen om erkännanden, såvida inte detta föreskrivs i lag, eftersom centralmyndigheten inte har deltagit i erkännandeförfarandet. Om det inte föreskrivs något sådant i lagen måste den person som gjorde den direkta framställningen göra en särskild framställning om verkställighet i enlighet med de inhemska förfarandena i den anmodade staten.

b) Barn som är 21 år eller äldre

1175. Eftersom konventionens tillämpningsområde inte omfattar barn som är 21 år eller äldre behöver en behörig myndighet i en stat inte ta emot en framställning om erkännande och verkställighet av ett avgörande om underhållsskyldighet för sådana barn, om inte båda de fördragsslutande staterna (den begärande staten och den anmodade staten) uttryckligen har utfärdat en förklaring enligt artikel 2.3 i konventionen om att utvidga konventionens tillämpning till dessa barn. Om det inte har gjorts någon sådan förklaring finns det inget krav på att ett avgörande om underhåll till barn som är 21 år eller äldre måste erkännas eller verkställas.

1176. Tänk på att detta gäller även om lagen i ursprungsstaten tillåter att underhåll betalas ut till barn som är äldre än 21 år, eftersom artikel 32.4 (lagstiftningen i ursprungsstaten ska tillämpas när ursprungsskyldighetens varaktighet fastställs) måste läsas jämte artikel 2.
1177. Du hittar en mer uttömmande diskussion om konventionens tillämpningsområde i kapitel 3.

c) Andra former av familjeunderhåll

1178. Enligt konventionen får en stat utvidga konventionens bestämmelser till andra former av familjeunderhåll, inklusive sårbara personer, men om inte både den begärande och den anmodade staten har gjort detta finns det ingen skyldighet för en behörig myndighet i en stat att godta en direkt framställning om erkännande eller verkställighet av ett avgörande om andra typer av familjeunderhåll.

III. Direkta framställningar om erhållande och ändring av avgöranden

1179. Direkta framställningar till en behörig myndighet om erhållande eller ändring av ett avgörande som omfattas av konventionens tillämpningsområde ska om inte annat följer av artikel 18 styras helt av den inhemska lagstiftningen. De bestämmelser i konventionen som diskuteras ovan om framställningar om erkännande och verkställighet gäller inte för framställningar om erhållande eller ändring av avgöranden. I praktiken innebär detta att de förfaranden, formulär och det bistånd som finns för underhållsberättigade eller underhållsskyldiga som gör dessa framställningar är de som fastställs i den anmodade statens inhemska lagstiftning eller förfaranden.
1180. Det är viktigt att tänka på att även om avgörandet om underhållsskyldighet kan omfattas av konventionen (till exempel om avgörandet gäller fastställande av underhållsskyldighet mellan makar) är bestämmelserna om faktisk tillgång till förfaranden och rättsligt bistånd inte tillämpliga på dessa framställningar. I vissa fall kan en underhållsberättigad eller underhållsskyldig behöva anlita en jurist på egen bekostnad i den anmodade staten för att göra den direkta framställningen.
1181. Landsfakta för den anmodade staten innehåller uppgifter om vilka förfaranden som ska tillämpas på direkta framställningar i den staten, eller kontaktuppgifter till den behöriga myndighet som kan lämna sådan information.

IV. Ytterligare material

A. Praktiska råd

1182. Kontrollera landsfakta för den anmodade staten för att ta reda på vad som krävs för den direkta framställningen. Framställningen bör göras med hjälp av ansökningsformuläret eller ett annat formulär som krävs av den anmodade staten. Även om den dokumentation som används för framställningar om erkännande och verkställighet kan vara densamma som används för ansökningar via centralmyndigheter, kan dokumentationen för andra typer av framställningar vara helt annorlunda än den som används för ansökningar enligt konventionen.

1183. En direkt framställning bör sällan användas om det går att göra en ansökan via en centralmyndighet. Genom att använda sig av centralmyndighetens tjänster kan handläggarna i båda staterna bistå underhållsberättigade och underhållsskyldiga mer effektivt och behandla ärendena snabbare än genom en behörig myndighet. Detta minskar också risken för dubblerade framställningar och avgöranden. Vissa behöriga myndigheter kanske inte har de resurser eller kunskaper som krävs för en effektiv behandling av ärenden som kan gå via en centralmyndighet.

B. Åtföljande formulär

1184. För enbart erkännande och verkställighet:

Uttalande om verkställbarhet

Intyg om giltig delgivning

Redogörelse för utestående fordringar (i förekommande fall)

Intyg om rättsligt bistånd (vid behov)

Förklaring av metoden för indexering eller justering (i förekommande fall)

C. Relevanta artiklar

Artikel 2.3

Artikel 10

Artikel 17b

Artikel 25

Artikel 37

V. Vanliga frågor

Vad är skillnaden mellan en ansökan via en centralmyndighet och en direkt framställning hos en behörig myndighet?

1185. Det är bara de ansökningar som föreskrivs i artikel 10 som går att göra via centralmyndigheterna. För att få lägga fram en ansökan via en centralmyndighet måste ärendet omfattas av konventionen och anges i artikel 10.
1186. En direkt framställning kan göras till en behörig myndighet för ett ärende som regleras genom konventionen. Ett exempel på en direkt framställning är en ansökan om erhållande av ett avgörande om underhållsskyldighet mot make.

Kan en sökande välja att göra en direkt framställning till en behörig myndighet i stället för att gå via centralmyndigheterna?

1187. Ja – om de interna förfarandena i den anmodade behöriga myndigheten tillåter detta (vissa behöriga myndigheter hänvisar helt enkelt ärendet till centralmyndigheten). Om du väljer denna metod bör du dock vara medveten om att i vissa stater gäller inte bestämmelserna om rättsligt bistånd för direkta framställningar i situationer där en ansökan kunde ha gått via centralmyndigheten. Detta är sannolikt fallet när den anmodade staten har inrättat effektiva förfaranden där en ansökan kan behandlas utan rättsligt bistånd för ansökningar via centralmyndigheten.

Kan en centralmyndighet skicka en direkt framställning till en behörig myndighet om den anmodade staten till exempel inte har utvidgat tillämpningen av kapitlen II och III till den berörda typen av underhållsskyldighet?

1188. Ja – konventionen innehåller inget krav på att en direkt framställning måste göras av de underhållsberättigade eller underhållsskyldiga själva. Sannolikheten är störst för att detta scenario ska uppstå om den begärande staten har utvidgat tillämpningen av kapitlen II och III till underhållsskyldighet mellan makar medan den anmodade staten inte har gjort det. I så fall kan den begärande centralmyndigheten hjälpa den underhållsberättigade att ta fram dokumentationen och med överföringen till en behörig myndighet i den anmodade staten.

Vilka formulär eller dokument bör jag använda för en direkt framställning?

1189. Om den direkta framställningen gäller erkännande och verkställighet ska du ta med de dokument som anges i artikel 25, eftersom den artikeln gäller för framställningar om erkännande och verkställighet. Det rekommenderade ansökningsformuläret är endast avsett att användas av centralmyndigheter, så använd antingen det formulär som den anmodade behöriga myndigheten kräver, eller det formulär som används i din egen stat, om den anmodade behöriga myndigheten inte har angett något särskilt formulär.
1190. För alla andra framställningar bör du fråga den behöriga myndigheten vilka formulär och dokument som krävs för den direkta framställningen.

Kommer den underhållsberättigade eller underhållsskyldige att behöva en jurist för att göra en direkt framställning till den behöriga myndigheten?

1191. Det beror helt och hållet på förfarandena hos den behöriga myndigheten. Om den direkta framställningen gäller erkännande och verkställighet måste den anmodade staten kontrollera att den sökande har rätt till åtminstone samma grad av rättsligt bistånd som finns tillgängligt i den begärande staten, om den typen av bistånd finns tillgängligt i den anmodade staten (artikel 17b).
1192. För alla andra direkta framställningar är det den person som gör den direkta framställningen som har ansvaret för att täcka kostnaderna om det krävs rättsligt bistånd, såvida inte annat föreskrivs i lagstiftningen i den anmodade staten.

Hague Conference on Private International Law
Permanent Bureau
Churchillplein 6b
2517 JW Haag
Nederländerna

☎ + 31 70 363 3303
☎ +31 70 360 4867
secretariat@hcch.net
www.hcch.net

ISBN 978-92-79-56690-5

doi: 10.2838/249658